

KARL MAY

AZ OLAJKIRÁLY

VADNYUGATI TÖRTÉNET

Fordította és átdolgozta
SZINNAI TIVADAR

TARTALOM

ELSŐ FEJEZET
GAZFICKÓK PARADICSOMA

MÁSODIK FEJEZET
A JÓ VACSORA ÁRA

HARMADIK FEJEZET
A KÉT KAPITÁNY

NEGYEDIK FEJEZET
A SZEKÉRVÁR OSTROMA

ÖTÖDIK FEJEZET
FORNER RANCHÓJA

HATODIK FEJEZET
A PUEBLÓ FOGLYAI

HETEDIK FEJEZET
A FOGLYOK KISZABADÍTÁSA

NYOLCADIK FEJEZET
FELDERÍTŐK

KILENCEDIK FEJEZET
AZ OLAJTÓ

TIZEDIK FEJEZET
A DÖNTŐ PILLANAT

TIZENEGYEDIK FEJEZET
A NAVAHO K TÖRZSFŐNÖKE

TIZENKETEDIK FEJEZET
A VÉGZETES PAPIROS

TIZENHARMADIK FEJEZET
A VISZONTLÁTÁS ELŐZMÉNYEI

TIZENNEGYEDIK FEJEZET
A CSAPDA

TIZENÖTÖDIK FEJEZET
A BÜNTETÉS

ELSŐ FEJEZET

GAZFICKÓK PARADICSOMA

Kelly kocsmája a fűvel benőtt, hepehupás országút szélén állt, s leste a vendégeket, akik a mexikói határ felől Arizona fővárosába, Tucsonba¹ igyekeztek, majd onnan tovább, a Colorado folyón át Kaliforniába. A kocsmá vályogtéglából rakott, tágas épület volt, s jókora, de ápolatlan kert vette körül. A gesztenyefák terebélyes ágai alatt néhány asztal állt, mellettük padok és székek.

Az országút túlsó oldalán kis indián falu elszórt viskói húzódtak meg a sűrű bokrok mögött. Szelíd papago indiánok éltek ott, egy olyan törzs, amely réges-régen abbahagyta és elfelejtette a harcot, s már több nemzedék óta földműveléssel, főleg bab-, tök- és kukoricatermesztéssel foglalkozott. A település még a spanyol uralom idején keletkezett, akkor kapta a San Xavier nevet.

Ezek a szorgalmasan dolgozó, derék indiánok nem bántottak senkit, inkább az ő életüket keserítette meg a fehér bőrű haramiák hada - az a szedett-vedett, fosztogató csöcselék, mely akkoriban lepte el a Mexikóval határos déli államokat, elsősorban Texast és Arizonát. Itt aztán zavartalanul garázdálkodtak, hiszen hatóságnak, szervezett közigazgatásnak jóformán nyoma sem volt.

Arizonát hegyek és sivatagok veszik körül, ahol könnyen talál búvóhelyet minden bűnöző. Az állam területe kerekén háromszázezer négyzetkilométer, tehát körülbelül akkora, mint Olaszországé, de a közrend fenntartásáról történetünk idején mindössze kétszázadnyi katonaság gondoskodott. A maroknyi karhatalom Tucsonban állomásozott, s nem szerette elhagyni kaszárnája falait. Ha a környéken megtámadtak valakit, senkitől sem remélhetett segítséget vagy védelmet. Tisztességes emberek pokla, gazfickók paradicsoma - így emlegették akkoriban Arizonát.

Szép, enyhe áprilisi délután volt. Kelly egyedül üldögélt kocsmája egyik kerti asztalánál, és rosszkedvűen bámult maga elé. Néhány percig mozdulatlanul magába roskadt, aztán öklével hirtelen az asztalra csapott.

- Hé, Sarah! - kiáltotta. - Nem hallod, vén boszorkány? Kiszáradt a torkom, inni akarok! Mozgás, fekete banya, mert mindjárt szomján halok!

A ház nyitott ajtaján öreg néger szolgáló csoszogott elő, pohárral és palackkal a kezében. Arcán végtelen türelem tükröződött. Töltött a gazdájának, és kezébe adta a poharat, de a palackot nem rakta elébe.

- Nem lesz sok, Mr. Kelly? - kérdezte aggódva. - Ebéd óta ez már az ötödik.

- Ne számold! - förmedt rá Kelly. - Mit csináljak, ha ezek az átkozott papagók nem akarnak rászokni a brandyre! Kénytelen vagyok a készletemet magam meginni, ha már senki sem jár erre. Egész nap egyetlen vendégem sem volt, akár be is zárhatok.

- Nem kell bezárni - mosolygott az öregasszony, s ráncos arcából elővillantak még mindig ép, fehér fogai. - Porfelhőt látok a konyhaablakból. Vendég jönnek, sok vendég. Lóháton!

¹ Tucson kiejtése: Túszan

- Ejha! - kiáltott fel Kelly örvendezve. - Akkor ezek a „szemesek” lesznek. Készüljünk fel a fogadásukra.

Feltápaszkodott, és besietett a házba. Az öregasszony totyogó léptekkel követte.

Néhány perc múlva tucatnyi, állig felfegyverzett lovas bukkant fel az országúton. Marcona ábrázatuk, szedett-vedett öltözködésük és fegyelmetlen viselkedésük első pillantásra elárulta, hogy banditák. Néhány közülük mexikói ruhát viselt, a többi meg a vadnyugati jenkik módjára öltözködött.

A csapat a kocsmá előtt állt meg. Vad kurjongatás és káromkodás közepette ugrottak le a nyeregből. Lovaikat nem kötötték az útszéli fákhoz, hanem szélnek eresztették, és nem törődtek velük többé. Tudták, hogy a lovakat induláskor nem lesz nehéz összerakni.

Ezek voltak a hírhedt „szemesek”, akiktől egész Arizona rettegett. Számtalan rablás, fosztogatás és egyéb bűntett száradt a lelkükön, még gyilkosságtól sem riadtak vissza. Többnyire orvul támadták meg kiszemelt áldozataikat, gondosan ügyelve arra, hogy mindig ők legyenek túlerőben. Hol itt, hol ott bukkantak fel váratlanul, és csaptak le a békés utasokra. Azt vallották, hogy szemesnek áll a világ, amit úgy értelmeztek, hogy az igazi szemes egyetlen alkalmat sem szalaszt el, ahol rabolni lehet.

Vezetőjük, a karvalyorrú, ferde szájú Busher berúgta az alacsony léckerítés ajtaját, s ugyanakkor pisztolyát is eldurantotta.

- Hé, Paddy! - kiáltotta. - Alszol vagy berúgtál, vén méregkeverő? Bújj elő gyorsan, mert más is akar inni! Szomjasak vagyunk!

Paddy az ír Patrick név becéző alakja, de egyúttal minden ír ember csúfneve, legalábbis Amerikában.

Patrick Kelly már odaát, az óhazában fél életét a kocsmában töltötte, ez volt az egyetlen hely, ahol jól érezte magát. Így hát nem csoda, hogy amikor a „Zöld Szigetről”, vagyis Írországból kivándorolt Amerikába, ott tüstént kocsmárosnak csapott fel. De mi jutott eszébe, hogy éppen itt telepedett le, ebben az isten háta mögötti indián faluban, tízmérföldnyire Tucsonól? Mi jutott eszébe?

Hát ami azt illeti, az eszét már rég elitta, s nem érdekelte más, csak a pálinka, a brandy.

„Hosszú az út a pohártól az ajakig” - így szól egy mélyebb értelmű mexikói közmondás. Kelly szó szerint értette, és ezt az utat akarta megrövidíteni.

- Itt vagyok, uraim! - hallatszott a vályogházból Kelly rekedt, de örvendező hangja. - Hozom már a poharakat.

- A flaskó fontosabb! És még inkább, ami benne van. Még mindig azt a pocsék brandyt tartod?

- A legjobbat, amit kapni lehet, Mr. Busher - felelte Kelly, amint felbukkant a kertben, poharakkal megrakott tálcával a karján. - Rögtön hozom a flaskókat is.

A poharakat lerakta az egyik asztalra, majd visszasietett a házba. Csakhamar előtűnt újra, ezúttal három palack kíséretében.

- A legerősebb fajta! - dicsekedett mézesházas mosollyal. - Lássanak neki, uraim! Kedves egészségekkel!

Hazudott persze. A legolcsóbb és legkomiszabb brandyt árulta, amelybe belekevert egy kevéske jobb minőségűt, no de vizet is hozzá. Megtöltötte a poharakat, aztán maga is odatelepedett az asztalhoz.

- Mi újság, Mr. Busher? - kérdezte. - Rég nem jártatok erre! Hogy megy a munka? Remélem, jól.

- Jól a fenét! - felelte Busher dühösen. - Két hét óta nem akadt a horogra semmi.

- Semmi? Lehetetlen!

- Legalábbis semmi komoly.

- Csodálom! Akkor miért hívnak titeket „szemeseknek”? Két hét óta semmi. Én meg erősen reméltem, hogy végre jó üzletet köthettek veletek.

- Mi az, hogy „végre”? Eddig talán ráfizettél?

- Nem mondom, de ti se jártatok velem rosszul. Megvettem minden kacatot, amit hoztatok.

- De milyen áron, vén uzsorás! Mi dolgozunk, mi visszük vásárra a bőrünket, de a hasznot te fölözöd le! Eh, eridj innen, ne is lássalak!

A beszélgetés elárulta, hogy Kelly az italmérésen kívül mellékfoglalkozást is űz - az orgazdaságot.

Busher mogorva arcot vágott, még a fejét is elfordította, de Kelly nem sértődött meg.

- Ne légy már olyan morcos! - mondta kedveskedő hangon. - Mi bajod tulajdonképpen? Mindennap akadhat valami. Egy jó fogás, és mindjárt más szemmel nézed a világot.

- Üres locsogás! Napról napra rosszabb. Hallom, a kaliforniai kereskedők polgárőrséget szerveznek. Fegyveres kísérettel akarják védeni az áruszállítmányokat.

- Hát aztán! Majd elintézik őket.

- Vagy ők minket. No de hagyjuk ezt. Éhes vagyok! A cimboráim is. Csapj össze valamit!

- Tizenkét embernek? Miből? A papagók egy csirkét sem adnak el. Húst nem kapni az egész környéken.

- Nem kapni? Hát én majd szerzek. Egy egész ökröt. Már kinéztem magamnak.

- Lehetetlen! Hol?

- A Santa Cruz partján. Egy karaván mellett nyargaltunk el reggel. Lassan közelednek San Xavier felé a folyó völgyében.

- Bevándorlók?

- Azok hát. Alkalmasint hajón jöttek a mexikói kikötőbe, onnan meg Kaliforniába igyekeznek, ahol olcsón lehet jó földhöz jutni.

- Sokan vannak?

- Négy ponyvás szekeret láttam, mindegyiket négy-négy ökör húzza. A szekerek mellett két lovas poroszkált.

- Miért nem szólítottad meg őket?

- Én is vagyok olyan okos, mint te. Beszéltem az egyikkel. Azt mondta, át akarnak kelni a Coloradón, de ma éjszaka itt fognak pihenni.

- Itt, nálam. Remélem, nem csináltok valami galibát?

- Ne félj semmit. Vigyázunk arra, hogy barátainknak ne okozunk kellemetlenséget. A négy szekeret elfoglaljuk persze, de nem most, hanem később, Tucson és a Colorado közt. Itt csak egy ökröt veszünk tőlük, azt is csak azért, mert húsrá fáj a fogunk.

- Ökröt vesztek? Csak nem képzelitek, hogy eladnak egy ökröt?

- Nem kérdezzük tőlük. Ha szükségünk van valamire, nem szoktuk megvenni, hanem elvenni; nem érted, te tökfej?!

- Érteni értem, de ha megvédik a jószágukat?

- Akkor még rosszabbul járnak. Ne felejtse el, mi tizenketten vagyunk, ők pedig... nézzük csak! A négy ökrhajcsáron kívül két fiatalembert láttam lóháton, inkább kamaszok, mint felnőttek, játszva elbánunk velük. Hátravan még a scout², akit felfogadtak erre az útra. Lehet, hogy kemény fickó, akkor gondom lesz rá, hogy ő kapja az első golyót. De az is lehet, hogy szót ért velünk.

- Mindenkit számba vettél? És akik a szekér belsejében ülnek?

- Azokat nem láthattam, de nem tartok tőlük. A ponyva alatt rendszerint asszonyok meg gyerekek ülnek, és talán még egy-két öreg.

- Ez az egész?

- Hopp, valakit még nem említettem! Az utolsó szekér után egy furcsa figura lovagolt, vagy talán nem is lovagolt, csak lötyögött a nyeregben. Először azt hittem, vénasszony, de aztán észrevettem, hogy kardot visel a köpönyege alatt.

- Kardot? Akkor nem épeszü. Aki karddal vág neki a prérinek, csak süsü lehet.

- Én is azt mondom. Kár több szót vesztegetni rá.

- Remélem, engem is bevesztek az üzletbe - mondta Kelly. - A zsákmány értékesítése nem könnyű. Bízhatok csak rám!

- Az a kérdés, sikerül-e megegyeznünk. Gyere üljünk át ahhoz a kis asztalhoz, beszéljük meg a feltételeket.

Félrevonultak, és összedugták a fejüket. Mialatt tanácskoztak, az öreg néger szolgáló újabb teli palackokat hozott ki. A „szemesek” most már nem ócsárolták a komisz pálinkát; az volt a fontos, hogy sok legyen belőle. Közben nagyokat kurjongattak, s olyan hangosan társalogtak, mintha csupa süket ült volna az asztalnál.

Annál csendesebb volt a falu. Az országúton egyetlen élő lelket sem lehetett látni. A papagók megneszelték a „szemesek” látogatását, és messze elkerülték a kocsmát. Meghúzódtak viskóikban, várva, hogy a martalócok elvonuljanak.

A kocsmakertjében a lármás beszélgetés hirtelen elnémult, és minden fej a rozoga léckerítés ajtaja felé fordult. Csodálkozó szemek meredtek a három új vendégre, aki most érkezett a kocsmához. Fura külsejük éppen elég okot adott arra, hogy megbámulják őket. Alighanem megszokták már ezt, mert egykedvűen ugrottak le a nyeregből, szép sorjában besétáltak a kapun, s nyugodtan letelepedtek egy kisebb asztal mellé. A hosszabb asztalnál ülő s már félig-meddig kápatos társaságot látszólag - de csak látszólag - észre se vették, egyetlen pillantásra sem méltatták.

² Scout (ejtsd: szkaut) felderítő, nyomkereső, erdei kalauz, idegenvezető

A három jövevény egyike alacsony, szinte vézna kis ember volt, de az arca gömbölyű, pufók. Puhakalapjának színét, korát és eredeti formáját bajos lett volna megállapítani. Széles karimája alól apró szempár kandikált elő, alatta pedig hatalmas orr emelkedett ki, mint egy viharvert hajó árboca. A két fekete szem élénken csillogott, s örökösen ide-oda járt - figyelmét nyilván nem kerülte el semmi. A merész orr pedig szuszogva szívta a levegőt, mintha szüntelenül szimatolna.

A kis ember fekete bőrkabátját mintha nála jóval magasabb és vállasabb daliára szabták volna - ki tudja, hol és mikor? Azóta alaposan megrágtta az idő vasfoga: lyuk vagy szakadás nem volt rajta, de annál több folt - valóban: folt hátán folt. Emberünk kissé ó-lábait lötyögő bőrnadrág oltalmazta. A nadrág egy pár irdatlan csizmában folytatódott. Illett hozzá - mesebeli alak mesebeli hétmérföldes csizmában, amely mintha csak parancsszóra várt volna: „Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok!”

A kis ember hatalmas, ócska puskát tartott a kezében. Bizonyára más fegyvere is volt - pisztoly, vadászkés, miegyéb -, de ezeket nem lehetett látni. Alkalmassint övébe dugva viselte, hosszú bőrkabátja alatt.

No és a lova? Mi tagadás, nem is ló volt, hanem egy ö-ö-ö... vagyis öreg, ösztövére öszvér - olyan öreg, mintha Noé bárkájában úszta volna meg a vízözönt, s olyan sovány, hogy szinte zörögtek a csontjai. Hosszú fülei úgy forogtak, mint a szélmalom szárnyai, sörénye szőrét hullatta, s farka helyén egy kopasz csutak búslakodott.

Ejtsünk néhány szót a kis ember cimboráiról is. Az egyik sovány, csontos, hórihorgas póznaszerűség volt, s szarvasbőr inget viselt, derekán széles bőrvél, amelyből kés és pisztoly kukucskált elő. Vállára szabályosan felgöngyölt gypjútakarót szíjazott. Puskája persze neki is volt, régimódi, hosszú csövű puska, éppen olyan ütött-kopott, mint az ö-ö-ö gazdájáé.

A harmadik jövevény is magas termetű volt; kék szeme, nyílt, becsületes arca, barátságos mosolya rendkívül rokonszenvessé tette, övében ő is kést és revolvert viselt, kétcsövű puskája pedig úgynevezett Kentucky puska volt, ócska, de mégis megbízható fegyver, mely jó lövész kezében mindig célba talál. Ennek az embernek csak a ruházata volt különös. Valaha aranyosan csillogó, de most már meglehetősen kopott, piros huszárdolmányt viselt, tudja isten, hol szerezte, és hogyan jutott hozzá. Ezt a csodálatos ruhadarabot nem egészítette ki huszárcsákó. Dolmányos barátunk kendővel védekezett a napszúrás ellen - tarka kendővel, melyet turbán módjára csavart a feje köré. Lehet, hogy furcsa volt, de a Vadnyugaton nem ütközött meg rajta senki.

Így festettek Kelly újabb vendégei, a nagy orrú kis ember, a hórihorgas és a huszárméntés. A két utóbbi lóháton érkezett, az első pedig, hiszen tudjuk már, ö-ö-ö...

A kocsmáros odalépett hozzájuk, és megkérdezte, mit óhajtanak.

- Mije van? - kérdezte a kis ember.

- Csak brandym, semmi egyéb.

- Hát akkor azt választjuk, ha minden kötél szakad - felelte a kis ember bölcsen.

- Palackkal? - érdeklődött a kocsmáros.

- Egyelőre elég lesz három pohárral - felelt a kis ember még bölcsebben.

Kelly kihozta az italt, aztán magukra hagyta őket. A hórihorgas volt az első, aki megköstolta, de ki is köpte.

- Mit szólsz ehhez a kotyvalékhoz, Sam Hawkins? - kérdezte.

A kis ember ajkához emelte poharát, és lenyelt egy kortyot.

- Jobbat már ittam, de rosszabbat még soha, Dick Stone - bólintott Sam Hawkins.

A huszárdolmányos is megízlelte a brandyt, de nem nyilatkozott. Szavak helyett egyetlen mozdulattal fejezte ki véleményét: pohara tartalmát egyszerűen kilötytyintette a földre.

- Jól tetted, Will Parker - mondta Sam. - Ez egyszer kivételesen igazad van, hihhi!

Sokféle nevetés van. Az egyik ember hahotázik: hahaha! A másik úgy fejezi ki örömét vagy kárörömét: hehehe! Sam Hawkins nem tudott másképp nevetni, csak így: hihhi! Ez kissé csúfondárosan hangzott, pedig csak derűs meglepetést fejezett ki, és sohasem akart megbántani vele senkit.

- Azt akarod mondani, hogy buta vagyok? - kapta fel a fejét a huszárdolmányos.

- Ugyan, hová gondolsz, Will Parker! - felelte Sam. - Nem vagy te buta, csak zöldfülű. Még sokat kell tapasztalnod, míg megállod a helyedet itt a Vadnyugaton, ahol több a gazember, mint a fű. Mi a véleményed arról a társaságról a másik asztalnál?

- Nem sok gentleman van köztük - felelte Will.

- Nem sok? Egyetlenegy se! Hallod, hogy röhögnek?

- Biztos rajtad - jelentette ki Will.

- Rajtam? Miért?

- Mert nem lehet rád nézni röhögés nélkül.

- Ennek szívből örülök - felelte Sam. - Van ennél rosszabb is. Például, ha rád néz valaki, sírva fakad, olyan szomorú alak vagy, hihhi!

Sam Hawkins és Will Parker nagyon szeretett csipkelődni egymással. Ebből sohasem lett harag, de a kölcsönös ugratás rendszerint úgy végződött, hogy Will Parker elszontyolodva lógatta fejét. Egyébként a három jó barát tűzbe ment volna egymásért. Elválaszthatatlan cimborák voltak, s ismerőseik így emlegették őket: „a háromlevelű lóhere”.

- Nézzétek csak, hogy bámulnak minket - jegyezte meg a hórihorgas Dick Stone. - Török a fejüket, hogy kik lehetünk.

- Hát csak törjék - felelte Sam Hawkins. - Nekünk nem kell találgatnunk. Anélkül is tudjuk, hogy csirkefogók. Meglátjátok, a vége az lesz, hogy belénk kötnek.

- Gyanús fickók - vélekedett a huszárdolmányos.

- Mondd csak, Will, hallottál, már a „szemesekről”, ugye? - kérdezte Sam Hawkins.

- Hallottam hát! Csak nem ők lennének?

- Ők bizony.

- Honnan tudod, Sam?

- Megszámoltam őket. Tizenketten vannak. Mindenki tudja, hogy ennek a bandának tizenkét tagja van, vezérüket is beleszámítva.

- Melyik a vezér?

- Nem tudom. Majd kiderül hamarosan. Úgy hallottam, Bushernek hívják. Fogadni mernék, hogy megtiszteli asztalunkat a látogatásával.

- Hát csak jöjjön - mondta Will. - Majd ellátjuk a baját!
- El hát, ha minden kötél szakad. De remélem, nem akarsz gorombáskodni vele? Nem, kedves Will, fogadjuk csak udvariasan. A „háromlevelű lóhere” mindig hírnevéhez méltóan viselkedik, hihhi!
- Kesztyűs kézzel akarsz bánni velük?
- Egyelőre, kedves Will. Ismered az elvetet: többet ésszel, mint erővel. Tizenketten vannak, mi csak hárman. Nem félek tőlük, de egy kis csel sem árt.
- Miféle csel?
- Még nem tudom. Valami alakoskodás. Hitessük el velük, hogy zöldfülűek vagyunk mind a hárman, nemcsak te, Will Parker!
- Miért éppen én?
- Hát csak példának hoztalak fel. Nem lesz nehéz beugratni őket. Ezek még nem hallottak a „háromlevelű lóheré”-ről, különben nem röhögnének rajtunk. Nézd csak, milyen gúnyos szemmel méregetik az én drága Marymet!
- Hát bizony, nem éppen elbűvölő látvány, öszvérek közt sem nyerné meg a szépségversenyt. Ami igaz, igaz - vélte Will Parker.

A beszélgetés suttogó hangon folyt.

- Nem tűröm, hogy Maryt becsméreld - mondta Sam. - Éppen olyan kedves a szívemnek, mint a puskám, a Liddy. Hálás vagyok mindkettőnek. Hányszor mentették meg az életemet, hányszor húztak ki a csávából a legreménytelenebb helyzetben is.
- Liddy sohasem mondott csütörtököt - ismerte el Will -, de Mary sokszor kihozott a sodrodból.
- Igen, kissé konok, s néha megbicsakolja magát - hagyta rá Sam. - De hibái elhalványulnak a jó tulajdonságai mellett. Kitartó, igénytelen és olyan okos, hogy a gondolataimat is kitalálja.

Mary a kerítés ajtajában állt, és hosszú fülét úgy hegyezte, mintha tudná, hogy róla beszélnek. Sam Hawkins szeretettel nézett rá, de hirtelen felfigyelt valamire. Bekövetkezett, amit megjósolt: Busher magára hagyta Kellyt, odaballagott a „háromlevelű lóhere” asztalához, zsebre tett kézzel és szétvetett lábbal megállt előttük, s köszöntés nélkül, pökhendi, kihívó hangon odaszólt:

- Hadd nézzem meg ezt a három csodabogarat közelebbről! Ha nem is vagytok egyformák, de egyformán nevetségesek vagytok. Magatok is tudjátok, nem?
- Tudjuk - kántálták hárman szinte egyszerre.
- Kik vagytok tulajdonképpen?
- Ikrek - felelte Dick Stone.
- Mind a hárman?
- Igen! Trikre! - bólogatott buzgón Will Parker.
- Ugrasd az öregapádat! - förmedt rá Busher dühösen. - Mi a neved?
- Az én nevem, Mr. Black - mondta Parker.
- Az enyém meg Mr. White - tette hozzá Stone.

- Én meg Mr. Brown³ vagyok - mutatkozott be Hawkins.

Busher gyanakodva meresztette rájuk komor szemét.

- Black, White, Brown, hm... hiszi a piszi! Elég a tréfából! Mivel foglalkoztok?

- Prémvadászok vagyunk - felelte Parker.

- Törvadászok - magyarázta ártatlan képpel Stone.

- Törrel, hurokkal, csapdával dolgozunk - tette hozzá Hawkins.

- Tegyétek lóvá a dédapátokat! - kiáltotta Busher fokozódó haraggal. - Olyan bambák vagytok, hogy még egy mosómedvét se tudnátok csapdába ejteni! Nincs is felszereléseitek.

- Nincs - bólintott Hawkins. - Majd lesz.

- Szóval csak most akartok felcsapni trappernek. És eddig mit csináltatok?

- Szabók voltunk. Aztán ruhaüzletet nyitottunk Castorville-ben.

- És miért hagytátok abba?

- Tönkrementünk.

- Nem csodálom! Három ilyen mafla! Három szabólegény, aki a fejébe vette, hogy felcsap prémvadásznak! Mit szóltok ehhez? - fordult Busher a cimborái felé.

Viharos röhögés volt a válasz. A hosszú asztalnál ülő „szemesek” combjukat csapkodták, úgy nevettek.

Sam Hawkins megvárta, míg kiröhögik magukat, aztán felkiáltott:

- Téved, uram, ha azt hiszi, hogy maflák vagyunk! Van itt ész! - mondta, és önérzetesen a homlokára csapott. - És guba is! - tette hozzá, mellét döngögetve.

Busher szemében kapzsi fény villant fel, ujjai begörcbültek, horgas orra remegett.

- Pénzetek van? - kérdezte. - Hisz azt mondtad, tönkrementetek!

- Éppen azért van pénzünk - kacsintott rá Sam Hawkins. - Hamis bukás volt. Hitelezőink sírnak, mi meg nevetünk.

- Nézd csak a kis szabót! - mondta Busher elismerő hangon. - Ezt ki se néztem belőled. És mennyit kerestetek a bukáson?

- Több mint kétezer dollárt.

- Ejha! És ez mind nálatok van?

- Nálunk hát.

- Nem féltek a rablóktól?

- Miért félnénk? Van fegyverünk.

- És ha egész banda támad rátok? Nem hallottátok még a „szemesek” hírét?

- Nem... Kik azok?

- Öt rossz neked, ha megtudod - mondta Busher.

³ Black (blek) = fekete, White (váj) = fehér, Brown (braun) = barna

Újabb röhögés a hosszú asztalnál.

- Jobb lett volna bankba tenni a pénzt - tanácsolta jószívűen Busher.

- Hogyisne! Hogy elvigyék a bankrablók! - méltatlankodott Hawkins.

- Hát mit akartok csinálni a pénzzel?

- Először is felszerelést vásárolni.

- Vadászfelszerelést?

- Azt.

- Hol?

- Odaát Prescottban.

- És milyen vadat akartok fogni vele?

- Mindenfélét... hódót, nyestet, hermelint... még szürkemedvét is.

- Grizzlyt is! Ne mondd! Mit szóltok hozzá, fiúk? - fordult Busher megint a cimborái felé.

Most tört csak ki igazán a kacagás. Busher maga is úgy nevetett, hogy könnyei potyogtak. Eltartott néhány percig, amíg annyira megnyugodott, hogy folytathassa a fölényes csúfolódást.

- Tudjátok, mekkora egy grizzly? Kilenc láb magas, a súlya meg kilenc mázsa! És ti csapdával akarjátok elfogni?

- Miért ne? Ha a csapda elég nagy és elég erős!

- Olyan csapda nincs, és nem is kapható.

- Akkor majd csináltatunk egyet Prescottban.

- Csináltattok? Nagyszerű! És hol állítjátok fel?

- A Gila folyón túl, az őserdőben.

- Ahol vérszomjas indiánok táboroznak. És mit csináltok, ha megtámadnak?

- Védekezünk, ha minden kötél szakad.

- Ezekkel a fegyverekkel?

- Ezekkel hát!

- Mi a szösz! Mutasd csak azt az ócska puskádat!

Sam Hawkins átnyújtotta neki Liddyjét. Busher megnézte, aztán mosolyogva továbbadta egy másik banditának. Az ütött-kopott fegyver kézzől kézre járt, nagy derűtséget keltett, s végre visszakerült gazdájához.

- All right - mondta Busher. - Ócska puska, de mégiscsak puska. Csak az a baj, hogy a célzáshoz is érteni kell. Tudtok-e úgy bánni vele, mint a varrótűvel?

- Még annál is jobban! - jelentette ki Sam Hawkins büszkén.

- Tegyük próbára! - kiáltották a hosszú asztalnál. - Hadd lássuk, mit tud!

- Rendezzünk egy kis lövészversenyt? - kérdezte Busher gúnyos mosollyal.

- Nem bánom - felelte Sam.

A Vadnyugaton, ahol majdnem mindenki mesterlövész, vagy legalábbis annak tartja magát, nagyon szerettek fogadásból célba löni. Az effajta vetélkedést olyan mulatságnak tartják, amelynél érdekesebbet el sem tudnak képzelni. A mulatságot itt még az a remény is fűszerezte, mekkorákat lehet majd kacagni az esetlen, ügyetlen szabólegényeken. S ráadásul még meg is lehet „kopasztani” őket!

- Mondja, Mr. Brown, vadászott már valaha? - kérdezte Busher, arcára komoly kifejezést erőltetve.

- Hogyne! - hangzott a felelet.

- És mire?

- Verebekre.

- Aha! Kicsi célpont. Én könnyebbet ajánlok. El tudná találni például innen azt a házat?

- Játszva.

- Akár a cernát a tübe, igaz?

- Még könnyebben. Nehezebb célt kérek.

A kocsmáros előállt egy javaslattal:

- Van egy rajzlapom. Felragasztom a ház hátsó falára. Ha eltalálja, nyert. Mert az ilyesmit pénzbe szokták játszani.

- All right - bólintott Sam.

- Mennyibe fogadjunk? - kérdezte Busher.

- Egy dollárba. És milyen távolságból lövünk?

- Kétszáz lépésről - mondta a bandavezér.

A kocsmáros lelépte a távolságot. Ezután átvett mindkét fogadótól egy-egy ezüstdollárt. „Fej vagy írás” döntötte el, ki lö először. A sors Bushernek kedvezett. Felkapta puskáját, a kijelölt vonalra állt, s jóformán célzás nélkül lőtt. Eltalálta a papírlapot.

Ezután Samre került a sor. Vállához emelte Liddyjét, és hosszú ideig, körülményesen célzott. A nagy erőlködésben annyira előrehajolt, hogy egy fotográfushoz hasonlított, aki kamerája fölé hajol, úgy igyekszik jó felvételt készíteni.

A „szemesek” nevetve nézték. Végre eldőrdült a lövés. Sam félreugrott, és sziszegve tapogatta jobb orcáját. Ez a mozdulat egetverő kacagásra ingerelte a banditákat.

- Mi az, kedvesem? - kérdezte nagy részvéttel Busher. - A puska rúg? Ejnye, ejnye! Nagyon fáj?

- Pofon csapott - felelte a kis ember siránkozó hangon.

- Hát igen, megcsapja azt, aki nem tud vele bánni. No nézzük, eltalálta-e a célt!

Megvizsgálták a papírt: sértetlen volt. Nyoma sem látszott rajta Sam golyójának. Vajon hova lett? Sokáig keresgéltek, míg végre az egyik „szemes” felkiáltott:

- Gyertek ide! A fene se gondolta volna, hogy itt keresse. Véletlenül pillantottam erre a vizeshordóra. Hát nem azt lyukasztotta ki a nyavalyás?

A társaság fele odaszaladt, s látta, hogy a hordóból, mint egy kisebbfajta szökőkútból, ujjnyi vastag sugárban szökell a víz. A kocsmáros gyorsan fadugót faragott, és eltömte a lyukat, amit Sam golyója a hordón ütött.

- Lám, lám, még a ház falát sem találta el - mondta Busher az ügyefogyott lövésznek, aki meghökkent, csodálkozó arcot vágott. - A dollár az enyém. Megkockáztat még egyet, Mr. Brown?

- Megpróbálom - felelte Sam.

A második lövésre legalább a falat találta el, kétméternyire a céltől. Újra megpróbálta, harmadszor, negyedszer, ötödször is, s ugyanannyi dollárt veszített.

- Az ördögbe! - kiáltott fel bosszúsan. - Talán az a baj, hogy kicsi a tét. Egy dollárért nem érdemes erőlködni.

- Igaza van! - bólintott Busher örvendezve. - Szívesen fogadok komoly összegbe is. Legyen húsz dollár?

- Jó - felelte Sam.

De a húszat is elvesztette.

- Próbáljuk meg újra? - kérdezte Busher, cimboraíra kacsintva.

- Miért ne?

- Ötvenbe?

- Nem bánom.

- Vagy inkább százba?

- Nem, nem, az már kissé sok, hiszen ön nagyszerűen tud célozni, kedves Mr... mi a becses neve?

- Busher - vágta rá a bandita meggondolatlanul. Bizonyára valami hamis nevet mondott volna be, ha nem éri a kérdés olyan váratlanul.

- Szóval maradjunk csak az ötvennél, Mr. Busher, az is szép pénz - mondta Sam szerényen.

- No mi az, berezeltünk? A kis szabócskának hamar inába szállt a bátorsága?

- Ki mondta azt? Szabó az ördögtől se fél! Legyen száz! - Most is Busher lőtt elsőnek. Olyan biztos volt a dolgában, hogy nem célzott elég gondosan. De az is lehet, hogy a magas tét felborzolta idegeit, s izgatottságában a keze remegett. Elég az hozzá, hogy a golyója a rajzlap széle mellett fúródott a falba, alig fél centire a papírtól. De olyan jókedvű volt, hogy csak legyintett - oda se neki! Ha nem is sikerült ez a lövés, a kis szabóé még rosszabb lesz.

Sam hosszasan, gondosan célzott, de vajon hova? A tető alá, a falnak abba a felső csücskébe, ahol golyója eddig is többször lyukat vájt már a vályogba.

- Mit csinál, Mr. Brown?! - kiáltott fel Busher. - Hát a háztetőre céloz?

- Természetesen - felelte a kis ember tökéletes nyugalommal.

- De az isten szerelmére, miért?

- Mert most kezdem megérteni a puskám természetét.

- Hogyhogy?

- Úgy látszik, saját akarata van, és az a mániája, hogy ha a papír közepére célzok, akkor a fal felső csücskébe lő. Így hát megpróbálom fordítva. Most a háztetőre célzok, akkor talán a papírt találom el.

- Hülyeség!

- Meglehet, de ne engem hibáztasson érte, hanem a puskámat. Lássuk csak!

Meghúzta a ravaszt, és a puská dördült. A golyó a rajzlapnak pontosan a közepét lyukasztotta ki.

- Látja, hogy nekem volt igazam - nevetett a kis ember elégedetten. - Kérem a száz dolláromat, Mr. Busher!

A fogadás összegét még nem helyezték letétbe senkinél. Busher habozott. Nem sietett a fizetési felszólításnak eleget tenni, s már-már megtagadta a veszített fogadás rendezését. De aztán mást gondolt. Még mosolygott is hozzá, olyan vigasztaló gondolat volt. Kezét zsebébe süllyesztette, aranypénzeket kotort elő, és leszámolta a kis szabónak a száz dollárt.

- Folytassuk, vagy elég volt? - kérdezte.

- Ahogy kívánja.

- No, durrantsunk még egyet, de most már kétszáz dollárba, jó?

- Rendben van. De kikötöm, hogy a barátom, Mr. White legyen a bíró, és ki-ki előre kezébe adja a fogadás összegét. És kérjünk egy friss papirost, s jelöljük meg rajta pontosan a közepét. Legjobb lesz egy keresztet rajzolni oda. Akinek a golyója jobban megközelíti a metszőpontot, az nyert.

- De felvágták a nyelvét egyszerre! - dühösködött Busher. - Legyen úgy, ahogy akarja. De nekem is van egy feltételem. Lőjünk háromszáz lépésről, ne kétszázról.

- Háromszáz lépés! - hűledezett a szabócska. - Ilyen nagy távolságból még a házat sem találom el.

- Az a maga baja, Mr. Brown! Gyerünk! Guberálja le a kétszáz dollárt.

Sam tüstént átadta az összeget Mr. White-nak, azaz Dick Stone-nak. Kiderült azonban, hogy Bushernek nincs is annyi pénze. Cimboráitól szedte össze, akik csak szabódva és morogva álltak kötélnek. Nagy nehezen mégis összegyűlt a kétszáz dollár, és Dick gyorsan zsebre vágta. Új rajzlap került elő, belerajzolták a keresztet, s most a két vonal metszőpontja volt a cél. Busher nekikészülődött.

- Vigyázz, te - figyelmeztette az egyik embere. - Óvatosabban célozz, mint az előbb.

- Pofa be! - mordult rá Busher. - Mert egyszer eltévesztettem? Csak véletlen volt. Behunyt szemmel is jobban lövök, mint ez a szabó!

Most mégis hosszasan és gondosan célzott. Golyója a célpont közelében lyukasztotta át a papirost.

- Pompás lövés! - mondta az iménti aggodalmaskodó elismeréssel és elégedetten.

Megint Samre került a sor. Elég hanyagul lőtt, mintha oda se figyelt volna. Ám a dörrenést a dühös rémület felkiáltása követte. Sam golyója hajszálpontosan talált. Dick Stone odaugrott hozzá, kezébe nyomta a pénzt, és a fülébe súgta:

- Gyorsan vágd zsebre, öregem, mielőtt kitépik a kezemből!

Valóban nem sok hiányzott ahhoz, hogy a felbőszült „szemesek” rávessék magukat, és elvegyék tőle a pénzt. Busher azonban dühtől eltorzult arccal, fogcsikorgatva rájuk rivallt:

- Nyugalom! Mindenki maradjon a helyén! Átkozott véletlen, megint a szabónak kedvezett! De még nincs vége a napnak!

- I-á, i-á, i-á! - hangzott a gúnyos válasz, de nem Sam, hanem Mary szájából. A derék állat éppen a legdrámaibb pillanatban jött be a kertbe és állt a gazdája mellé, mintha biztatni akarná, hogy ne féljen semmit. Sam megsimogatta táltosa nyakát.

- Jól van, Mary, megyek már. Ajánlom magam, uraim! Ez a hűséges teremtés értem jött. Nem okozhatok neki csalódást. Fizesd ki az italt, Dick. Ne alkudj! Megkerestük.

- Nyomorult szabó! - sziszegett Busher. - Az ördöggel cimborál!

- Nem ismerem azt az urat - felelte Sam. - Még nem szabtam neki ruhát. A viszontlátásra!

- Hova sietnek úgy? Csak nem Prescottba?

- Dehogysis! Csak holnap reggel indulunk. Előbb meghálunk itt San Xavierben.

- Gondoskodtak már szállásról?

- Minek az? Hát nem jobb a szabadban? Derékaljunk a puha fű, paplanunk a csillagos ég.

- És mit vacsoráznak?

- Látja, Mr. Busher, ez a bökkenő. Azt reméltük, hogy ebben a csárdában kapunk valamit.

- Paddytól nem kaphatnak semmit. De legyenek a mi vendégeink. Szavamat adom, hogy nem fognak üres hassal lefeküdni. Elfogadják a meghívást?

- A legnagyobb örömmel. Mikor ülnek le vacsorázni?

- Mihelyt megjön a hús. Majd értesítjük.

Sam meghajolt, és a „háromlevelű lóhere” kivonult a kertből. A kocsma közelében volt egy szép, lankás rét, ott telepedtek le pihenni és tanakodni.

MÁSODIK FEJEZET A JÓ VACSORA ÁRA

- Hát ezt jól megcsináltuk - jelentette ki Dick Stone elégedetten.
 - És valóban elhitték, hogy szabók vagyunk, hihhihi! - nevetett Sam Hawkins. - Örülök, hogy rögtön kapiskáltad a helyzetet, és folytattad a füllentéseimet.
 - Köztünk mindig megvolt a kellő összjáték - bólintott Will Parker. - Éljen a „háromlevelű lóhere”!
 - Meghívtak vacsorára - vigyorgott Dick Stone. - Mintha rá lennénk utalva! Van a nyereg-táskámban eleség egy napra, ami bőven elegendő Tucsonig. Nem is értem, miért fogadtad el a meghívást, Sam.
 - Van rá okom - felelte Sam. - Szeretném ártalmatlanná tenni a „szemeseket”.
 - De hogyan?
 - Azt még nem tudom. Lehetőleg csellel. De akár csatával is, ha minden kötél szakad.
 - Tudod, miért hívtak meg? Hogy visszavegyék a pénzt, amit a fogadáson nyertünk.
 - És hogy legombolják a kétezret is, amivel eldicsekedtünk. No, azt leshetik!
 - Ravasz kópé vagy, Sam.
 - Az élet kényszerített rá, fiam. Amikor eljöttem a Vadnyugatra, én is zöldfülű voltam, és pórul is jártam hamarosan. Gyanútlanul ballagtam az erdő közepén, amikor egy tucat póni indián ugrott elő a sűrűből, s mire feleszméltem, már megskalpoltak! Nem haltam bele. Aztán szereztem egy parókát, és azóta azt viselem. Egészen megszoktam. Még jobb is, mint a régi szép, dús hajam, mert le tudom vetni, ha melegem van, hihhihi! És ha fészülködni akarok, kezembe veszem a hajamat, úgy fészülöm meg kényelmesen. De ami igaz, igaz: azt az első kis kalandot becsületbeli adósságnak tekintettem, és százszorosan visszafizettem. No de hagyjuk a múltat, beszéljünk inkább a máról. Oda nézzetek!
- Az országútra mutatott, ahol nehéz ponyvás szekér bukkant fel, melyet három hasonló követett. Mindegyiket négy ökör vonta. Az első szekér előtt jól felfegyverzett férfi lovagolt, nyilván ez volt a vezető, a „scout”. A kocsik mellett még két lovas poroszkált: két ifjú, szintén fegyveresen, jól lehetett látni dupla csövű puskájukat, vadászkésüket, forgópisztolyukat. Az ökörhajcsárok gyalogszerrel baktattak az ökrök mellett, gyorsabb mozgásra nógatva és ösztökélve a szemmel láthatóan fáradt állatokat. A két első szekéren asszonyok ültek; kíváncsian nézegettek ki a kasra erősített, magas, domború ponyvák alól.
- A vezetőnek az volt a terve, hogy Kelly kocsmájában töltse az éjszakát a rábizott emberekkel és értékes poggyászukkal együtt. De amint megpillantotta a kertben ülő gyanús társaságot, arca elkomorodott, és továbblovagolt: a szekerek természetesen követték. A „szemesek” tátott szájjal bámultak a karaván után.
- Ördög és pokol! - súgta egyikük a kocsmárosnak. - Ott megy a vacsoránk! Úgy látszik, nem eszünk belőle.
 - Miért? - kérdezte Kelly.
 - Mert továbbvonulnak. Ki tudja, hol állnak meg pihenni?

- Nem mehetnek messzire - vélte Kelly. - Az ökrök már alig bírják a lábukat felemelni. És láttátok a „scout” pofáját?
- Nem. Mi van vele?
- Hirtelen gyanút fogott, azért komorodott el. Úgy látszik, hozzám akart betérni, de meg-gondolta magát. Nem megy messzire. A falu végén fognak letáborozni, ott dús fű várja az ökröket.
- Mindjárt megnézem.
- Nem, maradj csak - intette le Busher. - Várjuk meg, míg besötétedik. Aztán magam nézek utánuk. Csak egy ember jöhet velem. Az ökröket biztosan kifogják. Az egyiket elhajtjuk és leöljük.
- És ha bejönnek a kocsmába, és kérdőre vonnak?
- Semmit se szólhatnak. Az asztalnál ülünk, és békésen vacsorázunk. A húst a kocsmáros szolgálja fel. Az ökröt nem itt öljük le, hanem jó messze. Bizonyítsák ránk, hogy mi csináltuk!
- És ha megkérdezik Kellyt, miféle húst sütött?
- Egy indiántól vette, és kész. Kinek mi köze hozzá? Ha tovább akadékoskodnak, szájon csapjuk őket. Elegen vagyunk hozzá, nem?
- És mi lesz a három szabóval? - kérdezte Kelly.
- Vacsora közben leitatjuk őket. Aztán ha már tökrészegek, kinyiffantjuk mindhármat.
- Itt, az én házamban? Ebből nekem lesz bajom!
- Ne óbégass már annyit! Hasznod is lesz belőle. A pénzből, ami náluk van, háromszáz a tied. Egy szót se többet!
- És ha nem sikerül leitatni őket?
- Miért ne sikerülne? Nem bírják az italt. Nem láttad, hogy kiöntötték a pálinkát?
- Hogyne láttam volna. Kocsmáros észrevesz ilyet. De éppen azért. Ha utálják a pálinkát, nem fogják meginni.
- Hát csak pálinka van a házban? Nincs valami jobb?
- Hát ami azt illeti, van egy hordócska finom kaliforniai borom. Csúszik, mint a méz. Csak egy kicsit drága.
- Milyen drága?
- A negyven liter hatvan dollár.
- Jól van. Megkapod a háromszázon felül, amit ígértem.
- All right! - mondta Kelly megnyugodva. - Csak legyetek ügyesek.
- Ne félj, amíg engem látsz! - felelte Busher nagy önbizalommal, és vállon veregette az aggodalmaskodó kocsmárost.

Néhány perccel azután, hogy a szekérkaraván elvonult, bámulatosan furcsa alak bukkant fel az országúton. Lóháton ült, vagy inkább lötyögött. Fejét kendővel kötötte be, testét hosszú esőköpeny takarta, s alóla egy kard vége kandikált elő. A lankás réthez érve, ahol a „három-levelű lóhere” heverészett, megállította lovát, és tört angolsággal megszólalt:

- Jó napot, uraim! Nem láttak véletlenül néhány ökrös szekeret?

Sam feltápáskodott, és odament az idegenhez.

- Hogyne láttunk volna. Az imént mentek tova ezen az úton. Más út nincs is. Nem lehet eltéveszteni.

- Nem lehet? Akkor nagyon jó. Köszönöm.

- Kihez van szerencsém? - kérdezte Sam.

- Hampel a nevem, muzsikus vagyok, egész életemet ennek a művészetnek szenteltem.

- Muzsikus? Nagyon szép. És hol működik?

- Csak működtem. Odaát Németországban. Kántor voltam, de már nyugalomba vonultam. Tehát kiérdemesült kántor vagyok, latinul *cantor emeritus*. Latinul nagyon szépen hangzik, meg is szoktam kérni mindenkit, hogy így szólítson.

- Nagyon szívesen, ha ez jólesik önnek. De miféle szél hozta ide?

- Egy kivándorló társasághoz csatlakoztam, hogy jobban megismerjem a Vadnyugatot.

- És minek az önnek?

- Egy operát komponálok, amely a Vadnyugat szépségét örökítené meg. A végtelen térségeket, a merész férfiakat, a veszedelmes kalandokat! Már majdnem kész az operám, óriási opera, legalább öt felvonás, ha nem több.

- Óriási! Hol a kottája? Elhozta?

A „kiérdemesült kántor” megvakarta a fejét a kendő alatt.

- Hát, ami azt illeti, a kotta még nincs meg. De az opera már a fejemben van, majdnem készen, csak le kell írni.

- És miért nem írja le?

- Szöveggönyv is kell hozzá. Tulajdonképpen azért jöttem, hogy a szövegírót megkeressem.

- Itt? Arizonában? Tucsonban talán?

- Nem tudom... A dolog úgy áll, hogy Drezdában megismerkedtem egy fiatalemberrel, aki sok évig élt a Vadnyugaton. Aztán hazament Drezdába, de újra kiutazott. Sok érdekes dolgot mesélt nekem a Vadnyugatról... ha valaki, ő meg tudná írni az operám szövegét! Istenem, ha megtalálnám ezt a Frankot!...

- Frank? Csak nem a Bicegő Frank?

- De igen, ő az! Ismeri talán?

- Híres vadász, és mondhatnám, jó barátom, kedves kántor uram!

- Cantor emeritus! - vágott a szavába a zeneszerzői babérokra áhítozó idegen.

- Jól van, legyen emeritus! - legyintett Sam. - De ha a jó Frank vissza is jött Amerikába, hogy akarja megtalálni?

- Majd megsegít a múzsa!

- A múzsa? Ezt a hölgyet nem ismerem.

- Én igen! Már többször homlokon csókolt.

- Gratulálok! De azzal még nincs elintézve a dolog. Hogy akar itt boldogulni, kedves uram? Hogy szokja meg a nagy távolságokat, a végtelen prérít, a sötét kanyonokat? A sok nélkülözést és kényelmetlenséget? A vérszomjas indiánokat? A szüntelen életveszedelmet?

- Majd megvédelmez a múzsa!

- Csak meg ne skalpolják azt a hölgyet is magával együtt! - nevetett Sam Hawkins. - Nem is szólva egyéb fickókról, akik talán az indiánoknál is veszedelmesebbek. No, de nem akarom ijesztgetni. Inkább elvezetem a társaságához, melytől elszakadt. Nem mehettek messzire. Biztosra veszem, hogy itt álltak meg pihenni, a falun túl. Indulás.

A ló lassan poroszkált, Sam Hawkins kényelmesen ballagott, de még így se kellett öt perc ahhoz, hogy megpillantsák a kivándorlók szekereit. Az utasok már kiszálltak, az ökröket is kifogták, ott legelésztek a fűben.

A nagy, nehéz szekereket úgy rendezték el, hogy szorosan egymás mellett álltak, rúdjukkal egy irányban. Ez is elárulta tapasztalatlanságukat. Arizonában tanácsosabb lett volna szekérvárat építeni, vagyis a szekereket úgy elrendezni, hogy tágas négyszöget alkossanak, amelyen belül nagyobb biztonságban érezhetik magukat. De eszükbe se jutott bármilyen veszélytől is tartani. A kiszállt utasok gondtalanul tevékenykedtek. Két menyecske rőzsét gyűjtött, hogy tüzet rakjon. Két másik asszony fazekat, lábost, bádogtányérokat szedett elő. Két fiatal férfi nagy vödrökben vizet hozott, a harmadik a szekér kerekeit vizsgálgatta, és kalapáccsal ütögette. Egy kissé pocakos, de izmos és széles vállú, idősebb ember parancsokat osztogatott: ötven év körüli férfi volt, s alighanem a családfő, vagy a kivándorlók főembere. Amint meglátta a kántort, bosszúsan rászólt:

- No végre, hogy itt van! Már megint elcsatangolt! Más dolgom is van, mint örökösen magára vigyázni!

- Csak piano, pianissimo, kedves Julius mester, nem vagyok süket! - felelte a kántor, és ügyetlenül lekászálódott a nyeregből.

- És kit hozott itt magával? - folytatta a zsémbelődést Julius. - Csak nem a gyanús alakok egyikét, akik ott lebzseltek a kocsmában?

- Nem tartozom közéjük - szólalt meg Hawkins. - Sőt éppen azt szeretném tanácsolni, hogy óvakodjanak tőlük.

- Nincs szükségem tanácsra! - felelte Julius barátságtalanul. - Nyitva szoktam tartani a szememet, és tudok magamra vigyázni! Semmi dolgunk egymással!

- Hát akkor isten vele! - mondta Sam, és sarkon fordulva visszatért barátaihoz.

Alkonyodott. Sam és társai a rétről, ahol üldögéltek, szemmel tudták tartani a kocsmát, és nem is mulasztották el, hogy figyeljék. Kelly egy égő lámpást hozott ki a házból, és a kertajtó közelében egy asztalra tette. Két perc múlva Busher felállt, intett két cimborájának, majd velük együtt kiosont a kertből.

- Láttad? - kérdezte Will Parker. - Ez valamit jelent. Vajon miben sántikálnak?

- Nem nehéz kitalálni. Húsért mentek - felelte Sam.

- Hova?

- Hát a kivándorlókhoz!

- Persze, azok biztosan sok szárított húst hoztak magukkal. De nem hiszem, hogy eladnának belőle.

- Ó, te jámbor lélek! Szárított hús meg adásvétel! Egészen másról van szó!

- Csak nem? - hüledezett Will Parker.

- De igen. Azoknak a szegény embereknek most tizenhat ökrük van. Fél óra múlva már csak tizenöt lesz.

- Ha sikerül a gazfickóknak.

- Bízd csak rájuk. Értik a dolgukat.

Sam nem tévedett. Még a szükséges időt is majdnem pontosan eltalálta. Jó félóra múlva újra megjelent Busher, két cimborájával együtt, akit magával vitt. Valami nehéz terhet cipeltek a vállukon, de a sűrűsödő félhomályban nem lehetett kivenni, mi az. Keresztülsiettek a kocsmakertjén, majd eltűntek a nagy vályogházban.

Ezután tíz perc sem telt el, s az egyik „szemes” hozta már a vezér üzenetét a három „szabónak”. Készül a vacsora, üzente, várja a vendégeket.

- Hát akkor szedelőzködjünk! - kiáltott fel Sam Hawkins vidáman, s a három elválaszthatatlan jó barát egykettőre visszatért a délutáni sikeres céllövészet színhelyére, a kocsmakertjébe. Ugyanahhoz a kis asztalhoz telepedtek le, ahol délután ültek. A kert üres volt, s egyelőre nem törődött velük senki.

Kis idő múlva előjött Busher, és barátságosan üdvözölte őket.

- Kész a vesepecsenye - jelentette. - S mivel láttam, hogy az urak nem szeretik a pálinkát, finomabb italról gondoskodtam. Ma este tüzes kaliforniai bort iszunk, de olyat, hogy amíg élnek, megemlegetik. A házban terítettünk. Legyen szerencsém odabenn!

- Itt jobb a levegő - vélte Sam. - Nem kaphatnánk meg azt, amit nekünk szánt, itt a szabadban?

- No, még csak az kéne! Aki a vendégünk, közénk ül, és velünk együtt fogyasztja el a pompás vacsorát. Utánam, uraim!

Előrement, s ez alkalmat adott Samnek ahhoz, hogy társainak odasúgja:

- Az a tervük, hogy leitatassanak és kiraboljanak, hihíhi! Esetleg a nyakunkat is elvágják, ha minden kötél szakad. Csak nem fogunk meghátrálni? Tegyük úgy, mintha egyikünk sem bírná az italt, de a vége az lesz, hogy őket isszuk az asztal alá.

- Én úgy iszom, mint a kefekötő - jelentette ki Dick Stone. - És ki látott részeg kefekötőt?

- Gyerünk hát - mondta Will Parker.

Beléptek a házba. Jobb kéz felől volt a konyha, ahol Sarah a tűzhely fölé hajolva húst sütött. Balra volt az ivó - jókora helyiség, benne két hosszú asztal és négy pad: a kecskelábú asztalokat gyalulatlan nyers deszkákból eszkábálták össze, ugyanúgy a padokat is. Ülőhely tehát volt bőségesen. A sarokban mészárosőke terpeszkedett, de most egy kis hordó állt rajta. Poharak sehol. Az ír kocsmáros egy-egy öblös korsót rakott az asztalra, azokat töltögette, azokból ittak.

A „szemesek” előre megbeszélték, hogy csak nagyon keveset fognak inni, a bor szolgáljon csak a három szabó leitatására. A korsók szüntelenül körbejártak, és a „szemesek” eleinte csak kis kortyokat húztak belőlük. Ám a bor igazán zamatos volt, s a kortyok egyre nőttek, nagyobbodtak.

A pecsenye is pompás volt. Alaposan nekiláttak, s már a vége felé jártak, amikor váratlan esemény szakította félbe a vacsorát. Az ajtón kopogtatás nélkül beállított a scout, nyomában Julius és még három német kivándorló. Puskáikat magukkal hozták, míg a „szemesek” puskái a falhoz támasztva, egy sarokban pihentek. A scout egyetlen gyors pillantással felmérte a helyzetet, aztán közelebb lépett, és így szólt:

- *Good evening, gentlemen!*⁴ Megengedik, hogy a jó vacsorához jó étvágyat kívánjak?
- Köszönjük - felelte Busher. - Szívesen meghívnám önöket is, de már majdnem mindent elfogyasztottunk.
- Sajnálom. De hol vannak a csontok? Úgy veszem észre, színhúst vacsoráztak. Vesepecsenyét talán?
- Igen. Egy fiatal bölény ágyékrészt.
- És hol szerezték, ha szabad kérdezni?
- A Santa Cruz völgyében. Sikerült egy bölényt elejtenünk.
- Érdekes. Mi is arról jöttünk, de bölénycsordával nem találkoztunk.
- Úgy látszik, mi szerencsésebbek voltunk - mosolygott Busher szentelően és fölényesen.
- Az is érdekes - folytatta a scout -, hogy egy ökrünk hiányzik.
- Hiányzik? Hát hányan voltak tulajdonképpen?

Az otromba tréfát hangos röhögés jutalmazta. A scout megőrizte hidegvérét, és megkérdezte:

- Igen, egy vontatóökrünk eltűnt. Nem tudják, hova lett?
- Sejtelmünk sincs róla. Keressék meg!
- Azt tettük, és meg is találtuk.
- Akkor mit molesztálnak minket? Semmi közünk az ökreikhez.
- Talán mégis. A dolog úgy áll, hogy elcsalták, s az erdő szélén leszúrták. Aztán kivágtak belőle egy hatalmas darabot, és a többit otthagyták.
- Felháborító! De mi közöm hozzá?
- Az, hogy a leszúrt ökréből az ágyékrészt vitték el.
- Nagyon természetes. Mindenki tudja, hogy az a legízletesebb.
- Úgy van - bólintott a scout. - Abból készül a vesepecsenye. És önök éppen vesepecsenyét lakmároznak.

Busher erre már felállt, és fenyegető hangon megkérdezte:

- Mit jelentsen ez, Sir? Csak nem merészel minket gyanúsítani az ökörlopással?
- Sajnos, azt kell tennem - hebegte most már a scout.

A következő pillanatban Busher kezébe kapta puskáját. Cimborái is felpattantak a padról, és megragadták fegyvereiket.

- Ember! - rivallt Busher a megszeppent scoutra. - Tudja, mit beszél?! Ismétlje meg a vádját, hadd halljam még egyszer!

⁴ Jó estét, uraim (gud ívning, dzsentlmen)

- Nem ettem meszet! - kiáltott fel a scout bosszúsan. - Engem ezek az emberek szerződtek, hogy Kaliforniába vezessem őket. Kötelességem volt sérelmüket tolmácsolni. A többi nem tartozik rám. Döntsék el ők, mit akarnak tenni.

Ezzel sarkon fordult és eliszkolt. Bizonyos tekintetben igaza is volt. Nem azért szerződött a németekhez, hogy a bajnokuk legyen, és a saját bőrét vigye vásárra. Sam Hawkins persze nem viselkedett volna ilyen gyáván az ő helyében, no de ez más lapra tartozik.

Busher és cimborái visszaültek a helyükre. A németek tanácstalanul álldogáltak az ajtóban: azt hitték, a scout majd elintézi az ügyet, s most nem tudták, hányadán állnak tulajdonképpen, és mitévők legyenek. Ekkor Julius kovácsmester pillantása megakadt Hawkins arcán. Felismerte.

- Tisztelt uram, hallotta ezt? - kérdezte. - Érti a dolgot?

- Hogyne érteném.

- Miért ment el a scout?

- Mert a számára legkényelmesebb megoldást választotta. Szóval... silány fickó.

- És mi lesz az ökrünkkel?

- Abból már nem lesz semmi, hihhihi!

- Nyugodjunk bele a kárunkba? Soha! Csak tudnám, mit tegyünk! Mondja, mit tanácsol?

- Én? Az égvilágon semmit. Ha jól emlékszem, egyszer már kijelentette, hogy nem kíváncsi a tanácsaimra. Hát maradjunk annál.

- Kérem, bocsásson meg - könyörgött Julius. - De ha nem akar segíteni, magam veszem kezembe a dolgot.

Sam igazában nem volt haragtartó. Megsajnálta ezeket a derék embereket, akik váratlanul kellemetlen kalandba keveredtek.

- Mit akar csinálni? - kérdezte Juliustól jóval barátságosabb hangon.

- Kényszerítem őket, hogy az ökröt megfizessék. Végére is négyen vagyunk, és a puskáinkat is magunkkal hoztuk!

- Ők meg tizenketten vannak, s ha lövöldözésre kerül a sor, nem ők húzzák a rövidebbet. Mennyi a káruk?

- Százharminc dollár.

- Majd behajtjuk rajtuk, de nem most. Türtőztessék magukat, és várjanak egy kicsit. Egyelőre menjenek vissza a szekerekhez. Később magam is odasétálok, aztán meglátjuk, mit lehet tenni.

- Gondolja, hogy megtérül a kárunk?

- Biztos vagyok benne. De most tűnjenek el innen.

Julius és társai szabódva és zúgolódva elhagyták a söntést. Távozásukat hangos röhögés kísérte.

- Mit mondott nekik? - fordult Busher Samhez. - A nagy lármában egy szót se értettem.

- Amint látja, elküldtem őket - felelte egykedvűen Sam.

- Szerencsájuk, hogy szót fogadtak. Ha tovább okoskodnak, késsel vagy golyóval némítottuk volna el őket. No de az a fő, hogy tiszta a levegő. Folytassuk a lakomát! A hordó még tele van.

Az étkezés már nem tartott sokáig, mert akármilyen sok volt is a hús, a vége felé jártak. De az ivászat most kezdődött csak igazán. A kocsmáros buzgón töltögette a korsókat. Amikor a hordó bor fele elfogyott, Sam úgy tett, mintha már fejébe szállt volna az ital. Dick és Will hűségesen követték a példáját. A „szemesek” módfelett megörültek ennek: azt hitték, ravaszdi tervük pompásan sikerült, s kiszemelt áldozataik nemsokára az álom öntudatlanságába roskadnak - hamarabb, mint remélték volna. Még buzgóbban nógatták a három szabócskát az ivásra, de közben maguk sem tudtak ellenállni a jó bor csábításának, s jó nagyokat húztak a körbejáró korsókból. Így telt el az egyik negyedóra a másik után. Sam dülöngélt ültében, az asztalra bóbiskolt, és már alig bírta szemét nyitva tartani. Ám ez csak móka volt, viszont a „szemesek” feje valóban elnehezült, hiszen a bor előtt elég sok pálinkát is ittak.

Az első, akit a bor levett a lábáról, az ír kocsmáros volt. Mind sűrűbben bólogatott, végül legurult a padról, és elnyúlt az asztal alatt.

Sam minden alkalmat megragadott, hogy a bandavezért leitassa. Ez nem bírt a buzdításnak ellenállni, s végül a feje annyira elnehezült, hogy két kezébe fogta, miközben az asztalra könyökölt. Észrevette, hogy a bor erősebb nála, de nem akarta emberei előtt mámorát elárulni. Vigyorogva kacsingatott rájuk, hogy elhitesse velük, nem részeg ő, csak megjátssza a részegséget. Körülbelül így viselkedtek a cimborái is, a vége az lett, hogy valamennyien az asztalra borultak. A hangos tivornyát vészjósló csend váltotta fel.

Ekkor Hawkins felállt, és átvette a kocsmáros tisztjét: most ő töltötte a korsókat, oda is vitte a félig eszméletlenül bóbiskoló banditákhoz - hol az egyiket rázta fel kábultságából, hol a másikat, hogy újabb adagokat töltsön beléjük.

Mire a hordó kiürült az utolsó cseppig, a „szemesek” mély álomba merültek, míg Sam és társai egészen frissek és éberek maradtak. Most igazán bebizonyosodott: aki másnak vermet ás, maga esik bele. Sam próbára tette a gazfickókat - kettőt-hármat erőszakkal igyekezett felébreszteni, de nem sikerült. Valamit motyogtak, s tüstént magukba roskadtak megint. Egyik közülük kinyitotta szemét, bamba, zavaros tekintettel Samre bámult és megkérdezte:

- Berúgtak már végre, Busher?

- Teljesen - felelte Sam.

- Akkor kést a bordáik közé... elszedjük a pénzüket, és osztozkodunk...

- Rendben van. De kivel kezdjük?

- A kis szabóval... majd én belenyomom a kést, várj csak...

Feltápáskodott, és övében matatott a kés után, de elveszítette egyensúlyát, és visszazuhan a padlóra, ahol elnyúlt, mint egy zsák, eszméletlenül.

- Hallottad? - súgta Dick Stone. - Ez volt a tervük. Hogy meggyilkoljanak és kiraboljanak minket. Aztán elkapartak volna a hátsó kertben. Jól sejtetted, öreg Sam. A pillanatnyi veszélyen túl vagyunk. De mit tegyünk most?

- Azt, ami a legtermészetesebb: megkötözzük őket. Akad a házban kötél és szíj elég.

Hát igen, ebből a két cikkből volt Kellynél bőven. A „háromlevelű lóhere” nem volt rest. Nemcsak a „szemeseket” kötözték meg, de a kocsmárost és Sarah anyót is. Ezután Sam a foglyok őrzését barátjára bízta, maga pedig - ígéretéhez híven - átsietett a kivándorlók táborába. Amint a szekerekhez közeledett, felcsattant egy fiatalos hang:

- Állj vagy lövök! Ki vagy?

- Jó barát. Nem bandita.

- Akkor jöjjön ide, hadd nézzem meg közelebbről. Lépjen át a szekérrúdon.

- Ahhoz kicsi vagyok - felelte Sam. - Inkább átbújok alatta.

Sam észrevette, hogy okultak a kárukon, s a szekereket négyszögbe állították, az ökröket pedig a négyszög belsejébe terelték. Az őr, aki megállította, fürkészve, kissé bizalmatlanul nézett rá.

- Sam Hawkins vagyok - mutatkozott be abban a reményben, hogy nevének pusztá megemlékezése eloszlat minden gyanakodást.

A híres vadász nem csalódott. Nevének hatása minden várakozását felülmúlta. Az ifjú odaugrott hozzá, megragadta kezét, és hosszasan szorongatta.

- Hawkins bácsi! Hawkins bácsi! - hajtogatta boldogan, szinte elbűvölten.

- Hát ismersz engem? - kérdezte Sam ámuldozva.

- Hawkins bácsit? Még gyermekkoromból! Az apám házából.

Sam most nézte csak meg az ifjút alaposabban - már amennyire a csillagok fénye engedte. Csinos arcú, nem egészen rézbőrű indián volt, fekete szemű, de szőke hajú. Világosbarna arca csillogott a gyengén derengő fényben. Értelmes arc volt, de kétségtelenül indián jellegű.

Egy szőke indián! Ritka jelenség, tüneményesen ritka!

- Ki vagy te? - kérdezte Sam türelmetlenül. - Hogy hívnak? Ki az apád? És hogy kerültél a német kivándorlók közé?

- Csi Szo vagyok - felelte a szőke indián. - Nicsa Ini fia.

Sam a homlokára csapott. Kitalálhatta volna! Nicsa Ini neve hirtelen világossá tett mindent. Nicsa Ini, vagyis Nagyvillám a navaho törzs híres, eszes, felvilágosult főnöke volt. Nem gyűlölte a sápadtarcúakat, sőt nem egyet barátságába fogadott. Ezek közé tartozott Sam is, aki hat évvel azelőtt egy teljes hétig vendégeskedett a navahóknál. Nicsa Ini akkor elmondta neki, hogy fiát hosszú időre Németországba küldi tanulni. Nagyvillám tisztában volt azzal, hogy népe csak akkor maradhat fenn, ha elsajátítja a sápadtarcúak tudományát. Ez hát a fia, ez a szép, szőke dalia, akit nem ismert meg, mert még gyermek volt, amikor utoljára látta. De Csi Szo még emlékezett Hawkins bácsira, és megismerte. Hat évig tanult Európában, és most jött haza. Milyen érdekes véletlen, hogy éppen ezekhez a kivándorlókhoz csatlakozott!

- Most már mindent tudok, édes fiam! - mondta Sam Hawkins, s szeretettel legeltette szemét az indián ifjún. - Nagyon sok beszélőnivalónk van egymással. De nem most, majd később. Egyelőre sürgősebb dolgunk van.

- Hopp, valaki közeleg - kapta fel a fejét Csi Szo. - Egy lovas!

- Nem lovas, és nem is ló - mosolygott Sam Hawkins. - Ezeknek a patáknak a kopogását nagyon jól ismerem. Mary közeleg, az én derék, öreg öszvérem jön utánam. Azért követ, mert elfelejtettem jelezni neki, hogy maradjon ott, ahol van.

Mary a kocsirúdig jött, ahol gazdája állt, s fejét Sam vállához dörgölte. A tábor már félig-meddig elaludt. A beszélgetés hangjára feltápáskodtak és odajöttek. Sam Hawkins bezzeg egészen más fogadtatásban részesült, mint késő délután. Csi Szo bemutatta a társaságnak, és néhány szóval elmagyarázta, hogy kicsoda. Kiderült, hogy Csi Szo nem egyedül csatlakozott a kivándorlókhoz, hanem iskolatársával és testi-lelki jó barátjával együtt, akit Arnold Wolfnak hívtak, s azért kelt át a tengeren, hogy Amerikában élő nagybátyját meglátogassa. A fiatalabb kivándorlók közül Sam megismerkedett és sorra kezett szorított három nyílt arcú, rokonszenves férfival, akik Strauss, Müller és Walter néven mutatkoztak be. Az asszonyok és gyerekek is előbújtak, de Sam már szédült a sok új arctól, és a többit későbbre halasztotta. Inkább a scouttal szeretett volna közelebbi ismeretséget kötni, de az beérte a kimért üdvözléssel, aztán visszahúzódott a háttérbe.

Sam röviden beszámolt új barátainak a délután és az est eseményeiről. A maga szerény módján elmondta, hogyan jártak túl a „szemesek” eszén, s miként itatták le és kötözték meg őket. A németek most már látták, hogy ez a jelentéktelen külsejű kis ember nem közönséges csavargó, hanem legény a talpán, sőt túlzás nélkül igazi hős. Ezt Julius kovácsmester is érezte, s röstelkedve mentegetőzött délutáni goromba viselkedése miatt.

- Remélem, nem neheztel rám? - kérdezte.

- El van boronálva - legyintett Sam.

- És biztos benne, hogy a hírhedt „szemesek” bandájával van dolgunk? - érdeklődött Julius.

- Nem vitás. Már abból is látni, hogy létszámuk éppen egy tucat. Mindnyájunk életére törtek. Igyekszem majd börtönbe juttatni őket, ott a helyük. De a feladat nem könnyű, mert ezek a minden hájjal megkent gazfickók ezernyi módot találnak arra, hogy kibújjanak a büntetés alól. Egyelőre gondosan őrizzük őket, s reggel majd meglátjuk, mit tehetünk.

- Mit kell ezen tanakodni? Átadjuk őket a hatóságnak.

- Nem, azt nem tesszük.

- Hanem?

- Futni hagyjuk őket.

- Hogyan! - fortyant fel Julius. - Elment az esze?

- Lehet, hogy elment - mosolygott Sam -, de nem nagyon messzire. Maga viszont messziről jött, Julius uram, és nem ismeri az itteni körülményeket. Miféle hatóságra gondol? Hát azt hiszi, itt is van rendőrség? Csak át kell menni az őrszobára feljelentést tenni? Nem is szólva arról, hogy nincs a kezünkben bizonyíték ellenük. Olyan bizonyíték, amelynek alapján el lehet ítélni őket. Tudja, mi lenne ebből? Sok hűhó semmiért!

- Megpukkadok! - méltatlankodott a kovácsmester. - Nem vagyok vérszomjas ember, de azt mondom: akkor vegyük a törvényt a saját kezünkbe. Golyót a fejükbe!

- Nem, nem! Ha ők gyilkosok is, mi nem vagyunk azok. Ha nincs bizonyítékunk, majd szerzünk.

- Hogy gondolja ezt, Mr. Hawkins? - kérdezte Julius.

- Tervük az, hogy megtámadják a szekértábort. Ám tegyék meg. Résen leszünk, és elfogjuk őket. In flagranti! Vagyis tett közben, amit nem lehet letagadni.

- Hagyjuk magunkat megtámadni? Órűlség! És ha közülünk harap fübe valaki?

- Majd gondunk lesz rá, hogy meg ne történjék. Bízva rám! Sam Hawkins majd kitalál valamit. De ezt még meg kell beszélnem Will Parkerrel és Dick Stone-nal. Egyelőre intézzük el a kártérítést, amit ígértem. Kártérítést az elorzott ökröért. Jöjjön velem! De óvakodjék attól, hogy Sam Hawkins néven szólítson, vagy a nevemet bármily módon elárulja. A gazfickók számára Mr. Brown vagyok. Megvan rá a jó okom.

- Rendben van. Kit vigyek magammal?

- Elég, ha ketten megyünk vissza, ön és én. A többiek készítsék fel a karavánt az indulásra, fogják be az ökröket és így tovább. Mihelyt visszajöttünk a kocsmából, indulunk Tucsonba!

Ekkor új szereplő jelentkezett. Abból a szekérből, ahol az asszonyok aludtak, mély basszus hang szólalt meg:

- Abból pedig nem lesz semmi, hallja-e? Az embernek pihenésre van szüksége, az ökröknek is. Maradunk!

Sam csodálkozva fordult a hang irányába. A következő percben egy magas, széles vállú, erős csontozatú asszony állt előtte büszkén, önérzetesen, parancsolóan. Ha a csillagfény erősebben világít, Sam azt is észrevette volna, hogy az amazonnak fekete vonal húzódik az orra alatt: fekete vonal, amit a legnagyobb jóakarattal sem lehet másnak, mint jól fejlett bajusznak nevezni.

- Hiába bámul, úgy lesz, ahogy én mondom - folytatta az erélyes hölgy rendületlenül. - Sötét éjjel nem vesszük nyakunkba Amerikát. Reggel az más, akkor mehetünk tovább. Még csak az kellene, hogy akármelyik jöttment idedugja az orrát, és dirigáljon!

- De asszonyom, az önök biztonságáról van szó - érvelt Sam Hawkins.

- Lárifári! Én nem félek senkitől! Rendes ember nem kószál sötét éjjel a világban.

- Értem, kedves asszonyság...

- Én nem vagyok magának kedves asszonyság! Én Rosalie asszony vagyok, Julius kovács-mester felesége. És mivel tizenegy évvel idősebb, tehát okosabb és tapasztaltabb vagyok nála, itten én parancsolok!

- Értem, Rosalie asszony, nem is akarom pozícióját kétségbe vonni...

- Dehogyan érti - vágott a szavába a kardos hölgy. - Mit gondol, ki fizette a költségeket? A hajójegyeket és az utat ideig? A felszerelést, mindent! Én, én! Én vagyok a tőke! No, most már mindent tud, és hagyjon minket aludni!

Sam nem tudta, mit szóljon. Várta, hogy Julius meg a többiek mellé állnak, de csak meresztették szemüket a sötétbe, és hallgattak, mintha megkukultak volna. Erre neki is elfogyott a türelme. Szép csendesen felállt a tűz mellől, ahol az előbb helyet foglalt, és így szólt:

- Kérem, ahogy óhajtja. Szépen elbúcsúzzunk egymástól. Annál is inkább, mert alighanem ez lesz az utolsó éjszakájuk, hihihi!

Ez a kijelentés kissé meghökkentette a harcias asszonyságot.

- Hogy érti ezt, fiatalember? - kérdezte sokkal szelídebb hangon.

Hawkins a szemébe nézett, ami nem is volt olyan egyszerű. Ahogy most egymással szemben álltak, kiderült, hogy az asszony legalább egy fejjel magasabb nála.

- Hát csak úgy értem, hogy ha nem hallgat rám, hajnaltájban tizenkét bandita oson ide, és szépen elvágja a nyakukat.

- Hogyhogy ideoson? Hiszen maga mesélte, hogy leitatta és megkötözte őket!
- De módját ejtik majd, hogy kiszabadítsák magukat, mihelyt én és két társam eltűntünk a láthatárról.
- Miért akarnak eltűnni, és miért olyan sürgős az indulás?
- Hogy reggelre Tucsonban legyünk, és törbe csaljuk a banditákat. Érti már, Rosalie asszony?
- Hát hogyne érteném, ha értelmesen beszél! Nem bánom, legyen minden úgy, ahogy maga akarja! De abba már nem egyezek bele, hogy az uramat most magával vigye. Majd én megyek helyette. Már hozom is a puskámat!
- Kérlek, Rosalie! - könyörgött a kovácmester. - Ez nem asszonynak való munka. Majd én elintézem.
- Éppen te! - förmedt rá az asszony. - Egy szót se többet! Itt maradsz és vársz, amíg vissza nem jövök!

Sam előresietett, Rosalie fürgén követte. Walter is velük tartott; sem Hawkins, sem az asszony nem tiltakozott ellene. Amikor beléptek a söntésbe, látták, hogy a banditák már felocsúdtak mámorukból, és erőlesen követelik szabadon bocsátásukat. Busher volt a leghangosabb.

- Mit akar ez az ember? - kérdezte Sam Hawkins Stone-tól.
- Azt pofázza, hogy nincs jogunk megkötözni őket - felelte Dick.
- A legnagyobb disznóság! - vágott a szavába Busher, erőlködve, hogy legalább a fejét felemelje. - Így hálálják meg a vendégszeretetünket? Mit vétettünk önök ellen?
- Egyelőre semmit - felelte Sam -, de ezt csak az elővigyázatosságunknak köszönhetjük. A terveikkel tisztában vagyunk.
- Eresszen szabadon! - hörögte Busher.
- Türelem - felelte Sam. - Majd annak is eljön az ideje. De előbb számolunk.
- Mit akar még?
- Az ökör árát, kedves uram. Itt vannak a kárvallottak képviselői. Térítse meg a kárukat.
- Nincs pénzünk! Minden pénzünket elszedték!
- Talán találunk még valamit a zsebeitekben - mosolygott Sam.
- Mit jelentsen ez? Csak nem akartok kirabolni?
- Miért ne? Ti is ezt akartátok tenni velünk. Hát most szerepet cserélünk. Rajta, Dick és Will! Motozzátok meg a fickókat!

A két jó barát a legnagyobb gyönyörűséggel vállalta a rájuk bízott feladatot. A „szemesek” hiába szitkozódtak és berzenkedtek, kénytelenek voltak eltűnni, hogy zsebeiket kiürítsék. Pénzük nem volt, de annál több zsebóra került elő: volt olyan bandita, aki három-négy órát is hordott a zsebében.

- Elfogadják ezeket pénz helyett? - kérdezte Sam Waltertől.
- Nem tehetünk egyebet - felelte Walter. - Majd eladjuk, és így kártalanítjuk magunkat.

Rosalie asszony megint különvéleményt jelentett be.

- Lopott órákhoz nem nyúlok! - mondta. - Nem vagyok orgazda.

- Nincs igaza, Rosalie asszony - vélte Sam. - Kétségtelen, hogy lopott órák, de hiába próbálná visszaadni őket jogos tulajdonosaiknak. Hol vannak már azok? Alighanem legyilkolták ezek a banditák.

- Ha így áll a dolog - mondta Walter -, ostobaság lenne a kártérítésről lemondani.

S szép sorjában zsebébe rakta az órákat.

- Mit jelentsen ez?! - kiáltotta Busher. - Feljelentem magukat! Nem viszik el szárazon!

- Ne féljen, nem lógunk meg - nevetett Sam. - Játszva utolérhet minket. Holnap este valamivel Tucsonon túl fogunk táborot ütni. Ott felkereshet, akár rendőrökkel is.

- Számíthat rá! - felelte Busher. - Ott leszünk, és visszavesszük, amit elraboltak tőlünk. Nincs több beszélőnivalónk. Vágják el köteleinket, és végeztünk!

- Majd ha bolondok leszünk! Maradjatok csak megkötözve. Holnap bizonyára betéved valaki, és kiszabadít. Hol leszünk mi már akkor!

- Remélem, a pokolban!

- Szívesen odaküldenél, mi? De hogy megnehezítsem a dolgotokat, elvisszük a töltényeiteket is!

Hawkins, Stone és Parker újra munkához látott. Magukhoz vették a banditák minden munícióját - még puskáikból is kiszedték a golyókat. A „szemesek” fogcsikorgatva nézték.

Néhány perc múlva a díszes kompánia magára maradt. Látogatóik elhagyták a söntést, és visszatértek a szekerekhez. De távozás előtt még egyszer felbőszítették a banditákat. Az ajtót kívülről rájuk csukták, és nagy szegekkel beszegezték. Hadd vesződjön egy kicsit az, aki holnap ki akarja szabadítani őket!

HARMADIK FEJEZET A KÉT KAPITÁNY

A szekerek elindultak. Elöl a scout lovagolt, mellette jobbról-balról Csi Szo, a szőke indián és testi-lelki jó barátja, Arnold Wolf. A két ifjúnak nagy gyönyörűségére szolgált, hogy a karaván élén nyargalhat a sötét éjszakában. A szekerek mellett Dick Stone és Will Parker baktatott. A sereghajtó a kántor volt, aki nagyon szeretett lemaradozni, s most is a szekerek mögött lötyögött a nyeregben. Sam Hawkins a kántorhoz csatlakozott. Tulajdonképpen a szekerek előtt kellett volna haladnia, de annyira megutálta a bérelt vezetőt gyáva viselkedése miatt, hogy látni sem akarta. De még egy oka volt arra, hogy hátramaradt. Kitapasztalta, hogy a kántor fecsegő természetű, s ezt akarta kihasználni. Hadd locsogjon csak: így megtudhat tőle egyet-mást a karaván tagjairól; ha velük akarja megtenni az utat a Colorado meg a Gila folyóig, nem árthat a társaságot kissé közelebbről megismerni.

A kántor először Rosalie asszonyról kezdett beszélni.

- Le a kalappal egy ilyen asszony előtt! - mondta. - Puskát ragad, és elmegy a banditák közé. Képzelem, hogy lehordta őket!

- Nem szólt egy szót se.

- Csodálom. Azt hittem, fortissimo fog velük beszélni.

- Fortissimo hallgatott.

- Talán azért, mert nem tud angolul. Útközben felszedett már egy-kétszáz szót, de az nem elég.

- Az is lehet, hogy megszeppent a sok marcona fickótól.

- Megszeppent? Kizárt dolog. Nincs olyan férfi, akitől megijedne. És nincs olyan férfi, aki merészelne ellentmondani neki.

- Igen, ezt magam is tapasztaltam.

- Akaratos teremtés - folytatta Hampel -, de a szíve arany. Csupa jóság és segítőkészség. Csak mindig a saját feje után akar menni.

- Öreg hiba - felelte Hawkins. - Ha olyan dologról van szó, amihez nem értünk, tanuljunk attól, aki okosabb és tapasztaltabb.

- Ó, a mi Rosalie asszonyunk mindenhez ért!

- Csacsi beszéd! Az itteni viszonyok és körülmények olyan különösek, hogy csak az tud eligazodni rajtuk, aki már éveket töltött a Vadnyugaton. Úgy látom, ön nagy tisztelettel néz fel rá, kántor uram.

- Emeritus, ha szabad kérnem. Persze hogy tisztelettel nézek fel rá. Meg is érdemli. Sok jó tulajdonsága van. Még a zenéhez is ért!

- Csak nem komponál ő is, mint ön, kántor úr, hihhihi?!

- Emeritus, könyörgöm! Ha nem is komponál, de egy hangszeren kiválóan játszik.

- S miféle hangszer az?

- Harmonika.

- Szájharmonika? No, azon magam is játszom, ha minden kötél szakad.
- Nem, én húzós harmonikáról beszélek.
- Az már szép! Nemes kedvtelés.
- Nem kedvtelésből tette. Első férje kocsmáros volt, de ügyetlen kocsmáros. Még a vizet sem tudta megkeresni. Akkor Rosalie asszony vásárolt egy harmonikát, és megtanult rajta játszani. Aztán táncmulatságot rendezett minden szombaton és vasárnap a kocsmában nagytermében. Az ifjúság odaszokott, és szívesen megfizette a zenedíjat. Ebből is láthatja, hogy a múzsa megsegíti azt, aki hozzá folyamodik. Amikor az ura meghalt, már gazdag ember volt. Rosalie nem bírta az özvegyi magányt. Két év múlva férjhez ment Hans Juliushoz, a kovácsmesterhez.
- És miért határozta el, hogy kivándorol?
- Ez egy ragály abban a hegyi faluban, ahol élt. Heimburbán, Drezda közelében. Onnan mindenki Amerikába vándorol.
- Furcsa. És miért?
- Mert a heimburgi erdész bátyja évtizedekkel ezelőtt kivándorolt Amerikába, és nagy vagyonra tett szert. Hatalmas erdőségek birtokosa. Nem házasodott meg, és gyermekei sincsenek. Nemrég írt az erdésznek, és arra kérte, küldje ki hozzá a fiát, mert egész vagyonát az unokaöccsére akarja hagyni.
- A heimburgi erdész fiára?
- Arnold Wolfr. Arra a fiatalemberre, aki itt lovagol a szekerek előtt. Azért jött velünk, hogy az amerikai nagybácsit felkeresse.
- Amint hallom, jó barátja Csi Szónak.
- Együtt végezték az erdészeti főiskolát. Csi Szo nagyon sokat tanult nálunk.
- Eszes fiú - bölintott Sam. - Sokat tudnék róla mesélni. Ismerem az édesapját.
- Igaz, hogy törzsfőnök?
- Méghozzá nem akármilyen, hanem a legkiválóbbak egyike.
- Akkor ön többet tud, mint én. Nem tudná a történetet nekem *prima vista*⁵ elhegedülni?
- Nagyon szívesen. Nincs okom titkolni. A fiú apja Nicsa Ini, a navaho indián törzs főnöke. Ész, tudás, műveltség és széles látókör dolgában felülmúlja a legtöbb törzsfőnököt.
- Ön műveltségről beszél? Hogy tett szert egy indián főnök műveltségre?
- Ennek különös története van - felelte Sam Hawkins. - Nicsa Ini, vagyis Nagyvillám még fiatal volt, amikor a nihora indiánok megtámadtak egy kivándorló csoportot; mindenkit lemészároltak, csak egy fiatal német lány maradt életben, akit fogságba hurcoltak. Nicsa Ini megszabadította a lányt, és elvitte a navahók falujába. Szomorú sorsa, bánata, szenvedései megindították Nicsa Ini szívét. A lány ott maradt náluk, megszerette a navahókat, megismerte szokásaikat. Végül Nicsa Ini feleségül vette ezt a lányt, Elizabethet. Választását sohasem bánta meg.
- Lehetetlen! - kiáltott fel a kántor csodálkozva. - Egy fehér lány és egy indián férfi!

⁵ A *prima vista* (első látásra) - olasz zenei kifejezés. Jelentése: zeneművet előzetes gyakorlás nélkül kottából lejátszani

- Nincs ebben semmi lehetetlen, legfeljebb szokatlan. Azt hiszi talán, egy másik faj gyermeke nem éppen olyan ember, mint mi? Nem egy indiánt ismertem, aki különb volt a legtöbb fehérnél. Elizabeth minden erejét annak a feladatnak szentelte, hogy a navaho törzs a haladás útjára lépjen. Tanította a lányokat és asszonyokat, akik nemsokára őt tekintették mintaképüknek. A főzés, a háztartás, a csecsemők ápolása, a betegek és öregek gondozása egészen megváltozott az elemi ismeretek terjedése nyomán. A navaho nép a civilizáció útjára lépett. Ennek elterjedt a híre az indián világban. Voltak, akik elismeréssel, mások gyűlölettel nézték. Winnetou, az apacsok nagy főnöke volt az első, aki a navahók sikereit üdvözlölte. Gyakran felkereste Elizabeth „udvarát”, mert Nicsa Ini háza már-már egy európai fejedelmi udvarhoz kezdett hasonlítani, ahol a squaw-k és az ifjak megtanulták a társas érintkezés európai formáit. Winnetouval együtt eljött Old Shatterhand is, aki Washingtonban kieszközölte, hogy a navaho törzs területi jogait a kormány is elismerje. A kiváló fehér squaw legjobb tanítványa a férje volt, maga Nicsa Ini.

- Hát ezért küldte a fiát Európába tanulni! - bólintott a kántor. - Csak azt nem értem, miért éppen az erdészeti akadémiára küldte.

- Több oka is van - felelte Sam. - Elsősorban az, hogy a törzs birtokában óriási erdőségek vannak, s ezeket kellő szakértelemmel a jólét forrásává lehet változtatni. Aztán közrejátszott más ok is, de most már eleget beszéltem! Inkább átadom a szót önnek. Hát hogy állunk azzal az indián operával, kántor uram?

- Hányszor mondjam még, hogy emeritus! - siránkozott a kántor. - Szóval úgy történt, hogy Csi Szo, ez a kedves, szőke indián ifjú és a barátja, Arnold Wolf gyakran felkeresték Rosalie asszony kocsmáját, majd később a kovácsműhelyt, ahol esténként nagyon jól el lehetett beszélgetni. Addig mesélgettek Amerikáról, amíg az asszony és Julius mester meg a többiek el nem határozták, hogy áthajóznak ide szerencsét próbálni. Én meg Bicegő Frankkal leveleztem, és lassanként megszületett a fejemben a nagy terv: a vadnyugati opera terve. Sajnos, még mindig csak terv, nem sokkal több, de most majd itt szárnyra fog kelni.

- Ha a múzsa is úgy akarja - mosolygott Sam.

- Hát bizony, anélkül nem megy. Egyelőre anyagot gyűjtök. Felkeresem a Vadnyugat hőseit, Old Shatterhandet, Old Firehandot, Winnetout meg az én Frank barátomat.

- Helyes! De most azt ajánlom, másszon be az egyik szekérbe, és aludjon egyet. Holnap éjjel nem lesz rá alkalma, mert a „szemesek” alkalmasint megtámadnak minket.

- De hiszen gúzsba kötötte őket!

- Reggel meghallja valaki a segélykiáltásaikat, és kiszabadítja őket. Akkor tüstént utánunk nyargalnak.

- Tucsonba?

- A várost valószínűleg elkerülik. Az elszedett muníció helyett San Xavierben szereznek majd golyót és löport. Holnap éjjel aztán ránk törnek. Hát csak pihenjen le, kedves emeritus úr!

- Köszönöm. De inkább itt maradok a szekerek mögött. Poroszkálás közben támadnak a legszebb zenei gondolataim. A holdfény, a pislogó csillagok, a szekerek nyikorgása - mindez olyan hangulatos!

- De kissé veszélyes is. Ha szórakozottan lemarad, könnyen a banditák kezére kerül. Ezért csak akkor hagyom magára, ha megengedi, hogy lovát az utolsó kocsis hátsó keresztfájához kössöm. Ez a lovat nem zavarja, ön pedig nyugodtan ábrándozhat, vagy akár el is bóbiskolhat, nem marad le.

Ezzel meg sem várva a kántor beleegyezését, nyeregtáskájából szíjat vett elő, s Hampel gebéjét a szekérhez erősítette.

- Köszönöm - mondta a kántor. - Hálából szabadjegyet küldök önnek az operám bemutató előadására.

A karaván lassan haladt, hiszen két szekeret egymáshoz kellett csatolni, s azt a szállítmányt most már csak hét ökör vonta. Egész éjjel úton voltak, s csak két órával pirkadat után pillantották meg Tucson.

Nem volt valami különös látvány, mégis megörvendeztette őket. A nap izzó sugarai már ebben a korai órában is pazarul bearanyozták a szegényes házakat, viskókat és omladozó falakat. Undorítóan csúnya coyote-kutyák rohantak előttük ugatva és üvöltözve. Tarka rongyokba burkolt álmos alakok bújtak elő a kapukból, és meresztették szemüket az ökörkaravánra.

Sam utasítására a város túlsó végén álltak meg egy teljesen kopár helyen. Itt a karaván ideiglenes pihenőt tartott, Sam pedig visszasietett a városba, hogy a katonai parancsnoknál jelentkezzen. A kaszárnyában megtudta, hogy a parancsnok erős kísérettel Prescottba nyargalt, ahol egy lázadó indián törzset kellett megfékezni. Sam Hawkinst a parancsnok helyetteséhez vezették be. Graham kapitány éppen a reggelijénél ült, kezében egy csésze csokoládé és egy múlt heti újság, ami Tucsonban a legfrissebbnek számított. Amint megpillantotta Samet, hangosan felkacagott.

- Kicsoda maga? - kérdezte. - Már rég nem láttam ilyen pojacát!

- Én sem - felelte Sam nyugodtan.

- Hogy érti ezt? - pattant fel a tiszt. - Séртеgetni akar?

- Sértés az, ha teljesen egyetértek önnel?

- Vagy úgy... tehát tisztában van azzal, hogy külseje kissé... hogy is mondjam csak... szokatlan?

- Majd erről később beszélhetünk. Egyelőre fontosabb dolgom van - felelte Sam, és egy széket húzva a kapitány asztalához, a legnagyobb hidegvérrel leült.

A kapitány dühösen nézett rá, de Sam mosolyogva folytatta:

- Mondja csak, kapitány úr, hallott már a „háromlevelű lóheréről”?

- Három híres prérivadász, ha nem tévedek.

- Az, és még sok minden. Nevük: Will Parker, Dick Stone és Sam Hawkins.

- Most már ezt is tudom - mosolygott kissé gúnyosan a kapitány.

- Vajon azt is tudja-e, hogy az említett Sam Hawkins Grant⁶ tábornok oldalán harcolt, és kapitányi rangig emelkedett? Ugyanazt a rangot viselte, mint ön, bár nem volt annyi iskolája.

- Teringettét, ez már szép dolog! Bizonyára megérdemelte.

⁶ Grant tábornok az amerikai polgárháborúban a rabszolgaság eltörléséért küzdő északi hadsereg fővezére, majd (1869-1877) az Egyesült Államok elnöke

- A kinevezési okmányhoz a tábornok külön levelet mellékel. Azt írta benne, hogy Sam Hawkins példamutató bátorsága és leleményessége erősen hozzájárult a győzelem kivívásához. Akarja látni ezt a levelet?

- Mit akar ezzel mondani?

- Csak azt, hogy a „háromlevelű lóhere” itt van Tucsonban, és az, aki most ön előtt ül, nem egy pojáca, hanem Sam Hawkins tartalékos kapitány.

- Ördög és pokol! - kiáltott fel Graham kapitány. - Ugyancsak rám pirított! Hiszen akkor bajtársak vagyunk! Bocsásson meg az ostoba szóért, ami kicsúszott a számon.

Felugrott, s a kis faliszekrényből egy palack konyakot vett elő. Két pohárkát megtöltött, s az egyiket Sam felé nyújtotta.

- Koccintsunk két gentleman kibékülésére.

Sam mosolyogva felhajtotta a pohárka tartalmát, s utána rögtön rátért a tárgyra: a „fontosabb dologra”, melyre az imént célzott. Mondanivalóit rövidre fogta, de pontosan beszámolt a történetekről és a helyzet lényegéről. A kapitány egyre növekvő figyelemmel hallgatta. Végül újra felpattant a székről, és felkiáltott:

- Ha ezek valóban a „szemesek”, akiket már két éve üldözünk eredménytelenül, akkor jó fogást csináltunk... illetve fogunk csinálni. Erről jut eszembe: ha már megkötözte az átkozott bandát, miért nem hozta ide? Miért hagyta őket San Xavierben?

- Ha tréfásan akarnék felelni - mosolygott Sam -, azt mondanám, csak azért hagytam őket ott, hogy önöknek is legyen egy kis dolguk. Tálcán nem nyújthatom át a gonosztevőket, hihhihi! De az a baj, hogy letagadnának mindent. Bizonyítékot kell szerezniük. Ha megtámadnak minket, in flagranti fogjuk el őket.

- Ehhez persze jól fel kell készülni - vélte Graham.

- Ha hajlandó segítséget nyújtani, biztosan sikerül, Sir!

- Szívesen megtennék mindent, de állomáshelyemet nem hagyhatom el, és pillanatnyilag kevés emberem van. Legfeljebb húsz katonát tudnék nélkülözni egy hadnagy vezetése alatt.

- Éppen elég, Sir. Nem is akartam többet kérni. Hisz mi is vagyunk néhányan, ha minden kötél szakad.

- És biztos, hogy a „szemesek” ráharapnak?

- Megeszem a kalapomat, ha nem harapnak rá, hihhihi! Tucsonban persze nem mernek majd mutatkozni, hanem megkerülik a várost. Közben megtalálják a szekerek nyomait, és követik a táborhelyig. Aztán elbújnak alkonyatig. Mert valószínűleg sötétben fogják a támadást végrehajtani.

- De akkor önök is ott lesznek a szekereknél, igaz?

- Eszünk ágában sincs, kapitány úr! Ismeri azt a helyet, ahol a quadeloupe-i út a miénket keresztezi?

- Hogyne! Többször jártam már ott, a hadnagyom is.

- Well, ennek örülök. Ott van víz, ami ökörnek és embernek egyaránt fontos. A hely nagyon alkalmas táborozásra, ön jó előre odaküldi a hadnagyot embereivel. De húzódjanak meg egy alkalmas helyen, jó messze az úttól, nehogy a „szemesek” észrevegyenek valamit, és megszimatolják a veszélyt. Mi később megyünk ki oda, és csatlakozunk a különítményhez.

Mihelyt beesteledik, nagy tábortűzet gyújtunk, odacsalogatjuk a gazfickókat, és nyakon csípjük őket.

A kapitány néhány percig szótlanul járkált fel és alá, aztán megállt Sam előtt, és így szólt:

- Amit ön mond, egészen könnyűnek és egyszerűnek hangzik, de a valóságban talán más-képpen fest. Sok minden történhet. Például a „szemesek” felderítőt küldenek a szekértáborba, és rájönnek a cselre.

- Nem jönnek rá. És mi ebben a tekintetben is megelőzzük őket. Mi lopózkodunk majd az ő táborukba, és kikémleljük a terveiket.

- Mintha az olyan könnyű volna! Fényes nappal és ilyen terepen, ahol nincs erdő, mely elrejtene az embert!

- Nem ismeri Sam Hawkinst, ha így beszél, hihihi! Csak semmi kishitűség! Én már feltörtem keményebb diót is!

- Rendben van. De mielőtt végleg igent mondanék, szeretném hallani a hadnagyom véleményét.

- Hívja be! Úgyis meg akartam ismerkedni vele.

A hadnagy szerencsére bátor fickó volt, és egy percig sem akadékoskodott. Graham végül beadta a derekát. A két kapitány erős kézszorítással véglegesítette a megállapodást, és elbúcsúzott egymástól. Hawkins füttyörszve lépett ki a tucsoni kaszánya kapuján.

NEGYPEDIK FEJEZET

A SZEKÉRVÁR OSTROMA

Sam visszatért a szekerekhez. Négy szekér és néhány ökör; istenem, nem valami csodálatos látvány, mégis összeverődött néhány naplopó báméskodni. Egyik közülük a scouttal beszélgetett. Samnek feltűnt az idegen katonás tartása meg az, hogy majd szétfeszítette az egyszerű farmergúnyát, ami alighanem álöltözet lehetett. A báméskodók közé vegyülve, a scout közelébe sodródott és fülelt. Igen érdekes beszélgetésfoszlányt sikerült elkapnia.

- Bizonyos benne, hogy a „háromlevelű lóhere”? Nem téved? - kérdezte az idegen.

- Hányszor mondjam, hogy ők azok? - felelte a scout. - Itt nincs semmiféle tévedés.

- Köszönöm - mondta az idegen, s félszeg szalutálással elkészönt a scouttól. Először tisztelni akart, de mintha meggondolta volna, a sapkájához kapott.

Sam Hawkins utána eredt, s amikor utolérte, megszólította:

- Bocsánat, uram, ön ugyebár katona? Ismeri Graham kapitány urat, nem?

Az idegen hebegett valamit, és tovább akart sietni, de Sam visszatartotta.

- Sejtem, hogy feljebbvalója parancsára öltözött áruhába. A kapitány bizonyítékot akart szerezni arról, hogy valóban Hawkinsékkal van-e dolga. Helyesen tette: óvatossága csak elismerést érdemel. Szavamra, nem bántott meg vele. Menjen, és jelentse a kapitány úrnak, amit hallott. De senki másnak ne árulja el!

- Értettem - felelte az idegen. - Tudom, miről van szó. Altiszt vagyok, és egyike a húsz bajtársnak, akik a hadnagy úrral kilovagolnak. Fél óra múlva már indulunk is.

- Akkor a viszontlátásra! - búcsúzott Sam. Ezután első dolga volt, hogy a scoutot félrevonja, és megmossa a fejét.

- Mondja, kérem, micsoda vezető maga? Még azt se tudja, hogy a titoktartás is a kötelességei közé tartozik? Az első jöttmentnek felvilágosításokat ad! És az én nevemet is elárulja? Pedig hallotta, amikor megkértem Rosalie asszonyt, hogy ki ne ejtse a Hawkins nevet!

- Ugyan mit fontoskodik?! - vonogatta vállát a scout. - Nincs ennek semmi jelentősége!

- Nincs-e? Ennek a megítélését bízza rám! Maga nemcsak rossz vezető, de még egyszerű vadnyugati vadásznak sem válna be! Aki az óvatosság ábécéjét sem ismeri!

- Hagyjon engem békében! Mit parancsolgat itt? Engem a kivándorlók szerződtettek, s én vezetem őket...

- A romlásba! - vágott a szavába Hawkins. - Kontár, lelkiismeretlen vezető!

- No de most már elég lesz, hallja-e! - fortyant fel a scout. - Azt a megbízást kaptam, hogy a társaságot a Yuma-erődbe vezessem. Odáig én dirigálok, s maga is, ha velünk jön, az én utasításaimat köteles követni. Végeztem!

- De én nem! - felelte Hawkins a Scout vállára ütve. - Ismerem ezeknek az embereknek az úticélját. Fölösleges, hogy a Yuma-erődöt érintsék. Van rövidebb út is, de maga, úgy látszik, nem ismeri. Ma éjszaka még nálunk marad, de holnap reggel kiadjuk az útját. Mehet, ahova akar!

- Bánom is én! De a kialkudott díjamat az egész útra meg kell kapnom!

- Jól van, megkapja, de a vezető holnap reggeltől kezdve én leszek! Méghozzá díjtalan vezető! De aki díjtalanul is vigyáz a rábízott emberekre és vagyoniukra!

A scout duzzogva elfordult, és visszavonult az egyik szekér mögé. Will Parker félrevonta Sam Hawkinst, és a fülébe súgta:

- Ezt rosszul tetted, öregem. Ha már összevesztél vele, azonnal el kellett volna küldened.

- Úgy gondolod? Ebből is látszik, hogy még mindig zöldfülű vagy! Én is tudom, hogy bosszút forral, de legalább reggelig szemmel tudom tartani. Azután füttyölök rá. Tudod, mit tett volna, ha tüstént útilaput kötök a talpa alá?

- Valami disznóságot, magam is belátom.

- Az ám. Bosszúból felkereste volna a „szemeseket”, és elárulta volna a tervünket.

Will Parker szégyenkezve lehorgasztotta fejét. Sam hátba vágta, és elballagott, hogy szemlét tartson. Körülnézni, mindig csak körülnézni - egyik legfontosabb elve volt. Nemsokára nagy porfelhőt vett észre. Húsz katona nyargalt el egy tiszt vezetésével. Sam megkönnyebbülten felsóhajtott - Graham kapitány állta a szavát.

A szekerek még sokáig álldogáltak a város végében, és csak déltájban indultak útnak. Kilenc mérföldet kellett megtenniük addig a helyig, amelyet Sam alkalmasnak tartott az éjszakai táborozásra. Akármilyen lassan ballagnak is az ökrök, még besötétedés előtt odaérnek.

Az út meglehetősen sivár volt. A növényvilágot néhány satnya kaktusz bokor képviselte, semmi más. Ezt a köves tájat nem is emlegették másképp, mint a „százmérföldes sivatag” néven. Tucsonról egészen a Gila folyóig húzódott, s csak azért volt járható, mert a kormány, illetve a postatársaság néhány mély kútát ásott, ahol az állatokat meg lehetett itatni. Ezeken a hivatalos kutakon kívül titkos kutak is voltak, amelyeket vad indián törzsek ástak valamikor régen, de bőrökkel letakarták, és kötörmeléket szórtak rájuk, hogy csak a beavatottak találják meg. Ugyanilyen rejtett kutakat lehet találni a Szaharában is. Ott rendszerint rablók leselkednek, s ezért sok kúton ez a felírás olvasható: „Igyál és fuss!”

Sam Hawkins vezette a karavánt. A scout, akit Pollynak hívtak, most már nem elől lovagolt, hanem a szekerek mögött. Arca elárulta, hogy bosszút forral.

Késő délutánig megtették az út java részét, s már csak két mérföld volt hátra. Persze *útról* beszélni túlzás. Nem igazi út volt ez, nem is készítette senki. De aki Yumába tartott, ezt az irányt követte, és az évtizedek folyamán lassanként kialakult valami, amit útnak lehet nevezni.

A táj most olyan volt, mintha titánok hatalmas szikladarabokkal játszottak volna itt valaha. A kövek egy helyen egymásra halmozódva valóságos mellvértet alkottak. Sam erre a kőhalomra mutatott és megjegyezte:

- Látod ezt a helyet, Will? Fogadjunk, hogy a „szemesek” ott fognak megbújni a sziklák mögött!

- Dehogyan fogadok, Sam! - felelte Will Parker. - Ha úgy mondd, úgy is lesz. Pedig az út másik oldalán látok egy hasonló kőhalmot, amely éppen olyan jó fedezéket nyújt.

- Igen, de az a hely teljesen kopár. Itt, ezen az oldalon egy kis fű felütötte a fejét. Ezt választják majd a „szemesek”, hogy a lovaiknak is jusson valami.

Fél óra múlva megérkeztek az útkereszteződéshez. Itt volt az egyik kút, amit a postatársaság ásott. A kiloccsant víz kissé megváltoztatta a táj képét. Az ember szemét néhány zöld bokor üdítette fel. De a legfontosabb a kút volt. Előbb az emberek oltották mohón a szomjukat, aztán

a lovakra és ökrökre került sor. Az ökröket kifogták, és a szekereket Sam tanácsa szerint négyszögbe állították. A középén elég nagy térség volt.

Mindenki kíváncsian nyújtogatta nyakát, a katonákat lesve. Már régen itt kellett volna lenniük. Csak Sam bólogatott elégedetten.

- Van esze a hadnagynak - mondta. - Nem mutatkozik, amíg le nem táboroztunk. Ne legyetek türelmetlenek.

Nemsokára egy lovas bukkant fel tőlük északra, s vágatva közeledett hozzájuk. A hadnagy volt. A nyeregből nyújtotta kezét Hawkinsnak.

- Már néhány órája itt vagyunk - mesélte -, de nem jöttünk a forrás közelébe. Idejöhét valaki vízért, és a banditák fülébe juthat, hogy itt vagyunk. De most már kénytelenek vagyunk lovainkat megitatni.

- Semmi akadály, Sir - felelte Sam. - De itatás után tűnjenek el megint. Biztosra veszem, hogy alkonyat után a „szemesek” felderítőt küldenek ide. Majd értesítjük önt, ha itt lesz az ideje, hogy katonáival visszajöjjen.

- All right. De mit gondol, hol rejtőzködnek majd a banditák, amíg támadásra nem indulnak?

Sam hátrafelé mutatott, délkeleti irányba: a már említett sziklákat homályosan észre lehetett venni a látóhatáron.

- Azt hiszem, ott, Sir, a kövek mögött. Még világosban megérkeznek, de elbújnak besötétedésig.

- És nem pillanthatják meg a lovasaimat?

- Nem. Tudom, hogy távcsövük nincs, s mi sem látjuk tisztán, inkább csak sejtjük azokat a sziklákat. Nyugodtan elhozhatja a kis csapatát.

A tiszt elnyargalt, s hamarosan felbukkant megint húsz lovasával együtt. Megitatták lovaikat, aztán visszavonultak egy közeli helyre, melyet alkalmasnak tartottak az elrejtőzésre. Hawkins és Parker most elhagyták a tábor, és gyalogszerrel felderítő útra indultak. Puskáikat természetesen magukkal vitték.

A kőhalom felé osontak, melyről Sam feltételezte, hogy a „szemesek” onnan indulnak majd támadásra. De valamivel közelebb, az út másik oldalán is volt egy kőhalom. Sam itt megállt, és lekuporodott a földre. Will Parker nyomban követte példáját. A lebukó nap a látóhatár vonalához közeledett - még egy fél óra, és beáll a teljes sötétség.

Sam és Will hiába meresztgette szemét a másik kőhalomra, ott nem mocorgott senki.

- Vajon eljönnek-e? - dűnnyögött Parker. - Lehet, hogy tévedtünk?

- Nem - jelentette ki Sam. - A bosszúvágy hajtja őket, nemcsak a kapzsiság.

- Úgy látszik, igazad van! - suttogta Parker izgatottan. - Nézz csak oda!

- Igen! Közelgő lovasok! Nem tudom őket megszámlálni, de tízen-tizenketten lehetnek.

- Megállnak tanakodni! Mit csinálunk, ha nem a szemközti kőhalomnál állapodnak meg, hanem idejönnek? - rémüldözött Will Parker.

- Akkor végünk van - hagyta rá Sam. - De nem! Már elindultak a kőhalom felé. Nem jönnek közelebb!

A lovasok lassítottak, és óvatosan nézegettek minden irányba. Végül leugrottak a nyeregből, és kantárszáron vezették lovaikat. Mindegyik kiválasztott magának egy-egy jókora sziklatömböt, s meghúzódott mögötte. A lovakat hátravitték egy kis mélyedésbe, melyből a fejük sem látszott ki. Néhány facöveket vertek a földbe, s a lovakat odapányválták, aztán visszatértek leshelyükre, a sziklák mögé.

A nap eltűnt a láthatáron. A bóborsugárzást opálos félhomály követte. Néhány perc múlva az északi égbolt hirtelen megvilágosodott. Egy nagy máglya lobogó lángjai csaptak magasba. Ez volt a tábortűz, amelyet Sam utasításai szerint a szekerek közelében gyújtottak. Sam átadta puskáját Willnek, és ezt suttogta:

- Rád bízom a Liddy! Maradj itt, és várj! Megpróbálok közelebb férkőzni hozzájuk.

Lefeküdt a földre, és hason csúszott a szemközti sziklacsoporthoz felé. Ez volt a legalkalmasabb időpont ilyen célra, mert a nap már kialudt, de a csillagok még halványan pislogtak: fényük később megerősödik.

A kavicsgörgeteg megnehezítette Sam feladatát. Tenyerére és lábfejére támaszkodva, lassan kúszott előre, vigyázva, nehogy egyetlen kövecskét is megmozdítson. Így sikerült végtelen türelemmel, nesztelenül megközelítenie a „szemeseket”. Egy kőrakás mögött összekuporodva kifújta magát és fűlelt. Három bandita egy kőlap mögül a távoli tábortűzet figyelte: néhány társuk lehevert a földre, és gyanútlanul beszélgetett.

- Kár, hogy olyan kevés muníciót tudunk csak szerezni - mondta az egyik. - Takarékoskodnunk kell a golyóval.

- Majd szerzünk tőlük! - szólalt meg erre Busher hangja. - Jó lesz szedelőzködni, Preston! Most már elég sötét van, nyugodtan elindulhatsz. Vigyázz, hogy meg ne lássanak!

- Bízd csak rám! Nem először megyek kémkedni. Eddig még sohasem kaptak rajta.

- Épp ezért küldelek téged, mert ügyes vagy! Hallgasd ki, mit beszélnek! Vajon sejtik-e, hogy itt vagyunk a közelükben?

- Ugyan honnan sejténék?!

- A vezetőjük fabatkát sem ér - vélte Busher -, de velük van a három szabó is. Agyafűrt fickók! Már alig várom, hogy megszorítsam a torkukat! Eridj, Preston, s gyere vissza minél előbb!

Preston eltávozott, és az egyik heverésző alak megkérdezte:

- Mit gondolsz, Busher, mikor kezdődik a tánc? Hajnalban?

- Fészkes fenét! Még éjfél előtt végzünk velük! Csak addig várunk, amíg Preston visszajön, és a tűz lelohad. Mekkora tüzet raktak! Ebből is látni, hogy nem gyanítanak semmit. Először a szabókat vegyétek célba. Azt a kicsikét magam szeretném lepuffantani!

Sam még negyedórát lapult ott hallgatózva, abban a reményben, hogy sikerül még valamit megtudnia. De semmi érdekeset nem hallott, s ami fontos, azt már úgyszólván tudta. Így hát halkán és óvatosan visszakúszott Parkerhez. Átvette tőle Liddyjét, s néhány suttogó szóval elmondta neki felderítő útja sovány eredményét.

- A lényeg az, hogy a tűz kialvása után indítják meg a támadást - tette hozzá. - Itt már nincs semmi dolgunk. Menjünk vissza a mieinkhez. De egy kis kerülőt ajánlok, nehogy a visszatérő kémekkel találkozzunk.

A félutat sem tették meg, amikor elfojtott káromkodást hallottak.

- *Hell!* (Pokol!) - sziszegte egy dühös hang angolul.

- *Herrgott!* (Uramisten!) - válaszolta valaki németül.

- A nyavalya essen mind a kettőbe! - súgta Sam a barátja fülébe. - Ez csak a kántor lehet. Úgy látszik, valami marhaságot csinált. Menjünk közelebb, de vigyázva!

Arrafelé osontak a sötétben, ahonnan a hangokat hallották. Néhány lépés után megálltak, mert újabb hangok ütötték meg a fülüket:

- Ki vagy? (Angolul)

- Jaj, a torkom! Eressze el! Megfulladok! (Németül)

- Megfojtlak, átkozott! Ki vagy?

- Zeneszerző.

- A kivándorlók közül?

- Ja! Opera öt felvonásban.

- Nem értem, mit makogsz! Gyere velem!

Valaki megkönnyebbülten fellelegzett, mintha eleresztették volna a torkát, aztán távolodó lépések neszét lehetett hallani.

- Az a nyomorult Preston! - dünnyögte Hawkins. - Meg az a mafla kántor! No, szép história! Lehet, hogy minden tervünket elfuccsolja!

- Miért? Mi történt?

- A kántor elkódorgott, és a kém karjaiba szaladt.

- Most mi lesz?

- Azt én is szeretném tudni. Nincs időm ezzel foglalkozni. Gyerünk a szekerekhez!

Tíz perc sem telt bele, és újabb hang hökkentette meg őket. Nem emberi hang volt, hanem egy száguldó ló patáinak dobogása. A ló a szekerek irányából jött, és villámgyorsan közeledett. Egyenesen Sam és Will felé tartott, mintha el akarná őket gázolni. Éppen az utolsó pillanatban ugrottak félre. Amint a ló elrohant mellettük, a sötétségben is ki tudták venni, hogy két ember ül rajta. Az egyik kínosan nyöszörgött.

- Jóságos ég! - sóhajtott fel Will Parker. - Hát ez mi volt?

- Még egy rejtély - vakargatta fejét Sam Hawkins. - A két ember közül az egyik hozzánk tartozik.

- Miért csak az egyik?

- Mert aki nyöszörgött, az rendesen ült a nyeregben, a másik pedig mögötte térdelt, és a torkát szorongatta.

- Remek szemed van. Én nem láttam ilyen pontosan.

- Mert én közelebb álltam, mint te. A ló szinte súrolt. Sejttem, ki volt a lovas. De a másik?

Hiába töprengett, nem találhatta ki. Pedig a röpke dráma mindkét szereplőjét ismerte, s mindketten a szekértáborhoz tartoztak. Távollétében ugyanis a következő történt.

Rosalie asszony csúnyán összeveszett a scouttal. Ez nagyon szemtelenül beszélt vele, mire Rosalie asszony kijelentette:

- Torkig vagyok magával, fiatalember. De hál isten, csak reggelig kell túrnöm. Reggel Mr. Hawkins veszi át a vezetést, magát meg szélnak eresztjük. Mindent tudok. Mr. Hawkins jobban vezet minket, és méghozzá ingyen!

- Jobban? Egy asszony ezt meg se tudja ítélni. Egyáltalán - asszonynak hallgass a neve!

- Nekem meri ezt mondani? Egy úrhölgynek? Hogy fogjam be a számat? Fogja be maga, mert reggelig sem tűröm meg itt!

- Annyi baj legyen! Akár rögtön is mehetek.

- Hát csak rajta! Fel is út, le is út!

- De előbb a pénzemet kérem! Az egész összeget, amiben megalkudtunk.

- Megkapja! Egy pár rongyos dollárért nem nyelem le a gorombaságait! Azért jöttem át Amerikába, mert úgy hallottam, ott a nők nagyobb tiszteletben részesülnek, mint nálunk, s az első jenki, akivel dolgom akadt, torkomra akarja forrasztani a szót! Hallatlan! Fizesd ki, ami jár neki, Julius, azonnal fizesd ki!

A kovácsmester csak az üllő előtt volt hatalmas, feleségével nem mert vitatkozni. A scout megkapta a teljes bérét, éppen úgy, mintha a Yuma-erődig vezette volna őket. Arcán ravasz mosoly futott végig, amikor a pénzt zsebre vágta. Az igazság az, hogy a veszekedést szántszándékkal kezdte, éppen abban a reményben, hogy kiteszik a szűrét, és még Sam visszaérkezése előtt elillanhat. Gyorsan megnyergelte lovát, kézbe kapta fegyverét, és nyeregbe pattant. Ekkor Dick Stone állta el útját.

- Mit jelentsen ez, Sir? Miért ez a nagy sietség?

- Semmi köze hozzá! Szabad ember vagyok, és azt teszem, amit akarok.

- Rendes körülmények között, igen. De most harc előtt állunk. Ilyenkor csak kétféle embert ismerünk: vagy barát az illető, vagy ellenség!

- Nem vagyok kíváncsi a filozófiájára!

- Én viszont kíváncsi vagyok arra, hova igyekszik most ilyen sürgősen! - felelte Dick Stone, és megragadta a ló zabláját.

- Átmegyek a katonákhoz - vetette oda a scout foghegyről. - Ha már innen elküldtek.

A válasz olyan ügyes volt, hogy Dick egy pillanatra elhitte, és a zabla kicsúszott kezéből. A scout megsarkantyúzta lovát, és elnyargalt, valóban abba az irányba, ahol a katonák táboroztak. De a következő percben már irányt változtatott, és északról keletre, majd délre kanyarodott.

Dick Stone a homlokára csapott.

- Ó, én szamar! - kiáltotta bosszúsan. - Becsapott a nyomorult! A „szemesek”-hez siet, hogy eláruljon minket. Golyót küldök utána!

Ekkor odaugrott Csi Szo, és megragadta a karját.

- Ne lőjön, Mr. Stone! Úgyse találja el a sötétben. Én majd visszahozom.

A következő pillanatban eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Dick Stone tűnődve dörzsölgette a szemét.

„Visszahozza? - gondolta. - Lehetetlen. Most már csak abban reménykedhetem, hogy a gazfickó félúton Hawkinsba és Parkerbe ütközik. Azok aztán ellátják a baját.”

Sam feszült figyelemmel hallgatózott.

- Nem értem! - suttogta. - A ló még nem lehet messze, de dobogását nem hallani. Feküdjünk le a földre, akkor talán többet hallunk.

Lefeküdtek, és fülüket a talajhoz szorították. Néhány perc múlva újra meghallották a lódobogást.

- Furcsa! - mondta Sam egészen halkan. - A nesz felénk közeledik... a ló visszajön... már nem vágtat, lépésben közeleg... már itt is van!

Éppen a kellő pillanatban ugrottak fel. A ló most érkezett hozzájuk, de a hátán csak egy ember ült. Sam tüstént felismerte.

- Csi Szo! - kiáltott fel ámuldozva. - Te vagy az? Hogy kerültél ide?

Az indián ifjú megállította a lovat, és a legnyugodtabb hangon jelentette:

- A scout meglógott. Utána rohantam és utolértem. Felugrottam mögé a nyeregbe, és pisztolyom agyával elkábítottam. Aztán ledobtam a nyeregből. Most lasszón vonzsolom vissza a táborba. Nem fog minket elárulni a „szemesek”-nek.

- Hallottad ezt, Will?! - kiáltott fel Sam, megfélelkezve magáról elragadtatásában. - Bátor, derék, ügyes fiú! Ezt majd elmesélem az apjának! No de most vissza a táborba! Uzsgyi!

A scout visszanyerte eszméletét, és panaszosan nyöszörgött. A tábortűzhöz érve már hangosan jajgatott. Két kezét gúzsba kötötte a lasszó, melyet átfűztek a két hóna alatt, és a nyeregkápához erősítettek. Ez maga is elég volt, hát még a horzsolások, miközben a ló után vonzolták! Senki sem szólt hozzá, ő meg csalt ült, és a jajgatást abbahagyva, sötéten nézett maga elé.

Sam néhány szóval megmagyarázta, mi történt, mire kitört a dicshimnusz - de Csi Szo sietve elbújt előle.

Hawkins még körül sem nézett a táborban, amikor legnagyobb meglepetésére a kántorba botlott, aki úgy viselkedett, mintha nem történt volna semmi.

- Ön itt, Hampel? - förmedt rá Sam udvariatlanul. - Örülök, hogy élve megúsztá!

- Mit?

- Az ostoba kalandot, mellyel, ki tudja, milyen bajt okozott!

- Baj? Nincs itt semmi baj! Egy kis incidens volt! Szóra sem érdemes. Nem is említettem senkinek.

- Mert érzi, hogy vaj van a fején! Mondjon el mindent! Hogy történt?

- Elfogott a hangulat! Az alkotás hangulata! Ilyenkor magányra van szükségem. Kisétáltam a tömegből, és a sötétben leültem a földre. A múzsát vártam, hogy homlokon csókoljon.

- De a múzsa helyett egy idegen férfi jött, és a nyakát szorongatta!

- Igen. Honnan tudja? A szó szoros értelmében belém botlott, lezuhant mellém a földre, aztán se szó, se beszéd, két kézzel összeszorította a nyakamat. A szívem kalimpálni kezdett. Előbb *lento*, aztán *vivace*, végül *allegro*!

⁷ Olasz zenei kifejezések: lassan - élénken - igen gyorsan

- Aztán kezdődött a duett, mi?
- Igen. Furcsa duett volt, mondhatom.
- Persze. Az egyik angolul énekelt, a másik németül. Hogy értették meg egymást?
- Sehogy. Éppen ezért, amikor elengedte a torkomat, felhasználtam az alkalmat, és leléptem a színpadról.
- Allegro?
- Allegrissimo.
- És tudja, ki volt az?
- A jelenet olyan rövid ideig tartott, hogy nem volt időnk bemutatkozni egymásnak.
- Hát én megmondom, ki volt a kedves ismeretlen. A „szemesek” egyike, akit a mi kikémlelésünkre küldtek ki. Önnek az volt a szerencséje, hogy sietett. Nem ért rá önt megölni.
- Megölni? Hogyan?
- Megfojtani, hasba szúrni, agyonlőni - hát nem mindegy? És mindezt annak köszönheti, hogy nem tartotta be az utasításaimat, és elkódorgott. De nemcsak magát sodorta veszélybe, hanem az egész társaságot. Hát csak vigyázzon! Ha megismétli ezt a mókát, szigorúbb leszek.

A tábortüzet eddig gondosan táplálták és fenntartották. Messzire látszó lobogó lángjai jól megvilágították a szekereket. De most már ideje volt Sam tervének megfelelően a tábort kiüríteni. Sam úgy döntött, hogy a katonákon kívül csak a „háromlevelű lóhere” marad itt. A kivándorlókat nem akarta kitenni a veszélynek. Julius, Strauss, Müller és Walter beleegyezett, csak Rosalie asszony berzenkedett.

- Nem fogok ölbe tett kézzel ülni, míg mások az életüket kockáztatják. Ha nincs felesleges puská, elég nekem egy lapát, azzal is fejbe tudok verni egy banditát.

Harcias szándékáról csak nehezen tudták lebeszélni. Ezután a kivándorlók, asszonyaikkal és gyerekeikkel, lovaikkal és ökreikkel átvonultak arra a kis lapályra, ahol addig a katonák rejtőzködtek. A kántort és a fogoly scoutot is odavitték. Csak Csi Szo és barátja, Arnold Wolf jelentett problémát. Még fiatalok voltak, és Sam meg akarta őket kímélni, de a szőke indián olyan kitartóan könyörgött és tiltakozott, hogy Sam beadta a derekát. A katonák leugrottak a nyeregből, és lovaikat a kivándorlók (vagy bevándorlók) gondjaira bízta, úgy várták a további parancsokat.

Sam Hawkins a hadnagyhoz lépett, és így szólt:

- Mielőtt munkához látunk, körüljáróm a tábort, és megnézem, tiszta-e a levegő.
- Hawkins bácsi - esedezett Csi Szo -, vigyen engem is magával!

Sam összehúzta apró, ravaszdi szemét, aztán szeretettel és megértéssel a lelkes ifjúra kacsintott. Ez a beleegyezés jele volt.

- Látod ezt a helyet? - kérdezte tőle Sam. - Két ellenkező irányba osonunk, aztán itt találkozunk újra.

Csi Szo főhajtással jelezte, hogy úgy lesz, és elindult abba az irányba, ahonnan a támadókat várták. Vagy száz lépés után megállt, félrehúzódott, és leült a földre. Mélységes csend vette körül. Háta mögött a tábortűz lohadni kezdett, s egyre alacsonyabban égett. Tudta, hogy ez az az időpont, amelyet a „szemesek” a támadásra legalkalmasabbnak vélnek. És csakugyan, mintha valami mozgást észlelt volna... szinte észre se vehető neszt, inkább csak fuvallatot!

Feszülten figyelt. Jó füle volt, s nemsokára távoli léptek nesztét figyelte meg. Erre jöttek, éppen őfelé!

Még jobban félrehúzódott, és a földre lapult. Még a lélegzetét is visszatartotta. Igen, jöttek, jöttek - lassan és jóformán nesztelenül -, együtt, egy bolyban, nem indián módra, libasorban, egyik a másik mögött. Elsuhantak mellette. Csi Szo felemelkedett, és óvatosan követte őket. Nesztelenül, mint az árnyék.

A „szemesek” a szekértábor közvetlen közelében álltak meg. Csi Szo meg akarta tudni, mit beszélnek, és vakmerő tette határozta el magát. Újra lefeküdt a földre, és hason csúszva annyira megközelítette a támadókat, hogy csak a két kezét kellett volna kinyújtania, és akár meg is foghatja az egyik bandita lábát. Szinte a kockázatos tett jutalmaképpen, Busher hangja ütötte meg a fülét.

- A tűz már csak pislog - mondta a bandavezér erősen suttogva -, és azt hiszem, nemsokára lefekszenek aludni. Ezért várunk még egy kicsit a támadással. Addig bekerítjük őket. Csatárláncba fejlődünk, értitek? Egyik ember harminc lépésre a másiktól. Ha körülfogtátok a szekereket, várjatok, míg megadom a jelt.

- És mi lesz a jel? - kérdezték.

- Egy fűszállal cirpelő hangot adok, mint a tücsök. Erre a jelre mindenki előrekúszik, egészen a szekerek mellé. Én is. Ha odaértem, másodszor is cirpelek, hogy mindenkinek ideje legyen felkészülni. Aztán jön a harmadik cirpelés. Ez lesz a parancs arra, hogy mindenki másszon át gyorsan a kerekek közt meg a tengelyeken, és szúrja le azt az embert, aki a keze ügyébe akad. Késsel dolgozunk, nem puskával. Nem akarok semmi zajt.

- És mi lesz az asszonyokkal és gyerekekkel?

- Azokat se kíméljétek. Egyetlen lélek se maradjon életben, aki később ellenünk vallhatna. Végül a zsákmányt felosztjuk, a szekereket felgyújtjuk, a hullákat elégetjük, és kész! Most már indulhattok. Hat ember menjen jobbra, a többi balra. Csak semmi zaj!

A banditák megkezdték a parancs teljesítését, de a vezér még ott ült a helyén. Csi Szo egy pillanatig még gondolkodott. Siessen Hawkins bácsihoz jelentést tenni? De hiszen a bandavezér itt ül előtte, játszva ártalmatlanná tehetné. Felágaskodott, és pisztolya agyával olyan hatalmas ütést mért Busher fejére, hogy a gazfickó hangtalanul összerogyott. A törzsfőnök bátor fia megragadta az ellenséget tarkójánál fogva, és maga után vonszolta. Nem felejtette el a helyet, ahol találkoznia kell Hawkins bácsival. A híres vadász már ott volt és várta. Nagyot nézett, aztán előrehajolt, hogy jobban szemügyre vegye azt a nehéz, sötét tárgyat, amelyet Csi Szo maga után vonszolt.

- Egy ember! Megölted?

- Nem. Csak elkábítottam.

- Az egyik bandita?

- A vezérük!

- Teremtette! Ezt nagyszerűen csináltad! Tulajdonképpen fejmosást érdemelnél, mert nem erre kaptál parancsot.

- Tudom, haboztam is, de nem volt idő tétovázni. Tessék csak meghallgatni a banditák csatatervét.

Gyorsan beszámolt Busher aprólékosan kidolgozott, kegyetlen tervéről. Sam bólintott, és csak ennyit mondott:

- Jól van, fiam, nem csináltál semmi bajt. Sőt. Még a gyerekeknek sem akartak kegyelmezni! No, majd én cirpelek nekik! - Az odasiető katonákhoz fordult. - Kötözzétek meg ezt a jómadarat! Erős pecket a szájába, nehogy kiabáljon, ha magához tér.

A katonák örömmel engedelmeskedtek. A hadnagy megkérdezte:

- Ha jól értettem, ön fog jelt adni a bandának Busher helyett. Csak arra vagyok kíváncsi: hogyan fog cirpelni?

- Mi sem egyszerűbb annál - felelte Sam. - Nem kell hozzá egyéb, csak egy erős, kemény fűszál. A két hüvelykujjamat egymás mellé rakom, s közéjük csípem a fűszálat, a két tenyeremből pedig kis barlangot formálok. Ez adja a rezonanciát. Ha ráfújok a fűszálra, olyan hangot kapok, mely a tücsök cirpelésére hasonlít.

- Egyszer megpróbálom - mosolygott a hadnagy.

- Egyszer kevés. Sokszor kell gyakorolni, míg jól sikerül. Most pedig végezzünk a gazficókkal. Mindegyik mögé két katona osonjon nesztelenül. Fogják körül őket - ez lesz a külső kör. Ha cirpelek, osonjatok a banditák mögött a szekerek felé. Ugyanezt teszem magam is. Ha odaérek, másodszor cirpelek, és várok egy kicsit, ami azt jelenti, hogy rögtön kezdődik a tánc. A harmadik cirpelésre a csirkefogók át akarnak bújni a kerekék közt, de már nem lesz rá idejük. Villámgyorsan rájuk vetitek magatokat, és puskatussal leütitek őket.

- Nem lenne jobb az egész bandát végleg elintézni? - kérdezte a hadnagy.

- Nem, Sir. Sem bíró, sem hóhér nem vagyok. Megkötözzük és Tucsonba szállítjuk őket.

- És mit gondol, mi várja őket ott?

- Kötél, tudom. Nem is érdemelnek mást. De ezt bízzuk a hatóságokra.

- Akinek egy másik ember élete és vagyona semmi, nem érdemel kíméletet. De legyen úgy, ahogy ön akarja - fejezte be a vitát a hadnagy.

A tett nem más, mint a gondolat másolata. A katonák pontosan megvalósították Sam Hawkins elgondolását. Párosával elsiettek, hogy a banditákat egy külső körbe zárják. Arnold Wolf visszamaradt, hogy Bushert őrizze, és szemmel tartsa. Csi Szo elvezette Hawkinst arra a helyre, ahol a bandita főnököt leütötte. Innen haladtak előre, s beálltak a belső körbe, a banditák közé. Amikor Sam úgy érezte, hogy ez a kör bezárult, cirpelő jelt adott. Aztán megint megtett két-három lépést egészen a szekerekig. Most következett a második cirpelés. Erre jobbról is, balról is élénk mozgolódás támadt. A fűben elnyúló banditák kígyók módjára siklottak előre. A kör szorosabbá vált.

- Busher, itt vagyok! - súgta jobboldalt az egyik.

- Minden jól megy - hangzott a suttogás bal felől. - Várjuk a harmadik jelet.

Sam nem kérette magát sokáig, erősen ráfújt a fűszálra, két hüvelykujja közé, s ugyanabban a pillanatban rávetette magát az egyik banditára, akit éles szeme a sötétben is észrevett. Csi Szo is egy banditára ugrott, de Dick Stone megelőzte.

Húsnál több puskaagy dolgozott gyorsan és keményen. Csontok ropogtak, és egy-egy elfojtott káromkodás, egy-egy jajszó és nyöszörgés is hallatszott, aztán minden hang teljesen elnémult.

- Barátaim! - törte meg Sam kiáltása a mélységes csendet. - Jól sikerült minden?

- Tökéletesen - felelt Will Parker a másik oldalon. - Meg se mukkannak.

- Akkor húzzátok ide őket egymás mellé, és rakjátok meg újra a tüzet. Az illendőség megköveteli, hogy ne csak a puskák agyával ismerkedjenek meg, hanem az arcunkkal is.

Néhány perccel később a foglyok megkötözve heverték a szekérvár közepén. Körülöttük Sam, Dick, Will, a hadnagy és Arnold Wolf ült várakozva. A katonák elsiettek, hogy elhozzák a kivándorlókat és lovaikat. Néhány ember Csi Szo vezetésével elindult a „szemesek” táborába, hogy azoknak a lovaikat is elhozzák. A tűz magasan fellángolt, pompásan megvilágítva az egész szekérvárat.

A banditák most már nyitott szemmel heverték szép sorjában egymás mellett. Komolyabb sebet egyik sem kapott, az ütések csak elkábították őket, és már visszanyerték eszméletüket. Nem volt kedvük beszélni, de komor tekintetük elárulta, hogy mit éreznek.

Nemsokára megérkeztek a katonák lovaikkal s velük együtt a kivándorlók. Elhozták a fogoly scoutot is. Kérdések és feleletek áradata következett: kíváncsiságuk a rövid csata minden részletére kiterjedt.

Amikor az örömujjongás elcsendesült, Busher összeszedte bátorságát, és tiltakozni kezdett.

- Szabad megkérdezni, uram - fordította fejét Hawkins felé -, hogy mit jelentsen ez? Milyen jogon törtek ránk és kötözték meg?

- A pimaszság netovábbja! - nevetett Hawkins. - Belepottyant a gödörbe, amit nekünk ásott.

- Hogyan? Békés utasok vagyunk, nem bántottunk senkit. Láttuk a tüzet lobogni, és közeledtünk. Erre hátulról leütnek!

- Békésen közeledtek? Még hozzá hason csúszva, mi?

- Ez csak a szükséges óvatosság. Nem tudhattuk, ki ül a tűz körül.

- Elég a locsogásból! - rivallt rá Hawkins türelmét veszítve. - Vegye tudomásul, hogy balsorsa nem három szabólegénnyel hozta össze. Az én nevem Sam Hawkins, a másik kettőé Dick Stone és Will Parker. Minket próbál lóvá tenni?

Busher elsápadt, amikor ezeket a neveket meghallotta. Ekkor a hadnagy karon fogta Hawkinst, és félrevonta.

- Ugyan mit vesztegeti a szót ezekre a csirkefogókra? A tagadás nem használ nekik semmit. Tucsonban felkötik valamennyit!

- Elég ehhez a mi tanúvallomásunk? - kérdezte Dick Stone.

- Még arra sincs szükség - felelte a hadnagy. - Önök, ugyebár, a kivándorlókhoz kívánnak csatlakozni? Főlösképpen visszafáradniuk Tucsonba. Nyugodtan folytassák útjukat, a foglyokat majd mi állítjuk bíró elé. Örülünk, hogy végre megtisztítjuk a környéket ettől a veszedelmes bandától!

Két katonát rendeltek ki a foglyok őrzésére. A tábor lepihent, a banditákkal az örökön kívül nem törődött senki.

A megkötözött scoutot is a banditák közé vetették, és véletlenül éppen Busher mellé került. Hosszú ideig csak hunyorogva figyelték egymást, egyikük sem tartotta tanácsosnak, hogy beszélgetésbe kezdjen. De amikor már majdnem mindenki elaludt, s az örök csak arra ügyelt, hogy a foglyok ne próbálják szíjaikat és köteleiket meglazítani, a scout meglökte könyökével Bushert, és suttogó hangon megkérdezte:

- Alszik?

- Dehogyan alszom! - hangzott a dühös felelet. - Nem tudok aludni.
- Akkor forduljon erre, hogy megértse, amit mondok.
- Mit akar mondani? - súgta Busher közelebb húzódva. - Maga volt ezeknek a nyavalyásoknak a vezetője! Szép jutalomban részesült! Miért kötözték meg?
- Azzal gyanúsítanak, hogy magukkal cimborálok.
- De hiszen nem igaz!
- Eleinte eszem ágában se volt. Csak később kaptam kedvet hozzá. Az én nevem Polly. Kérem, legyen bizalommal hozzám. Rosszul áll a szénájuk. De én talán meg tudom magukat menteni.
- Komolyan beszél?
- Esküszöm! Ezek a fickók megsértettek, és leghőbb vágyam, hogy bosszút álljak. Egyedül nem tehetek semmit. De ha segítenek, kimászunk a csávából.
- Mit tudunk mi segíteni? Nem lehet csinálni semmit.
- Verje ki a fejéből! Bizonyos vagyok benne, hogy engem holnap szabadon bocsátanak. Magukat meg lóra kötözve Tucsonba viszik. Utánuk megyek!
- Mit érünk vele? Megszökni lehetetlen.
- Nem lehetetlen. Csak fifika kell hozzá.
- Mifika?
- Előbb feleljen egy kérdésre! Ha csak egyedül tudna megszökni, társait cserbenhagyva, lemondana a szökésről?
- Hülyének néz? Csak én szabaduljak! Bánom is én, ha a többit felakasztják!
- Okos beszéd. De a többinek nem szabad megtudnia. Hadd higgyék csak, hogy az egész kompániáért fő a feje.
- De hiába fő!
- Nem. Van egy ötletem. Sűgjon valamit a szomszédjának, és az adja tovább.
- Mit?
- Hogy holnap, lóra kötve, tegyenek úgy, mintha ájuldoznának. Mintha a fejbe kólintás akkor kezdene csak fájni igazán. Hajoljanak jobbra-balra, mintha nem bírnák tartani magukat, érti?
- No és?
- Fogadjunk, hogy a hadnagy pihenőt engedélyez. Akkor leoldják a kötelet a maga lábáról. Ez elég. Megkötözött kézzel is felpattanhat a leggyorsabb lóra, és elvágtathat egy megbeszél helyre, ahol én már várom. Míg meglepetésükből felocsúdnak, maga előnyre tesz szert. Üldözni fogják természetesen. De ha valaki utoléri, ott a jó puskám, lelövöm. Mire a többi utána jön, hol leszünk mi már akkor?!

Busher sokáig töprengett, s végül így szólt:

- Meg lehet próbálni. Köszönöm, Mr. Polly! De ha egyszer megszabadulok, jaj annak a Hawkinsnek! Olyan bosszút állok, hogy attól koldul! Tartsunk össze, Mr. Polly!

Az örök nem vették észre a titkos beszélgetést, Busher mégis jónak látta az összeesküvés folytatását másnapra halasztani. Annyira megnyugodott, hogy reménykedve elaludt.

Pirkadatkor a tábor már talpon volt. A katonák készletéből megreggeliztek, s utána a hadnagy kijelentette, hogy katonáival és a foglyokkal máris visszatér Tucsonba. A foglyokat lovaikra kötözték, megbilincselte kezükkel az ölükben, és így a gyeplőt meg tudták fogni. Ekkor a scout felkiáltott:

- Hát velem mi lesz? Ítéletnapig heverjek itt megkötözve?

- Nem - felelte Sam -, maga nem fogoly. Csak egy éjszakára kötöttem meg a biztonságunk érdekében. Most már mehet, ahova akar.

- Hát akkor vágja el a köteleket!

- Lassan a testtel, tisztelt Polly úr! Feltételezem, hogy bosszút akar állni, ezért elveszem a puskáját.

- Tiltakozom! Ez közönséges rablás!

- Nevezze, aminek jólesik! Azzal nem térít el a szándékomtól.

Amikor köteleiket elvágta, Polly dühösen felugrott a lovára, és elvágtatott nyugat felé. De amikor már nem láthatták, megváltoztatta irányát, és Tucson felé fordult.

A hadnagy elbúcsúzott új ismerőseitől, s katonáival meg foglyaival ellovagolt kelet felé.

Most, hogy egy kis nyugalom következett, Sam körülnézett, s észrevette, hogy a kántor nincs sehol. Már ki akart küldeni néhány embert a felkutatására, amikor felbukkant. Nyugat felől közeledett, lassan botorkálva s karjaival hadonászva. Amikor a táborba ért, Hawkins hevesen rátámadt:

- Megint a régi nóta! Hát hiába beszélek? Mit keresett a táboron kívül?

- Ihletet - felelte.

- Micsoda?

- Ihletet egy indulóhoz diadalunk megünneplésére.

- Megbolondult?

- Kérem, ne gorombáskodjék velem! Az imént a scout, most meg ön is - ez már sok!

- A scout? Mit csinált a scout?

- Elnyargalt mellettem, aztán visszafordult, és erőszakkal elvette a puskámat! Még szerencse, hogy a kardomat meghagyta!

- Ó, maga szerencsétlen flótás! Ó, maga kelekótya! Addig csetlik-botlik, amíg bajt nem csinál! Szétpukkadok! - dühöngött Hawkins. - Gondosan és előrelátóan megfosztom azt az alamuszi scoutot a fegyverétől, maga meg kedves előzékenységgel átengedi neki a magáét!

- Nem tehetek róla... mit csinálhattam volna?

- Azt, hogy itt marad a szekereknél! És nem csavarog el „ihletet” keresni! No, majd ezentúl jobban szemmel tartom. Takarodjék innen, ne is lássam!

- Akkor hogyan tud szemmel tartani, Mr. Hawkins! - hebegte a kántor.

Egy óra múlva elindult a szekérkaraván. Élén Sam Hawkins poroszkált az addigi scout helyett.

Busher jól megforgatta fejében ennek az embernek a tanácsát: igen, a terv merész, de egy kis szerencsével megvalósítható. Csak jól játsszák meg a rosszullétet. Ezt még hajnal előtt suttogva megmagyarázta embereinek. A biztonság kedvéért elrendelte, hogy ne kezdjék el a

komédiát azonnal, mert ez talán gyanút keltett volna. Majd ha az út felét megtették, akkor lássanak hozzá.

Busher kezdte el. Nagyokat sóhajtott, összekötözött kezével a fejéhez kapott, s veszedelmesen hajladozott a nyeregben. A hadnagy észrevette, és megkérdezte, mi baja. A tegnapi bunyó - felelte Busher -, alighanem kisebb agyrázkódás. Busher egyre jobban elgyengült, és olyan bizonytalanul ült a nyeregben, hogy a hadnagy két lovas katonát adott mellé, akik jobbról-balról támogatják. De amikor egyre több bandita lett rosszul, a tiszt aggódni kezdett, és kiadta a parancsot, hogy tartsanak pihenőt. A katonák leugrottak a nyeregből.

Busher volt az első, akin segítettek. Amint leemelték a lóról, nyögve elnyúlt a földön. Látva gyengeségét, azt hitték, mozdulni sem tud, s fölöslegesnek tartották, hogy őrizzék. Busher csak erre várt. Már kora reggel megfigyelte, hogy a hadnagy lova a leggyorsabb valamennyi közül. A hadnagy is leszállt a nyeregből, s paripája ott harapdálta a gyér fűvet Busher mellett. A bandavezér hirtelen felállt, a paripa hátára pattant, összekötözött kezével is sikerült megragadnia a gyeplőt, és elvágatott.

Mindez olyan gyorsan történt, hogy mire a katonák felocsúdtak meglepetésükből, a szökevény már egérutat nyert. A katonák dühös kiáltásokat küldtek utána.

- Lőjétek le! Kilóni a nyeregből! - ordította a hadnagy. - De vigyázzatok, nehogy a lovamat találjátok el!

A katonák fele lóra kapott, és a szökevény után vágatott. Néhány lövés is eldurant, de a golyók magasan Busher feje fölött süvítettek el. A katonák féltek, hogy a hadnagy drága paripája megsérül, s ez nagyon megnehezítette a célzást.

Közben a többi bandita is kihasználta az általános zűrzavart. Néhányan még nem szálltak le lovukról - ezek egyszerűen elvágattak. Néhány pedig a földön hemperegve tűnt el szem elől, s vágta el valahogy egymás köteleit. Hangos káromkodás tört ki, és botrányos fejtelenség támadt. A katonák szétszóródtak, hogy elfogják az újabb szökevényeket. Busher üldözésére már csak négy-öt lovas vállalkozott, azok is lemaradtak. A hadnagy lova gyorsabb volt, csakhamar elveszítették szem elől, s végül szitkozódva visszafordultak. Ám a bandavezér eszeveszett tempóban száguldott tovább, amíg egy másik lovas nem bukkant fel előtte. Ez nem volt más, mint új szövetségese, a scout. A kiváló gentleman örömujjongással üdvözölte a banditavezért. Biztos búvóhelyet kerestek, ahol meghúzódhattak másnap reggelig. Akkor aztán bosszúért lihegve követték a szekérkaraván nyomait.

ÖTÖDIK FEJEZET FORNER RANCHÓJA

A Rio Gila kicsiny és jelentéktelen mellékfolyója a Rio San Carlos. Ez utóbbi folyócska partján terült el Mr. Forner ranchója⁸. Megművelt része csekély volt, de annál terjedelmesebb legelő tartozott hozzá, ahol ennek az ügyes jenkinek a gulyái híztak és gyarapodtak. Az erős kőházat kétszeres embermagasságban vastag kőfal vette körül, melynek felső részén lőrések sorakoztak. Ezen az elhagyatott és veszedelmes vidéken szükség is volt önvédelmi felkészültségre. A ház és a fal közt olyan tágas udvar terült el, hogy indián támadás esetén az egész állatállományt be lehetett hajtani.

A farm nevét nemcsak Arizonában, de messze földön is jól ismerték. Tulajdonosa, Mr. Forner vendégszerető ember volt, és sok utas pihent meg nála.

Ebben az évszakban a prérít már sűrű, zöld fű borította, különösen itt, a víz mellett. Az ökrök és juhok kedvük szerint legelhettek fiatal cowboyok felügyelete alatt, akik lóháton őrizték és tartották rendben a nyájukat.

A folyóra néző tágas kapu tárva-nyitva állt. Mr. Forner, szeme fölé emelve tenyerét, a kapuból kémlelt ki a folyócska túlsó partjára.

- Hello, boy! - kiáltott hátra. - Hozz ki egy-két üveg brandyt. Vendéget kapunk.

A felszólítás Forner fiának szólt, aki kíváncsian megkérdezte:

- Ki az?

- Az olajkirály!

- Egyedül?

- Nem. Két lovas jön vele, és egy külön málhás ló üget mellette.

- No, akkor inkább három palackot hozok, mint kettőt - mondta a nyurga fiatalember, és a házba sietett.

A ház előtt kisebb-nagyobb faragott kőköcskék álltak. A nagyobbak asztalul szolgáltak, s mellettük kétoldalt egy-egy kisebb kocka a székeket helyettesítette. Ázhattak rossz időben, az eső nem ártott nekik. Az ifjú csakhamar kijött a házból, és három kis palackot meg poharakat rakott az egyik kőasztalra.

A vendégek közben a folyócska partjára értek, és nyugodtan belegázoltak a meglehetősen sekély vízbe.

- Nem hiszek a szememnek! - kiáltott fel Forner. - Mr. Rex jön vele, a híres bankár Brownsville-ből. Vajon mi dolga lehet Arizonában?

A vendégek már kiértek az innenső partra, és egyikük harsány hangon köszönt:

- Good morning, Mr. Forner! Akad egy kis toroknedvesítő három tikkadt utas részére?

Magas, szikár férfi volt, naptól cserzett arcú, éles tekintetű. Minden szokásos fegyverrel el volt látva, de vadonatúj ruhája nem illett sem hozzá, sem a tájhoz.

⁸ Ranch (ráncs) vagy spanyolul rancho (rancsó) - főleg állattenyésztéssel foglalkozó farm

A másik lovas városiasan, öltözött, kissé pocakos, idősebb úr volt; fegyvere a nyeregre erősített finom vadászpuska. A lovaglás szemmel láthatóan kifárasztotta: nem győzte törölgetni veritékező homlokát. Nagyjából úgy festett itt a prérin, mint egy szárazföldi patkány a tengeren.

A harmadik vendég is városi külsejű ember volt, szőke hajú, barátságos arcú s jóval fiatalabb, mint a pocakos, akivel nagy tisztelettel beszélt.

- *Welcome, Messrs!*⁹ - felelte Forner. - Szálljanak le, és kerüljenek beljebb. Nálam nem fognak szomjan halni.

A köpcös úriember fürkészve nézegette a ranchero arcát, majd így szólt:

- Mintha már láttam volna önt azelőtt is, Mr. Forner. Nem járt véletlenül Brownsville-ben? Az én nevem Rex, ez a fiatalember pedig Mr. Brake, a könyvelőm.

Forner meghajolt, és ezt felelte:

- Persze hogy találkoztunk, Sir. Megtakarított pénzemet az ön bankjában helyeztem el annak idején, mielőtt Arizonába költöztem. Az összeg nem volt olyan jelentős, hogy ön pontosabban emlékezzék rám. Tessék befáradni. Meddig szándékoznak nálam maradni?

- Csak amíg a déli forráság elmúlik - felelte Rex bankár helyett Grinley, akit olajkirály néven emlegettek.

Lenyergeltek, és a lovakat kicsapták a legelőre. A lovasok elhelyezkedtek a kőasztal körül. Grinley rögtön töltött magának egy pohárka brandyt, és felhajtotta. A bankár vizet kért, és felhígította az italt. A könyvelő csak vizet ivott. A két Forner - apa és fia - visszavonult a házba, hogy valami harapnivalóról gondoskodják.

Ekkor újabb két lovas közeledett a folyócskán át a ranchóhoz. Nagy út állhatott mögöttük, mert lovaik nagyon elfáradtak. A két lovas egyike Polly volt, a scout, a másik pedig Busher, a „szemesek” vezére.

- Biztos, hogy a ranchero nem ismeri önt? - kérdezte Polly.

- Sohasem látott - felelte Busher. - De a bátyám azelőtt gyakran megfordult itt.

- Őt is Bushernek hívják?

- Tulajdonképpen igen, de a Grinley nevet használja.

- Okosan teszi. A Busher névnek a „szemesek” miatt rossz csengése van. Nagyon hasonlít önhöz?

- Egyáltalában nem. Mi ugyanis mostohatestvérek vagyunk. Apánk ugyanaz, anyánk más-más.

- Előfordul - bólintott Polly. - És hol tartózkodik a mostohabátyja mostanában?

- Északon láttam utoljára. Nem is tudom, hol járhat most. De hiszen... az angyalát! Éppen ott ül!

A két ember ebben a percben lépett be a kapun, s az első, amit megpillantottak, a kőasztalnál ülő három utas volt: a bankár, a könyvelő és az olajkirály.

⁹ Velkam, meszőrsz! Isten hozta önöket, uraim!

Grinley ugyanakkor a kapu felé nézett. Rögtön megismerte a mostohaöccsét, de meglepetését leküzdve, megőrizte lélekjelenlétét. Ujját észrevétlenül ajkához emelte, jelezve, hogy inkognitóban kíván maradni.

- Igen, ő az - folytatta Busher. - Látta, hogy intett nekem? Nem szabad elárulnom, hogy ismerem.

Éppen akkor érkeztek a kőasztalhoz, amikor Forner és fia húst meg kenyeret hoztak ki a házból vendégeik számára. Az újonnan érkezett két vendég udvariasan köszönt, s megkérdezte, szabad-e itt helyet foglalniuk.

- Tessék - mondta a bankár, Fornerék pedig őket is ellátták étellel-itallal.

A két fivér persze türelmetlenül várta, hogy négyszemközt beszélhessen egymással. Grinley az étkezés után felállt, s azt mondta, egy árnyékos helyet keres a ház mögött, ahol egy kicsit szunyókálhat. Kis idő múlva Busher feltűnés nélkül utána osont. A többiek ott maradtak az asztalnál.

Tíz perc se telt el, s máris újabb vendégek érkeztek, megint két lovas, de nem a folyócska túlsó partjáról, hanem az innenső part mentén poroszkálva. Mindkettő alacsony termetű volt, csak az egyik kövér, a másik vézna. Ami a ruházatukat illeti, rögtön észre lehetett venni, hogy az egyik Old Shatterhandet, a másik pedig Winnetout igyekszik utánozni.

A nagy apacs főnök és fehér barátja akkor már híres emberek voltak, és sok vadnyugati vadász mintaképei. Nemcsak a ruhájukat, még a beszédmodorukat és szólásaikat is utánozták. Ez mindenestre könnyebb volt, mint a bátorságukat és emberségüket utánozni.

A vézna lovas rojtokkal díszített indián nadrágot és ugyanúgy kirojtozott szarvasbőr vadász-inget viselt, térden felül érő csizmát, fején széles karimájú filckalapot, bőrszalagokból font övében bowie kést és két pisztolyt. Bal válláról lasszó csüngött alá, mely jobboldalt csavarodott a derekára; nyakába selyemzsinóron indián békepipát akasztott. Hátán keresztben két puská lógott, egy hosszú és egy rövid. Pontosan így festett Old Shatterhand is huszonöt lövetű Henry-karabélyával és a félelmetes, nehéz Medveölővel.

A másik lovas - holott eléggé hájas volt - nem átalotta megjátszani Winnetout! Piros indián hímzéssel díszített, fehérre cserzett szarvasbőr vadászinge, ugyanolyan bőrből készült és a varrataiban skalphajjal díszített leggingje¹⁰, gyönggyel kivarrott és tuskédisznó-sörtével ékes mokasszinja, a nyakába akasztott békepipa és „medicinás” bőrzacskó, a derekán pompázó széles öv, mely tulajdonképpen egy összegöngyölt szantillo-takaró volt, a belőle kiálló kés és két pisztoly nyelei - mindez még hagyján! De haját is hosszúra növesztette, és magas kontyba csavarta! Kétszövényű puskája agyát ezüstszőgekkel verette ki, hogy Winnetou híres ezüst-puskájához hasonlítson.

Mentségükre szolgáljon, hogy nem akartak megteveszteni senkit. Ezzel csupán hódolatukat akarták kifejezni, amit hősök és mintaképük iránt éreztek. Akkor szerezték be ezeket a „kellékeket”, amikor az Ezüst-tó mellett jól megérdemelt módon nagyobb pénzösszeghez jutottak, s „kiöltözködtek”.

Ezzel már el is árultuk, hogy az Old Shatterhandet utánzó vézna kis ember nem más, mint régi barátunk, Bicegő Frank. Kövér társa pedig, aki Winnetou-jelmezt öltött, az egész Vadnyugaton ismert Droll néni. Régebben ugyanis öt darabból összetákolat kalapot viselt, mely

¹⁰ Indián lábszárvédő

messziről úgy hatott, mint egy női főköttő. S bő köpenyben járt, mely olyan volt, mint egy női pongyola. Ennek a régi maskarának köszönhetette a Droll néni nevet.

A két kiváló vadász beporoszkált a kapun, leszállt a nyeregből, odaköszönt a korábban érkezett társaságnak, aztán nyugodtan letelepedett két gazdátlan kőkockára.

Fornér kíváncsian nézte őket, aztán odalépett hozzájuk, és megkérdezte:

- Szolgálhatok valamivel, kedves uraim?

- Nem kérünk semmit.

- Talán később. Meddig szándékoznak itt maradni?

- A körülményektől függ.

- Hát bizony, azok nem a legrózsásabbak. De az én házámban biztonságban érezhetik magukat.

- Mi mindenütt úgy érezzük magunkat, ha éppen arról van szó - felelte Droll néni.

- Gondolja? Hát nem hallotta, hogy a navahók kiásták a csatabárdot?

- Tudjuk.

- És hogy a nokik és nihorák is mozgolódnak?

- Azt is tudjuk.

- És nem aggasztja önöket?

- Miért aggasztana?

- Ismerik ezeket az indián törzseket?

- Valamelyest, ha éppen arról van szó - bólintott Droll néni egykedvűen.

- Csakhogy az nem elég. Még ha az ember jó barátjuk és régóta közöttük él, akkor is megeshetik vele, hogy egy nap váratlanul megskálpolják. Ilyen időkben legjobb otthon maradni. Egyébként megtudhatnám, kihez van szerencsém?

- Barátomat Franknak hívják - felelte a köpcös. - Engem meg tréfásan Droll néninek szoktak nevezni.

Fornérnak nyitva maradt a szája csodálkozásában.

- De hiszen... akkor... - hebegte.

- Mi van akkor? - mosolygott Droll néni.

- Akkor önök híres vadászok! A Vadnyugat és az indián világ kitűnő ismerői! És én papolok maguknak, hogy vigyázzanak az életükre! Kérem, ne nevéssenek ki... nem tudhattam!

- Persze hogy nem tudhatta. De nem történt semmi, nem akart minket megbántani - nyugtatta meg Droll néni.

Rex is bekapcsolódott a beszélgetésbe.

- Rex bankár vagyok - mutatkozott be. - Talán hallottak már a Rex-féle bankházzal, az arizonai Brownsville-ben, ha nem is olyan híres, mint önök. Egy tisztelt ügyfelem, Old Firehand sokat mesélt nekem önökről, amikor nálam járt. Ez akkor volt, amikor önök az Ezüst-tónál, azt hiszem, Fillmore City közelében, csodás kincsekre bukkantak. Mi is volt az... ezüst... arany?

- Igen, olyasmi - bólintott Bicegő Frank.

Forner összecsapta kezét.

- Én is emlékszem! - kiáltott fel. - Mindenki erről beszélt akkoriban, egyebet se lehetett hallani! Nemcsak Old Firehand szerepelt a történetben, hanem Old Shatterhand is meg maga Winnetou is! Tehát ismeri ezeket a nagyszerű embereket, Sir?

- Hogy ismerem-e? Ha nem félnék attól, hogy hetvenkedésnek hangzik, azt mondanám: testi-lelki jó barátaim. Sok harcban és kalandban vettem részt közösen velük!

- Igen, a Vadnyugaton erre sok alkalom nyílik. Csodás leletek! Aki felfedezi, egyik napról a másikra meggazdagodik! Ha én egyszer egy aranylelőhelyre bukkannék!

- Nemcsak aranyat lehet lelni, hanem másféle kincset is - magyarázta Rex bankár. - Itt van például az olaj, az se kutya... akarom mondani, az se megvetendő.

- De nem ám! - bólogatott a Bicegő. - Az olaj folyékony arany. De hogy jutott az eszébe?

- Mert most éppen ezért keltem útra. Egy új olajlelőhelyet akarok megtekinteni. Ha beváltja a hozzáfűzött reményeim, sok millió dollárt fog jövedelmezni. Persze előbb nagy pénzeket kell a vállalkozásba fektetni.

- Hol van az a nagyszerű olajtelep? - érdeklődött Droll néni.

- Egyelőre titok. Mr. Grinley fedezte fel. De nem rendelkezik azzal a tőkével, amely az olajforrások kiaknázásához szükséges. Viszont nekem rendelkezésemre áll a pénz, s hajlandó vagyok a lelőhelyet felfedezőjétől megvásárolni. Könyvelőmet is magammal hoztam, Brake urat, aki üzleti ügyekben kitűnő szakértő. Együtt vizsgáljuk meg a lelőhelyet. Mr. Grinley hajlandó minket odavezetni és mindent megmutatni. Ha mindaz, amit mondott, igaznak bizonyul, haladéktalanul nyélbe ütjük a vásárt.

- Szóval nem is tudja, hol van az, amit meg akar venni? - csóválta fejét Droll néni.

- Pontosan nem tudom. Mr. Grinley titokban tartja, ami egészen természetes. Nem veszem rossz néven, hogy óvatos.

- De önnek is óvatosnak kell lennie. Legalább hozzávetőleg tudnia kellene, merre van az a lelőhely.

- Körülbelül tudom is. Egy olyan embernek, mint ön, akár el is árulhatom. A Rio San Juan egyik ága mellett, amelyet Chelly ágnak neveznek.

Droll néni vörös, pufók arca megnyúlt.

- A Rio San Juan ága? Hm... hm... ott nincs olaj... nem is volt soha!

- Micsoda? Hogy állíthatja ezt ilyen határozottan? Biztos benne?

- Semmi sem biztos, csak a halál - vonogatta vállát Droll néni. - Nincs geológusdiplomám. De józan eszem, az van.

Forner is beleszólt a vitába.

- Miért nem akar hinni Mr. Grinley szerencséjében? - kérdezte Droll nénit. - Mindenki tudja róla, hogy olajat talált. Titokban többször követték, hogy a lelőhelyet kikémleljék, de sohasem sikerült.

- Persze, hogy nem sikerült - nevetett Droll néni. - Mert az a hely egyszerűen nem létezik.

- Alaptalan gyanakvás! Mr. Grinleyt olajkirály néven emlegetik!

- Ez nem bizonyít semmit.
- Próbákat is hozott az olajból, amit felfedezett. Megvizsgálták, és megállapították, hogy prima minőség!
- Ismerem ezt a históriát! Emlékszem azokra az időkre, amikor mesébe illő arany-, sőt gyémántleletek híre terjedt el hasonló módon. Persze csak hiszékeny emberek körében.
- Ön olyan makacs, hogy nem is próbálom meggyőzni - mondta Rex. - Mi a véleménye önnek, Mr. Frank?
- Ugyanaz, mint a barátomé - felelte a Bicegő. - De mondok valamit. Várjon még néhány napig. Addig két olyan férfiú érkezik ide, akinek az ítéletében feltétlenül megbízhat.
- Kik azok?
- Old Shatterhand és Winnetou.
- Micsoda! - hüledezett Forner. - Hogy ők útban vannak ide? Honnan tudja?
- Levelet kaptam Old Shatterhandtól. Már két hónappal ezelőtt megírta, hogy megbeszélte ezt a találkozót Winnetouval. És megkért minket - engem és Mr. Frankot -, hogy mi is legyünk itt a kitűzött időben a Forner's Ranchóban, a Rio San Carlos partján.
- És ha valami akadály jön közbe?
- Akkor megvárjuk egymást. Volt már olyan eset, hogy Winnetou és Old Shatterhand az őserdő közepén adott találkozót egymásnak, egy bizonyos napon, egy bizonyos fa alatt. Közben két indián törzs kiásta a csatabárdot, és a legnagyobb harcok éppen ott törték ki, az említett erdőben, de a két jó barát mégis találkozott.
- Ez nagyon tetszik nekem - mondta Rex elismerően. - Az ember szava legyen szent. S ha ígér valamit, még a földrengés se tartsa vissza attól, hogy beváltsa.

Ekkor Polly, az elbocsátott scout úgy tett, mintha lova után nézne. Valamit igazított a kengyelen, aztán eltűnt a ház mögött, ahol Busher és a mostohabátyja egymás mellett hevert a fűben, suttogó beszélgetésbe merülten. Fontos dolgokat közöltek egymással.

A két jómadár azelőtt együtt „dolgozott”. Arizona északi részén, egész csapatnyi elvetemült gazfickóval karöltve, valóságos rémuralmat teremtettek, s erősen veszélyeztették az országutak biztonságát. Végül annyi büntetést terhelte a számlájukat, hogy megmozdult a társadalom, és „önvédelmi szervezet” létesült a tehetetlen hatóság támogatására. Módszeresen átfésülték az erdőket, s szívós munkával megtisztították a rablóktól. A zsiványok zömét elfogták és meglincselték.

Csak kevés banditának sikerült megmenekülnie, és ezek közé tartozott a két mostohafivér. Úgy vélték, jobb lesz, ha útjaik elválnak, és jó ideig nem mutatkoznak együtt. A fiatalabbik délre szökött. Sokáig csavargott Új-Mexikóban és Texasban, míg végül új bandát szervezett. Ezek voltak a „szemesek”. Bátyja Utahban és Coloradóban lézengett, s hosszú töprengés után arra a csodás következtetésre jutott, hogy a legszebb foglalkozás a szélhámosság - nem olyan veszélyes, mint az útonállás, és többet lehet vele keresni. Volt is egy kézzelfogható, konkrét ötlete, és már jó ideje azt kalapálta, annak a megvalósításán dolgozott.

- Nagyszerű! - mondta az öccse, amikor a terv részleteit is meghallgatta. - Kettőnk közül mindig te voltál az „ész” - tette hozzá, elismerő pillantást vetve Grinleyre. - Csak az a kérdés, Rex bekapja-e a horgot.

- Máris bekapta - felelte Grinley büszkén. - Annyira lelkesedik a vállalkozásért, hogy legalább százezer dollárt várok tőle.

- Százezret? Egy csapásra? - hüledezett Busher.

- Csitt! Néha a fünek is van füle! - súgta Grinley. - Miért sajnálna tőlem százezret a „jogaimért”, ha az olajkút milliókat hozhat neki?

- Úgy van! S mikor fizet? Sürgetni kell, mert a csalás hamar kiderül.

- Rögvest kell fizetnie! - bólintott Grinley. - A csekkfüzet a zsebében van. Csak ki kell állítania és alá kell írnia. Meg is teszi, mihelyt megpillantja az olajat, és mint remélem, megrészegek a szagától.

- Úgy látom, már is részeg egy kicsit - vigyorgott Busher - különben komoly szakértőket hozott volna magával, nemcsak azt a bamba könyvelőt.

- Látod, ez is az én ügyességemnek köszönhető. Bogarat tettem a fülébe. Hogy minél kevesebb ember tud róla, annál jobb. Különben is szabad kezem van, amíg meg nem kötöttük a szerződést. Ha mérnököt hoz magával, megeshet, hogy összeszűröm vele a levet, és a szerződést a mérnökkel kötöm meg Rex úr helyett. Ezt a gondolatot ültettem el az agyába.

- És bevette?

- Be.

- És elég olaj van ott?

- Amennyi a céljaimra kell. Képzelheted, mennyi vesződésembe került a teli hordókat olyan messziről odaszállítani! És még hozzá észrevétlenül! Fél évig kínlódtam vele, teljesen egyedül, mert nem mertem megbízni senkiben. Te vagy az első ember, akit titkomba beavattam.

- Kár, hogy nem voltam melletted.

- Bizony kár. Pokol volt az életem, amíg idáig eljutottam. Képzeld csak, negyven hordót arra az istenverte, elhagyatott helyre cipelni! Még most sem könnyű a helyzetem. A bankár vezetője vagyok, egy órára se mozdulhatok el mellőle, mert különben gyanút fogna. Micsoda szerencse, hogy itt veled találkoztam! Hajlandó vagy nekem segíteni?

- A legnagyobb örömmel. De természetesen nem ingyen, hanem megfelelő részesedés fejében.

- Persze, persze... csak hogy a százezer dollárból nem adhatok le semmit. Majd igyekszem többet kivásalni. Amit a százezren felül kapok, a tied. Ne felejtsd el, hogy én rengeteget vesződtem, neked pedig nincs más dolgod, csak a hordókat kiüríteni.

- És ha nem akar többet fizetni?

- Bízzál bennem, megegyezünk. De még ma el kell indulnod, mielőtt Rex megneszeli, hogy ismerjük egymást.

- Anélkül is el kell tűnnöm innen - felelte Busher. - Délutánra ideérnek a kivándorlók a „háromlevelű lóherével” együtt, s nem szeretném, ha meglátnának.

- Sejtik, hogy követed őket?

- Nem hiszem. Honnan tudnák, hogy sikerült megszöknöm? Az a ravasz Sam Hawkins rábeszélte őket, hogy változtassák meg útirányukat és tervüket. A Gilán át vezette őket, de aztán nem haladt tovább a folyó partján, hanem a Bell-féle farmban eladta a lassú ökröket, és helyettük öszvéreket vásárolt. A szekereket is eladta minden fölösleges holmival egyetemben. Most nyeregben ülnek mindannyian.

- És honnan tudod, hogy ma délután ideérnek?
 - Polly a táborukhoz osont, és kihallgatta a beszélgetésüket.
 - Eh, ez a Polly! Nincs utadban?
 - Egyelőre nincs.
 - Nekem annál inkább. Nem tudnád lerázni?
 - Bajosan. Akkor bosszúból elárulna Hawkinséknak.
 - Szerencsére nem ismer és nem tud rólam semmit.
 - Sajnos, tud. Amikor megláttalak a kőasztalnál, megmondtam neki, hogy a bátyám vagy. Azóta meg éppen eleget hallott az olajüzletről beszélni, és mindent kitalált.
 - Átkozott história! Kár volt kotyogni!
 - De ha már megtörtént, nem lehet visszacsinálni! Különben is szükségem van rá. Majd segít a hordóknál odaát a Gloomy Watersnél¹¹.
 - Ebbe is bele akarod avatni?
 - Most már nem tehetek egyebet.
 - És ha ő is haszonrészesedést kér?
 - Megígérjük neki. S tudod, mit kap? Csipiszt! Ha már nincs szükségem rá, elteszem láb alól.
 - Helyes! Hátról egy golyó elintézi. Mikor indultok?
 - Akár most mindjárt.
 - Nagyszerű! Estére már messze jártok.
 - Nem, ebben tévedsz. A kivándorlókat sem eresztjük ki a markunkból. Erről nem mondhatunk le. Először is van pénzük. Aztán bosszút akarunk állni rajtuk.
 - Kellemetlen - húzta félre a száját Grinley. - Egyáltalán nem illik bele a tervembe.
 - Miért? Az ő útjuk is a Gloomy Waters mellett vezet el. Csatlakozzál hozzájuk! A többit bízd rám.
- Itt tartottak, amikor megpillantották a feléjük közeledő Pollyt.
- Kénytelen vagyok tárgyalásokat megzavarni - mondta. - Komoly közölnivalóim vannak.
 - Hát halljuk, ha olyan komoly - felelte Busher kellemtelenül.
 - Old Shatterhand és Winnetou érkezését várják.
 - Ördög és pokol! - fortyant fel Grinley. - Mi keresnivalójuk van itt?
 - Mit törödsz vele? - próbálta megnyugtatni Busher.
 - Nem úgy van! - vélte Grinley. - Ezek mindenbe beleütik az orrukat.
 - Az már igaz! - bólintott Busher, majd Pollyhoz fordulva megkérdezte: - Honnan tudod?

¹¹ Helynév, szó szerint: „Komor Vizek”

- Két idegentől, aki az imént ült az asztalhoz. Itt akarják megvárni Winnetout és Old Shatterhandet. Most a bankárral meg a könyvelővel beszélgetnek. A bankár nagyban mesélget nekik.

- Mi a fene? Talán rólam is?

- Az olajüzletről! Főleg arról!

- A nyavalya beléjük! És ki az a két idegen?

- Droll néni és Bicegő Frank. Híres vadászok.

- Hát persze! Abba a társaságba tartoznak, amely nagy fogást csinált az Ezüst-tónál! És hogy vélekednek az üzletemről?

- Svindlinek tartják. Óvják a bankárt, hogy belemenjen.

- Átkozott fickók! Még beleköpnek a levesembe!

Még néhány percig izgatottan suttogva tanácskoztak, s úgy látszik, megállapodtak a tenni-valókban, mert többször megszorították egymás kezét. Ezután Busher és Polly megkereste Fornert, és bejelentette, hogy indulnak. Fizetni akartak, de Forner nem fogadta el, hangoztatva, hogy az ő ranchója nem kocsmá vagy fogadó. Erre a két jómadár elnyargalt anélkül, hogy megnevezte volna magát.

Nemsokára Grinley is előjött. Zsebre tett kézzel, kényelmesen odaballagott a kőasztalhoz, egy kis ásítással jelezve, hogy éppen most ébredt fel szunyókálásából. Udvariasan meghajolt Frank és Droll előtt, aztán leült az asztalhoz. A bankár megjegyezte:

- Ezek az urak Old Shatterhand és Winnetou barátai. Beszéltem nekik a terveimről. Erre tamáskodó arcot vágta. Nem hiszik, hogy olaj lehet azon a tájon.

- Mindenkinek joga van azt hinni, amit akar - felelte Grinley vállvonogatva. - Eleinte magam sem hittem a szerencsémbe. De amikor az olajból mintákat vettem, és szakemberekkel megvizsgáltattam, minden kételyem eloszlott.

- Nézze csak - folytatta a bankár -, nem lenne jó megvárni Winnetout és Old Shatterhandet? Aztán együtt mehetnénk a Chelly folyóhoz. Több szem többet lát, nem igaz?

- Kérem, én senkit sem kényszerítek arra, hogy velem tartson. De semmi kedvem várni. Friscóban minden ujjamra találok tőkést, aki örömet megköti velem ezt az üzletet. Ha úgy tetszik, Mr. Rex, maradjon itt, legfeljebb elválnak az útjaink.

Egy teljes pohár brandyt töltött magának, egy hajtásra kihörpintette, aztán kiment a kertből, hogy lova után nézzen.

- No tessék! - mondta a bankár. - Láthatják, milyen biztos a dolgában.

- Csak az a kérdés, hogy miben - dünnyögött Droll néni. - Hogy az a dolog tisztességes-e vagy sem, később fog kiderülni.

- Megsértődött - töprengett a bankár. - Nem hagyhatom így elmenni... igazán nem tudom, mit csináljak. Mit tanácsol, Mr. Brake?

- Vólna egy megoldás - felelte a könyvelő. - Folytatjuk az utunkat Grinleyvel. De megkérjük Mr. Drollt és Mr. Frankot, hogy kísérjenek el ők is. Akkor nem fenyeget semmiféle veszély.

- Igen ám - felelte Droll néni -, de mi egyelőre nem mehetünk. Találkozónk van itt. Meg kell várnunk a barátainkat.

Fornier is beleszólt a vitába.

- Ha jól értettem - mondta - az a szokásuk, hogy ilyen esetekben sem szalasztják el egymást. Ha közbejön valami, és az egyik nincs ott a találkozó helyén, a másik feltétlenül megvárja. Most is erről van szó. Az út innen a Chelly folyóig lóháton mindössze három nap, tehát oda-vissza hat nap. Old Shatterhand a maga ura, idejével szabadon rendelkezik. Majd megkérem, pihenjen pár napot nálam, és várja meg, míg önök a Chelly folyótól visszaérkeznek.

- Mit szólsz hozzá, Frank? - kérdezte Droll néni.

- Nekem tetszik a javaslat - felelte a Bicegő.

- Jól van hát, akkor az urakkal tartunk - döntötte el az ügyet Droll néni. - Szeretnék ennek az olajkirálynak a körmére koppintani. Mert ha rosszban sántikál, nem csupán csalásról van szó, hanem kiszemelt áldozatainak az élete sem biztos.

- Mit mondjak Old Shatterhandnek, ha megérkezik? - kérdezte Fornier.

- Mindent. Természetesen mondjon el neki mindent. Ő majd eldönti, megvárja-e, míg visszajövünk, vagy esetleg utánunk lovagol a Chellyhez.

Mindnyájan kimentek a ház elé, hogy Grinleyt megkeressék. Ekkor egy kisebb csapatot pillantottak meg, mely déli irányból közeledett a rancho felé.

A csapat még messze volt ahhoz, hogy tagjait meg lehetett volna különböztetni egymástól. Fornier csak annyit látott, hogy néhány lovason kívül sok öszvér közeleg, köztük málhás állatok is. Asszonyokat és gyerekeket is látott öszvérháton.

Amikor aztán a csapat a kapu elé ért, vezetője, Sam Hawkins megállította Maryjét és vele együtt az egész menetet.

- Jó napot, uram! - köszöntötte az elébe siető gazdát. - A Fornier's Ranchót keresem. Remélem, ez az.

- Jó helyen jár, barátom. Honnan jöttek?

- Tucsonból, ha nincs ellene kifogása.

- Már miért volna? És hova igyekeznek?

- A Colorado felé. Beszélhetnék a gazdával?

- Éppen vele beszél. Én vagyok Fornier.

- Örülök a szerencsének. Egy kérésünk volna. Megengedné, hogy az éjszakát az udvarán töltsük? Bizonyos körülmények folytán kivándorlók vezetésére vállalkoztam. Nem a rendes úton jöttünk, hanem egy másikon, amely rövidebb, és fárasztóbb. Az asszonyok és gyerekek nagyon kimerültek. Az állatok is.

- Hát csak kerüljenek beljebb - mutatott Fornier a kapu felé. Az olajkirály, aki ott ácsorgott, közelebb jött, és szemügyre vette a csapatot. Ezek lennének hát a kivándorlók, akikről öccse beszélt? Jól van, gondolta, majd befurakodik közéjük, és segítségére lesz öccsének, hogy a társaságot kifoszthassa, és ezen a csupa orr fickón bosszút álljon.

Közben odabicegett Frank is. Összecsapta kezét álmélkodásában, amikor az újonnan érkezettek közt felfedezte régi ismerősét, az egykori, vagyis kiérdemesült kántort.

- Kántor uram, ön itt? - sietett feléje kitárt karokkal.

- Kedves Frank komám! - örvendezett a kántor. - Ez aztán a szerencsés találkozás! Meglátja, világhírű opera lesz ebből!

- Meglehet, sőt erősen remélem - felelte a Bicegő mosolyogva. - De ráérünk még művészeti kérdésekről vitatkozni. Előbb ismertessen meg az útítársaival, és mesélje el, hogy került ide.

Miközben a fáradt utasok lekecmeregtek az öszvérekről, az olajkirály Sam Hawkinshoz lépett.

- Nem Mr. Hawkinshoz, a híres vadászhoz van szerencsém? - kérdezte mézesmázos hangon. - Engedje meg, hogy bemutatkozzam. Grinley vagyok, de általában úgy emlegetnek: az olajkirály.

- Olajforrásai vannak? - kérdezte Sam.

- Kiaknázásra váró olajforrások - bólintott Grinley. - Én fedeztem fel őket.

- Szerencsés ember. Hamarosan milliomos lesz.

- Remélem. De a munka megindításához sok pénz kell; több, mint amennyit valaha is láttam.

- Érthető. Keressen hozzá egy pénzes társat.

- Inkább vevőt. Találtam is egyet, itt van velem. Rex bankár és könyvelője, Mr. Brake. Mindjárt bemutatom őket.

- Megteheti, csak azt nem értem: miért fordul éppen hozzám? Miben lehetek a segítségére?

- Szeretném, ha megengedné, hogy a hátralevő útra önökhöz csatlakozzunk. Azt hallottam, önök a Colorado felé igyekeznek.

- No és?

- Az én petróleumforrásaim a Chelly folyó közelében vannak, tehát útirányunk közös. Számíthatok a beleegyezésére?

Sam megvakarta a parókáját.

- Nem tudom... a világnak ezen a táján az ember sohasem lehet elég óvatos, ha útítársa megválasztásáról van szó.

- Mit akar ezzel mondani? - kérdezte Grinley kihívó hangon. - Nem vagyok bizalomkeltő?

- Azt nem állítom, de van egy és más, amit kissé furcsának tartok. Ha valaki kincset talál, a lelőhelyet rendszerint titokban tartja, és hollétét nem veri dobra. Ön pedig első szóra kikotyogta, hogy a Chelly folyó mellett van.

- Mert tudom, hogy Sam Hawkins talpig becsületes ember, akinek eszébe se jut bárkit is megrövidíteni! - vágta ki magát a csávából Grinley.

- Hát ez igen hízelgő, de igaz - mosolygott Sam. - Én nem fogom az olaját ellopni.

- Aztán még valami. Hallom, a nihorák és a navahók kiásták a csatabárdot. Sőt az eddig legbékésebb törzs, a moki is nyugtalankodik. Ilyen körülmények közt nagy megnyugvás lenne számunkra, ha olyan kiváló emberhez csatlakozhatnánk, mint Sam Hawkins! - folytatta a hízelgést Grinley.

- Hát nem bánom, ha minden kötél szakad! - adta be végül a derekát Sam.

- Köszönöm, uram - hálálkodott az olajkirály. - És mikor indulunk?

- Holnap reggel. Megfelel ez önnek?

- Tulajdonképpen már ma szerettem volna elnyargalni, de azon az egy napon nem múlik.

- Akkor hát a viszontlátásra holnap - mondta Sam. - Bocsásson meg, sok dolgom van. Gondoskodnom kell a védeniceimről.

Magára hagyta Grinleyt, aki sötéten, gyűlölködve nézett utána.

- Védenicei vannak! - dünnyögte magában. - Ahelyett, hogy a saját ügyeivel törődne! Nem csodálom, hogy az öcsém utálja. Majd gondom lesz rá, hogy az én ügyeimbe ne üsse bele az orrát.

A kapu felé fordulva megpillantotta a bankárt, és intett neki, hogy beszélni akar vele. Ugyanazt akarta a bankár is. Csodálatos módon egy csapásra kibékültek, és most már mindenben egyetértettek. Az olajkirály most már hajlandó volt várni, és semmi kifogása sem volt az ellen, hogy Droll néni és a Bicegő velük tartsanak. A bankár pedig örömmel vette tudomásul, hogy a kivándorlók csapatával együtt teszik meg a hátralevő utat.

Hát Droll és Frank? Ha így alakultak a dolgok, már rábízhatták volna a bankárt a „háromlevelű lóherére”. Akár meg is várhatták volna Old Shatterhand és Winnetou megérkezését. De a bankár még most is ragaszkodott hozzájuk, s ha már egyszer megígérték neki, hogy elkísérik, nem akarták szavukat megmászítani. Így hát mindnyájan felkészültek arra, hogy reggel együtt indulnak a Chelly folyó felé.

Közben a kivándorlók társasága lenyergelt, és berendezkedett az egynapos pihenőre. Az állatok a kőfalon kívül kedvükre legelésztek. Akármilyen tágas volt is a ház, ennyi embert nem tudott egyszerre befogadni. De nem is volt rá szükség. Rudak és pokrócok segítségével sátrakat rögtönöztek az udvaron, s elkészítették a fekhelyeket éjszakára. Ezután az asszonyok lázas tevékenységbe kezdtek. A mosást és tisztálkodást nagy sütés-főzés követte, s csakhamar finom, ínycsiklandozó illatok jelezték a pompás vacsora közelségét. A „háromlevelű lóhere” hivatalból vett részt a vacsorán - vagyis kijárt nekik meghívás nélkül is. A kívülállók közül csak Droll nénit és Bicegő Frankot hívták meg. Ami a többieket illeti, ki-ki úgy gondoskodott magáról, ahogy tudott. Húsról mindenki számára Forner gondoskodott. A derék rancher bőkezűsége és vendégszeretete még Arizona határain túl is közismert volt.

Frank a nyári konyha tűzhelye mellett dolgozó asszonyok körül legyeskedett, amíg Rosalie ki nem adta az útját.

- Ne haragudjék, kedves Frank úr - mondta neki -, de csak útban van itt... Jobban tenné, ha máshol lábatlankodna!

- Kérem, már itt se vagyok - felelte Frank, s mély meghajlás után előkelően hozzáfűzte: Au reservoir!

- Miket zagyválsz megint? - szólt rá Droll néni, aki éppen arra haladt el, s így szem- és fültanúja volt a kis jelenetnek.

- Ez franciául van, ha nem tudnád! - felelte gőgösen a Bicegő.

- Franciául úgy kell mondani: *Au revoir!*¹²

- Mindent jobban akarsz tudni, te felfuvalkodott béka! A vége az lesz, hogy felpukkadsz, mint az a béka a mesében!

- Hogy is van az a mese? - kérdezte Droll néni ravasz mosollyal.

¹² Au revoir - a viszontlátásra (reservoir ellenben tartályt jelent)

- A béka irigyelte az ökröt a nagyságáért, és felfújta magát. A végét már tudod.

- És szerinted én vagyok a béka?

- Hát persze.

- És ki vagy te?

- Én... én... én az ökör vagyok! - szólta el magát Frank.

- Helyes! Úgy van, ahogy mondtad. Az ökör te vagy! - zárta le a vitát Droll néni.

Mindenki kacagott. Droll néninek megint sikerült kedves cimboráját beugratnia. Frank annyira dühbe gurult, hogy villámgyorsan kibicegett a kapun, felkapott a lovára, és elvágtatott.

- Utána kell menni és kibékíteni - vélte Rosalie asszony. - Rettentően haragszik.

- Senki sem szereti, ha kinevetik. De a jó Frankkal nem kell törődni. Majd kifújja magát, és visszajön. Vacsorára itt lesz!

Csi Szo, a szőke indián is végighallgatta a kis szóváltást, de egyetlen arcizma sem rándult - ő volt az egyetlen, aki nem nevetett. Az indián nevelés, mely gyermekkorában jellemét kiformalta, arra tanította, hogy minden körülmények közt őrizze meg önuralmát.

Délután két asszony lement a folyóhoz egy nagy csöbörrel vízért. Pár perc múlva sikoltozva futottak vissza - még a csöbröt is elejtették rémületükben.

- A szörny! A szörny! - kiáltotta az egyik.

- Miféle szörny?

- Víziszörny! A folyóból ugrott ki és megkergetett.

- Nem szörny volt, hanem a sánta ördög! - mondta a másik. A sánta szóra Droll néni elmosolyodott - mindjárt kitalálta, ki ijesztette meg az asszonyokat.

Az történt, hogy Frank nyargalt egyet, kifújta dühét, s hogy még jobban lehűtse magát, levetkőzött, és beugrott a folyóba fürdeni. Éppen ki akart jönni, amikor meglátta a közeledő asszonyokat. Gyorsan bekente magát sárral és iszappal, úgy ugrott ki a vízből, hogy ruháját magára kapja.

Amikor mindez kiderült, megint kitört a nagy hahota. A jókedv a vacsora alatt még magasabbra hágott. Utána kávéfőztek, és nagy mesélés következett. Hawkinst, Drollt és Frankot addig kérlelték, míg kötélnek nem álltak, és fel nem elevenítették néhány régi kalandjuk emlékét. Már majdnem éjfélre járt az idő, amikor a ház végre elcsendesedett. Pedig tudták, hogy hajnali ötkor ébresztő.

Mindössze öt órát aludtak, de mélyen és nyugodtan. Tartani nem kellett semmitől. A cowboyok, Forner legényei felváltva örködték a ház körül.

HATODIK FEJEZET A PUEBLÓ FOGLYAI

Forner még pirkadat előtt forró kávéról és frissen sütött kukoricalepényről gondoskodott. Így az utasok jól megreggeliztek. Az állatokat alaposan megittatták, mert estig nem lehetett vízre számítani. A rancheróra szinte erőszakkal kellett egy kis pénzt rátukmálni a sok jóért, amit nála fogyasztottak; a szolgák bőséges borraivalót kaptak - a társaság útnak indult.

Sam Hawkinsnek gondja volt rá, hogy a gyerekek a körülményekhez képest kényelmesen utazzanak. Minden gyermek külön kosárban ült, s két-két kosarat raktak egy-egy öszvér hátára, jobbról meg balról. Az asszonyok szalmával jól kipárnázott nyergeket kaptak. Az öszvérek egy kis nógatas után jól nekirugaszkodtak, és a csapat vígan kocogott.

Minél jobban eltávolodtak a folyótól, annál kopárabb táj vette őket körül. Az éltető víz hiánya elsorvasztja a növényzetet. A délelőtt még kellemesen telt el, de amint a nap delelőre hágott, a hőség tikkasztóvá vált. A hegyek kopár falai könyörtelenül visszaverték a nap melegét.

Délben találtak egy kis árnyékot egy ilyen kopár sziklafal tövében, s ott rövid pihenőt tartottak. A délutáni út gyötrelmes volt. De amikor a nap már alacsonyan járt, váratlanul lehűlt a levegő - olyan hirtelen, hogy alig tudták elhinni. Sam Hawkins aggódalmas arccal vizsgálgatta az eget.

- Miért nézel folyton felfelé? - kérdezte Bicegő. - Nem tetszik valami?

- Eltaláltad - felelte Sam kurtán.

- Vihart szimatolsz?

- Még nem, de attól tartok, bekövetkezik.

- Annyi baj legyen! Felfrissülünk egy kicsit.

- Köszönöm szépen. A vihar ezen a tájon kellemetlenebb, mint máshol. Vannak évek, amikor egyetlen csepp sem esik. Volt már három év is eső nélkül. De ha aztán nekikezdsz, olyan felhőszakadás zúdul a nyakadba, hogy attól koldulsz. Szerencsére van előttünk egy puebló. Igyekezünk, hogy elérjük, mielőtt kitör a balhé.

- Milyen messze van az a puebló?

- Fél óra alatt ott lehetünk.

- Akkor semmi vész! Egyetlen felhőcskét sem látok az égen.

- Arra ne adj semmit. Itt két perc alatt elsötétül az ég. Szinte érzem az összegyűlt elektromosság szagát! Nézd csak, a derék Mary hogy szedi a lábát! Orrlyukai kitágulnak, fülét hátracsapja, farkát csóválja. Okos teremtés! Nagyon jól tudja, mi készül itt!

Úgy is volt. Az öreg öszvér fiatalosan sietett előre. Valami különös nyugtalanság hajtotta. Sam az égre mutatott.

- Látod azt a sárga csíkot az ég alján? Nézd, hogy emelkedik! Mire a fejünk fölé ér, itt a zuhé! Jó, hogy addig tető alatt leszünk.

- Ponyvát akartál mondani, nem? - kérdezte Frank. - Sátrat verünk a puebló udvarán?

- Majd bámulsz, ha odaérünk. A puebló egészen más, mint képzeled.

Ez a spanyol szó közösségi lakóhelyet jelent. Csak azért nem fordítjuk községnek, mert néha falut, máskor meg csak egyetlen nagyobb házat értenek rajta. Lakói, a puebló indiánok a tano, tao, tehua, akoma, cuni és moki törzsekhez tartoznak, de néha a pimák, papagók, marikopák is pueblóban élnek a Gila folyó környékén vagy attól délre.

A puebló néha kövekből épült, néha meg napon szárított vályogtéglákból. A ház rendszerint hegyoldalnak támaszkodik, és a kiugró sziklákat beleépítik a sokemeletes házba. Az emeletek lépcsőzetesek, oly módon, hogy az alsóbb emelet mindig kiugrik, a fölötte levő pedig behúzódik, vagyis beljebb épült, és előtte két-három méter szélességű terasz húzódik az épület teljes hosszában. Minden terasz lapos tetőnek tekinthető, mely nem ereszti át az esővizet. A földszinten nincs kapu, ablak sincs sehol. Ellenben minden emeleten, az egyre beljebb és beljebb húzódó teraszok mindegyikén egy-egy kerek lyuk nyílik az alatta levő emelet valamelyik szobájába. Ez a lyuk egy kerek kövel betakarható és elzárható. Egyébként ajtó sincs sehol, a szobákba csak az említett kerek nyílásokon át lehet leereszkedni. A házban hiába keresnének lépcsőket. A földszinten és minden emeleten létrákat támasztanak a falhoz, csak ezeken lehet közlekedni. A létrát el lehet távolítani, és akkor nincs közlekedés. Azt is mondhatnám, hogy az egész ház olyan, mint egyetlen óriási lépcső, de még jobb, ha teraszosan megművelt olasz szőlőhegyhez hasonlítjuk.

A szükség kényszerítette az ügyes és szorgalmas indián őslakókat, hogy így építkezzenek. A puebló megvédte őket a szabadon kószáló, fosztogató hordáktól. A puebló tehát nemcsak lakóhely, hanem egyúttal vár is, melyet az akkor használatos harci eszközökkel bevenni lehetetlen volt. Támadás esetén a létrákat behúzták, és az ellenség nem tudott bejutni. Ha meg hozott magával létrát, minden emeletet külön-külön kellett megostromolnia.

A puebló indiánok többnyire szelídek és békések, de akadnak másfélék is, különösen távoli, nehezen megközelíthető tájakon. Az utóbbi pueblókat inkább rablóváraknak kellene nevezni. Egy ilyen harcias puebló volt az is, amelyhez a kivándorlók közeledtek. Lakói nihora indiánok voltak, egy Ka Maku nevű alfőnök vezérlete alatt. Ka Maku azt jelenti: Három Ujj. Az alfőnök azért kapta ezt a nevet, mert bal keze két ujját csatában elvesztette, s csak három ujjja maradt. Bátor harcos volt, de kapzsi és alattomos. Magányos pueblója megcsillant a lemenő nap fényében. A földszinten kívül öt emelet támaszkodott háttal a meredek, szinte függőleges sziklafalnak. A terjedelmes épület alsóbb szintjeit hatalmas sziklatömbökből rótták össze, réseit vályogtéglákkal töltötték ki. Mesteri épület volt, legalább ötszáz éves - s a fél évezred sem viselte meg, falain egyetlen repedést sem lehetett fölfedezni.

Asszonyok és gyerekek ültek a teraszokon, valami foglalatosságba merülten: csupa szigorú, az indiánokra jellemző komoly arc: semmi csivitelés, semmi nevetgélés. De ha valaki hosszabban figyelte őket, észrevehette volna, hogy az asszonyok, sőt a gyerekek is időnként déli irányba pillantgatnak, mintha abból az irányból valami fontos esemény lenne várható. De az egész házban egyetlen férfit vagy harcost sem lehetett látni.

Ám ekkor a harmadik teraszra nyíló kerek lyukon három férfi bújt elő: két fehér és egy rézbőrű. Megálltak a terasz peremén, és ők is déli irányba meresztgették szemüket. Az indián Ka Maku alfőnök volt, magas, szikár alak, három hollótollal a hajában. Arcán nem volt festék, ami arra mutatott, hogy a puebló nem volt hadiállapotban. Ezért övében sem viselt más fegyvert, csak a skalpolókést. A két fehér, aki mellette állt, nem volt más, mint Busher, a „szemesek” vezére, és Polly, a hűtlen idegenvezető. Miután néhány percig hiába lestek déli irányba, Busher megjegyezte:

- Még nincsenek itt. De besötétedés előtt okvetlenül megérkeznek.

- Igyekeznek ideérni - bólintott az indián főnök. - Tapasztalt emberek vannak köztük, akik tudják, hogy nyakukban a vihar.

- Még egyszer megkérdezem: számíthatok az ígéretedre? - súgta Busher. - Állod a szavadat?

- Sok éven át a testvérem voltál, én becsületes leszek hozzád - felelte az indián. - De remélem, te is az leszel, és megkapom a jutalmamat, ahogy megígérted.

- Kezet adtam rá! Ez annyi, mint az eskü. Csak intézd el, hogy minél előbb beszélhessek az olajkirállyal.

- Gondom lesz rá, hogy hozzád vezessem. Feladatomat megkönnyíti a vihar. A sápadtarcúak nem maradhatnak a szabad ég alatt, inkább a pueblóba menekülnek, vagyis önként a karjaimba szaladnak. Harc nélkül foglyul ejtem őket.

- Jól van. De ne felejtsd el, amit megbeszéltünk: azt a két embert, akit leírtam neked, elkülönítéd a többitől.

- Tudom. Úgy lesz, ahogy kívánod. Uff! Lovasok közelednek, biztosan ők azok! Rejtőzzetek el!

A két fehér ember gyorsan felhágott a legfelső emeletre, de Ka Maku ott maradt, és éles szemével jól megfigyelte a közelgő csapatot.

Elöl három férfi lovagolt: Sam Hawkins, Droll néni és a Bicegő. Az utóbbi most látott először pueblót, és álmélkodva vette szemügyre a pagodaszerűen egymás fölé tornyosuló és keskenyedő emeleteket.

A létrát, melyen el lehetett volna jutni az első teraszra, felhúzták: a többi teraszon csak nőket és gyermekeket lehetett látni, férfit csak egyet-kettőt elvétele, ami azt a benyomást keltette, hogy a puebló férfinépe nincs itthon. A főnök büszke tartásban, mozdulatlanul várta, hogy az érkezők megszólítsák. Sam Hawkins fel is kiáltott hozzá az ott használatos angol-spanyol-indián keverék nyelven, melyet mindenki megértett:

- Te vagy ennek a pueblónak a főnöke?

- Igen, Ka Maku vagyok, a nihorák egyik törzsfőnöke.

- Szeretnénk itt megpihenni. Kaphatunk vizet magunknak és lovainknak?

- Nem adok! - felelte Ka Maku kurtán.

Esze ágában sem volt a vizet tőlük megtagadni, hiszen itt akarta tartani őket. Csak ravaszságból mondott nemet, nehogy megsejtsék, milyen szívesen fogadja be őket.

- Miért nem adsz? - kérdezte Sam.

- Kevés vizünk van, magunknak sem elég.

- Pedig nem látom a harcosaidat és lovaikat.

- Vadászaton vannak, és nemsokára hazajönnek. Akkor sok víz kell majd nekik.

- Én azt hiszem, van vized bőven. Miért tagadod meg tőlünk?

- Mert nem ismerlek titeket.

- Nem látod, hogy asszonyok és gyerekek is vannak köztünk? Ebből tudhatod, hogy szándékunk békés. De innunk kell. Ha nem adsz, keresünk magunknak.

- Hiába kerestek - felelte a törzsfőnök, és elfordult, jelezve, hogy nem törődik velük.

A lovasok leugrottak a nyeregből, és elszéledtek forrást keresni. A talaj elég nedves volt, hiszen fű borította, s kissé távolabb veteményeskerteket lehetett látni, ahol kukoricát, dinnyét, főzeléket termesztettek - csupa olyan növényt, amely víz nélkül nem maradhat fenn. De forrás sehol. Végül Csi Szo magyarázta meg a rejtélyt.

- Ez puebló erőd, mely víz nélkül elképzelhetetlen. Mit csinálnának ostrom idején? A kút benn van az épületben.

- A földszinten? - kérdezte Frank.

- Hogy kérdezhetsz ilyen butákat? - szólt rá Droll néni. - Láttál már kutat templomtoronyban?

- Hát ha földszinten van a kút, betörünk és elfoglaljuk! - kiáltott fel Bicegő hevesen.

- Lassan a testtel! - intette le Sam Hawkins. - Hogy a pueblót elfoglaljuk, ahhoz kevesen vagyunk. Csak tárgyalás útján érhetünk el valamit. Nini, a főnök lejjebb jön! Úgy látszik, beszélni akar velünk.

Ka Maku valóban leereszkedett egy létrán az első emeletre, vagyis a legalsó teraszra. Kihajolt a terasz peremén, és megkérdezte:

- Találtak vizet a sápadtarcúak?

- Engedj be, akkor megtaláljuk. A kút a házban van - felelte a kis Sam.

- Eltaláltad. Adnék is egy keveset, de a víz itt olyan ritka, hogy...

- Jól megfizetjük - vágott a szavába Sam.

- Ez már beszéd! De nem tudod, hogy hadiösvényre léptünk? Ilyen időkben óvatosnak kell lenni.

- Tőlünk nem kell tartanod. Én és ez a két fehér harcos nem először járunk ezen a tájon. Talán hallottad már a „háromlevelű lóhere” hírét? Mi vagyunk azok.

- Hallottam - bólintott a főnök. - Még a neveteket is tudom. Hawkins, Stone és Parker... nem igaz?

- Úgy van!

- Ejnye, hát miért nem mondtátok meg mindjárt? Ti mindig barátai voltatok a vörös embernek. Testvéreink vagytok, és szívesen látunk titeket. Kaptok vizet, amennyi csak kell, s egészen ingyen. A mi asszonyaink mindjárt lenyújtják nektek.

Parancsára a squaw-k nagy agyagkorsókban vizet hoztak a puebló földszintjén található kútból, és a legalsó teraszról a tikkadt jövevények felé nyújtották. Néhány létrát is leeresztettek, hogy a kivándorlók eléjük siethessenek. Az egész jelenet olyan békés és barátságos látványt nyújtott, hogy a máskor olyan okos és óvatos Sam Hawkinsnek eszébe se jutott gyanakodni. Társainak sem ötlött eszébe, hogy a főnök barátságos viselkedése talán csak csel és színlelés.

Mialatt az emberek felüdültek a friss víztől, és az állatokat is megittatták, az ég színe fokozatosan megváltozott: előbb rózsaszínűvé vált, majd bíborvörös, végül lila színt öltött. Még néhány perc, és az egész eget komor, fenyegető fekete lepel borította el.

- Ebből tornádó lesz! - jegyezte meg Dick Stone. - Mit gondolsz, Sam?

- Tornádó éppen nem - felelte Hawkins -, másféle vihar jön, de az se lesz gyönyörűség. Jó lenne fedél alá jutni.

A törzsfőnökhöz fordult, aki még mindig ott állt a terasz peremén, s felkiáltott hozzá:

- Vörös testvérem mit szól az ég színeihez?

- Hatalmas vihar közeleg - felelte az indián. - Olyan záport hoz, hogy minden úszni fog.

- Semmi kedvünk úszni, és a holminkat is féltjük, hisz mindenünk tönkreázik. Nem fogadnál be minket a pueblóba?

- Szívesen. Fehér testvéreim bejöhetnek a házba. Egyetlen csepp eső sem éri őket.

- És az állataink?

- Balra, a puebló mellett van egy corral¹³, ahová bezárhatjátok őket.

- Nagyon jó. Akkor odavisszük őket. Közben az asszonyok felmehetnek.

Létrákat engedtek le, az asszonyokat és a gyerekeket felsegítették a harmadik emelet teraszára, s onnan a kerek lyukon át létrán leereszkedtek a második emelet belsejébe. Több indián squaw és serdülő gyerek jött elő: segítettek a poggyászt a lovak és öszvérek hátáról lerakni, az első emeleti teraszra felhordani és onnan egy földszinti helyiségbe leereszteni.

A puebló oldalán a férfiak megtalálták a corralt: magas fallal körülvett, nagy, négyszögletes térséget. Ide hajtották be az állatokat, aztán hosszú, vastag rudakkal, amelyeket a falba vágott nyílásokba kellett beilleszteni, bezárták a corral kapuját. Éppen elkészültek ezzel a munkával, amikor egy óriási villám vakító fénnel világította meg az eget, s utána olyan mennydörgés következett, hogy a föld beleremegett. Ugyanakkor megeredt az eső - olyan zápor, hogy az ember alig látott az orrán túl. Még néhány pillanat, s kitört a vihar. Félelmetes volt. Az embereknek meg kellett kapaszkodniuk a kőfalba, nehogy földhöz vágja őket a szél. Mindenki hanyatt-homlok rohant a létrák felé.

A bankár kissé ügyetlen volt, s utolsónak maradt, könyvelőjével együtt, aki egy tapodtat sem tágitott mellőle. A többiek könyökölve igyekeztek eljutni a harmadik teraszra, s onnan a kerek lyukon át a második emelet belsejébe. Minthogy egyszerre csak egy ember tudott bebújni a lyukon, a szakadó esőben szörnyű tolongás támadt. Mindenki csak a maga bőrére gondolt, mással nem törődött. Ebben a nagy tumultusban senkinek sem szúrt szemet az a négy-öt indián, aki hirtelen felbukkant a teraszon a leereszkedést irányító törzsfőnök mellett.

A lyuk közelében hevert a nyílás elzárására szolgáló fedél s azonkívül néhány hatalmas, legalább mázsás súlyú kőlap is. Erre nem ügyelt senki. A leereszkedés már majdnem befejeződött, csak a bankár és könyvelője volt még hátra. Rex éppen a teraszra lépett, s Brake is felért a létra legmagasabb fokára, amikor a törzsfőnök rájuk rivallt:

- Megállj! Ti nem mentek oda!

- Miért? - csodálkozott Rex.

- Mindjárt megtudjátok.

Néhány indián a két fehérre vetette magát, a földre lökte és megkötözte őket. Segítségért kiáltottak ugyan, de hangjukat elnyelte a tomboló vihar. Ugyanakkor a törzsfőnök felhúzta a létrát a kerek nyíláson, s rádobta a fedőt, mire emberei odacipeltek néhány nehéz kőlapot a fedőre. Akik odalenn voltak, már nem jöhettek ki - csapdába estek.

¹³ Karám

A bankárt és könyvelőjét lecipelték az első emeleti teraszra, s onnan egy kerek lyukon át leeresztették a földszinti helyiségbe. Ezt a kerek lyukat is betakarták. Mikor végeztek, a főnök egyik emberét elküldte valahová. A küldönc tüstént elhagyta a pueblót, és a szakadó záporban, sűrű villámcsapások közt egy közeli omladékhoz szaladt, ahol a sziklafal hasadéka tágas és mély térséget alkotott, mely búvóhely céljaira nagyon alkalmas volt. Itt rejtőzködtek a puebló harcosai. Nem mentek vadászatra, ahogy a főnök hazudta, hanem előre megbeszélt csel szerint itt lapultak, amíg a sápadtarcúak lépre nem mennek. A küldönc jelentette nekik, hogy a csel sikerült, s most már visszatérhetnek a pueblóba.

Igen, a csel sikerült, gyorsabban és könnyebben, mint remélték. Persze része volt benne a hirtelen kitört vihar is, mely kissé megzavarta Hawkinsék esztét.

Amikor az asszonyok létrán lejutottak a harmadik emeleti teraszról a második emelet belsejébe, körülnéztek. Egy tágas és körülbelül három méter magas szobában találták magukat: ablaknak sehol semmi nyoma, eltekintve a mennyezetbe vágott kerek nyílástól. Vályogfalak öt szobára osztották az emeletet: a legnagyobb a középső volt, ide kerültek ők.

Rosalie asszony fejcsóválva vette szemügyre a szobát. A létrán és egy lámpán kívül egyetlen berendezési tárgyat sem tudott felfedezni.

- Hallatlan! - kiáltott fel méltatlankodva. - Még szék sincs, ahova leülhetne az ember. Egy kanapé, ahol elpihennie! Még egy szög se, ahova ruháját akassza! No és a tűzhely? Ahol egy kávé lehetne főzni? Disznóság! És hol vannak a férfiak? Mit szólnak ehhez ők?

Kívánsága tüstént teljesült. Már jöttek le a létrán a férfiak is - elsőnek Frank, a Bicegő. Rosalie asszony éppen el akarta halmozni szemrehányásaival, de megérkezett Sam is, és csendre intette.

- Most sürgősebb dolgunk van, mint lamentálni - mondta. - Ezt kissé elhamarkodtuk, Frank!

- Miért?

- Előbb el kellett volna szívnunk a főnökkel a békepipát.

- Ki gondolt volna erre ilyen időben?

- Öreg hiba! - sóhajtott Sam. - De nézd csak, mi van ott! A fickók felhúzzák a létrát! Fogjátok meg! Ne engedjétek!

Felemelt karokkal ugrott egyet, hogy a létrát megragadja, de már későn. Egyetlen közlekedési lehetőségük már eltűnt a magasban, a kerek nyíláson keresztül.

- No, szép kis meglepetés! - mondta Bicegő. - Úgy ülünk itt, mint Püthagorasz a hordójában!

- Az Diogenész volt, hihhihi! - helyesbítette Sam Hawkins. - De bárcsak ez lenne a legnagyobb baj! Miért húzták fel a létrát? Sehogy se tetszik nekem. No nézzük csak, együtt vagyunk-e valamennyien!

Kiderült, hogy a bankár és a könyvelő hiányzik. Vajon hova lettek? De még aggasztóbb volt, hogy odafenn hirtelen betakarták a nyílást.

- Ez még érthető ilyen esőben - igyekezett társait megnyugtatni Sam Hawkins. - Majd ha a főnök lejön, tisztázunk vele mindent. Addig vizsgáljuk meg a lakásunkat ennek a lámpásnak a segítségével.

Hát, ami a „lakást” illeti, nem voltak tőle elragadtatva. Mind az öt szoba üres volt és kopár. Ha legalább szalma lett volna, hogy a bőrig ázott, fáradt utasok leheverhessenek! Sam kezdte felismerni a helyzetet, de nem akarta elárulni kishitűségét.

- Csak jöjjön már a főnök! - ismételte konokul. - Akkor majd megkapunk tőle mindent, amire szükségünk van.

Csi Szo, a fiatal indián nem vett részt a terepszemlén. Mozdulatlanul ült a földön, háttal a falnak támaszkodva, és egykedvűen nézett maga elé. Amikor Sam vigasztaló szavait meghallotta, megtörte addigi hallgatását.

- Hawkins bácsi téved - mondta. - Nem számíthatunk semmi jóra. Foglyok vagyunk.

- Foglyok? A kutya mindenit! Honnan veszed ezt?

- Indián vagyok, és tudom, hányadán állunk. Miért húzták fel a létrákat? Miért csukták be a fedőt? És hol van az a Grinley, aki olajkirálynak titulálja magát?

- Hű, a nemjóját! - kiáltott fel Sam. - Csakugyan... hol van Grinley?

- És hol van az a kettő, akit be akar csapni... mert alighanem erről van szó! - folytatta az indián ifjú. - Miért választották el őket tőlünk? Mert Grinley attól tart, hogy mi beleköpi a levesébe!

- De Ka Maku miért segít neki? - kérdezte Sam. - Egyáltalában honnan tudja, miről van szó?

- Megmondták neki!

- Kicsoda?

- Hát az a két fehér, aki a rancho udvarán ült már akkor, amikor mi odaérkeztünk. Láttam, hogy hosszasan tárgyalnak az olajkirállyal a ház mögött. Aztán a két fehér mindenkit megelőzve ellovagolt!

- Ka Maku alattomosága vérlázító! - kiáltotta Sam, s keze ökölbe szorult. - Hát nem fél tőlünk? Van itt néhány ember, akivel nem lehet kukoricázni. Kitörünk a falon!

- Lehetetlen - vélte Csi Szo. - Kemény szikla, s a habarcs, ami összetartja, éppen olyan kemény! De ha át is tudja törni, mit ér vele?

- Ka Maku harcosai nincsenek itt. Vadászni mentek!

- Ugyan miféle vadra ebben az évszakban és ezen a kopár vidéken? S mióta vadásznak a puebló indiánok? Nem mentek vadászni, csak elbújtak valahol.

- Gazemberek! - sziszegte Sam. - De megpróbálom a tetőlyukat kinyitni! Gyere, Dick! Gyere, Will!

Stone és Parker egymás mellé állt, és Sam felkapaszkodott a hátukra. Így elérte a tetőt. Minden erejét beleadva, megpróbálta felnyomni a fedőt, de az egy hajszálnyira sem mozdult el. Nem is csoda, hiszen a nihorák nehéz köveket toltak rá.

- Igazad van! - mondta Sam Csi Szónak. - Be vagyunk zárva! De még nem adom meg magamat. Vizsgáljuk meg a dolgot tüzetesen!

Előbb a mennyezettel próbálkoztak meg újra. A munkában minden férfi részt vett. Hármával gúlába álltak, a negyedik a vállukra állva késsel lyukat igyekezett vájni a mennyezetbe, de hasztalan - minden erőlködésük sikertelen maradt.

Ezután a falak kerültek sorra. Itt biztató meglepetés várta őket. A falakon apró szelelnyílásokat fedeztek fel, amelyeken át levegő szivárgott be az ablaktalan helyiségbe. Nem is lehetett másképp, hiszen e nyílások nélkül már régen megfulladtak volna. A nyílás elég nagy volt ahhoz, hogy egy puska csövét bele lehessen szorítani. A puskacsövet ide-oda rángatva, kitartó, veritékes munkával meglazították a kőlapokat összekötő vályogot, s végül akkora rést

vágtak a falon, hogy egy ember ügyel-bajjal kibújhatott rajta. Sam Hawkins óvatosságból előbb a kalapját dugta ki a résen, de rögtön vissza is rántotta. Odakünn több lövés dördült el.

- A gazemberek éppen a mi vészkijáratunk mellett öröködnék, hogy a nyavalya essen beléjük! - káromkodott Sam.

Most újabb lövések durrogtak. A golyók felülről jöttek, és a rés mellett pattantak le a sziklafalról.

- Odafenn is örök vannak! - sóhajtott Sam. - Éppen a fölöttünk levő teraszon. Minden fáradozásunk kárba veszett!

Az asszonyok izgalmas várakozással nézték a kísérletet. Végül Rosalie bosszúsan kifakadt:

- Micsoda barbár horda! De a mi férfaink is megérik a pénzüket! Rájuk bízunk magunkat, mint természetes védelmezőinkre, s ez az eredmény!

- Hagyd már abba! - szólt rá Julius mester. - Unom már az örökös zsörtölődéseidet.

- Örökös? Hisz még el se kezdtem. Azért nem tudod hallgatni, mert igazam van. Istenem, mi lesz velünk?

- Hogy mi lesz? - felelte Bicegő. - Először is megkötöznek...

- Minket is?

- Az nekik édesmindegy. Aztán halálra kínoznak és megölnék.

- Nőket? Lehetetlen.

- Sőt meg is skalpolnak. A hölgyek skalpja értékesebb.

- Gyilkosok! Kikaparom a szemüket!

- Azt én is szívesen megtenném - fejezte be a vitát Frank.

A földszinti tömlőcben, ahol a bankár és a könyvelő búslakodott, lassabban telt az idő. A két ember sóhajtozva hevert a földön a sötétben, hisz ott lámpa se volt. A levegő nedvessége és időnként valami bugyborékoló hang elárulta, hogy a kút nem lehet messze. A falak itt a földszinten olyan vastagok voltak, hogy a tomboló viharból nem hallottak semmit. Végül a bankár törte meg a csendet:

- Él még, Mr. Brake?

- Élek, de hogy meddig, az kétséges. Mit vétettünk ezeknek az indiánoknak, hogy így bánnak velünk?

- Nem tudom. S azt sem értem, miért választottak el a többiektől.

- Azt hiszi, nekik jobb dolguk van? Ők is foglyok.

- Miből gondolja?

- Mert ha szabadok lennének, okvetlenül megpróbálnák, hogy kiszabadítsanak minket. De ők is foglyok. Csakhogy erős, edzett, elszánt emberek, fegyvereik is vannak, nem fognak olyan könnyen belenyugodni sorsukba. Olyan emberek, mint Sam Hawkins, Droll és Frank! Mi is tehetünk talán valamit. Hátha sikerül legalább a kezünket szabaddá tenni.

Elkezdtek bilincseiket rángatni és feszegetni, de hiába. Az erős szíjak nem lazultak meg, s csak azt érték el, hogy még mélyebben a húsukba vágtak. Abbahagyták az erőlködést, és kimerülten nyúltak el a földön.

Vártak, vártak... úgy érezték, órák, napok teltek el. Ekkor neszt hallottak a magasból. Felnéztek. A kerek nyílás fedelét eltávolították. A kék eget pillantották meg, a csillagos eget. A vihar tehát elmúlt és beesteledett. Egy létra jelent meg a nyílásban. Lassan leeresztették, aztán a törzsfőnök kúszott le rajta. Lehajolt hozzájuk, és végigtapogatta őket. Miután meggyőződött róla, hogy jól meg vannak kötözve, hosszú beszédbe kezdett, melynek lényege a következő volt:

- A sápadtarcúak ostoba coyotok. Bekéredzkednek a vörös ember házába, s nem gondolnak arra, hogy hadiösvényre léptünk. Elérkezett a nagy leszámolás ideje. Elfoglalták országunkat és szent helyeinket, kiűznek minket őseink földjéről. Előbb pár százan jöttek, de most már többen vannak, mint fű a prérin, mi pedig kihalunk, mint a musztángok és a bölények, bizony. De mielőtt kiveszünk, bosszút állunk! Kiástuk a csatabárdot, és minden sápadtarcú, aki a kezünkbe kerül, a kíncölöpön fog meghalni! Jajgatásuk örömmel tölti el fülünket! Így lesz, mert Ka Maku, a főnök így akarja!

Ezzel magukra hagyta őket, felhúzta a létrát, és a tetőnyílást újra betakarta. Borzongva néztek utána. Fenyegetőzését komolyan vették. Nem tudták, hogy csak Grinley kívánságára festi le sorsukat és jövőjüket ennyire reménytelennek.

A bankárt egészen lesújtotta ez a látogatás. Lázasan törte a fejét, hogyan menthetné meg életét, de semmit sem tudott kisütni. Hosszú órák teltek el a legsötétebb kétségbeesésben.

Hirtelen újabb zörejt hallottak a magasból. Felnéztek. A nyílás fedelét eltávolították, és egy fej jelent meg a nyílásban.

- Pszt, Mr. Rex... pszt... itt van talán?

- Igen, igen, itt vagyok! - felelte a bankár örvendezve.

- Pszt, halkan! Ha meghallják, végem van. Mr. Brake is odalenn van?

- Igen, itt van mellettem.

- Végre megtaláltam önöket! Hány helyen kerestem már életem veszélyeztetésével! Meg akarom menteni önöket! Megsebesültek?

A hang szerető aggodalmat árult el.

- Nem, nincs semmi bajunk - felelte Rex.

- Akkor várjanak egy kicsit. Megpróbálok egy létrát szerezni. Itt örök állnak ugyan mindenfelé, de megpróbálok. Nem hagyhatom cserben a barátaimat.

A fej eltűnt a tetőnyílásból.

- Hála istennek, hogy törődik velünk valaki! - sóhajtott fel a bankár megkönnyebbülten. - Ez Grinley volt, az olajkirály. Életét kockáztatja, hogy kiszabadítson bennünket!

- Kezdek reménykedni - lelkesedett Brake.

- Ebből is látszik, hogy nem szabad elhamarkodottan ítélni. Milyen derék ember! És Droll szélhámosnak tartotta! Most már látjuk, hogy teljesen megbízhatunk benne!

Az olajkirály újra megjelent. Létrát tolt át a nyíláson, és leeresztette.

- Sikerült! - súgta. - Jöjjenek fel gyorsan!

- Mozdulni sem tudunk - felelte Rex. - Meg vagyunk kötözve.

- Még az is! Akkor lemegyek én! Így múlnak a drága percek!

Gyorsan lement a létrán, megtapogatta és sorra elvágta szíjaikat. Felálltak. Eltartott néhány percig, amíg vérkeringésük rendbe jött, és mozgatni tudták tagjaikat. Rex megszorította Grinley kezét, és ezt suttogta:

- Örökké hálás leszek önnek, Sir. Hogy is tudta véghezvinni?

- Pszt - vágott a szavába Grinley. - Erről majd később. Most gyorsan el innen! Kövessenek! Ha feljutottunk, kuporogva csússzunk tovább. Ha észrevesznek, végünk van!

A nyíláson kibújva, megmentőjük hasra feküdt, ők meg követték példáját.

- Nézzenek fel! - súgta. - Látják az öröket?

A legfelső teraszon őrszemek álltak. Rex nem gondolt arra, hogy inkább ide kellett volna öröket állítani, az alsó teraszra. Még kevésbé jutott volna eszébe, hogy az örök onnan a magasból is nagyon jól látták őket, de szándékosan elfordulnak, vagyis előre megbeszélte „árnyékvialdal” az egész.

- Csússzanak utánam a terasz pereméig - súgta Grinley. - Odakészítettem egy másik létrát. Ha sikerül észrevétlenül lejutnunk, túl vagyunk a veszélyen!

Sikerült észrevétlenül lejutniuk. Az olajkirály felsóhajtott.

- Hála az égnek! De most aztán el innen!

- És a társaink, Mr. Grinley? - kérdezte aggódva Brake. - Kötelességünk rajtuk is segíteni.

- Szó sem lehet róla! - felelte Grinley. - Őrütség lenne megpróbálni. Vannak köztük ügyes emberek. Majd csak segítenek magukon valahogy. Siessünk!

- És a lovaink? A poggyászunk? - kérdezte a bankár.

- Mindenről gondoskodtam.

- Lehetetlen!

- Egy bátor embernek semmi sem lehetetlen. Persze segítséget is kaptam.

- Kitől?

- Két úriembertől, akikkel mindjárt megismerkedhetnek. Kövessenek!

Abba a sziklarésbe vezette őket, ahol délután még Ka Maku harcosai rejtőzködtek. Két „úriember” várt ott rájuk: Busher és Polly. Ők adták át a bankárnak és könyvelőjének lovaikat, fegyvereiket, poggyászukat hiánytalanul. Csodálkozó kérdéseikre az olajkirály megint csak azt felelte:

- Most nincs idő erre! Nyeregbe! Útközben mindent megmagyarázok.

HETEDIK FEJEZET

A FOGLYOK KISZABADÍTÁSA

A két szökevény - a bankár és a könyvelő - Grinley, Busher és Polly társaságában észak felé lovagolt. Déltájban eljutottak a Mogollon hegységbe, ahol egy erdő közepén hús árnyékre és friss vízre bukkantak. Tüstént lepihentek a patak partján, ahol Grinley előadta előre kiagyalt meséjét, mellyel a pueblóban történt dolgokat magyaráztatni próbálta. Legnagyobb öröme a fáradt Rex nem nagyon mérlegelte, amit hallott.

- Hála istennek, bekapta a maszlagot - súgta öccsének egy alkalmas pillanatban az olajkirály.

Rexnek az sem tűnt fel, hogy kísérői bőven el voltak látva élelmiszerrel, ami meglehetősen furcsa volt, hiszen sebtében, szökve hagyták el a pueblót. Egész délután megállás nélkül nyargaltak tovább, és estére megint találtak egy alkalmas helyet a pihenésre. Itt tábortüzet raktak és megvacsoráztak.

- Nem veszélyes ekkora tüzet gyújtani? - aggodalmaskodott Polly. - Hisz most körülbelül a határsávhoz értünk, ahol a nihorák és a navahók vadászterülete találkozik. Tudod, hogy kiásták a csatabárdot.

- Eh, ne törődj vele! - nyugtatta meg Grinley. - Biztosítalak, ebben az erdőben nincs ember ötünkön kívül.

Az olajkirály tévedett. Mert alig három mérföldnyire tőle két lovas poroszkált a fák közt észak felől déli irányba. Nem együtt tették meg az utat, legalább kétférföldnyi távolság választotta el őket egymástól. Pedig régi ismerősök, sőt igazi jó barátok voltak, s éppen azért keltek útra, hogy egy előre megbeszélt helyen találkozzanak. Az egyik fehér ember volt, a másik indián; név szerint Old Shatterhand, a híres vadász és Winnetou, az apacs nemzet fiatal és tehetséges főnöke.

Winnetou fejét nem ékesítette sastoll, de aki ránézett, első pillantásra érezte, hogy nem egyszerű indián harcossal, hanem törzsfőnökkel, mégpedig egészen kiváló törzsfőnökkel áll szemben. Nemes arcvonásai, nyílt tekintete, világos bronzsínű bőre végtelen harmóniát sugárzott. Furcsán ült a lován, előrecsúszva, szinte a ló nyakába alélva, mintha aludt vagy ábrándozott volna; de érzékei tökéletes éberséggel figyelték a külvilág minden mozzanatát. Ölében puskája hevert, melynek agya ezüstszőgekkel volt kiverve.

Hirtelen vállához kapta a híres ezüstpuskát, és elsütötte. Leugrott a nyeregből, és megkereste zsákmányát: egy kis mosómedvét, mely megsütve kitűnő vacsora lesz.

Alighogy kihúzta az eltalált állatot a bozótból, egy második lövés csattant el a távolban.

- Ah! - villant fel örömmel Winnetou szeme. - Ez a Medveölő hangja volt.

Így tudta meg a két jó barát, hogy útjuk nemsokára összeér. Old Shatterhand megismerte az ezüstpuska hangját, és válaszképpen sütötte el a maga Medveölőjét, melynek jóval mélyebb hangja annyira megörvendezettte Winnetou szívét.

A következő negyedórán többször megismételték a kölcsönös jelzést, aztán egy tisztáson bekövetkezett a várva várt találkozás. Ujjongva ugrottak le a nyeregből, és úgy ölelték meg egymást, hogy csontjaik ropogtak.

- Boldog vagyok, hogy testvéremet már ma láthatom - mondta Winnetou. - Hiszen a találkozást csak holnaputánra beszéltük meg a Fournier's Ranchóban. Hányszor gondoltam rád sóvárogva!

- Te is nagyon hiányoztál nekem! - felelte Old Shatterhand. - Hogy ment a sorod, mióta utoljára láttalak?

- Jól. A nap felkel és lenyugszik, a fű kizöldül és elhervad, de Winnetou mindig az marad, aki volt. Majd a tábornok mellett elmesélünk egymásnak mindent részletesen.

- Ismer testvérem egy jó helyet, ahol megpihenhetünk?

- Igen. Azt ajánlom, nyargaljunk még egy óra hosszat, s akkor egy kis tisztáshoz érünk, amelyet minden oldalról sűrű bozót vesz körül. Egy patak is van mellette. Ott nyugodtan tüzet rakhatunk, s megsütjük ezt a mosómedvét, amelyet lőttem.

Folytatták útjukat a kis tisztás felé. A fák sűrűbben nőttek itt, s korán sötétedni kezdett. Nemsokára nyomokat vettek észre, amelyek útjukat keresztelték. Leugrottak a nyeregből, és megvizsgálták a talajt - olyan alaposan, amennyire a félhomály csak engedte.

- Öt lovas - állapította meg Old Shatterhand.

- Fél órája sincs, hogy elvonultak itt - tette hozzá Winnetou. - Alighanem a közelben akarnak letáborozni.

- Meg kell néznünk, kik azok. Ilyen időkben az óvatosság kétszeresen fontos.

Leugrottak a nyeregből, kantáron vezetve lovaikat, hogy elrejtsek a sűrű bozótban. Itt kezük az okos állatok orrához érintették: az indián módra idomított lovak ebből megértették, hogy csendben meg kell várniuk gazdájukat, s még hangos szuszogással sem szabad elárulniuk, hol vannak. Ezután a két jó barát a nyomokat követve nesztelenül lépkedett egymás mellett. Winnetou hirtelen megállt, és szimatolva szívta be orrán a levegőt.

- Itt vannak a közelben - súgta. - Sápadtarcúak. Indiánok nem követnék el azt a hibát, hogy olyan táborhelyet válasszanak, mely a szél irányában nyitva áll.

Most már hason csúszva folytatták útjukat. Nemsokára megpillantották a tűz fényét. A patak partján éppen öt ember pihent a fűben. Egy sűrű bokor pompás fedezéket nyújtott a leselkedőknek. A tűz magasan lángolt - újabb hiba, melyet indiánok nem követek volna el.

A tűz innenső oldalán Busher ült a mostohabátyjával, háttal Winnetounak, szemben velük a bankár és a könyvelő, míg Polly azzal foglalatzkodott, hogy rózsát tördelt, és a tüzet táplálta. Annyira biztonságban érezték magukat, hogy minden óvatosságot fölöslegesnek tartottak: nem suttogtak, sőt olyan hangosan beszélgettek, hogy húslépésnyire is elhallatszott.

- Bizony, Mr. Rex, remek üzletet kötött! Az olaj ott ujjnyi vastagon úszik a vízen. A víz alatt igen gazdag olajforrásnak kell lennie. Már régen felfedezték volna, csak az a szerencse, hogy a hely rendkívül félreeső és elhagyatott, vadászok még véletlenül sem tévednek oda. Én is csak annak köszönhetem, hogy nagyon jó orrom, kitűnő szaglásom van.

- Megérezte az olaj szagát? - csodálkozott Rex.

- Félmér földnyi távolságból! Valósággal megcsapta az orromat! Képzelteri, mennyi olaj van ott! Micsoda szökökút tör majd fel, ha fűzni kezdenek! Fogadjunk, hogy százlábnyira is felszökik!

- Elvem, hogy sohasem fogadok - felelte a bankár, örömében kezét dörzsölgetve. - De remélem, minden úgy lesz, ahogy ön állítja.

- Erre mérget vehet, Sir! Mi érdekem fűződne ahhoz, hogy szédítsem? Nem kértem öntől előleget! Akkor fizet, ha ott, a helyszínen meggyőződött róla, hogy van olaj. Remélem, magával hozta a csekkfüzetét.

Jó megfigyelő észrevehette volna Grinley arcán és szemében a kapzsi izgalmat, amikor ezt a kérdést feltette. Még a hangja is megbicsaklott.

- Itt van a zsebemben - felelte a bankár. - Nem is értem, hogy ennek a Ka Maku törzsfőnöknek miért nem jutott eszébe, hogy zsebeimet átkutassa, amikor olyan alattomosan fogságba ejtett!

- Erre később került volna sor - nevetett Grinley.

- Gondolja, hogy az életünk is veszélyben forgott? - kérdezte a könyvelő.

- Kétségtelenül - felelte Grinley. - Hajnalban mindkettőjüket a kíncölöphöz szíjazták volna. Gyötrelmes haláltól szabadultak meg!

- És ezt önnek köszönhetjük! - kiáltott fel a bankár elérzékenyülve. - Elszorul a szívem, ha a többi fogoly sorsára gondolok. Talán már nem is élnek!

- Kötelességünk lett volna őket is megmenteni - jelentette ki a könyvelő komoran. - Legalábbis meg kellett volna kísérelni.

- Mit? A lehetetlent! - fakadt ki az olajkirály. - Csak azt értük volna el, hogy mi is a fübe harapunk, önök nem ismerik a vadnyugati állapotokat és az indiánok kegyetlenségét. Adjanak hálát istennek, hogy megmenekültek, és ne törődjenek a többiekkel. Különben is azt hiszem, hogy szökésünkkel nekik is használtunk.

- Hogyan?

- Mert az indiánok most nem érnek rá velük foglalkozni. Egyetlen gondjuk, hogy minket üldözőbe vegyenek és elfogjanak. Így a többiek időt nyernek, legalább két napot. Mert egy napig minket üldöznek, és a másik nap azzal telik el, hogy visszanyargalnak a pueblóba. Két nap alatt sok minden történhet. Aztán ne felejtse el, hogy azok a foglyok sem gyámoltalan emberek. Olyan ügyes és talpraesett fickók vannak köztük, mint Bicegő Frank meg Droll néni.

- No és Mr. Hawkins meg a barátai! - tette hozzá a bankár örvendezve.

- Igen, Mr. Hawkins meg a barátai - bólintott savanyú arccal az olajkirály. - Csupa mindenre elszánt fickó, majd csak kievickélnék valahogy a csávából! Ne is beszéljünk róluk többet, törődjünk inkább a saját ügyeinkkel. Remélem, most már baj nélkül eljutunk a Gloomy Watershoz, ahol véglegesen nyélbe ütjük a megbeszélte üzletet annak rendje és módja szerint.

- Gloomy Waters? Mi az? - kérdezte a bankár.

- Annak a helynek a neve, ahol az olajat felfedeztem.

- Neve is van? Hogy lehet az? Hát nem azt mondta, hogy olyan eldugott hely, melyet senki sem ismer?

Az olajkirály zavarában köhögni kezdett. Aztán hangosan felkacagott, és fölényesen megjegyezte:

- Ön éles eszű ember, Mr. Rex, de ez egyszer melléfogott. Nincs itt semmi ellentmondás.

- Hogyhogy?

- Hát csak úgy, hogy én magam neveztem el azt a helyet Gloomy Watersnak.

- Értem - bólintott a bankár.

Grinley egy pillantást váltott az öccsével, s megkönnyebbülten felsóhajtott, örült, hogy sikerült kivágnia magát, de elment a kedve a további beszélgetéstől. Felállt, és a tisztás szélére ballagott, mintha rőzsét akarna szedni a tűz táplálásához.

Old Shatterhand és Winnetou úgy érezte, most már legfőbb ideje, hogy visszahúzódjanak. Grinley eddig úgy ült, hogy a hátát fordította feléjük, most, hogy felállt, az arcát is megpillanthatták. A két leselkedő hason csúszott hátrafelé az erdő sűrűjébe, amíg annyira el nem távolodtak, hogy a tűz fénye már nem világította meg őket. Ekkor felálltak, és visszasiettek arra a helyre, ahol lovaikat elrejtették. Itt akár le is táborozhattak volna éjszakára, de nem akarták megkockáztatni azt a lehetőséget, hogy a banditák egyike erre kószál, és még felfedezi őket. Ezért, lovaikat kantárszáron vezetve, elosontak innen. Ám a legelőre alkalmas fűről és az ivóvízről nem mondhattak le. Ezért nagyobb kerülő után visszatértek a patakhoz, és annak egy távolabbi pontján ütöttek tanyát éjszakára. Attól nem féltek, hogy nyomaikat felfedezik, hiszen mire kivilágosodik, a fű annyira felegyenesedik, hogy a láb- és patanyomok teljesen eltűnnek.

A két jó barát éles szeme annyira megszokta a sötétséget, hogy olyan biztonsággal lépkedtek, mintha nappal lett volna. Jobb kéz felé kanyarodtak, és negyedórai baktatás után kanyarodtak vissza a patakhoz. Tájékozódóképességük olyan kitűnő volt, hogy nem téveszthették el az irányt. Amikor végre letelepedtek, Winnetou megkérdezte:

- Van testvéremnek harapnivalója?

- Csak egy kevés szárított hús - felelte Old Shatterhand. - Nem hoztam magammal többet, mert az volt a tervem, hogy holnap benézek Ka Maku pueblójába.

- Testvérem tegye el azt, amit magával hozott. Megsütjük a mosómedvét, amit lőttem. Elég lesz vacsorára mindkettőnknek.

E szavak után eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Old Shatterhand mosolygott. Tudta, hogy indián barátja terepszemlét tart, nehogy meglepjék vacsora közben. Pár perc múlva Winnetou újra előbukkant, karján egy csomó rőzsével. Olyan halkán tördelte le és szedte össze az ágakat, hogy még Old Shatterhand éles füle sem hallott semmi zörejt. Nemsokára fellobogott az indián módra megrakott, rejtett tűz. Megnyúzták a kis állatot, és megsütötték. Kellemes illat terjengett a levegőben: a tábortűzön sült hús pompás illata. Lassan, élvezettel, szinte áhítatosan fogyasztották a vacsorát, és közben egyetlen szó sem hangzott el. Végül Winnetou törte meg a csendet ezzel a meglepő kérdéssel:

- Testvérem hány szíjat hozott magával?

- Talán húszat - felelte Old Shatterhand.

A vadnyugati vadászok mindig ellátják magukat szíjakkal.

- Nekem is annyi van - bólintott az apacsok főnöke. - De majd csíkokra hasítjuk a mosómedve bőrét. Holnap sok szíjra lesz szükségünk.

- Ka Maku harcosai számára - bólintott Old Shatterhand, kitalálva, mi jár a barátja fejében. - Ez az alfőnök eddig még sohasem viselkedett ellenségesen velünk szemben, de holnap, úgy látszik, más hangon kell vele beszélnünk.

- Testvéremnek igaza van. Ismeri azokat a sápadtarcúakat, akiknek a beszédét kilestük?

- Az egyikkel már találkoztam. Grinleynek hívják, de általában olajkirály néven emlegetik. Sötét társaságban láttam, alighanem bandita.

- Én meg első látásra azt gondoltam, veszedelmes fickó lehet. Testvérem járt már velem a Chelly folyónál. Mit gondol, van ott olaj?

- Egy csöpp sem!

- Igaz, hogy Grinley fedezte fel azt a tájat, s ő nevezte el Gloomy Watersnak?

- Szemenszedett hazugság. Már sok évvel ezelőtt körüljártam azt a kis tavat, s már akkor is Gloomy Waters néven ismerték. Az olajkirály szélhámos, és gonosz tervet forral.

- Meg akarja gyilkolni azt a két városi embert.

- Úgy van. Az öt közül, akit láttunk, három leendő gyilkos van és két leendő áldozat.

- Meg kell őket mentenünk - jelentette ki Winnetou.

- Persze. De sürgősebb feladatunk is van. Előbb Ka Maku foglyait kell kiszabadítani.

- Igaz. De akkor kénytelenek leszünk eredeti tervünket megmásítani.

- Nem tehetünk egyebet. Abban állapodtunk meg, hogy Forner ranchójában találkozunk. A szerencsés véletlen már az erdőben összehozott bennünket. Innen a mexikói Sonorába akartunk lovagolni, hogy az ottani apacs törzseket egyszer már meglátogassuk. De ez ráér. Fontosabb, hogy a bajba jutott emberek segítségére siessünk. Annál is inkább, mert a puebló foglyai közt néhány barátunk is van. Például Bicegő Frank.

- Uff! Hogy kerül a Bicegő ide?

- Hébe-hóba levelet szoktam váltani vele - felelte Old Shatterhand. - így történt, hogy megírtam neki, szeretném már egyszer újra látni. Meghívtam a találkozónkra Forner ranchójába. A derék jó fiúban, úgy látszik, felébredt a régi vadnyugati kalandvágy, és tétovázás nélkül hajóra szállt. Droll néni persze vele tartott.

- És Hawkins is itt van! Uff! - álmélkodott az apacsok főnöke.

Az álmélkodásba egy kis rosszallás is vegyült. Hogy ilyen tapasztalt emberek gyanútlanul beleszaladjanak egy ravasz nihora alfőnök csapdájába! Miért nem volt gondjuk rá, hogy elszívják vele a békepipát, mielőtt betették lábukat a pueblóba? Persze, a tegnapi nagy vihar is megzavarta az eszüket.

- Meg az, hogy Ka Maku eddig nem bántotta a fehéreket - jegyezte meg Old Shatterhand, mintha olvasott volna Winnetou gondolataiban, ami gyakran megtörtént. - De van itt valami, amit nem értek - tette hozzá homlokát ráncolva. - Miért nem maradtak Forner házában? Miért nem vártak meg ott?

- Az olajkirály műve! - felelte Winnetou, s ez elárulta, hogy átlátott a szitán. - Most az a kérdés, mikor induljunk el a kiszabadításukra.

- Holnap hajnalban - vélte Old Shatterhand -, akkor estére érünk oda. Tervünket csak a sötétség leple alatt hajthatjuk végre.

- Winnetou is így gondolta - mondta az apacsok nagyfőnöke. - Oltsuk el a tüzet és térjünk nyugovóra.

Másnap pirkadatkor keltek fel. Elfogyasztották a vacsora maradékait, megittatták lovaikat, és bizakodva elnyargaltak. Éppen egy napi lovaglás kellett ahhoz, hogy a pueblóhoz érkezenek. Délben rövid pihenőt tartottak, aztán folytatták útjukat. Estefelé már csak egy órányira voltak a pueblótól. Innen kezdve lassan poroszkáltak, mert fokozott óvatosságra volt szükség. A homokos terep olyan volt, mint egy mindinkább keskenyedő földnyelv, mely a Mogollon

hegység felé nyújtózkodott. A kopár, terméketlen táj egyhangúságát egy-egy sziklatömb szakította meg. Egy ilyen szikla mögött leugrottak a nyeregből, és leültek a földre. A szikla eltakarta őket, lovaikat is, de a két jó barát kitűnően szemmel tarthatta a terepet. Déli irányba meresztették szemüket, arrafelé, ahol a pueblót sejtették.

Még tíz perce sem üldögéltek ott, amikor Winnetou jobbra mutatva, csodálkozva felkiáltott:

- *Tessi, klao csate!* (Nézd csak, mennyi őz!)

Valójában nem őzek voltak, hanem amerikai antilopok, amelyek nagyon ritkán bukkannak fel Arizonában. Sőhajtva nézték a gyors lábú állatokat. De szívesen célba vették volna az egyiket! Gyenge húsa pompás vacsora lett volna! De most fontosabb dolguk volt, s uralkodniuk kellett vadászszenvedélyükön.

A karcsú állatok elbűvölően kecses ugrásokkal szökeltek a széllel szemben dél felé, s csakhamar eltűntek a láthatáron. Ha üldözőket éreztek maguk mögött, akkor a szél irányát szokták követni, hogy ellenségeiknek nemcsak a szemét, hanem az orrát, szaglását is elkerüljék.

- A falka éppen a puebló felé száguld - jegyezte meg Winnetou kissé gondterhelt hangon. - Ha kicsalja a puebló vadászait, könnyen nyakunkra hozhatja az ellenséget.

Sokáig nagy figyelemmel néztek abba az irányba. Negyedóra múlva apró pontokat vettek észre a látóhatáron. A feléjük közeledő pontok gyorsan növekedtek.

- Uff! Jönnek! - mondta Winnetou. - Most aztán felfedeznek minket!

- Nem biztos - felelte Old Shatterhand. - Lapuljunk csak, talán sikerül elrejtőznünk.

Az antilopok megfordultak a messzeségben. Visszafelé menekülve éppen feléjük közeledtek. Mögöttük négy, eszeveszetten vágató lovast lehetett látni.

- Csak négy! - mondta Winnetou. - Bárcsak a főnök is köztük lenne!

Old Shatterhand gyorsan elővette távcsövét, és a lovasokra szegezte.

- Köztük van! - jelentette. - Harcosai élén vágat, övé a leggyorsabb ló.

- Nagyon jó - mondta Winnetou, és szeme felragyogott. - Elkapjuk?

- El hát! S nemcsak őt, hanem a másik hármat is.

- Uff!

Ezzel a felkiáltással Winnetou nyeregbe pattant, s kezébe vette ezüstpuskáját. Abban a pillanatban Old Shatterhand is lova hátán termett, Henry-féle karabélyával a kezében. A menekülő antilopok talán ezerlépésnyire voltak tőlük. A négy nihora izgatottan vágatott a falka felé.

- Most! - kiáltotta Winnetou.

Barátjával együtt előugratott a szikla mögül, és rézsútos irányban a nihorák elé vágatott. Ezek meghökkenve pillantották meg a két lovast, aki útjukat elvágta.

- Állj! - rivallt rájuk Old Shatterhand. - Hová siet Ka Maku a harcosaival?

- Ne tartóztass fel! - kiáltotta a nihora főnök bosszúsan. - Miattad elszalasztottuk a vadat!

- Úgyse érted volna utol - felelte Old Shatterhand. - Antilopot csak úgy ejthetsz el, ha sikerül bekerítened.

A nihorák ügyel-bajjal megállították lovaikat. Csak most vették szemügyre a két kellemetlenkedőt.

- Uff! - kiáltott fel Ka Maku. - Hisz ez Old Shatterhand, a nagy sápadtarcú vadász, és Winnetou, az apacsok híres főnöke!

- Úgy van - mondta Old Shatterhand. - Szálljatok le a lóról, és kövessetek a nagy szikla mögé.

- Minek? - kérdezte Ka Maku.

- Beszédünk van veled.

- Beszélj hát!

- Szemembe süt a lemenő nap. A szikla mögött árnyék van.

- Nem lenne jobb, ha testvéreim betérnének a pueblóba? Ott kényelmesen elmondhatják, mit kívánnak.

- Jól van. Visszakísérünk a pueblóba, de előbb szívdd el velünk a békepipát.

- Minek az? Egyszer már elszívtuk.

- Igen, de akkor béke volt. Azóta kiástátok a csatabárdot. Ha most elutasítod a kalumetet, ellenségünk vagy. Határozz, de gyorsan!

Ujja közben a karabélyá ravaszával játszadozott. Ka Maku megértette a fenyegetést. Ismerte ezt a karabélyt, amelyet az indiánok varázspuskának tartottak. Nem mert tovább ellenkezni.

- Legyen, ahogy testvérem kívánja - mondta savanyúan mosolyogva.

Leugrott a nyeregből, s lovát kantáron vezetve, a szikla felé indult, ahol leült. Harcosai követték példáját. Ka Maku leoldozta a nyakában függő békepipát.

- Csak az a baj, hogy nincs nálam kinnikinnik¹⁴ - mondta ravaszkodva.

- Nálam van belőle elég - felelte Old Shatterhand. - De mielőtt rágyújtunk, szeretném tudni: miféle harcosok vannak a pueblóban?

- Az én harcosaim.

- Más senki?

- Senki.

- De én azt hallottam, hogy idegeneket is rejtegetsz. Meg azt is, hogy sok friss nyom vezet a pueblóba, de csak öt ember nyoma vezet ki belőle.

- Ugyan kik lennének azok?

- Nem ismered Grinleyt, az olajkirályt?

- Nem én. Sohasem hallottam róla!

- Hazugság!

Ka Maku a késéhez kapott. Old Shatterhand nyugodtan leintette:

- Hagyd csak azt a kést az övedben! Ka Maku okos ember. Jól tudja, hogy mire a kést előrántja, golyót kap a fejébe. A golyó gyorsabb, mint a kés.

¹⁴ Zergefülevelekkel kevert indián dohány

Közben villámgyors mozdulattal előrántotta mindkét revolverét, s a főnökre szegezte. Ugyanakkor Winnetou is kezébe kapta két forgópisztolyát, sakkban tartva velük a másik három nihorát.

- Ebben a kis fegyverben hat golyó van - folytatta Old Shatterhand. - Mindegyikben hat golyó, vagyis hat biztos halál. Winnetou testvérem most elszedi tőletek puskáitokat és késeiteket. Aki ellenkezik, a legkisebb mozdulatra lelövöm. Uff!

Ez az „uff” most annyit jelentett: nem tréfálok. A nihorák megértették. Ka Maku arca eltorzult dühében, de ellenkezés nélkül tűrte, hogy lefegyverezték.

- Láthatjátok, hogy a hatalmamban vagytok! - csattant fel újra Old Shatterhand hangja. - Csak az őszinte válasz segíthet rajtatok. Igaz, hogy Hawkins, Parker és Stone foglyok a pueblóban?

Ka Maku szempillái rémülten verdestek, de hallgatott.

- Két másik fogolyról is tudok. Bicegő Frankot és Droll nénit is törbe csaltátok. Így van, Ka Maku?

- Rühes kutya legyek, ha felelek neked! - fakadt ki Ka Maku. - Ne parancsolgass nekem!

- Jól van. Akkor elmegyünk a pueblóba, és megnézzük, mi van ott. De ti itt maradtok. S hogy biztosan itt maradjatok, megkötözünk.

Winnetou előhúzott zsebéből egy szíjat, és Ka Makuhoz lépett.

- Micsoda?! - kiáltott fel a nihora főnök. - Engem megkötözni! Akkor inkább...

Nem fejezhette be. Old Shatterhand ökle úgy halántékon csapta, hogy összerogyott, és eszméletlenül elterült a földön. Ez volt az a híres, erős ökölcsapás, melynek Old Shatterhand a nevét köszönhet. A másik három nihora ezek után mukkanni se merészelt. Különben is puebló indiánok voltak, akikben régen ellankadt már őseik harcos lendülete. Winnetou gúzsba kötötte őket főnökükkel együtt, lovaikat pedig lepányvázta. Közben Ka Maku visszanyerte eszméletét, és gyűlölettől égő szemmel nézte, hogyan kap lóra és nyargal el Winnetou meg a „Pozdorja-ököl”.

A nap éppen akkor bukott alá a látóhatáron, amikor a két barát messziről megpillantotta a pueblót. Megállították lovaikat. Old Shatterhand elővette távcsövét, és hosszasan vizsgálgatta a várszerű építményt.

- Létrát látok a falhoz támasztva - mondta. - Alighanem Ka Makut várja.

Leugrottak a nyeregből, lovaikat egy földbe vert cövekhez kötötték, aztán gyalogosan közelítették meg a pueblót. Tervük már kezdett kialakulni - vakmerőségében páratlan terv! Két magányos ember a puebló számos harcosával szemben: szinte reménytelen vállalkozás, mely csak a szerencsés véletlen segítségével sikerülhet.

A pueblóhoz érve Winnetou halkan elcsodálkozott:

- Uff! A létra eltűnt.

- Igen, felhúzták - bólintott Old Shatterhand. - De mi létra nélkül is fel fogunk jutni az első emeletre. De előbb tudnunk kell, hol állnak őrszemek.

- Két kis tüzet látok.

- Én is. A második emeleti teraszon és pontosan fölötte a negyediken. Nyilván őrtüzek. Mellettük őrszemek figyelnek. Mindegyik tűz mellett három-három ór, ha jól látom. De hol lehet a többi harcos?

- A lejárati nyílások egy része fedetlen, fény szívárogo ki rajtuk. Úgy látszik, a squaw-k meg a gyerekek a legfelsőbb emeleten vannak, a harcosok meg valamivel lejjebb. Én már jártam egyszer ebben a pueblóban néhány évvel ezelőtt. A földszint és az első emelet raktárul szolgál, ha jól emlékszem. A foglyok alighanem a második emeleten vannak.

- Akkor hát rajta! - vágott a szavába Winnetou türelmetlenül. - Vesd meg a lábad, fel akarok kapaszkodni a válladra.

Old Shatterhand megállt a fal tövében, és Winnetou egy szempillantás alatt fellendítette magát a vállára, de kezével így sem tudta a felső párkányt elérni.

- Emeld fel a karodat - súgta -, hadd hágjak a tenyeredre.

Old Shatterhand tenyerén felemelte barátját a magasba - olyan könnyedén, akár egy ötéves kisfiút.

- Nem elég! - sóhajtott Winnetou. - Így sem érem el.

- Mennyi hiányzik?

- Háromtenyérenyi.

- Nem baj - súgta Old Shatterhand. - Majd én feldoblak. Ujjad erős, mint a vas. Ha eléred a párkányt, meg tudsz fogózkodni, én meg a Medveölöm agyával továbbsegítelek. Nosza hát... egy-kettő-három!

A „három” szónál fellendítette barátját a magasba, s a kellő pillanatban talpa alá dugta a hosszú puskágyát. Winnetou ily módon szilárd „talajt” érezve a lába alatt, feltornázta magát az első emelet teraszára, ahol egy-két percig mozdulatlanul feküdt hallgatózva és leselkedve. De minden izma ugrásra készen megfeszült, hogy villámgyorsan rávethesse magát arra az őrszemre, aki esetleg meglátja, s torkon ragadhassa, mielőtt lármát csaphatna. De szerencsére ezen a teraszon nem volt senki. Az apacs főnök éles szeme felfedezte a lejárati nyílást, amelyen a földszinti helyiségekbe lehetett jutni. Mellette hevert a létra, amelyet csak az imént húzhattak fel.

Winnetou nesztelen, kígyószerű mozdulatokkal a kerek nyíláshoz kúszott és belenézett. Odalenn néma sötétség. Visszakúszott a létrához, és a fal mentén leeresztette. A következő percben Old Shatterhand felmászott rajta az első emeletre, s lefeküdt Winnetou mellé.

- Húzzuk fel a létrát? - kérdezte halkan.

- Nem.

- Igazad van. Szükségünk lehet rá, ha esetleg menekülnünk kell. De ne rostokoljunk itt tovább. Menjünk egy emelettel feljebb.

Ennek nem volt semmi akadálya, hiszen a nihorák csak a földszinti létrát távolították el az imént: az első emeleti létra ott volt a helyén. A két jó barát simán feljutott a második emeletre. Sejtették, hogy a foglyok itt vannak valahol, de csak felülről lehet hozzájuk férközni. Fel hát a harmadik emeleti teraszra! Meg is pillantották az odavezető létrát a falhoz támasztva. Igen ám, de a létrán túl kis őrtűz égett, s mellette három nihora harcos üldögélt. Azt a rést őrizték, amelyet a foglyok törtek a falon.

A terasz hossza körülbelül százlépésnyi volt, szélessége négy lépés. Közepén indián módra táplált kis tüzecke, melynek fénye nem látszik el messzire. A három ór közül az egyik a tűzbe bámult, és széles háta nagy árnyékot vetett éppen a létrára. Ez tette lehetővé, hogy Winnetou és barátja észrevétlenül odalopakodjék. Old Shatterhand öklével leütötte a tűzbe révedező őrt. A következő pillanatban torkon ragadták a két másik őrszemet is, s ártalmatlanná tették. Gyorsan megkötözték őket, és szájukat rongyokkal tömték be. A három ór eszméletlenül hevert a teraszon.

- Mestermunka volt - súgta Old Shatterhand elégedetten. - Most leeresztem a létrát a foglyokhoz. Testvérem tartsa szemmel a negyedik emeletet. Ott is örök ülnek, nehogy észrevegyenek valamit!

Nyugodt, de gyors mozdulatokkal eltávolította a levezető lyuk fedelét a ráhengerített nehéz kövekkel együtt. Aztán bedugta fejét a lyukon, és fojtott hangon leszólt:

- Van valaki odalenn?

A mélyben felfigyeltek a hangra.

- Hallottad ezt? - kérdezte Will Parker. - Egy ember a tetőnyílásban!

- Bizonyára az a nyomorult Ka Maku - felelte Dick Stone. - Golyót a fejébe!

- Hülyeség! - szólalt meg Sam Hawkins hangja. - Lövöldözni ráérünk később is, ha minden kötél szakad.

Ez a „kiszólás” elég volt ahhoz, hogy Old Shatterhand ráismerjen Sam Hawkinsra, bár a hangját már elfelejtette.

- Sam Hawkins, maga az? - kérdezte mohón.

- Az bizony! - hangzott alulról a felelet. - Kihez van szerencsém?

- Itt Old Shatterhand beszél.

- Micsoda? Akkor igazán szerencsém van! Hurrá, fiúk, most már van remény! Old Shatterhand megérkezett.

- Vigyázzatok! Leeresztjük a létrát!

- Leeresztjük? Hát nincs egyedül?

- De nem ám! Winnetou is velem van.

- Éljen! - hangzott az örömteljes válasz.

- Vannak fegyvereitek?

- Még nem szedték el tőlünk.

- Remek! Akkor talán sikerül! Ide figyeljen! Előbb a gyerekek jönnek fel, de hangtalanul! Aztán a nők! Legvégül a tapasztalt fegyveresek.

- Értettem - hangzott a katonás válasz.

- Csend és gyorsaság, ez a jelszó. Rajta!

Nemsokára buksi gyermekfej bukkant elő a kerek nyíláson. Old Shatterhand kiemelte és gondjaiba vette, ugyanúgy, mint a többi gyereket. Ezután az asszonyok kerültek sorra. Sam Hawkins jelezte, hogy nemsokára a férfiak jönnek, de nekik nincs szükségük segítségre.

Ám az utolsó pillanatban kellemetlen incidens történt. Egy asszony megcsúszott a létrán, és rémületében felsikoltott. A negyedik emelet teraszán üldögélő nihora örök felfigyeltek az éles sikoltásra. A terasz peremére ugrottak és lepillantottak. Meglátták az alattuk csoportosuló foglyokat, de akkor hűledeztek csak igazán, amikor meglátták Winnetout. Egyikük dörgő hangon, mely az egész pueblót felriasztotta, ezt kiáltotta:

- *Akane, akane! Arku Winnetou csis inte!* (Gyertek, gyertek! Winnetou törzsfőnök van itt!)

A következő pillanatban egy másik, éppen olyan dörgő hang válaszolt:

- Itt meg Old Shatterhand áll, kezében a csodapuskával! Majd adunk nektek asszonyokat és gyerekeket foglyul ejteni!

Közben Winnetou villámgyorsan felkúszott egy létrán a negyedik emeletre, és leütötte azt az őrt, aki a pueblót fellármázta. A két másik nihora társa segítségére sietett, de ezeket Winnetou egyszerűen lelökte a teraszról a mélybe. Szerencsájukra nem törték ki a nyakukat, mert Old Shatterhand a harmadik emeleten elkapta és ártalmatlanná tette őket. Winnetou eltaposta a tüzet, Sam Hawkins pedig az első emeletre sietve, az ottani őrtüzet taposta szét igen okosan, anélkül, hogy erre parancsot kapott volna.

A sötétségbe borult puebló nem volt csendes. A felső teraszokra nihora férfiak és nők tódultak ki, sőt néhányan létrákon lefelé igyekeztek, de Old Shatterhand megállította őket.

- A nihora harcosok maradjanak odafenn! - kiáltotta messze csengő hangon. - Halál fia, aki nem engedelmeskedik!

Nem akart embert ölni, de kénytelen volt bebizonyítani, hogy nem tréfál. Több nihora fáklyát gyújtott a felsőbb teraszokon. Old Shatterhand célba vette az egyiket - nem a fejét, csak a kezét. Karabélyá eldördült, és a fáklya kihullott a kézből, mely tartotta, kihullott és elaludt.

- *Hahi, lata-csi!* (Jaj, a kezem!) - kiáltotta a pórul járt nihora, vérző kezét felemelve.

Három újabb lövés megannyi fáklyát oltott el. Újra sötét lett. Egy rémült hang ezt sipította:

- A varázspuska! Old Shatterhand varázspuskája! Vissza, vissza!

Utána olyan csend lett, mintha a felsőbb emeleteken egyetlen lélek sem tartózkodott volna. Old Shatterhand védenecseihez fordult.

- Együtt vagytok valamennyien? - kérdezte. - Senki se maradt a mélyben?

- Senki - felelte Sam Hawkins.

- Akkor most leereszkedünk a földszintre. Szépen, sorjában. Azt hiszem, a házbeliek békében hagynak minket, amíg búcsút nem mondunk a pueblónak.

Valamennyi létrát idehurcolták, s megindult a menet. Winnetou segített a rászorulóknak. Senkit sem sürgetett, sőt az asszonyokat és gyerekeket óvatosságra intette. Amikor mindnyájan lejutottak, Old Shatterhand észrevehető megkönnyebbüléssel kijelentette:

- Sikerült... sőt könnyebben, mint gondoltam.

Körülvették, és elhalmozták hálás köszönetükkel, de a nagy vadász befogta a fülét.

- Csitt! Egy szót sem akarok hallani. Sürgősebb dolgunk is van! Hol vannak a lovaitok?

- A corralban, a sziklahasadék mélyén - felelte Hawkins.

- És a többi holmitok?

- Ami a zsebünkben volt, megmaradt. De a málhás lovakra rakott holmi, a kivándorlók egész vagyona a gaz nihorák zsákmánya lett. A hirtelen zápor miatt nem tudtunk lerakodni.

- Hm, ez baj. Akkor nem vonulhatunk el haladéktalanul. Előbb kényszeríteniünk kell a nihorákat, hogy a rablott holmit adják vissza. Egyelőre hozzátok ide a lovaitokat a corralból. Ha egy nihora meg akarná akadályozni, van puskátok. Nem kell eltalálni, elég, ha a golyó a füle mellett süvít el. Közben Winnetou testvérem lesz oly szíves elhozni a mi két lovunkat.

Az apacs főnök a maga szótlan módján, csendesen elsietett. Ekkor lelkendezve megszólalt a kántor:

- Üdv a műzsáknak kegyes közbenjárásukért! Köszönöm, hogy hozzám vezérelték nagy operám hőseit. Legalább szemtől szembe láthatom őket. Uram! Old Shatterhand! Ön engem inspirál! Engedje meg, hogy önből ihletet merítsek!

- Ki ez a bolond? - kérdezte Old Shatterhand mosolyogva.

- Majd én megmagyarázom! - ajánlkozott Bicegő Frank, és karon fogta a nagy vadászt.

- Később, később! - hárította el Old Shatterhand. - Most nem érek rá történeteket meghallgatni. De akárhogy sietett is, nem bírt szótlanul elmenni a szőke indián mellett.

- Te is hozzánk tartozol? - kérdezte. - Olyan ismerős vagy nekem! Mondd csak, ki vagy?

- Egyelőre senki, csak apám fia - felelte az ifjú szerényen.

- És ki az apád?

- Nicsa Ini, a navahók főnöke.

- Az én jó barátom, a Nagyvillám? - álmélkodott Old Shatterhand. - Hiszen akkor te Csi Szo vagy! Ilyen csöpp voltál, mikor utoljára láttalak! Azt hittem, Európában tanulsz.

- Onnan jövök, de most már itt maradok.

- Hadd szorítsam meg a kezéd, kedves öcsém! Később majd elbeszélgetünk.

Az indián ifjú visszahúzódott; arca elárulta, milyen büszke arra, hogy a híres ember megszólításával tüntette ki. Winnetou éppen akkor jött meg a két lóval, és jelentette:

- A foglyok lovai is megvannak, de poggyászuk és minden lószerszámuk nyomtalanul eltűnt.

- Itt kell lennie a pueblóban - mondta Old Shatterhand.

- Hogy jutunk hozzá?

- A nihora főnök a kezünkben van. Mindjárt idehozom. Magammal viszem Hawkinst, Parkert és Stone-t. Winnetou testvérem átveszi az itteni parancsnokságot.

- Testvérem nyugodtan távozzon. Mire visszajön, itt mindent rendben fog találni.

A „háromlevelű lóhere” örömet elkísérte Old Shatterhandet. Előbb a corralba siettek lovaikért. A lovak ott voltak, de nyereg és lószerszám nélkül.

- Így is jó - vélte Hawkins.

Útközben elbeszélte Old Shatterhandnek, hogyan találkoztak a kivándorlókkal, és miért csatlakoztak hozzájuk.

- Helyes - bólintott a nagy vadász. - Ezeket a derék embereket támogatni kell. Gondom lesz rá, hogy úticéljukat baj nélkül elérjék. Winnetou barátommal más utunk lenne, de elhalasztjuk, és önökkel tartunk. De az olajkirály kiszemelt áldozatait is meg kell mentenünk. Ez a Grinley - ki tudja, hány neve van még? - sötét alak, s amit magában forral, nem lesz áldásos.

- Majd a körmére koppintunk - ígérte Hawkins.

- Remélem - folytatta Old Shatterhand. - Én most előrenyargalok, ti meg lassan poroszkáljatok utánam. Tartsatok egyenesen északra, míg egy nagy sziklához nem értek. Ott megtaláltok engem Ka Maku társaságában. Egyedül jobban boldogulok vele.

Jó sötét volt, de Old Shatterhand pompás tájékozódási képességével biztosan megtalálta azt a helyet, ahol a nihora alfőnököt megkötözve hátrahagyta. De már előbb leugrott a nyeregből, lovát kipányvázta, s gyalog osont a sziklához. Az utolsó százlépésnyi utat hason csúszva tette meg. Észrevétlenül közelítette meg a nihorákat, s meggyőződött róla, hogy távollétében nem sikerült magukat kiszabadítaniuk. Nesztelenül az alfőnök közvetlen közelébe kúszott, s hirtelen felegyenesedett, mintha a földből pattant volna elő.

- Visszaadom a hangodat, Ka Maku - mondta, és kivette a pecket a nihora szájából. - Unalmas volt rám várni, ugye?

Ka Maku összeszorította a száját, nem felelt.

- Ha a puebló főnöke bevallja, hogy várásban foglyokat rejteget, meglazítom a szíjait.

Ka Maku szeme felcsillant. Ezekből a szavakból arra következtetett, hogy Old Shatterhand nem tud semmi biztosit.

- Hol van az apacs törzsfőnök? - kérdezte.

- A pueblót figyeli - felelte Old Shatterhand.

Jól van, gondolta Ka Maku. Eszerint valóban nem tudnak semmit, tehát továbbra is lehet tagadni.

- Winnetou hiába leselkedik - mondta gúnyosan. - A pueblóban egyetlen fogoly sincs.

- Hagyd abba a tagadást - intette Old Shatterhand. - Ha őszinte lennél hozzám, én is másképpen bánnék veled.

- Tégy, amit akarsz! - kiáltott rá Ka Maku. - De figyelj csak! Lódobogást hallok! No, lesz itt mindjárt haddelhadd!

Ka Maku felemelte fejét, és diadalmasan mosolygott. Azt hitte, a közeledő lovasok az ő harcosai, akik a pueblóból indultak el, hogy megkeressék. Annyira bizonyos volt ebben, hogy el is kiáltotta magát:

- Erre, erre! Itt vagyok! Én, Ka Maku, akit kerestek! Vágjátok le a bilincseimet!

De aki válaszolt neki, Sam Hawkins volt.

- Elhiszem, hogy Ka Maku vagy - mondta nevetve. - De azt már kevésbé, hogy a bilincseidtől megszabadítanálak. Megismeresz vén gazember?

- Sam Hawkins! - kiáltott fel a nihora rémulten.

- Az bizony, Sam Hawkins, Dick Stone és Will Parker - mondta Old Shatterhand. - Amint látod, megfordult a kocka. Te vagy a fogoly, a foglyaid meg egytől egyig szabadok. De harcosaid is foglyok, mert körülvettük a pueblót. Aki megpróbál kitörni, golyót kap a fejébe. Most pedig felkötözlek a lovadra, és szépen hazaviszlek. Ott majd folytatjuk a beszélgetést.

Sam és társai odakötözték a nihorákat lovaikhoz, aztán valamennyien visszatértek a puebló elé. Itt Ka Maku saját szemével meggyőződhetett róla, hogy foglyai egytől egyig kiszabadultak, s majd szétvetette a düh.

Az éjszakai nyugalom nem zavarta meg semmi. A felállított öröknek nem akadt dolguk, a puebló harcosai nem mertek kitörni vagy támadást indítani. Beérték azzal, hogy a felsőbb teraszokról szitkokat szórtak a sápadtarcúakra. Hogy Ka Maku megkötözve hever odalenn, arról a pueblónak még nem volt tudomása.

Winnetou és Old Shatterhand elhatározta, hogy nem bocsátkoznak hosszadalmas tárgyalásokba. Nem fecsérelnék el az időt, hiszen az olajkirályt is utol akarták érni. Ezért már kora reggel körülvették Ka Makut, és kerek perec közölték vele, mit követelnek tőle.

- Látod, mi a helyzet - mondta neki Old Shatterhand. - Akiket a pueblóba csaltál, mind szabadok, mi viszont körülzártuk a pueblót, s harcosaidat még a teraszokról is elűzhetjük, ha akarjuk. Puskáinkkal a ház belsejébe kergethetjük őket. Azonkívül túsok is vannak a kezünkben. Mit szólsz ehhez?

- Semmit - felelte Ka Maku.

- Más mondanivalód nincs?

- Nem bántottunk senkit közületek. Egy haja szála sem görbült meg senkinek. Mit akartok hát tőlem?

- Csak azt, ami a mienk! A holminkat, amit elraboltatok tőlünk. Add vissza, és szent a béke köztünk. De ha nem adod vissza, lenyúzom a skalpodat, és elégetem itt a szemed láttára. Akkor aztán sohasem jutsz el az örök vadászmezőkre. Határozz gyorsan - igen vagy nem! Nem érek rá kukoricázni! Nézd, most kel fel a nap. Amikor tenyérsíri magasságra emelkedik, eljövök a válaszáért. Tovább nem várok. Uff, beszéltem!

Ezzel magára hagyta Ka Makut, annak jeléül, hogy nem veszteget rá több szót. A nihora főnök komoran bámult maga elé. Nem akart a zsákmányról lemondani. Ismerte Old Shatterhand könyörületességét, és nem hitte el, hogy fenyegetését be is fogja váltani. Amikor a fehér vadász visszajött a válaszáért, Ka Maku megrázta a fejét.

- Nem adod vissza? - kérdezte Old Shatterhand.

- Nem! Soha! - felelte Ka Maku.

- Jól van - jelentette ki Old Shatterhand, Samhez fordulva. - Vigyék ezt a fickót a szikla mögé, és vágjátok le a skalpját. Utána meg golyót a fejébe!

Sam, Dick és Will felkapták a nihora alfőnököt, és a nagy sziklához cipelték. Ott Sam előhúzta vadászkését, és a földön gúzsba kötve heverő nihora fölé hajolt. Már homlokának szegezte a kést, amikor Ka Maku felordított:

- Várj! Mindent visszaadok!

- Jókor mondd - bólintott Old Shatterhand. - Ez volt az utolsó pillanat. Üzenj tüstént a pueblóba. Parancsold meg, hogy a squaw-k hozzák le az elrabolt holmit a ház elé, mindent a legkisebb tárgyig. A férfiak maradjanak odabenn! Aki mutatkozni merészel, golyót kap a fejébe. Egyetértünk?

- Igen! - felelte Ka Maku fogcsikorgatva.

- Akkor egyik emberedet feloldozzuk, ő vigye parancsodat a pueblóba. Ha tíz percen belül nem engedelmeskednek, meghalsz.

Az egyik fogolyra mutatott, aki csakhamar megérkezett a pueblóba, melynek lakói csak tőle és általa tudták meg, hogy főnökük a sápadtarcúak kezében van. Előbb óriási jajveszékelés következett, de a hírnök intelmére nekiláttak a rablott holmi lehordásának. A kivándorlók szigorúan ellenőrizték, hogy mindent visszkapjanak.

A squaw-k sűrögtek-forogtak, lecipelték a sok holmit a létrákon. De az elvonulás már nem ment végbe olyan simán. Amikor a zsákmány átadása megtörtént, a nihora harcosok úgy vélték, hogy az ostromnak vége, és az alsóbb teraszokra tódultak. Old Shatterhand cseltől tartott, és dörgő hangon visszaparancsolta a puebló férfinépét a magasabb emeletekre.

Ka Makut és a még megkötözött két nihorát csak az utolsó pillanatban szabadították meg szíjaiktól, amikor a fehér lovasok csapata már útra készen állott. Amikor elvágattak, Ka Maku átkokat és szitkokat küldött utánuk. Old Shatterhand hátrafordult, és mosolyogva intett búcsút a dühében toporzékoló nihora alfőnöknek.

NYOLCADIK FEJEZET FELDERÍTŐK

Ha két indián törzs közt háborúság támad, első dolguk felderítőket kiküldeni, kölcsönösen kikémlelik egymás helyzetét, erejét, terveit és szándékait. Nem könnyű feladat, s csak öreg, kipróbált harcosokat bízhatnak meg vele. De kivételesen fiatalokat küldenek ki, éppen azért, hogy tapasztalatokat szerezzenek. Ilyenkor rendszerint kisebb jelentőségű felderítésről van szó, s ez alkalmat ad a kezdő harcosnak arra, hogy „nevet szerezzen magának”.

Történetünk idején - mint már említettük - a déli nihorák és az északi navahók ásták ki egymás ellen a csatabárdot. A Rio Colorado hosszú mellékfolyója, a Chelly volt a határ a két törzs vadászterülete között. A Chelly mindkét partja veszedelmes vidékké változott, melyet ellenséges felderítők jártak be keresztül-kasul. Néha egymásra bukkantak, és közelharcba keveredtek. Életre-halálra szóló harc volt, s az egyik törzs felderítői többnyire elvesztették skalpjukat. De jaj volt annak a sápadtarcúnak is, aki erre a vidékre tévedt, mert mindkét indián törzs az ellenségének tekintette, és könyörtelenül végzett vele.

A Gloomy Waters, ahová az olajkirály igyekezett, nem volt messze a Chelly folyótól. Grinley ismerte a veszélyt, de úgy vélte, őt nem fenyegeti, mivel mindkét indián törzzsel jó kapcsolatot tartott fenn, s eddig mindig barátságosak voltak hozzá. Persze okosabb lett volna az utat elhalasztani, de nem tehetette. Úgy érezte, hogy Rex bankárt sikerült elszédítenie, s addig kell ütnie a vasat, amíg meleg. Nem is szólva arról, hogy ha sokáig vár, valaki még kinyithatja a nagy haszon reményétől szinte mámoros üzletember szemét.

Ami Rexet és könyvelőjét illeti, ők is hallottak az indián viszálykodásról, de nem ismerték a vadnyugati viszonyokat, és úgy képzelték, nekik nincs és nem is lehet semmi közük az indiánok belügyeihez. Az olajkirály csak megerősítette őket ebben a tévhitükben.

Az öt lovast körülbelül egy nap utat választotta el a Chellytől, amikor egy nagy, füves prérire érve, csodálkozva látták, hogy izmos kis indián póni lovon egy fehér ember közeledik velük szemben. Hátán bőrből készült iszákot viselt.

- Hello! - köszöntötte őket, amint a közelükbe ért. - Már-már azt hittem, indiánok karja közé szaladtam, ami nem lett volna kellemes.

- Nem kell mindjárt begyulladni - felelte Grinley gúnyosan. - Aki fél, maradjon otthon.

- Maradnék én szívesen, ha nem volna sürgős dolgom.

- És mi az a sürgős dolog?

- Láthatja - felelte a póni lovasa, a hátára szíjazott bőrtáskára mutatva. - Kurír vagyok, hivatalos iratokat viszek El Pasóba.

- Szerencsés utat! - vágta el a beszélgetés fonalát az olajkirály, akinek nem volt kedve idegenekkel társalogni.

- Én már túl vagyok a nehezén - jegyezte meg a futár. - De maguk a Chelly felé igyekeznek. Inkább maguknak van szükségük szerencséire. Hát nem tudják, mi van ott?

- Mindent tudunk! Azt hiszi, maga az egyetlen ember, aki nem esett a feje lágyára?

- Jól van. Én csak figyelmeztetni akartam magukat, hogy vigyázzanak. Egyenesen egy nyitott olló két szára közé sietnek. Azt tanácsolom...

- Tartsa meg a tanácsait! - förmedt rá durván az olajkirály.
- Rendben van! Good bye! - mondta erre a futár, és póniját megsarkantyúzva folytatta útját déli irányban.
- A fene egye meg a sok szószátyár alakot! - bosszankodott hangosan Grinley.

Az egész epizód mindössze néhány percig tartott, mégis szöveget ütött a bankár fejébe. Grinley is észrevette, hogy a hangulat elromlott, és a bizakodást aggodalom váltotta fel. Szótlanul poroszkáltak tovább, ki-ki a maga gondolataiba merülten. A nap már leáldozóban volt, s mivel nemsokára egy olyan helyre érkeztek, mely alkalmasnak tetszett a letáborozásra, elhatározták, hogy ott töltik az éjszakát. A vacsorára nem volt gondjuk, mert kiderült, hogy Grinley bőségesen hozott magával elemóziát a pueblóból. Csendben eszegettek, de végül a könyvelő megkérdezte:

- Nem lenne jó tüzet rakni?
- Inkább ne, Mr. Brake - felelte Grinley.
- Tehát ön is aggódik az indiánok miatt?
- Aggódok? A fészkes fenét! Jól ismerem ezt a vidéket és az itteni indiánokat, sokkal jobban, mint az a buta kurír! Nem kell félni semmitől. De az óvatosság sose árt, azért mondom, hogy ne rakjunk tüzet.
- Hm - dűnnyögte a bankár töprenkedve. - Szóval ön szerint ne adjunk semmit a kurír aggodalmára. Nem fenyeget veszély?
- Minket nem, erre mérget vehet! De hogy megnyugtassam önt, elhatároztam, hogy Bushert és Pollyt előreküldöm a biztonság kedvéért, noha valójában teljesen felesleges.

A két említett útitárs sejtette, hogy Grinley valamiben sántikál, de nem szóltak semmit.

- Előreküldi? - kérdezte a bankár. - Minek?
- Felderítőnek. Hogy kikémleljék a terepet, és gondoskodjanak a biztonságunkról. Láthatja, Mr. Rex, mennyire vigyázok önre. Remélem, ez megnyugtatja.
- Igen. Szóval nem egyszerre indulunk el holnap reggel?
- Nem. Én itt maradok önnel és Mr. Brake-kel. Holnap reggel csak Busher és Polly nyargal tovább. Alaposan körülnéznék, s ha valami gyanúsat vesznek észre, tüstént visszafordulnak, hogy figyelmeztessenek minket.
- Hát ez kitűnő! - mondta Mr. Rex megnyugodva.

Nem sejtette, hogy ennek az intézkedésnek mi az igazi oka. Hogy nem az ő érdekében eszelték ki, hanem éppen ellenkezőleg.

Miután a két előőr már hajnalban akart elindulni, a társaság korán tért nyugovóra. De előbb megbeszélték az őrség beosztását. Ilyen sorrendben fognak virrasztani: elsőnek a könyvelő, aztán a bankár, őt meg Grinley váltja fel.

Amikor a bankár felkeltette Grinleyt, ez várt vagy negyedóra hosszat, majd Rex és Brake fölé hajolva meggyőződött róla, hogy mélyen alszanak. Ezután felkeltette Bushert és Pollyt. Hárman félrehúzódtak egy olyan helyre, ahol zavartalanul tanácskozhatnak.

- Az ördög vigye azt az átkozott kurírt! - suttogta Busher. - Már attól félttem, elrontja a boltunkat!

- Nem történt semmi - felelte Grinley. - Sikerült megnyugtatnom a két palit. De térjünk a tárgyra. Pontosán leírtam nektek az olajtó helyét. Remélem, nem tévedtek el.

- Kizárt dolog.

- Ott megtaláltok mindent, ami kell. A negyven hordó olajat, a szerszámokat, mindent. De ide hallgassatok! Amint megérkeztek, tüstént munkához kell látnotok, hogy elég időtök maradjon a nyomok eltüntetésére. A hordókat egyenként a tó partjához gurítjátok, s az olajat becsurgatjátok a vízbe. Az üres hordókat vissza kell vinni a barlangba. Végül a barlang bejáratát el kell tüntetni, de úgy, hogy senki se vehesse észre. Ezután eltörlitek a hordógurítás minden nyomát. Az egész munkát estig be kell fejezni.

- És ha elkészültünk vele, mit csináljunk?

- Jól kialusszátok magatokat, és másnap reggel elébük lovagoltok. Jelenteni fogjátok, hogy az olajtavat megtaláltátok, s odáig az egész út veszélytelen. De a legfontosabb, hogy lelkesen beszéljétek az olajtóról. Dicsérjétek a forrást, hogy milyen gazdag, micsoda vagyont ér!

- Bíz csak ránk. Remélem, te is ki fogsz tenni magadért.

- Természetesen.

- Mennyi lesz a részünk? Nem felejtetted el, mit ígértél?

- Ötvenezer dollárt kaptok együttesen. Osztozzatok meg rajta testvériesen.

Megszorította öccse kezét, jelezve, hogy ez csak lárifári, s csupán csalétkül szolgál Polly megszéledítésére. Az egykori scout nem is sejtette, hogy neki egészen másféle jutalmat szántak.

- Akkor én huszonötezret kapok, igaz? - kérdezte mohón.

- Úgy van! - bólintott Grinley és az öccse egyszerre.

- Nagyszerű! - lelkesedett Polly. - Kár, hogy nem készpénzben kapom.

- Egyelőre nem. A pasas csekkel fizet, s azt csak Friscóban lehet beváltani. Hárman együtt megyünk oda.

- Ennyi pénzért szívesen elnyargalok akár a világ végére is.

- Helyes. Akkor hát mindent tisztáztunk. Most menjetek aludni.

Az éjszaka zavartalanul telt el. Hajnalban Busher és Polly elbúcsúzott társaitól, és elvágtatott.

Az olajkirály megmagyarázta a bankárnak, hogy a két „felderítőnek” egy teljes napra van szüksége, csak így nézhetnek körül alaposan.

- Tehát mikor megyünk utánuk? - kérdezte Rex.

- Csak holnap reggel, ők is akkor fordulnak majd vissza, és félúton találkozunk. Persze ha valami gyanúsát észlelnek, már ma visszajönnek, hogy minket figyelmeztessenek.

De a nap simán elmúlt anélkül, hogy Busher és Polly visszajött volna. A másik három ugyanazon a helyen töltötte ezt az éjszakát, mint az előzőt. A bankár már teljesen megnyugodott, mégis rosszul aludt. A lázas várakozás elűzte az álmod szeméről. Holnap tehát, holnap! Végre meglátja a csodás olajforrást, kezében lesz a kincs, melynek segítségével a milliomosok sorába emelkedhetik. Bekerül a híres „négy száz család”, New York leggazdagabb emberei közé!

Kora reggel útra keltek. Időnként megpillantották s örömmel üdvözölték az előreküldött Busher és Polly nyomait. Ezeket követve nyargaltak erdön-völgyön, füves prérin és sziklás talajon, megállás nélkül délig. Grinley akkor is csak rövid pihenőt engedélyezett. Most már ő is türelmetlen volt, mert csupán negyedórai út választotta el céljuktól. Előbb egy fenyveserdőn keresztül vezető, meglehetősen meredek kaptató következett, utána meg ugyanolyan meredek lejtő. Kénytelenek voltak leugrani a nyeregből és a lovakat kantárszáron vezetni lefelé.

- Még kétszáz lépés, és kitarul előttünk a völgy - mondta Grinley. - Nem nagy völgy, inkább afféle kisebb katlan. Közepén óriási szikla emelkedik a magasba, s egy több száz éves vérbükk áll mellette.

Amikor az útnak ezt a hátralevő kis darabját is megtették, hirtelen megálltak, mintha gyökeret vert volna a lábuk, annyira lenyűgözte őket az eléjük táruló csodálatos látvány. Lábuk előtt mély szakadék nyílt meg, szinte függőleges sziklafal zuhant a mélybe. De a völgykatlan többi oldalát is ilyen sziklafalak alkották. Ennek a majdnem teljesen körülzárt katlannak két keskeny kapuja volt, két sziklarés, melyen a katlanba be lehetett lépni - az egyik a völgyecske északi, a másik a déli végében. Az ösvény, amelyen ők leereszkedtek, a déli bejáratához vezetett. De egyelőre még jó magasan voltak, a hegyoldalon, mely itt ék alakban benyúlt a völgybe. A hely, ahol megálltak, olyan volt, mint egy kőből faragott szószék, ahonnan az egész völgyet át lehetett tekinteni. A nagy kőszikla, melyet Grinley említett, nem volt messze. Mellette az ősi vérbükk hatalmas törzsével, arányos alakjával, terebélyes ágaival valósággal megigézte az ember szemét.

- Milyen pompás fa! - kiáltott fel Mr. Brake.

- Csitt! - intette csendre Grinley, megragadva a könyvelő karját. - Halkabban! Úgy látszik, más is van itt! Nézze csak azt a két indiánt a szikla tövében! Néhány lépésnyire tőlük a lovaik legelésznek!

Úgy is volt. Két indián üldögélt a szikla árnyékában, ahol a hőség elől kerestek menedéket. Hadiszínekre mázolt arcuk zord és fenyegető volt. Egyikük két fehér sastollat tűzött a hajába. Mellettük nyílegyenes vonal húzódott a sziklától a katlan déli bejáratáig.

- Ezt az ösvényt ők taposták ki - súgta Grinley. - Délről jöttek, és észak felé tartanak. Csak rövid pihenőre álltak meg.

- Akkor megvárjuk, míg továbbmennek - mondta a bankár, homlokát ráncolva. - A pueblói kaland óta egyetlen indiánban sincs bizalmam. Ki lehet ez a kettő?

- Ismerem őket, sőt az egyiknek még a nevét is tudom. Mokacsinak hívják, ő a nihorák nagyfőnöke.

- Mit jelent ez a név?

- Bölényt jelent. A nihora főnök híres bölény vadász volt annak idején, amikor ezek a hatalmas állatok nagy csordákban vonultak a prérin keresztül-kasul.

- És honnan ismeri?

- Többször jártam a falvaikban. Mindig barátságosan fogadtak. Most persze más a helyzet, mert kiásták a csatabárdot. Magam sem tudom, mit tegyünk.

- Nem lehet kikerülni őket?

- Nem, mert az óriási kerülő volna, s közben elkerülnénk Bushert meg Pollyt is, akik most már elibénk nyargalnak. Az ördög vigye ezt a két nihorát, éppen most kellett a képüket idedugni! De nézd csak - szakította félbe kifakadását -, hát ez mi?

Észrevett valamit, ami nemcsak meglepte, de a legnagyobb izgalommal töltötte el. A katlan déli bejáratánál, ahonnan a nihorák nyomai a nagy sziklához vezettek, két újabb indián bukkant fel, nem lóháton, csak gyalogosan. Az ő arcuk is rikító hadiszínekre volt mázolva, s egyikük szintén sastollat tűzött a hajába, ami azt mutatta, hogy ha nem is okvetlenül főnök, de bátor, tapasztalt, kiváló harcos. Mindketten puskát fogtak a kezükben.

- Ezek is nihorák? - kérdezte Rex.

- Nem, ezek navahók - lehelte Grinley alig hallható hangon.

- Ismeri őket is?

- Nem. Az a sastollas egészen fiatal ember. Nagy harcos lehet, ha már ilyen kitüntetésben részesült.

- Nézze csak! Lehasalnak a fübe! Vajon miért?

- Könnyű kitalálni. Ellenségei a nihoráknak. A két ellenséges törzs felderítői egymásba botlottak. Helyesebben: a navahók ráakadtak a nihorák nyomaira, és titokban követték őket idáig. Most vér fog folyni. Figyeljük csak, mi lesz!

Grinley reszketett izgalmában, amint szemét kimeresztette. A kiugró kőlapról, ahol álltak, kitűnően megfigyelhettek mindent, ami odalenn történik, de őket nem lehetett látni.

A két navaho, testsúlyát lábainak és kezeinek ujjaira támasztva, lassan kúszott a szikla tövében ülő két nihora felé.

- Az áldóját! - sziszegte Grinley. - Ha még egy percig ülnek ott gyanútlanul, életük utolsó perce lesz!

- Istenem! - sóhajtott fel a könyvelő. - Nem akadályozhatjuk meg?

- Nem... ámbár igaza van! Kihasználjuk a helyzetet a saját javunkra!

A két navahót már csak tízlépésnyi távolság választotta el a kösziklától. A két nihora háttal ül nekik, s nem látja őket. Végük van, végük menthetetlenül!

- Kihasználjuk? - kérdezte a bankár. - Hogyan?

- Mindjárt meglátja - felelte Grinley.

Gyors mozdulattal vállához kapta kétsövvű puskáját, és célzott.

- Az isten szerelmére! Csak nem akar löni? - hüledezett a könyvelő. Kinyújtotta a kezét, hogy elrántsa a puskacsövet, de már eldőrdült az első lövés, s rögtön követte a másik. Az a navaho, aki üstökében sastollat viselt, holtan előrebukott: fejét találta el a golyó. Társát a második golyó ölte meg: furcsán felszökkent a levegőbe, aztán összerogyott.

- Jóságos ég! Megölte mind a kettőt! - jajdult fel Rex elborzadva.

- Mindhármunk javára - felelte az olajkirály. - Önnek is előnye lesz belőle.

Hidegvérrel leeresztette puskáját, aztán előrelépett a szikla párkányára, hogy odalenn megláthassák.

A két puskalövés hangja szinte felrázta a nihorákat. Első rémületükben villámgyorsan felugrottak ülő helyzetükből, de a következő pillanatban levetették magukat a földre, és meglapultak a fűben, hogy minél kisebb célpontot nyújtsanak a lövöldözőnek. A nagy szikla eltakarta szemük elől a két halott navahót, s ezért a nihorák azt hitték, hogy őket vették célba. Ekkor az olajkirály harsány hangon lekiáltott a sziklaperemről:

- Mokacsi, a nihorák nagyfőnöke nyugodtan felállhat! Nem kell rejtőzködni, hiszen ellenségei meghaltak.

Mokacsi felnézett a magasba, s meglepetésében felkiáltott:

- Uff! Ki lőtt?

- Én!

- Kire?

- A két navahóra.

- Honnan?

- Erről a szikláról. Menj oda, nézd meg! Mind a kettő meghalt.

De az óvatos indián nem tett eleget a felszólításnak, hanem hason csúszva közeledett a völgy bejáratához. Akkor aztán felemelte fejét, lassan felemelkedett, előhúzta kését, végül három hatalmas ugrással a hullák mellett termett. Amikor meggyőződött róla, hogy nincs bennük élet, újra felkiáltott, most már a szikla felé fordulva:

- Igazat mondtál. Halottak. Gyere le!

- Nem vagyok egyedül. Még két ember van velem.

- Sápadtarcúak?

- Igen.

- Jöjjenek le ők is!

- Engedelmeskedjünk? - kérdezte Rex.

- Természetesen - felelte Grinley.

- Nem veszélyes?

- Semmiképpen sem. Megmentettem a két nihora életét. Hálásak lesznek érte.

- De hisz ez közönséges gyilkosság volt! Kettős orgyilkosság!

- Oda se neki! Két indián úgyis meghalt volna. Nem mindegy, hogy két navaho vagy két nihora? Ha meg figyelmeztetem őket, akkor mind a négy fübe harap, mert harcra kerül a sor, és kölcsönösen lemészárolják egymást. Én a két nihorát mentettem meg, és így lekötöztetem Mokacsit. Most már baj nélkül eljutunk az olajtóhoz, mert a nihorák védelme alatt állunk. Jöjjön csak le velem nyugodtan.

A bankár és a könyvelő nem ellenkezett tovább, de borzongva gondoltak arra, hogy el kell haladniuk két ártatlan ember mellett, akit az ő üzlettársuk ölt meg minden aggály és lelki-furdalás nélkül. Amint a katlan déli bejáratához értek, elfordították fejüket. Nem vették észre, hogy egy bokor sűrűjéből egy égő szempár figyelte őket izzó gyűlölettel. Amikor elhaladtak mellette, fogcsikorgatva sziszegte:

- Uff! Az a magas, sovány a gyilkos! Nem segíthettem testvéreimen, de bosszút állok értük!

Kúszva hátrahúzódott, és eltűnt a bokrok mögött. Egy navaho volt. Hátvédnek hagyták itt, amikor két szerencsétlen társa előrekúszott.

Az olajkirály most már felült a lovára, úgy léptetett a nihora főnök felé, aki a szikla lábánál várta. Mokacsi messziről nem tudta Grinley arcvonásait felismerni. Most, hogy már csak pár lépésnyire volt tőle, a nihora főnök arca elsötétült, és homloka ráncba húzódott a vastag festékréteg alatt.

- Honnan jön a három sápadtarcú? - kérdezte.

Grinley sokkal barátságosabb fogadtatásra számított, s csalódottan felelt, miközben társaival együtt leugrott a nyeregből:

- Utunk a Rio Gilánál kezdődött.

- És hol fog végződni?

- A Chelly folyónál.

- Nem tudtátok, hogy kiástuk a csatabárdot?

- Tudtuk.

- És mégis idemerészkedtetek?

- Ti a navahók ellen harcoltok, nem a fehérek ellen.

- A sápadtarcúak a navaho kutyaénál is rosszabbak. Amíg nem tolakodtatok ide, békességben élünk. Ha marakodunk, annak is ti vagytok az okai!

- Engem is gyűlölsz? Nekem köszönheted az életedet! Az én két golyóm nélkül ellenségeid megskalpoltak volna!

- Hallgass! Nyelved álnok, mint a kígyóé, sziszegésed utálatos!

Sértő szavai nem csupán a háborús indulatból fakadtak. Úgy látszik, ismerte Grinleyt, emlékezett rá, és nem volt róla jó véleménye.

- Miért beszélsz velem így? - kérdezte az olajkirály. - Sohasem vétettem a nihoráknak!

- Uff! - felelte Mokacsi. - Ha vétettél volna, már nem élnél! De mondd csak, régóta követted már a ránc leselkedő navahókat?

- Nem. Csak az imént pillantottam meg őket, mielőtt puskámat elsütöttem.

- Mit vétettek ellened?

- Semmit.

- És mégis rájuk lőttél?

- Csak azért, hogy az életedet megmentsem.

- Ki kért tőled védelmet? - csattant fel Mokacsi hangja. - Nem egy vadásznak és harcosnak mentettem meg az életét, de egy szót sem ejtettem róla soha. Te meg pár perce állsz előttem, és már harmadszor emlegeted dicsekedve. Kutya vagy, és az is maradsz!

Grinley megszeppent, de a bátorság hiányát szemtelenséggel pótolta.

- Akármit beszélsz - kiáltotta -, mégis nekem köszönheted, hogy élsz!

- Ki mondja azt? Lovaink ott legelészték mellettünk, szuszogással figyelmeztettek, hogy ellenség közeleg. Éppen késem után nyúltam, amikor puskádat elsütötted. Ezek a navahók nem bántottak téged. Nem harcoltál velük, lesből lőtted le őket. Gyilkos vagy, nem harcos!

Levágatom a két navaho skalpját? Nem vághatom le, mert a te alattomos golyóid oltották ki az életüket! Ismered ezt az ifjút, akinek haját sastoll ékesíti? Khasti-tine¹⁵ a neve, és noha csak húsz tavaszt ért meg, bátorságával kiérdemelte ezt a nevet! Egy ilyen kiváló harcost gyilkoltál meg! És még tőlem vársz dicséretet vagy jutalmat!

Az olajkirály térde megroggyant: most már komolyan megijedt, két útitársa nemkülönben. A nihora főnök így folytatta:

- Ilyen a sápadtarcú, ilyen mind! Csak Old Shatterhand kivétel, az ő szívében szeretet lakozik. A többi mind kapzsi és kegyetlen, a romlásunkra tör. Maradj itt, míg vissza nem jövök. Jaj nektek, ha elmertek mozdulni innen!

- Most aztán benne vagyunk a pácban! - dühöngte a könyvelő. - Mi jutott eszébe, hogy minden ok nélkül agyonlőtt két embert? Én azt mondom, tűnjünk el innen!

- Már maga is papolni kezd nekem?! - förmedt rá az olajkirály. - Nem kell mindjárt begyulladni. Arról meg szó se lehet, hogy meglógjunk. Egykettő utolérnének, s akkor még jobban magunkra haragítanánk Mokacsit. Várjunk türelmesen. Talán mégiscsak elenged minket.

Kínos várakozás következett, de szerencsére nem tartott túl sokáig. Negyedóra múlva Mokacsi visszajött, és megállt Grinley előtt.

- A bosszú utolér - mondta. - Fölösleges, hogy én büntesselek meg. Nem két navaho volt itt, hanem három. A harmadik elrejtőzött a bokorban, és mindent látott. Követni fogja nyomaidat, amíg késéd szívedbe nem mártotta. Skalpod olyan biztosan ül a fejedben, mint az őszi falevél az ágon. Mi keresnivalód van a Chelly folyónál?

- Egy kis tó és a környéke.

- A te birtokod?

- Az enyém.

- Ki ajándékozta neked?

- A törvény. A telepesrendelet, mely megengedi, hogy minden szabad földet lefoglalhassunk.

- Szabad föld? A nihorák ősi földje szabad föld? Mit szólnátok ti, ha átkelnénk a Nagy Vízen, és atyáitok földjét elfoglalnánk? A Chelly mellett merészeltél földet foglalni? Takarodj a szemem elől, te tolvaj, te rabló, te gyilkos! Takarodjatok innen!

Kinyújtotta karját, és parancsolóan a völgy északi bejáratára mutatott. Grinley és társai tüstént lóra kaptak, és sietve elnyargaltak. Szívük mélyén örültek, hogy ép bőrrel szabadultak meg innen. Fellélegzettek, amikor a völgykatlan elmaradt a hátuk mögött.

Egy ideig szótlanul poroszkáltak a ritkás erdőben. Az olajkirály fogát csikorgatta dühében.

- Hálátlan gazfickó! - törte meg a csendet. - Azt hittem, a nyakamba borul örömében, s a végén lehord a sárga földig! Nem érdemes egy indiánnal jót tenni! Igaz, hogy egy fehérrel sem! Ön sem állt ki mellettem, Mr. Rex. Hamar elfelejtette, hogy én szabadítottam ki a pueblóból!

- Hm - dühöngött a bankár -, az sem volt egészen tiszta dolog. Minél jobban gondolkodom rajta, annál több kérdés merül fel bennem.

- Micsoda kérdés? Halljuk csak!

¹⁵ Khasti-tine öregembert jelent. Fiatal harcos legnagyobb dicsősége, ha ezzel a névvel illetik

- Majd máskor.

- Nem, most! Szóval nem látja be, hogy hálátlan?

- Nézze csak, mi nem érzelmi, hanem üzleti alapon kerültünk össze. Ha az üzletet lebonyolítottuk, nem tartozunk egymásnak semmivel, hálával sem. Saját érdekében szabadított ki a pueblóból. Ha nem teszi meg, fuccs az üzletnek! Most meg alaposan belenyomott minket a pácba!

- Hogyan?

- A harmadik navaho utánunk oson, és bosszút áll a gyilkoson, de rajtunk is!

- Ostobaság! - felelte Grinley. - Látszik, hogy nem ért semmit a vadnyugati dolgokhoz. Az a navaho nem jöhet utánunk. Sürgősebb dolga van, hiszen felderítő. Vissza kell sietnie csapatához, és jelenteni, hogy Mokacsi itt van. Érti már?

- Talán - dünnyögte a bankár.

- Semmi talán. Úgy van, ahogy mondom. Biztosíthatom, hogy...

Hirtelen elhallgatott, megállította lovát, és kimeresztett szemmel bámult észak felé. Éppen egy tisztáson akartak átvágni. A túlsó oldalon, a fák sötét sűrűjéből két lovas bukkant elő. Azok is megálltak, amint őket megpillantották.

- Fehérek - mondta Grinley. - Két fehér lovas! Nem lehet más, mint Busher és Polly. Menjünk elébük.

A két lovas is elindult. Nemsokára elég közel voltak ahhoz, hogy kölcsönösen felismerjék egymást. Az olajkirály ujjongva felkiáltott:

- Ti vagytok? Hurrá! A legjobbkor talákoztunk! Szabad az út?

- Tiszta a levegő - felelte Busher. - Nyomát sem láttuk egyetlen indiánnak.

- És megtaláltátok a Gloomy Waterst?

- Könnyedén.

- No, és van ott olaj?

- Hogy van-e? Több nem is lehet! Egészen pompás, mondhatom, nagyszerű felfedezés! - lelkendezett Busher örömtől sugárzó arccal, aztán a bankárhoz fordulva, orra elé tartotta zekéje ujját. - Legyen szíves ezt megszagolni! Bűdösek vagyunk, mi? De ez a bűz a rózsaoilaj illatánál is kellemesebb, nem igaz?

A két jómadár ruhájából csak úgy dőlt a petróleum szaga, amit munka közben szívott magába, mialatt a hordókat gurították és ürítették. Busher ötlete volt, hogy ezt a körülményt a nagy család érdekében felhasználja.

- Azt mondják, a pénznek is van szaga - folytatta a legnagyobb elragadtatás hangján. - De mi ez a mi olajcscánk szagához képest! De szag ide, szag oda, ez még senkit sem tartott vissza attól, hogy belemarkoljon. Alig várom, hogy megmutassam önöknek azt a csodás tavat! Kövessenek bátran, az úton nem fenyeget semmi veszély.

- Ez nem olyan biztos - vágott a szavába Grinley. - Mert mi, sajnos, indiánokba botlottunk.

- Hű az áldóját! Mikor?

- Nemrég.

- Miféle indiánok voltak?

- Nihorák. Méghozzá maga a főnök!

- És hogy ütött ki a találkozás?

- Tűrhetően. Rosszabbul is sikerülhetett volna.

Elbeszélte cimboráinak a történeteket, miközben folytatták útjukat észak felé. Egy idő múlva az erdő véget ért, és egy füves prérin haladtak tovább. Itt elég hely volt ahhoz, hogy az öt lovas egymás mellett poroszkáljon, szinte összedugták a fejüket. Rex csupa fül volt, újabb és újabb részleteket kívánt hallani az olajforrásról. Busher és Polly türelmesen válaszoltak kérdéseire, s közben gondjuk volt arra, hogy mohó kíváncsiságát még jobban felcsigázzák.

- Jaj, bárcsak ott lennénk már! - sóhajtott fel a bankár.

- Már nem kell soká várnia - nyugtatta meg Busher. - Másfél óra múlva ott leszünk.

- Másfél óra? - elmélkedett hangosan a könyvelő. - Körülbelül fél órája, hogy találkoztunk. Ez összesen két óra. Csodálkozom, hogy a felderítésre másfél napot fordítottak. Hamarabb is meghozhatták volna a jó hírt.

Ez a „kalkuláció” zavarba ejtette a ravasz „felderítőket”. Azt nem vallhatták be, hogy milyen nehéz és hosszadalmas munka volt a negyven hordó görgetése és lecsapolása a tó partján. Busher végül mégis kivágta magát.

- Azt a feladatot kaptuk, hogy az önök biztonságáról gondoskodjunk - jelentette ki nagy-képűen. - Kötelességünket lelkiismeretesen teljesítettük. Az egész környéket bejártuk, minden bokrot átkutattunk. Ne felejtse el a terepet sem, mely sok helyen roppant fárasztó volt. Csak nemrég készültünk el a munkával. De most már a legkisebb aggodalom nélkül velünk tarthatnak.

Rex teljesen megnyugodott. Olyan vidám és bizakodó hangulat fogta el, mint talán még soha. Nemsokára megérkezik arra a helyre, ahol élete legnagyobb üzlete vár rá. Eddig is gazdag volt, de most milliomos lesz. Kedve lett volna üzletfeleit megölelni, de uralkodott magán, s beérte azzal, hogy megszorítsa könyvelője kezét.

- Végre célhoz érünk - mondta. - Nagy nap ez. Remélem, ön is örül neki.

- Természetesen, Sir - felelte Brake.

- Ez olyan hidegen hangzik - vélte a bankár. - Pedig ha tudná, hogy ez az ügy sokkal közelebb érinti magát, mint gondolja!

- Hogyan, Mr. Rex?

- Mit képzelsz, miért hoztam önt magammal? Mert komoly terveim vannak önnel. Eszem ágában sincs Brownsville-t elhagyni és családotul ide költözni. Persze tevékenyen részt veszek majd az olajforrás kiaknázásában, de csak hazulról, az irodámból. Itt a helyszínen egy bizalmi emberem fogja vezetni az ügyet. Mit gondol, ki lesz ez a kereskedelmi igazgató, aki a mérnököket is irányítja majd, és az egész telep élén áll?

- Nem tudom, Sir.

A bankár orra alatt mosolyogva pislogott rá.

- Nem más, mint ön, Mr. Brake - jelentette ki ünnepélyesen. - Nos, mit szól hozzá?

- Komolyan beszél, Sir?

- Nem szoktam tréfálni. Várom a válaszát. Vállalja a megbízást, a felelősséget?

- A legnagyobb örömmel, Sir! Mindent elkövetek, hogy megelégedését kiérdemeljem.
 - Tudom, Mr. Brake, tudom. De azt akarom, hogy ön is elégedett legyen. Azért eddigi fizetésén kívül bizonyos haszonrészesedést is fog kapni. A módokat otthon megbeszéljük. A feladata nem lesz könnyű. Az indiánok ellenállásával is számolni kell.
 - Füttyölünk az indiánokra! - szólt közbe Grinley. - Majd szervezünk egy fegyveres őrseget, mely elveszi a kedvüket attól, hogy az új telepet megtámadják. Mert hamarosan egész telep nő majd ki itt a földből. Az indiánokat pedig elkergetjük. Eddig is így volt, ezután is így lesz.
- Ebben az egyben igaza volt. A fehérek ellenállhatatlan előretörése az őslakókat visszavonulásra kényszerítette. Ugyanaz a sors várt rájuk, mint a bölényekre, amelyek egykor benépesítették a prérít, és később már csak rezervátumok ritka példányaiként tengették életüket.

KILENCEDIK FEJEZET AZ OLAJTÓ

Másfél óra múlva az öt lovas egy szurdokhoz ért, melyet jobbról és balról fenyvesekkel borított hegyek árnyéka sötétített el. Csak imitt-amott tűnt fel egy-egy lombos fa, mely a táj komorságát kissé enyhítette.

- Ez még semmi - mondta Grinley. - Várjanak csak, amíg a Gloomy Watershoz érünk. Ott lesz csak sötét igazán!

- Messze van még?

- Nem. Ez a szurdok egyenesen oda vezet.

Nemsokára befordultak a szűk völgybe, melynek mindkét oldalán hatalmas szirtek meredeztek. A völgy alján egy kis csermely folydogált, melynek vizén zsíros foltok úszkáltak. Grinley, amint ezeket a foltokat megpillantotta, elismerő pillantást vetett Busherre és Pollyra. Eddig még nem volt alkalma arra, hogy titokban beszélhessen velük, és aggódva töprengett azon, vajon eleget tettek-e a rájuk bízott feladatnak. A vízen úszó olajfoltok most megnyugtatták. Mosolyogva mutatott a csermelyre.

- Oda nézzen, Mr. Rex! - kiáltotta. - Ez a csermely a Gloomy Watersból ered. Mit gondol, mi úszik rajta?

- Csak nem olaj?

- De bizony az!

- Elég kár, hogy elfolyik - jegyezte meg Brake.

- Sose sajnálja, van ott elég, ahonnan jön! - vigasztalta Grinley. - Igen szerencsés körülmény, hogy a tónak nincs más kifolyása, csak ez a vékony, jelentéktelen csermely. Később majd önök gondoskodnak róla, hogy még ez a kevés olaj se vesszen kárba.

- Persze, természetesen! És milyen erős szaga van!

- Minél közelebb érünk a tóhoz, annál erősebb.

A szurdok falai hirtelen kitágultak. Rex és Brake ámuló szeme előtt csodaszép látvány tárult ki hirtelen. A hosszúkás völgy alját sötétben fénylő tó töltötte ki: az egyik sziklafaltól a másikig ért, csak egy keskeny parti sáv maradt szárazon körös-körül. Helyenként egy-egy óriási fenyő nőtt ki rajta; úgy álltak ott, mintha a tavat őriznék.

Fényes nappal volt még, de a völgy mélyén mintha már alkonyodott volna. Egyetlen szellő sem remegtette meg a fák ágait, egyetlen madár sem csivített, egyetlen pillangó sem szálldogált - itt minden élet kihalt! A Gloomy Waters, Komor Vizek elnevezés valóban találó volt. A tó olyan lenyűgöző látványt nyújtott, hogy a bankár és könyvelője percekig bámulta dermedten és szótlánul.

- Nos, ez a mi tavacsánk! - törte meg a csendet Grinley. - Mit szól hozzá, Mr. Rex? Tetszik, vagy nem tetszik?

A bankár mély lélegzetet vett, mint aki hirtelen felriad álmából, s így felelt:

- Hogy tetszik-e? Fönséges és egyúttal hátborzongató! Azt a folyót juttatja eszembe, amelyen a halottakat csónakon szállították az alvilágba a régi görögök hite szerint.¹⁶

- Eh, ki beszél itt alvilágról! Ez a tó sok pénzt, tehát pezsgő életet fog jelenteni önnek! - mondta Grinley. - Szálljon le a nyeregből, Mr. Rex, és vizsgálja meg az olajat! A tavat kényelmesen körül lehet sétálni.

A lovasok leugrottak a nyeregből. Kénytelenek voltak a lovakat megkötni, mert fűjtattak, rúgkapálóztak, és semmi kedvük sem volt itt maradni - vagy az átható olajszag, vagy a komor tájtette őket idegessé. Grinley a vízhez lépett, tenyerével merített belőle, megszagolta, és diadalmasan odakiáltott a bankárnak:

- Folyékony arany! Dollármilliók úsznak ebben a tóban! Maga is meggyőződhet róla, Sir.

Rex követte Grinley példáját. Több helyen is a tó fölé hajolva merített a vízből, megszagolta, és némán rázogatta a fejét. Csak sugárzó arca és lázasan égő szeme árulta el határtalan örömét, egyébként mintha részegen támol ygott volna, annyira erőt vett rajta az izgalom.

- Hihetetlen! - hebegte végre. - Mr. Grinley, ön nem lódított! Ez a tó minden várakozásomat túlszárnyalta!

- Igazán? Hát ennek végtelenül örülök! - kiáltott fel Grinley. - Higgye el, nem a pénz miatt, hanem azért, mert végre sikerült meggyőzőnöm arról, hogy becsületes, tisztességes emberrel van dolga.

Rex mindkét kezét felé nyújtotta.

- Teljesen meggyőzött - mondta. - Ön igazi gentleman. Hadd szorítsam meg a kezét. Bevallom, voltak pillanatok, amikor kételkedtem önben.

- Tudom, Sir - felelte Grinley ártatlan arcot vágva és szemét kimeresztve. - Az a kurír és mások is gyanakodóvá tették.

- Igen, ne haragudjék - mondta a bankár röstelkedve.

- Felejsük el! - indítványozta nagylelkűen Grinley. - Minden jó, ha jó a vége. Vizsgálja csak meg az árut alaposan.

- Megvizsgáltam. Gyönyörű szép, tiszta olaj. Honnan jön? A forrás talán befolyik a tóba?

- Nem! - jelentette ki Grinley fejét rázva. - A tónak csak egyetlen lefolyása van, ez a csermely. Az olaj a tó fenekén fakad. Vagy az is lehet, hogy két forrás van ott: az egyikből víz áramlik, a másikkól olaj. Kiaknázása gyerekjáték. Egyszerűen le kell fölözni és hordókba tölteni.

A bankár összecsapta tenyerét elragadtatásában. De az óvatos könyvelő megint okoskodni kezdett:

- És mi lesz, ha lefölöztük? Hol az utánpótlás?

- A lefölözéssel sohasem készülhet el - felelte Grinley. - A forrás olyan gyorsan tör felszínre, hogy a munkát egy percre sem kell félbeszakítani.

- Akárhogy is, csak annyi olajat fölözhetünk le, amennyi az utánpótlás. Márpedig a csermely, amint láttam, legfeljebb néhány litert visz el óránként.

¹⁶ A Sztüx folyó, a csónakost pedig Kharónnak hívták

- Micsoda? - kérdezte a bankár riadtan. - Mindössze néhány litert óránként?

Szája nyitva maradt és arca elsápadt megdöbbenésében. A könyvelő folytatta a hangos spekulálást:

- Mondjuk, hogy száz liter! Mi az - száz liter óránként? Semmi, abszolúte semmi az óriási tőkebefektetéshez és üzemköltséghez képest, nem is szólva az elszállítás és értékesítés költségeiről.

- Nem téved, Mr. Brake? Jól kalkulál?

- Nézzük csak - felelte a könyvelő. - Mióta van itt ez a tó? Időtlen idők óta. És évezredek alatt csak annyi olaj folyt ki belőle, amennyit ez a csermely elbír. Akkor a forrás is nagyon vékonyan csordogálhat.

- Borzasztó! - jajveszékelt a bankár. - Ilyen hosszú, nehéz utat tettünk meg semmiért! Kétségbeejtő!

A könyvelő érvelése az olajkirályt is megrémítette. Micsoda fáradságába és mennyi költségébe került az olajat hordónként ideszállítani, elrejtteni, majd a tóba ömlesztetni. És mindez hiába! Egész terve összeomlik, mégpedig az utolsó percben, a siker küszöbén!

Szeme könnybe lábadt, és segítségért könyörögve nézett mostohaöccsére. Neki magának nem jutott eszébe semmi. Ez a minden hájjal megkent, kerges szívű gazfickó most összezsugorult, mint egy bicska. Szinte szánalmas volt gyámoltalanságában.

Szerencsére Busher feltalálta magát. Nemhiába volt a „szemesek” vezére, ravaszsága nem hagyta cserben. Először hosszasan, fölényesen kacagott, aztán a bankárhoz fordult.

- Mit jajgat, Mr. Rex? Nem szégyelli magát kishitűségéért? Ha mindaz, amit Mr. Brake itt összezagyvált, igaz volna, akkor Grinley pofonokat érdemelne. Pedig ő sem esett a feje lágyára. Alaposan megvizsgálta a Gloomy Waters körülményeit, mielőtt olyan nagy reményeket fűzött hozzájuk!

- Gondolja? - kérdezte a bankár éledező reménykedéssel.

- Nem gondolom, hanem tudom. Ha az olaj vastagabban csurogna, nem ajánlaná fel önnek, hanem maga aknázná ki. Csak azért fordult önhöz, mert a forrás kifejlesztése nagy előkészületeket és komoly tőkét igényel.

- Hogyan? Hogyan?

- Hát mondok valamit, Mr. Rex. Ha egy súlyos tárgy nehezedik egy léggömbre, fel tud az szállni? Erre feleljen nekem! Fel tud az szállni?

- Nem tud. Hogy is tudna?!

- Most képzelje el, mennyit nyom a tó teljes tartalma, ez az óriási víztömeg, mely az olajforrásra nehezedik! Akármilyen bőséges forrás is, fel tud-e törni?

- Nem tud! Igaza van! - kiáltott fel Rex, s a homlokára ütött.

Brake is beleesett a csapdába. Üzletember volt, a matematikához, illetve az aritmetikához még értett valamit, de a fizika tudományához semmit. Eszébe se jutott, hogy az olaj könnyebb a víznél, tehát minden körülmények között fel kell szállnia a víz felületére. Grinley fellelegzett. Busher kihúzta a csávából, s most diadalmas mosollyal folytatta:

- Az olaj nem tud ezernyi mázsa víz súlyával megbirkózni. A forrás talán csak egy kis hasadék a tó fenekén. De ha nagy, nagy teljesítményű szivattyút szerelünk ide, hamarosan szabaddá tehetjük az olaj útját. Majd meglátja, milyen erővel szökik fel akkor, akár százlábnyi magasba. Elég kár, hogy Grinleynek nincs pénze egy ilyen szivattyúmű felállítására. Akkor fűtyülne az önök közreműködésére!

Busher magabiztos hangja és érvei megmentették a helyzetet. A bankár reményei feléledtek, és a könyvelő is elfelejtette aggályait. Olaj van itt, a vak is látja, csak megfelelő gépek kellenek, felszerelés, miegymás, hogy a forrás megmutassa, mit tud. Közben Grinley is összeszedte magát, és szabadjára engedte szóáradatát, mellyel még jobban megszédítette a vevőt. A bankár elhatározta, hogy nem lép vissza az üzlettől, de előbb terepszemlét akar tartani.

- Járja csak körül a tavat - biztatta Grinley. - Polly majd elkíséri.

A ravasz kópé azért mondta ezt, mert magára akart maradni az öccsével. Amikor ez megtörtént, megkönnyebbülten felsóhajtott, és megtörölte verítékező homlokát.

- Hű, az istókját, nehéz percek voltak ezek! - mondta. - Ha nem sietsz a segítségemre, mindennek vége. Már-már azt hittem, nem megy lépre!

- No még csak az kellene! - nevetett Busher.

- És mi lesz, ha meglátják a barlangot? Hisz elmennek mellette.

- Nem látják meg - nyugtatta meg Busher. - A bejáratot gondosan elmismásoltam. De most már igyekezz kihúzni belőle a csekket. Nem időzhetünk itt soká, legfeljebb holnap reggelig. És hogyan intézzük el a két balekot? Golyóval vagy késsel?

- Hm. Ha lehet, inkább elkerülném.

- Hogyan? Életben hagyod őket? Megörültél?

- Félreéresz. Csak nem akarom, hogy a szemem láttára haljanak meg. Mit szólnál ahhoz, ha a barlangba zárnám őket?

- Nem rossz ötlet. Megkötözzük őket, és bezárjuk abba az odúba. Ott szépen elpusztulnak, nem kell végignéznünk a nyavalygásukat. All right! De mikor?

- Mihelyt megkaptuk a csekket, puskatussal barátságosan fejbe kólintjuk őket.

- Pollyt is?

- Őt még nem. Talán még szükségünk lehet rá. Amíg ezt a veszedelmes vidéket a hátunk mögött nem hagyjuk, jobb, ha hárman vagyunk, nem ketten. Aztán ha eljön az ideje, megszabadulunk tőle.

Ez a vidék valóban veszedelmes volt a számukra. Nem is sejtették, hogy minden lépésüket figyelik. Nem messze tőlük, ahol a szurdok a tóba torkollt, egy indián hasalt a bozótban, és rajtuk tartotta a szemét. Az a navaho, aki kénytelen volt végignézni két meggyilkolt társa haláltusáját. Grinley és Busher lepihent a fűben, s az indián azt gondolta magában: „Most egy darabig itt maradnak. Van időm harcosainkhoz szaladni és idehozni őket.”

Hátraosont a bokrok közt, és eltűnt a szurdokban, olyan ügyesen, hogy egyetlen nyomot sem hagyott hátra.

Kis idő múlva Rex és két kísérője körülsétálta a tavat, s visszatért a dicső testvérpárhoz.

- Nos, uraim - kérdezte Grinley -, volt alkalmuk megnézni mindent? Mit határoztak?

- Megvesszük - felelte a bankár.

- Meggyőződött róla, hogy kitűnő üzlet lesz?
- Ha nem is kitűnő, de meglehetősen.
- Hagyjuk ezeket a kereskedői szólamokat, Sir. Én ragaszkodom a megbeszélt összeghez, és egyetlen centet sem engedek belőle. És az időm kurta. Lehet, hogy indiánok ólálkodnak a közelben, s nincs kedvem a skalpomat nekik ajándékozni.
- Akkor iszkoljunk innen minél előbb - vélte a bankár.
- Helyes, de csak akkor, ha az üzletet perfektuáltuk. Úgy állapotunk meg, hogy mihelyt a tóhoz érkeztünk, döntenünk kell. Széna vagy szalma?
- Mondtam már, hogy széna! - felelte a bankár kissé bosszúsan.
- Szénának azt nevezem, ha az aláírt csekk a kezemben van.
- Mit szól hozzá, Mr. Brake? - fordult könyvelőjéhez Rex.
- Elég ideje volt tanácskozni vele! - tiltakozott erélyes hangon Grinley. - Most már csak a papírok kicserélése van hátra. Az adásvételi szerződést én már régen aláírtam, itt van nálam, ebben a minutában átadhatom. Persze csak a csekk ellenében. Elő a tollat, Sir!

Rex lecsavarható fedelű tintásüveget vett elő, aztán kiállította és aláírta a csekket, mely egy San Francisco-i bankra szólt, ahol aláírását ismerték, és a csekket minden bizonnyal ki fogják fizetni. Amikor Grinley kézhez kapta a becses papírdarabkát, szemében kapzsi tűz csillant meg, elégedetten felkacagott, és így szólt:

- Rendben van, Mr. Rex. Tessék a szerződés! Ön ettől a perctől kezdve egyedüli tulajdonosa ennek a csodás olajlelőhelynek. Sok szerencsét kívánok önnek. S mivel a tó és egész partja az öné, elárulok egy titkot, melynek még jó hasznát veheti.
- Miféle titkot?
- Egy rejtett barlangot.
- Ez minden?
- Hohó! Úgy beszél róla, mintha nem érne semmit. Pedig a barlang az első időkben nagy hasznára lesz önnek és embereinek. Először is éléskamrául szolgálhat, és indián támadás esetén búvóhelyül is.
- Hát jó - mondta a bankár. - Nézzük meg azt a barlangot.
- Jöjjön velem, mindjárt megmutatom.

Elindultak a parton, s hamarosan elértek arra a helyre, ahol a szikla közelebb húzódik a tóhoz. Ennek a sziklának a lábánál rengeteg kötörmelék hevert meglehetősen magasan felhalmozva. Busher és Polly tüstént nekilátott a görgeteghalom tetejének elhordásához. Rövid idő múlva egy nagy lyuk vált láthatóvá, mely a sziklába nyílt.

- Ott a barlang! - kiáltott fel a bankár. - Már látom! Szabadítsuk fel a bejáratot! Gyorsan, gyorsan! Segítsen ön is, Mr. Brake!

A bankár és a könyvelő buzgón előrehajolt, hogy kivegye a részét a munkából, hátat fordítva a többieknek. Busher félreállt, és kérdő pillantást vetett Grinleyre. Az olajkirály biccentett. Mindketten puskát ragadtak, és ki-ki lecsapott vele egy-egy fejre. A bankár és a könyvelő előrezuhant. Kezüket és lábukat gyorsan megkötözték, s mihelyt a bejárat szabaddá vált, a két eszméletlen embert behurcolták a barlang mélyébe, s ott lefektették a földre. Ha eszméletnél

lettek volna, tüstént észre kellett volna venniük a sok üres hordót, mely a barlangot csaknem betöltötte.

Ezek után újra kupacba hordták a kötörmeléket, amíg teljesen el nem takarta a barlang bejáratát. Mondanunk sem kell, hogy a három gazember alaposan megmotozta áldozatait, elszedve tőlük mindent, amit értékesnek tartottak, aztán visszatértek a lovakhoz.

- Végre! - kiáltott fel az olajkirály. - Nagy üzletet sikerült nyélbe ütnöm, de még sohasem kellett annyit izgulnom és fáradoznom, mint ezekben a napokban! És még most sem készülünk el vele teljesen. Ezt csak akkor mondhatjuk el, ha szerencsésen eljutottunk San Franciscóba, és a csekket beváltottuk. Azt javasolom, induljunk el azonnal.

- Helyes - felelte Polly -, de előbb osztozkodunk.

- Micsoda? Mi az, amin osztozkodni akarsz?

- Hát a zsákmányon! Amit elszedtünk tőlük.

- Olyan sürgős?

- Éppenséggel nem sürgős, de jobb, ha mindegyikünk tudja, mi az övé.

Grinley olyan dühös lett, hogy legszívesebben ott mindjárt leütötte volna a scoutot, de észbe kapott. Legyen meg az öröme, hisz a végén úgyszólván visszavesznek tőle mindent. Így hát közönyös hangon felelte:

- Nem bánom. A lovakat persze nem osztjuk el, de a többi holmin sem fogunk összeveszni. Utóvégre cimborák vagyunk, s számárság volna ilyen semmiségekért marakodni.

Letelepedtek, s kirakták a rablott holmit maguk elé a földre: órákat, gyűrűket, fegyvereket, pénztárcákat és egyebet, hogy egyenként felbecsüljék, és egymás közt elosszák.

Mialatt az osztozkodás folyt, nyolc indián osont a tóhoz vezető szurdokon keresztül. Navaho harcosok voltak, s az a felderítő vezette őket, aki az előbb már járt itt. A völgy kapujához érkezve meglapultak a bokrok mögött, s figyeltek, hallgatóztak. Mindjárt meglátták a fűben ülő három sápadtarcút.

- Uff! - súgta a legidősebb navaho harcos a felderítőhöz fordulva. - Minden úgy van, ahogy testvérem jelentette: a tó vizét olaj borítja. Vajon hogy került oda?

- Ezt csak a sápadtarcúak tudnák megmondani - felelte a felderítő.

- Testvérem öt sápadtarcúról beszélt. Én csak hármat látok.

- Az előbb öten voltak. Kettő hiányzik.

- És melyik az, aki testvérünket, Khasti-tinét meggyilkolta?

- Ott ül! Az, akinek két puskája van az ölében - mondta a felderítő, s az olajkirályra mutatott.

- Csúnya halál vár rá. De a másik kettő is a kínzócsölöpre kerül. Uff! Az előttük heverő tárgyakon osztozkodnak. Hol az egyik nyújtja a kezét, hol a másik. Kettő meg eltűnt. A holmi bizonyára azoké volt. Talán megölték őket?

- Majd megtudjuk. Mikor csapjunk le rájuk?

- Most mindjárt. A rablott zsákmányon jár az eszük, másra nem is figyelnek. Nem is fognak védekezni rémületükben. Testvéreim kövessenek!

Felpattant, s mögötte a többi hét. Néhány ugrással a fehérek közelébe értek. A rajtaütés olyan gyorsan és váratlanul ment végbe, hogy mire a banditák feleszméltek, máris megkötözve feküdtek a fűben.

Hallgattak, s a navahók sem szóltak egy szót sem. Öten leültek a foglyok mellé, míg három navaho terepszemlét tartott. Amikor visszajöttek, egyikük jelentette:

- A két sápadtarcút nem találtuk sehol.

- Nem másztak fel a sziklákra?

- Nem, mert akkor megtaláltuk volna a nyomaikat.

- No, majd mindjárt megtudjuk, hova lettek - mondta a legidősebb navaho. Kését az olajkirály mellének szegezte, és szigorúan rászólt: - Te vagy az a sötét gazember, aki testvérünket, Khasti-tinét meggyilkolta. Ha nem mondd meg tüstént, hová lett a két sápadtarcú, aki az imént még veletek volt, szívedbe döföm ezt a vasat.

Grinley majd elájult rémületében. Mit feleljen? Ha megmondja az igazat, kihozzák a bankárt meg a könyvelőt a barlangból, s akkor fuccs a nagy üzletnek. De ha hallgat, ez a zord indián még beváltja fenyegetőzését, és leszúrja. Elvesztette a fejét, de szerencsére a mostohaöccse megint kihúzta a csávából.

- Tévedsz! - kiáltotta a navahónak. - Akit késeddel fenyegetsz, nem Khasti-tine gyilkosa. Ártatlanok vagyunk testvéred halálában.

Az indián elfordult Grinleytől, és ráförmedt Busherre:

- Hallgass! Nagyon jól tudjuk, ki a gyilkos.

- Nem, nem tudjátok.

- Ez a testvérünk látta - mutatott a navaho a felderítőre.

- Csak azt látta, hogy ott vagyunk, de hogy ki lőtt, azt nem láthatta.

- Szóval bevallod, hogy ott voltál, amikor a testvérünket megölték?

- Miért tagadnám? Soha életemben nem hazudtam, és most is igazat beszélek. A két fehér ember, akit rajtunk akartál számon kérni, az a kettő a gyilkos.

- Uff! - kiáltott fel a navaho. - Nincsenek itt, tehát mindent rájuk lehet fogni! Rögtön mondd meg: hol vannak?

- Itt! - felelte Busher, és habozás nélkül a tóra mutatott.

- A vízben?

- Igen.

- Belefutottak?

- Bele.

- Ne hazudj! Ki lenne olyan esztelen, hogy ebben a mocskos vízben fürdeni próbáljon?

- Önként senki. De kénytelenek voltak fürödni.

- Ki kényszerítette őket?

- Mi hárman.

- Mit beszélsz? A tóba... fojtottatok... őket? - kérdezte a navaho megdöbbenve. Indián volt, sokak szerint kulturálatlan vadember, mégis undorral és iszonyattal töltötte el a gyilkosságnak ez az aljas módja. - Megfojtani... embert! És miért?

- Halálos ellenségeink voltak.

- Hogyan? Az ember nem lovagol halálos ellensége társaságában!

- Nem sejtettük, hogy az ellenségeink. Csak itt tudtuk meg. Maguknak akarták az olajtavat megtartani, és elhatározták, hogy minket eltesznek láb alól. Azért fojtottuk őket a tóba, hogy ne törhessenek az életünkre.

- És nem védekeztek?

- Váratlanul ütöttük le őket puskatussal.

- A víz miért nem vetette fel őket?

- Köveket kötöttünk a lábukra. Lesüllyedtek a tó fenekére.

Az indián kis ideig hallgatott, majd ezekkel a szavakkal fejezte be töprengését:

- Lehet, hogy igazat beszélsz, de utállak. Aki saját fajtáját vízbe fojtja, ahogy a rühes kutyákat szokták, nem érdemli meg az ember nevet. Orvul öltétek meg őket, harc nélkül. Vörös ember nem tenne ilyet.

- Nem volt más választásunk - védekezett Busher.

- Semmi közünk hozzá - intette le a navaho. - Jártatok már ennél a tónál azelőtt is?

- Én jártam itt - szólalt meg Grinley.

- Mikor?

- Három hónappal ezelőtt.

- És már akkor is volt itt olaj?

- Volt. Azért mentem el, hogy társakat keressek, akik segítenének az olajat felszínre hozni és értékesíteni. De ők egyedül akarták birtokba venni.

- Uff! Itt azelőtt sohasem volt olaj. Csak nemrég törhetett fel a mélyből. De akkor is a miénk, a vörös embereké. A sápadtarcúak rablók, birtokba veszik azt, ami nem az övék. Jobb lett volna otthon maradnotok. Kiástuk a csatabárdot. Egyenesen a halálba lovagoltatok.

- Mit beszélsz?! - kiáltotta Grinley. - Mit vétettünk neked?

- Hallgass. Most elviszünk a főnökünkhöz, ő majd összehívja a vének tanácsát, hadd ítélezzék fölöttetek. Uff, beszéltem!

Elfordult tőlük, jelezve, hogy a tárgyalást befejezte. Intett társainak, s azok megmotozták a három foglyot. Mindent elszedtek tőlük, csak a csekket nem. Vezetőjük két ujjával óvatosan megfogta a kis papírlapot, aztán visszadugta Grinley zsebébe.

- Ismerem ezt - mondta. - Rontó varázslat... beszélő papír!

Közben bealkonyodott. A navahók szívesen itt maradtak volna éjszakára, de az olaj szaga elűzte őket. A foglyokat lovaikra kötözték, aztán a szurdokon keresztül benyargaltak az erdőbe, amíg egy tisztásra nem értek, ahol víz volt. Itt leszálltak a nyeregből. A foglyokat fákhoz kötözték, és letáboroztak. Tökéletes biztonságban érezték magukat, nem is sejtve, mi vár rájuk.

Mokacsi ugyanis, a nihorák főnöke, amikor a sápadtarcúak eltávoztak, merő óvatosságból még egyszer megvizsgálta a navaho felderítők nyomait. Azt már előbb is észrevette, hogy a két meggyilkolt navahón kívül egy harmadik is volt ott. Most meg akarta tudni, hova lett ez a harmadik felderítő.

Hosszas keresgélés után megtalálta az életben maradt navahónak a nyomait: ezek nagy kerülő után a sápadtarcúak nyomait követték.

„Ez a navaho bosszút akar állni társai gyilkosain, ezért követi a nyomaikat. Nyilvánvaló, hogy a csapat, melyhez tartozik, ugyanabba az irányba tart. Majd utánuk eredünk, és szépen elfogjuk őket!” - gondolta a nihora főnök.

De előbb az ellenkező irányba lovagolt. Nemsokára egy rejtett erdei tisztáshoz ért, ahol körülbelül harminc nihora harcos táborozott. Ezek is felderítők voltak, míg a főcsapat jóval hátrább volt. Mokacsi a harminc harcossal útra kelt, óvatosan követve a navaho felderítő és a sápadtarcúak nyomait. Később észrevette, hogy ez utóbbiakhoz két más sápadtarcú csatlakozott. (Mi már tudjuk, kik voltak azok: Busher és Polly.)

A nihorák elérkeztek az olajtóhoz vezető szurdokhoz. Itt elrejtőztek. Nemsokára megpillantották azt a bizonyos életben maradt navaho felderítőt, amint kijött a szurdokból, és elsietett. Az egyik nihora puskájához kapott, hogy lelője, de a főnök tiltó mozdulattal visszatartotta, s a fülébe súgta:

- Ne bánts! Úgyis visszajön, és társait is magával hozza. Akkor aztán elfogjuk valamennyit.

Rövidesen kiderült, hogy találgatása helyes volt. A navaho felderítő csakugyan visszajött, mégpedig nyolcadmagával. Benyargaltak a szurdokba, nyilván azzal a szándékkal, hogy a szűk ösvény másik végében leszállnak lovaikról, és megtámadják a fehéreket.

A nihorák megvárták, mi lesz. Mokacsi csodálkozva látta, hogy csak három sápadtarcú fogollyal jönnek vissza. Eredeti terve az volt, hogy rajtuk üt abban a pillanatban, amint kibukkannak a szurdokból, de meggondolta magát. Intett harcosainak, hogy maradjanak rejtekhelyükön. Előbb meg akarta tudni, mi lett a hiányzó két sápadtarcúval. Hagyta, hogy a navahók elvonuljanak, azután néhány emberével keresztülsietett a szurdokon, a Komor Vizek felé. A tó partjait gyorsan átkutatták, de a két hiányzó fehér embert nem találták meg.

- El nem mehettek - vélte Mokacsi. - Megölték őket, és hulláikat bedobták a tóba.

Visszatért harcosaihoz. Két embert hátrahagyott a lovak őrzésére, a többi huszonnyolccal pedig gyalog a navahók után sietett. Ezek még nem járhattak messze, s várható volt, hogy hamarosan letáboroznak valahol.

Az esti derengésben még fel lehetett ismerni nyomaikat, melyek az erdőbe vezettek. Mokacsi a nyomok irányát követve harcosaival behatolt az erdőbe. Kis idő múlva füst szaga csapta meg az orrát, és pár perc múlva megpillantotta egy kis indián tábortűz fényét. Megállt, és suttogó hangon kiadta a parancsot embereinek:

- Ezek a navahók nem harcosok, hanem éretlen gyerekek. Felderítő úton tüzet raknak! Testvéreim kerítsék be őket, s ha jelt adok, támadjanak. Élve fogjuk el őket, hogy a kízócsölöpre köthessük valamennyit!

Mint nesztelen árnyak suhantak a nihorák a fák közt a tisztás felé. Mokacsi a kellő pillanatban velőtrázó indián csatakiáltással adott jelt a támadásra: a sikolyt emberei viszonozták, s minden oldalról rávetették magukat az ellenségre. A navahók nem számítottak rajtaütésre: meglepeté-

sükben védekezni sem tudtak. Lehengerelték őket, még mielőtt kést, puskát vagy tomahawkot ragadhattak volna.

- Hála az égnek! - súgta társainak az olajkirály. - Megmenekültünk!

- Vagy ki tudja? - legyintett Polly.

- Ne legyetek kishitűek. Mokacsi egyszer már szabadon bocsájtott minket. Most sem fog bántani.

E néhány halk szó nem tűnt fel senkinek. A navahók megkötözve feküdtek a fűben, fegyvereiken a nihorák osztozkodtak. Mokacsi a tűz mellett állt, és parancsoló hangon kiáltotta:

- Ki a navahók vezére?

- Én! - felelte az egyik.

- Hogy hívnak?

- Nevem Hu Kuf - hangzott a válasz.

- Vagyis Gyorsparipa - bólintott a Bölény. - Csak az a baj, hogy akkor vagy gyors, amikor az ellenség elől futsz. Most nem sikerült elszaladnod.

- Mokacsi, a nihorák főnöke hazudik! - csattant fel Gyorsparipa hangja. - Az én hátamat nem látta még ellenség.

- Lehet, hogy bátor vagy, de okos nem! Elvette a nagy szellem az eszedet? Hát nem sejtetted, hogy a nihorák is kiküldték felderítőiket? Miért nem tüntetted el nyomaiddat? Miért raktál tüzet, mintha béke volna? Hibádat már nem teheted jóvá, mert kízóoszlopon fogsz meghalni.

- Úgy halok meg, mint bátor harcoshoz illik - felelte Hu Kuf. - Az én jajgatásomat nem fogod hallani. És mi lesz ezekkel a sápadtarcúakkal?

Az olajkirály nevetlenül beleszólt a két indián vitájába.

- Mokacsi, a nemes lelkű törzsfőnök szabadon bocsát minket! - rikoltotta.

- Hallgass, kutya! - kiáltott rá Mokacsi homlokát ráncolva. - Ki engedte meg, hogy beszélj? S honnan tudod, hogy futni hagylak?

- Mert egyszer már elengedtél.

- Hát aztán? Elengedtelek, mert utáltalak látni. Másodszor nem engedlek el. Akkor még öten voltatok, most csak hárman. Hol a másik kettő?

- Meghalt - hebegte Grinley jóval halkabban, mint az előbb.

- Ki ölte meg őket?

- Mi.

- S miért?

- Mert észrevettük, hogy titokban az életünkre akarnak törni. Megelőztük őket.

- Uff! Egy szavadat sem hiszem el! Hol vannak a holttestek?

- A tóban.

- Vízbe fojtottad őket?

- Igen.

Az olajkirálynak nagy erőfeszítésébe került, hogy ezt az igent halkan, alig hallhatóan elrebegje. Amitől félt, rögtön bekövetkezett. Mokacsi belerúgott, aztán az arcába köpött.

- Te szörnyeteg! - kiáltotta. - Nem ember vagy te, hanem nyomorult féreg, úgy is fogsz meghalni! Bizonyára alattomosan, orvul ölted meg őket, éppen úgy, mint Khasti-tinét!

Gyorsparipa felemelkedett, már amennyire kötelei megengedték.

- Mit hallok? Ki ölte meg Khasti-tinét?

- Ez a szemtelen sápadtarcú! És még azt meri remélni, hogy szabadon bocsátom.

- Uff! Nekünk meg azt mondta, hogy a két vízbe fojtott sápadtarcú volt a gyilkos.

- Hazudott! Saját ajkáról hallottam, hogy ő lőtte le a navaho felderítőket. Még kérkedett is a gáztettével, eldicsekedett vele előttem! Most meg a bűnt arra a két sápadtarcúra akarja fogni, akiket vízbe fojtott. Semmi közöm a meggyilkoltakhoz, nem tartoztak az én törzsemhez, mégis megbosszulom a halálukat. Ezt a három sápadtarcút előbb a kízóoszlophoz kötettem, s aztán vízbe fojtom, ahogy ők tették utolsó áldozataikkal. Uff! Beszéltem!

Egy embert elküldött a hátrahagyott lovakért. A nyeregtáskákból szárított hús került elő. Megvacsoráztak. A húsból a navaho foglyoknak is adtak, de a három sápadtarcú egy falatot sem kapott.

- Végünk van! - súgta Busher a bátyjának. - Kár volt azt a vízbe fojtási mesét kitalálni.

- Ugyan ne lamentálj! - felelte Grinley. - Már sok ilyen pácban voltam, s mindig kikászálódtam belőle. Most is úgy lesz, meglátod.

Busher nagyot sóhajtott, s nem folytatta a vitát.

De már régóta nem beszélünk Winnetouról és Old Shatterhandról. Vajon hol volt és mit csinált a két jó barát?

Amióta kilesték Grinley és társai beszélgetését, egy percig sem tágitottak attól a szándékuktól, hogy ezt az öt embert követik a Gloomy Watersig. Mivel előbb még a puebló foglyait kellett kiszabadítaniuk, Grinley kétnapi előnyre tett szert. Csakhogy Winnetou ismert egy rövidebb ösvényt, mely szintén a tóhoz vezetett. A puebló pihent lovain a kis csapat gyorsan haladt, és már csak kétórányi távolság választotta el őket a tótól, amikor nagy örömeikre újrarábukkantak Grinley nyomaira. Winnetou és Old Shatterhand leugrott a nyeregből, hogy a nyomokat tüzetesen megvizsgálja.

- Mit szól testvérem ehhez a zűrzavarhoz? - kérdezte Old Shatterhand. - Még sohasem találtam nyomot, amelyből ennyire nehéz lett volna kiokosodni.

Winnetou maga elé bámult, mintha a rejtvény kulcsa ott volna a levegőben, éppen az orra előtt. Két percig még hallgatott, aztán olyan határozottan válaszolt, mintha minden tévedés kizárt dolog lenne:

- Holnap háromféle emberrel fogunk találkozni: fehérekkel és olyan vörös harcosokkal, akik két különböző törzs fiai.

- Hogyan?

- Előbb öt lovas haladt erre, mégpedig azok a fehérek, akiket üldözünk. Aztán egy magányos lovas következett, később meg egy csapat, mely háromszor tíz emberből állt. - Az égre pillantott, mintha a nap állásáról kívánná meggyőződni, majd így folytatta: - Jó lenne alkonyatig

elérni a Gloomy Waterst, de az idő rövid hozzá, s a veszély túl nagy. Testvérem hogy vélekedik erről?

- Igazad van - felelte Old Shatterhand. - Mire odaérnénk, már nem látnánk semmit, de az ellenség észrevenné közeledésünket.

- Úgy van - bólintott az apacs. - Legokosabb volna letáborozni éjszakára.

- Hol?

- Winnetou ismer egy alkalmas helyet, ahol akár tüzet is lehet rakni. Pedig csak egy órányira van a tótól. Testvéreim jöjjenek csak utánam.

Ezzel lóra pattant és elindult, hátra se nézve, vajon követik-e. De Old Shatterhand megállt, mert látta, hogy Hawkins és barátai leszállnak lovaikról, és görnyedve vizsgálgatják a talajt. Fúrta oldalukat a kíváncsiság: hogyan olvasta ki Winnetou a nyomokból azt, amit elmondott?

- No, mit süttöttek ki? - kérdezte Old Shatterhand.

Droll a fejét vakarta.

- Én is látok egyet-mást - felelte -, de nem olyan világosan, mint Winnetou. Eddig nagyra voltam a nyomolvasó tudományommal, de olyan művésszel, mint Winnetou, nem vehetem fel a versenyt.

- Ebben maradunk - nevetett Old Shatterhand. - De ne piszmogjunk tovább, mert még elveszítjük szem elől a művészt.

Szerencsére utolérték Winnetout, aki a talaj egy mély horpadásához vezette őket.

- Itt fogunk letáborozni - mondta. - Ha a horpasz peremére őrt állítunk, odalenn akár tüzet is rakhatunk.

Mindenki örült a pihenőnek, s kényelmesen megvacsoráztak. Le is feküdtek hamarosan. De Old Shatterhand félrevonta Winnetout egy kis tanácskozásra.

- Lehet, hogy holnap harcra kerül sor - mondta. - Mihez kezdünk a gyerekekkel és asszonyokkal? Ez itt jó rejtekhely. Legokosabb lenne a kivándorlókat itt hagyni. Csak a harcképesek menjenek tovább.

- És mi lesz, ha kénytelenek lennénk a tó mellől sebtében elmenekülni? Akkor nem lesz időnk ezekért visszajönni - vélte Winnetou.

- Ez igaz. De valami más is aggaszt. Attól tartok, hogy a vörösök elfogják azt az öt fehér embert.

- Én meg azt hiszem, hogy ez már meg is történt - mondta Winnetou.

- Akkor csak egy dolgot tehetünk - jelentette ki Old Shatterhand -, egyikünk nyargaljon előre, és kémlelje ki, mi történt.

- Helyes - bólintott az apacs. - Winnetou lesz a kém. Testvérem maradjon itt a fehér squaw-k és a bábik védelmére. Én hajnalban elnyargalok, és testvérem a többiekkel lassan utánam jön. Ha veszélyt látok, jelezni fogom vagy visszajövök.

Ebben maradtak. Másnap, mikor a tábor ébredezni kezdett, Winnetou már nem volt ott. A többiek egy óra múlva keltek útra. Old Shatterhand figyelmeztette őket, hogy maradjanak csendben.

Winnetou gondoskodott róla, hogy nyomait könnyű legyen felismerni. A kivándorlók lassan követték, időt hagyva az apacs főnökek, hogy jól körülnézhesen. Két óra múlva a tó közelébe értek, s akkor találkoztak újra Winnetouval, aki eléjük lovagolt.

- Nem azért jöttem vissza, mert veszély fenyeget - nyugtatta meg őket. - A veszély már elmúlt. Hogy mit láttam, majd a helyszínen elmondom, előbb nem.

Csendben poroszkáltak tovább. A szurdok bejáratához érve Winnetou megjegyezte:

- Ez a rövid, szűk ösvény vezet a tóhoz. Winnetou kiderítette, mi történt itt tegnap. - Felmutatott a hegyoldalra, és így folytatta: - Ott táborozott a navahók hét felderítője. A nyolcadik előresietett a fehérek nyomában, s amikor megtalálta őket a tó partján, visszajött hét társáért.

Winnetou úgy mondta ezt, mintha könyvből olvasná, vagy mintha az események szemtanúja lett volna.

- Így történt? - kérdezte Hawkins.

- Így. A fehéreket lerohanták. De közben ideérkezett harminc nihora, és elbújt a fák mögött. Megvárták, míg a navahók elvezetik foglyaikat, aztán követték őket, hogy később rajtuk üssenek.

- Miért nem tették meg mindjárt, itt a tónál?

- Valami okuk lehetett rá, de Winnetou nem tudta kitalálni. Elég az hozzá, hogy a navahók foglyaikkal behúzódtak az erdőbe, és letáboroztak egy helyen, ahol ivóvíz van. A nihorák ott támadták meg őket.

- Nagy vérontás volt?

- Egy csöpp vért sem láttam, s nem is volt igazi küzdelem. A navahókat meglepte a támadás, s mire ellenállásra gondoltak volna, megkötözve feküdtek a földön. A nihorák fehér és vörös foglyaikkal ott töltötték az éjszakát, és csak reggel nyargaltak el.

- Nem értem - töprengett hangosan Hawkins. - Az olajkirállyal és cimboráival nem törődöm, azt se bánom, ha megskalpolják őket. De a bankárt és a könyvelőt, ezt a két tapasztalatlan embert meg kell mentenünk.

Old Shatterhand eddig nem szólt semmit; minden figyelmét a tóból kiszivárgó csermely kötötte le, de most felkiáltott:

- Itt a magyarázat! Itt csörgedezik!

- Hogyhogy?

- Hát nem látjátok? Olajos foltok úsznak a vízen.

Lehajoltak a csermely fölé, s orrukat olaj szaga csapta meg.

- Úgy látszik, annak a gazfickónak sikerült a tervét megvalósítania - dünnyögte Old Shatterhand bosszúsan. - Nézzünk csak körül egy kicsit.

- Kár az időt vesztegetni - vélte a Bicegő. - A nihorák közben egérutat nyernek.

- Majd utolérjük őket - felelte a nagy vadász, és elindította lovát. A többiek követték. Amint a szurdokon áthaladtak, az olaj szaga egyre erősebbé vált. Nemsokára a tóhoz értek, és újra megálltak, a látvány annyira lenyűgözte őket. Leugrottak a nyeregből, a tó olajos tükre fölé hajoltak, többen az ujjukat is bemártották, aztán hosszasan szagolgatták, hogy végül kijelentsék: ez bizony olaj kétségtelenül.

Winnetou és Old Shatterhand elvált a többiektől. Sétára indultak a tó körül, abban a reményben, hogy talán felfedeznek valami érdekeset. A „háromlevelű lóhere” csatlakozott hozzájuk; éppen úgy, mint Droll és Frank. Ez utóbbi megkérdezte Old Shatterhandet:

- Azt a helyet keresi, ahol az öt embert elfogták?

- Nem, én egészen mást keresek - felelte a nagy vadász.

- És mi az, ha szabad kérdezni?

- Egy barlang.

- Barlang, Sir? - álmélkodott a Bicegő.

- Igen, azt a barlangot keresem, ahol a vakmerő világcsalók az olajat tárolták és rejtegették... ahonnan aztán legördítették a hordókat a partra. Ennek csak lesz nyoma valahol!

Az egész társaság teljes óra hosszat vizsgálta a talajt a nyomokat keresve, de hasztalan. Még a máskor oly kitartó Winnetou is feladta a reményt, és azt javasolta, hagyják abba a kutatást, mert nem vezet semmire.

De Shatterhand makacsabb volt nála. Bosszantotta, hogy képtelen megtalálni egy helyet, melynek létezéséről meg volt győződve. Becsületbeli kérdésnek tekintette, hogy tovább kutasson.

- Ha a véletlen nem akar segíteni rajtunk, segítsen a logika - mondta. - Gondolkodjunk egy kicsit!

Behunyta szemét, és néhány percig mozdulatlanul állt magába mélyedve. Winnetou türelemmel, sőt bizonyos tisztelettel nézte. Végül észrevette, hogy barátja arcán mosoly suhan át.

- Testvérem megtalálta az utat? - kérdezte.

- Azt hiszem, igen, vagy legalábbis remélem - felelte Old Shatterhand, szemét kinyitva. - A barlang nem lehet messze. A nehéz hordókat különben nem bírták volna a tóhoz gördíteni. És amerre gurítottak, úgy lenyomták a fűvet, hogy pár nap alatt nem egyenesedhetett fel.

- Testvéremnek igaza van - bólintott az apacs főnök.

- A barlang tehát olyan helyen van, ahol nincs fű, mely elárulná. Ahol a sziklafaltól a tóig az egész úton nincs fű.

- Uff! Uff! - kiáltott fel Winnetou, s arca kipirult örömeiben, de talán a röstelkedéstől is, hogy neki ez nem jutott eszébe.

- Azonkívül - folytatta Old Shatterhand -, amikor a hordók tartalmát kiöntötték a tóba, a parton okvetlenül szétfröccsent valami kevés olaj. De a part szegélyét is letaposták, kicsorbították! Ez már régen szemet szúrt volna, ha olyan helyen történt, ahol a partszegélyt fű borítja. De ahol a part köves, ott könnyű az efféle nyomokat eltüntetni. Ha testvérem most végigvizsgálja a tó partjait, mindenütt csak füves szegélyt talál, két hely kivételével. Ezt a két pontot rögtön vallatóra fogjuk!

A két pont egyike közel volt a tó völgy kapujához, vagyis a szurdok tó felőli végéhez. Oda indultak ketten, nyomukban pedig a vadnyugati emberek, roppant kíváncsian arra, vajon Old Shatterhand éles elméje ezúttal nem mond-e csütörtököt.

Itt háromlépcsnyi széles, kopár csík húzódott a sziklától a tóig. Homok és kötörmelék borította, egyetlen fűszál sem nőtt rajta. A nagy vadász letérdelt, és megszagolta a talajt.

- Megtaláltam! - kiáltotta diadalmasan. - A kavicsnak olajszaga van. Itt kiömlött jó néhány csepp olaj.

Ujjaival feltúrta a talajt; a felszín alatti réteg csupa olaj volt; hogy eltüntessék, homokot kotortak rá.

- Tehát itt ürítették ki a hordókat - mondta Shatterhand. - Közben a partszegély megsérült, de könnyű volt kijavítani. Ahol ez a kopár csík a sziklafalat érinti, ott kell lennie a barlangnak. Nézzük csak!

Elindult a kopár csíkon, mely a sziklafalnál egy magas törmelékdombon végződött; a többiek minden oldalról utána tódultak, ő maga tűnődve megállt a kőrakás előtt, de csak egy pillanatig töprengett, s máris kijelentette:

- Célhoz értünk. A barlang itt van a kőrakás mögött.

- Honnan tudja? - kérdezte Bicegő Frank.

- Látom - felelte Shatterhand.

- Innen nem látni semmit. Megengedi, hogy oda álljak, ahol ön áll?

- Tessék.

Udvariasan átadta helyét. A Bicegő kimeresztette szemét.

- Nos, kedves Frank, látja már?

- Nem látok semmit, csak köveket.

- Van ott más is. Ilyen nyomozásnál a legkisebb apróság is fontos lehet.

- Uff! - kiáltott fel ebben a pillanatban Winnetou, s pillantása egy bogárra tapadt, amely egy kő alatt hevert.

- Érdekes - mosolygott Old Shatterhand. - Winnetou mindjárt megértette, mire gondolok. Ön nem vette észre azt a fekete bogarat, Frank?

- Dehogynem. Egy bogár. Hát aztán?

- Ez a bogár árulta el nekem, hogy a barlang a kőrakás mögött van.

- Hogy lehet az? Ha még élő bogár lenne, talán elhinném, hogy beszélni tud. De ez egy döglött bogár!

- Éppen ez az! Mit gondol, mikor döglött meg? Miért és hogyan?

- Mit tudom én! Talán májzsugorodásban szenvedett!

- Mint az alkoholisták, mi? Talán sokat ivott? Vegye csak fel és nézze meg.

Frank lehajolt, és kezébe vette a bogarat.

- Egy kő nyomta agyon - mondta.

- Úgy van. És mit gondol, hogy történt? A bogár talán megunta az életét, és öngyilkosságot követett el? Magára rántott egy kődarabot?

Frank tűnődve bámult maga elé.

- Azt már nem! - mondta, majd hirtelen a homlokára csapott. - Értem már! Értem az egészet! A kőrakást megbolygatták, és a bogárka akkor vesztette el életét.

- És miért bolygatták meg a kőrakást?

- Hogy a barlanghoz férjenek, aztán ismét eltakarják. Le a kalappal, Sir! A megfigyelés, a villámgyors következtetés mesterei voltak! De mi ez? Valami morgást hallok. Szent Habakuk, csak nincs egy medve odabenn?

- Alig hinném.

- Pedig úgy hangzott. Figyeljen csak!

Old Shatterhand újra letérdelt és hallgatózott. De a következő pillanatban felugrott, és így kiáltott:

- Úristen! Emberek vannak odabenn! Segítségért kiáltoznak! Hordjuk el ezt a kötörmelékét! Gyorsan! Gyorsan!

Legalább tíz erős férfikar esett neki a kőrakásnak. Néhány perc múlva napfényre került a barlang nyílása.

- Van valaki odabenn? - kérdezte Old Shatterhand angol nyelven.

- Yes - felelte két hang egyszerre.

- Kik vagytok?

- Az én nevem Rex.

- Az enyém meg Brake.

- Rex és Brake! - hangzott minden oldalról.

Ez nagy meglepetés volt, hiszen azt hitték, hogy ez a két ember előbb a nihorák, utána meg a navahók fogságába esett. Képzelték, milyen boldogok voltak, hogy megint emberi hangokat hallanak, és újra megpillantják a napvilágot. Csak az aggasztotta a bankárt, hogy hátha az olajkirály és cimborái vannak odakünn. De óvatos kérdésére megnyugtatták, hogy ne féljen semmitől, kint csupa jó barát várja.

A kis Frank volt a legfürgébb. Keresztülpréselte magát a kötörmeléken, és bebújt a nyíláson. A barlangból örvendező kiáltások hallatszottak. Még néhány perc, és teljesen felszabadították a bejáratot, mely emberről magasságú volt, és olyan széles, hogy egy olajshordót kényelmesen ki és be lehetett gurítani rajta. A felszabadítók már be akartak tódulni a barlangba, de Frank hangja megállította őket:

- Utat! Inkább mi jövünk ki előbb. De várjatok egy kicsit, hadd vágjam el ennek a két szerencsétlennek a köteleit!

Végre elővászorogtak holtsápadtan, elkínzottan; a húrukba vágó kötelek, a félelem, a bűz és a rossz levegő alaposan elgyötörte őket. Kezet szorítottak azokkal, akiket Forner ranchójából ismertek, s szinte imádattal néztek fel Old Shatterhandre és Winnetoura.

- Nem babra ment a játék - mondta a nagy vadász mosolyogva. - Egy véletlenül múlt, talán egy kis fekete bogáron, hogy a barlangot megtaláltuk. Enélkül persze mindketten elpusztultak volna. Most bizonyára éhesek és szomjasak!

- Lehet, de észre se vesszük - felelte Rex. - A boldogság mindent elfeledtet. Önnek köszönhetjük az életünket, Sir, és biztosítom...

- Hagyjuk ezt - vágott a szavába Old Shatterhand. - Egyébként én és Winnetou már ismerjük önöket. Egynapi lovaglásra a pueblótól meglestük önöket, és kihallgattuk a beszélgetésüket. Tudtuk, hogy a Gloomy Waters felé igyekeznek. Itt vannak azok, akikkel együtt raboskodtak a

pueblóban. Amint látja, mind kiszabadultak. De hogy szabadultak ki önök? Üljenek le, és mondják el részletesen!

Az egész társaság letelepedett a fűbe, s Rex beszámolt az utolsó napok élményeiről. Valóságos dühroham fogta el, amikor Grinley alattomosága került szóba.

- Ne őt korholja, hanem önmagát - vágott a szavába Old Shatterhand. - Csodálatos az a hiszékenység, amellyel lépre ment.

- Én mindenkit becsületes embernek tartok, amíg meg nem győződöm az ellenkezőjéről.

- Öreg hiba. Óvatosabbnak kell lenni. Ennek a Grinleynek a szeméből is ki lehet olvasni, hogy csirkefogó. És miért nem hozott magával egy olajszakértőt könyvelő helyett?

- Grinley azt mondta, fölösleges. Ahol az olaj egy egész tavat tölt ki, a vak is láthatja, hogy gazdag forrása van.

- Egész tavat tölt ki? Hm! - dűnnyögött Old Shatterhand. - Úgy látszik, még most sem tudja, hányadán áll, Mr. Rex.

- Arra gondol, hogy Grinley beváltja a csekkemet, aztán újra eladja az olajforrást valaki másnak?

- Dehogyan adja el! Hol talál még egy olyan bolondot, aki megvásárol tőle egy nem létező olajforrást?!

- Hogyhogy nem létező? Hát a saját szemének sem hisz?

Old Shatterhand felelet helyett megkérdezte:

- Mondja csak, Mr. Rex, jól megnézte az olajat, ami a tó vizén úszik?

- Meg én. Kitűnő, finom olaj!

- Éppen ez a bökkenő! Amit itt látunk, nem nyersolaj, hanem szintiszta petróleum, vagyis finomított olaj. Gyári termék, melyet a nyersolaj felbontása útján nyerünk.

- Hát akkor hogyan került volna ide?

- Menjen vissza a barlangba, és nézzen jól körül. Azt hiszem, akkor megtalálja a választ erre a kérdésre. Én még nem láttam belülről, de sejtem mi van ott. Mit gondol, Mr. Rex, mióta van olaj ebben a tóban?

- Mit tudom én! Talán a világ teremtése óta!

- Nem, Mr. Rex. Csak tegnapelőtt óta!

- Nem értem, Sir.

- Nem? Mit csináljak, hogy kinyissam a szemét? Látja ezeket a döglött halakat? Rengeteg döglött hal úszik a tó felszínén. Vajon mi okozta a pusztulásukat?

- Természetesen az olaj.

- Úgy van. És mikor pusztultak el?

- Nyilván egy-két napja. Hosszabb ideig nem maradhattak volna épségben.

- Ez is igaz. És hol voltak, amíg éltek? Talán a parton sétálgattak? Nem, kedves uram. Két nappal ezelőtt még vígan fickándoztak a tó vizében. Ebből is láthatja, mióta van itt olaj!

Most hullt csak le a hályog a bankár szeméről. Előrehajolt, a tóba bámult, majd Old Shatterhandre meresztette szemét. Ajka mozgott, de egyetlen hang sem jött ki a torkán.

- Megnémult, Mr. Rex? - kérdezte a nagy vadász, de nem gúnyos, inkább szánakozó hangon. - Hát csak menjen vissza a barlangba, és nézzen körül, akkor majd tisztában lesz mindennel.

A bankár karon ragadta könyvelőjét, és berohant vele a barlangba. A következő percben egymásnak koccanó hordók zöreje hallatszott ki onnan. Azután előrontott a bankár is. Izgalomtól és felháborodástól remegő hangon kiáltotta:

- Micsoda csalás! Milyen alávaló szélhámosság! Az olajat messze földről szállították ide, hogy engem kifosszanak! Szamár voltam, hogy aláírtam azt az átkozott csekket!

- Biztos, hogy kifizetik neki? - kérdezte Hawkins.

- San Franciscóban ismerik az aláírásomat! Habozás nélkül kifizetik a csekk összegét annak, aki bemutatja.

- Ha sikerül eljutnia Friscóba! - vélte Old Shatterhand. - De a három gazfickó előbb a navahók, majd a navahókkal együtt a nihorák kezébe került.

- Bizonyára elvették Grinleytől a csekket! Akkor nem viheti el Friscóba!

- Egy kis reménysugár, igen, de nem túlságosan ragyogó - bólintott Old Shatterhand. - Nem biztos, hogy elvették tőle a csekket. Vannak kissé civilizált indián törzsek, ahol akad néhány írástudó, de a nihorák még nem tartanak ott. Félnek minden írott papirostól, varázslatnak tartják, egy ujjal sem mernek hozzányúlni. Ha meghagyták Grinleynél, és sikerül megszöknie...

- Igen, értem! - szakította félbe a bankár. - Meg kell előzni a gazembert! Ha én jutok oda előbb, letiltom a bankban a csekket, s ha Grinley jelentkezik, lefűlelik!

- Lassan a testtel, Mr. Rex - intette le Old Shatterhand. - A dolog nem olyan egyszerű. Hosszú az út Friscóig, és a mostani körülmények közt nem olyan bizonyos, hogy el tud jutni oda.

- Istenem! - sóhajtott fel a bankár. - Hát semmit sem lehet tenni! Bele kell nyugodnom abba, hogy ennyi pénzt elveszítsek?

Ekkor előlépett Csi Szo, a szőke indián, és tisztességtudóan megkérdezte Old Shatterhandet, a kis csapat parancsnokát:

- Megengedi, Sir, hogy válaszoljak Mr. Rexnek?

- Tessék.

- Ne aggódjék, Mr. Rex - mondta Csi Szo a bankárhoz fordulva. - Visszakapja azt a csekket. Én szerzem vissza!

- Hogyan? - kérdezte Rex kételkedve.

- Azt még nem tudom, de hiszek benne - felelte az ifjú. - Én navaho vagyok, és kötelességem kiszabadítani testvéreimet, akik a nihorák fogságába estek. Akkor kezembe kerül az olajkirály is, és elveszem tőle a csekket.

A bankár csodálkozva nézett a karcsú, vékony, egészen fiatal indiánra, aki ilyen biztos és határozott hangon beszél egy majdnem reménytelen feladatról.

- Meg akarja támadni a nihorákat, fiatalember? - kérdezte. - Tudja-e, hányan vannak?

- Mindössze harmincan.

- Mindössze? És egyedül akarja legyőzni őket?

- Nem félek tőlük - jelentette ki nagy büszkén Csi Szo.

- És nincs is egyedül - tette hozzá Old Shatterhand. - Mi is segítünk neki egy kicsit. Mit szól hozzá Winnetou testvérem?

Az apacs főnök habozás nélkül felelte:

- Úgy lesz, ahogy testvérem gondolja. Követjük a nihorákat, kiszabadítjuk a navahókat, és elvesszük az olajkirálytól azt a cédulát.

- Köszönöm! Köszönöm! - hálálkodott Rex. - Mikor indulunk?

- Mihelyt lehet. Előbb körülnézek a barlangban, aztán átkutatom az erdőnek azt a részét, ahol a nihorák tanyáztak.

Már be is lépett a barlangba. Nem emberkéz műve volt, hanem természetes képződmény; a sziklákön keresztül az erdőből szivárgó nedvesség vájta. Belsejében negyven üres petróleumoshordót találtak, különféle szerszámokkal együtt.

Ezután Old Shatterhand és Winnetou elvált a társaságtól, és felderítő útra indult. Ez feltétlenül szükséges volt. A többiek leheverték a fübe, hosszú várakozásra számítva. Annál nagyobb volt az örömük, amikor a két jó barát már egy óra múlva visszajött, s jelt adott az indulásra. Hawkins kérdésére Old Shatterhand ezt felelte:

- Egy darabig követtük a nihorák nyomait. Úgy látszik, a Chelly folyó felé tartanak, ami nagyon örvendetes, mert a mi utunk is arra visz. Hát csak előre!

TIZEDIK FEJEZET A DÖNTŐ PILLANAT

A kis csapat elindult. A barlang bejáratát nem torlaszolták el, hiszen semmi okuk sem volt arra, hogy elrejtsek.

Winnetou poroszkált a csapat élén. Nemsokára elérték az erdőt, ahol a nihorák az éjszakát töltötték. Nyomaik a hegytetőre vezettek, onnan egy hosszan elnyúló völgybe, mely egy óriási préríbe torkolt. Ez a füves síkság olyan nagy volt, hogy a túlsó határát egyelőre nem is lehetett látni. A nihorák nyomai nyílegyenesen vágtak át rajta.

Itt még nem kellett tartani semmitől. A terep olyan volt, hogy leselkedő ellenség nem bújhatott el sehol, s ha közeledett volna, már messziről észreveszik. Inkább az okozott gondot, hogy az ellenség nyomait el ne veszítsék. Egyórai lovaglás után ugyanis a fű és minden növényzet eltűnt, s a köves talajon egyre nehezebbé vált a nyomokat felismerni. Ez a Colorado folyó fennsíkja volt.

Déltájban az asszonyok és gyerekek kedvéért pihenőt kellett tartani. Két óra múlva folytatták útjukat, és megszakítás nélkül lovagoltak késő délutánig. Akkor Winnetou megállította lovát, és leugrott a nyeregből.

- Miért állunk meg? - kérdezte Sam Hawkins. - Ez a kopár hely nem alkalmas arra, hogy éjszakára letáborozzunk.

- Nem, arról szó sincs - felelte az apacsok főnöke. - Csak óvatosságból álltam meg. Itt maradunk, míg be nem sötétedik.

- Miért?

- Mert innen a Chellyig lóháton már csak fél óra. Aztán megint erdő következik, s a nihorák alkalmasint ott rejtőzködnek. Ha még világosban érünk oda, ezen a sík területen már messziről észrevennénk a közeledésünket.

Az északi látóhatáron dögkeselyűk köröztek a magasban. Old Shatterhand megjegyezte:

- Ezek az undok madarak dögből vagy hulladékból élnek. Miért köröznek egy helyen? Miért nem szállnak tovább? Úgy látszik, táplálékra találtak. Bizonyára ott van a nihorák tábora.

- Fehér testvérem jól gondolja - helyeselt Winnetou. - A madarak megmutatják nekünk az utat. Este odalopakodunk.

- De nagyon óvatosan! - ajánlotta Old Shatterhand. - A harminc nihora pihenő nélkül tette meg az egész utat a Gloomy Waterstől a Chelly folyóig. Ha felderítők ennyire sietnek, ez arra vall, hogy a fősereghez térnek vissza. Azt hiszem, a nihora törzs harcosai a Chellynél gyülekeznek, s onnan indítják el a támadást a navahók ellen.

- Foglyaikat is odahurcolták - mondta Hawkins. - Akkor bizony nehéz lesz kiszabadítani őket.

- Nehéz vagy könnyű, meg kell tenni - felelte határozott hangon Winnetou.

Amikor a teljes besötétedésig már csak negyedóra volt hátra, újra lóra ültek. Fekete csík rajzolódott ki a láthatáron.

- Az ott a Chelly folyót szegélyező erdő - mondta Old Shatterhand. - Várjatok meg itt, én egy kicsit előbbre nyargalok. Egyetlen lovast nehezebben vesznek észre, mint egy egész csapatot.

Továbbügetett, és néhány perc múlva megállt. Társai látták, hogy előveszi távcsövét, és figyelmesen vizsgálgatja az erdő peremét. Amikor visszajött, a következőket mondta:

- Tudnotok kell, hogy a Chelly vize ebben az évszakban meglehetősen magas. Egyébként is igen mélyen fekvő völgyben folyik. A magas partot erdő borítja. Az egész erdő csupán keskeny csík, tehát eléggé áttekinthető. Ha a nihorák ott rejtőzködnének, távcsövemmel észrevettem volna. Azt hiszem, jóval lejjebb, a folyó mellett ütötték fel táborukat. Így hát egyelőre nyugodtan mehetünk tovább.

Azon a vidéken az estszürkület nem tart sokáig - szinte átmenet nélkül, hirtelen besötétedik. Most már nem kellett aggódniuk, hogy az ellenség megláthatja őket. Negyedóra múlva a lovak patáinak koppanása megszűnt, vagyis a köves talajt fű váltotta fel. Még néhány perc, s elérték az erdő szélét. Behatoltak a fák közé, és letáboroztak.

Arról persze szó sem lehetett, hogy tüzet rakjanak. Az ellenség szomszédságában fontos volt, hogy sötétségben maradjanak, s elég távol ahhoz, hogy egy ló nyerítése se árulja el őket véletlenül. Mindenesetre jó lett volna pontosan tudni, hol van a nihorák tábora. A dögkeselyűk errefelé köröztek, tehát a tábor nem lehet messze. Winnetou és Old Shatterhand szokás szerint együtt osontak előre, hogy valamit megtudjanak. Mélyebben behatoltak az erdőbe, és legalább félóra telt el, míg végre életjelt adtak magukról. Akkor is csak egyikük jött vissza, Old Shatterhand.

- Éppen a legalkalmasabb helyen pihentünk le - jelentette. - Nem győzöm csodálni Winnetou hatodik érzékét, mellyel ide vezetett bennünket. Az erdő ezen az egy helyen jócskán benyúlik a völgybe, ami lehetővé tette, hogy megközelítsük a nihorákat. Én a magam részéről három tábortüzet vettem észre, de könnyen lehet, hogy több is van. Minden jel arra mutat, hogy az egész nihora sereg odalent táborozik. Nem lesz könnyű dolgunk valóban.

- Hol van Winnetou? - kérdezte Dick Stone.

- Továbbosont, hogy még jobban megközelítse az ellenséget. Én csak azért jöttem vissza, hogy ne nyugtalankodjatok. Winnetou egészen le akar menni a völgy széléig, s nem hiszem, hogy egy óránál hamarabb itt lehet. Útja veszedelmes, és nagy óvatosságot kíván.

Kiderült, hogy keveset mondott, mert majdnem két órába tellett, míg az apacs törzsfőnök újra előbukkant. Leült Shatterhand mellé, és a maga csendes módján elmondta, mit tapasztalt.

- Később még két tábortüzet pillantottam meg, tehát összesen öt tűz van. A nihorák létszáma meghaladja a háromszázat.

- Pontosán, ahogy gondoltuk. És ki a vezér? Meg tudad állapítani?

- Igen. Mokacsi vezeti őket.

- A Bivaly? Ismerem. Kitűnő harcos. Valamikor barátságosan fogadott.

- Most ne számíts erre. Ha foglyait ki akarod szabadítani, ellensége vagy.

- Nem sikerült a foglyokat megpillantanod?

- De igen. Láttam őket. Valamennyit. Nyolc navahót és a három sápadtarcút. Az egyik tűz mellett fekszenek, és nihora harcosok kettős köre vigyáz rájuk.

- Elég baj! Nehéz lesz onnan kihozni őket.

- Nem nehéz, hanem lehetetlen. Egyelőre nem tehetünk semmit, várnunk kell holnapig.

- Ha már testvérem is ezt mondja, esztelenség lenne életünket kockáztatni.

- Bocsánat, hogy beleszólok - mondta Hawkins. - Mit lehet várni a holnaptól? Akkor talán könnyebb lesz?

- Elképzelhető - felelte Old Shatterhand. - A nihorák meg akarják támadni a navahókat. A tizenegy fogoly csak a terhükre van. Megtörténhet, hogy továbbvonulnak, de a foglyokat nem hurcolják magukkal.

- Hanem? - kérdezte Hawkins alig leplezett izgalommal.

- Nem kell mindjárt a legrosszabbra gondolni. Az is lehet, hogy a foglyokat itt hagyják egy kisebb őrséggel. Ez megkönnyítené a feladatunkat. Várnunk kell holnapig.

- Igen, igen - bólintott Hawkins. - Csak az a baj, hogy a vizünk az utolsó cseppig elfogyott.

- Én már egészen eltikkadtam - szólalt meg Bicegő Frank. - Hát még a gyerekek! Hogy mi lesz holnap, arra gondolni is rossz.

- Nem tudok rajta segíteni - felelte Old Shatterhand elkomorodva.

Hampel kántor ott ácsorgott mellettük, és végighallgatta beszélgetésüket. Frankot nagyon szerette, s rettentően sajnálta, hogy olyan rosszul bírja a szomjúságot. Ha már most is tikkadtságról panaszkodik, mi lesz vele holnapig? Ez a gondolat motoszkált a kissé együgyű, de jólelkű kántor fejében még később is, amikor vacsora után a tábor nyugovóra tért. Nem tudott elaludni. Folyton arra gondolt, hogy lehetne a Bicegőn segíteni. Tudta, hogy vizet szerezni nehéz és veszélyes. Ha nem így volna, akkor Old Shatterhand bizonyára megítatná az egész társaságot. Pedig víz van, hisz hallotta, hogy nincs messze a folyó. Mi lenne, ha megpróbálna leosonni?

Felkőnyökölt és hallgatózott. Mindenki aludt, kivéve az őrt. Előre megbeszélt sorrendben váltogatják egymást. Most Dick Stone-on van a sor. De ebben a pillanatban nincs itt - éppen a lovakhoz ment, hogy megnézzé, rendben van-e ott minden.

Mint a legtöbben, az emeritus is nyergét használta fejpárnául. Kinyújtotta kezét, és a nyeregkapából elővette bádogkulacsát. Halkan feltápáskodott, és négykézláb a legközelebbi fához kúszott. Innen a következő fa mögé és így tovább mindaddig, amíg úgy gondolta, hogy Dick Stone már nem láthatja meg. Akkor felegyenesedett, és a sötétben tapogatózva egyre jobban eltávolodott a tábortól.

Egy ág recscent meg a lába alatt. Megijedt és lekuporodott, aztán megint négykézláb folytatta útját. Lassan, nagyon lassan jutott csak tovább. A terep egyre nehezebbé vált. Éles kavicsok sebeztek meg a tenyerét, tüskés ágak karcolták meg az arcát. De nem törődött semmivel. Büszke volt a bátorságára, mely nem riadt vissza semmi akadálytól. Elképzelte, milyen arcot vág majd a szomjas Frank, amikor átnyújtja neki a vízzel telt kulacsot. Néha elvesztette lába alól a talajt, és mint tehetetlen zsák csúszott lefelé. Ez meglehetősen zajjal járt, de Hampelnek eszébe se jutott, hogy baj lehet belőle.

Most már megpillantotta az ellenséges tábor tüzeit, de ez sem aggasztotta, csak céljára gondolt, és lankadatlanul tört előre.

Nem vette észre, hogy figyelik. Pedig a tábor szélén öt-hat nihora is felkapta fejét a közeledő zörejre, és talpra ugrottak, aztán arra osontak, ahonnan a neszt hallották. Nemsokára óvatosan megálltak, és fülüket hegyezték. A kimerült kántor olyan hangosan szuszogott, hogy talán még a süket is meghallotta volna.

- Valami nagy állat - súgta az egyik nihora.

- Uff! - súgta a másik. - Nem állat, hanem ember.

- Talán több is?

- Nem, csak egy. Fogjuk el, ne öljük meg!

Most már közel volt hozzájuk, egészen mellettük. Lehajoltak, hogy a tűz fénye éppen őrát világítson, így jól láthatták, és meggyőződtek róla, hogy egyedül jött. Csak éppen a kezüket kellett kinyújtaniuk, hogy elérjék. A következő pillanatban érezte, hogy megragadják. Annyira megrémült, hogy megdermedt, megnémult, és egyetlen hang sem jött ki a torkán. Szóltak hozzá, de nem értette, mit beszélnek. Ám annál jobban megértette a kések beszédét, amikor ezeknek a hegyét a mellének szegezték. Eszébe se jutott védekezni: amikor elhurcolták, ellenállás nélkül tűrte.

Könnyű elképzelni, megjelenése milyen feltűnést keltett a nihorák táborában. De meg kell jegyezni, hogy az izgalmas meglepetést fegyelmezett csendben fogadták, óvakodtak attól, hogy lármát csapjanak. Harcosok voltak, látták, hogy egy sápadtarcú lopakodott táboruk közelébe, és pórul járt; de azt is tudták, hogy talán mégsem jött egyedül, és szövetségesei itt ólálkodhatnak valahol, tehát csendben kell maradni.

A kántort rögtön körülfogták, de nem szóltak hozzá: ez a törzsfőnök joga és feladata volt. Fel is bukkant a kör közepén Mokacsi, a Bölény, a nihorák nagyfőnöke. Első dolga az volt, amit az ő helyében minden tapasztalt harcos megtett volna: felderítőket küldött ki a tábor környékének megvizsgálására. Csak azután fordult a fogolyhoz, s megkérdezte, mi a neve, és mik a szándékai. Beszédéből a kántor egyetlen szót sem értett.

- Nem ismeri a nyelvünket - mondta Mokacsi -, és mi sem értjük meg őt. Vezessük a három másik fogolyhoz, talán azok ismerik.

A kör kinyílt, és az emeritust a tűzhöz vezették, ahol a korábban elfogott három fehér ember ült. Polly pillantotta meg először, és meglepetésében felkiáltott:

- Nézzétek csak! A bolond kántor! Úgy látszik, sikerült megszöknie a pueblóból!

Angol és indián szavakból álló tolvajnyelven beszélt: azon a keveréknymelven, amelyet ezen a vidéken mindenki megértett, csak éppen a kántor nem. De annyit kapiskált, hogy róla van szó, s azonkívül megismerte az egykori scoutot, aki a kivándorlók karavánját annak idején vezette és félrevezette. Most nagyon megörült neki, mert tudta, hogy ért németül.

- Halló! Itt a mi régi idegenvezetőnk! - kiáltotta anyanyelmén. - Magát is elfogták, Mr. Polly? Még meg is kötözték? Mondja csak, hogy került ebbe a csávába?

- Ezek az átkozott fickók elfogtak minket és megkötözték! - felelte Polly, ám a nihora főnök fenyegető hangon tüstént ráívalt:

- Egy szót se! Ne merészelj olyan nyelven beszélni, amit nem értek, mert mindjárt kést szúrok a bordáid közé! Csak arra felelj, amit én kérdezek! Ismered ezt az embert?

- Igen. Német kivándorló.

- Német? Erről az országról már hallottam. Sokan jöttek már át onnan! Ez is híres vadász?

- Nem. Még sohasem volt kezében puska. Csak a zenéhez ért. Bolond.

A törzsfőnök az emeritusra nézett, s tekintete megenyhült: most már kevesebb gyűlölet izzott benne. A legtöbb indián törzs ugyanis nem veti meg az örülteket, nem is szánakozik rajtuk, hanem babonás vagy vallásos tisztelettel adózik nekik. Az a véleményük, hogy az ilyen embert földöntúli lény szállta meg, lelkét valami démon kerítette hatalmába, akit nem tanácsos

ingerelni, sőt csínján kell vele bánni. A gyengeelméjűt még akkor sem bántják, ha idegen vagy akár ellenséges törzshöz tartozik is. Mokacsi egy lépéssel hátrább húzódott, és megkérdezte Pollytól:

- Honnan tudod, hogy ez az ember bolond?

- Elég hosszú ideig voltam vele együtt - felelte a scout, mert az a remény villant fel benne, hogy hasznot húzhat a kántor hóbortosságából. - Abban a csapatban volt, amelyet én vezettem.

- Nem te vezetted őket, hanem a gonosz szellem. Az sugallta nekik, hogy jöjjenek ide földet rabolni.

- A kivándorlók pénzért vásárolják a földet.

- Mindegy! Akkor is rablók, mert a mi földünket rabolják. Ez az ember is földet akar?

- Nem. Ő zenész.

- Akkor jó. Nálunk énekelhet, amennyit akar. Nem haragszom rá. De hol vannak a kísérei?

- Nem tudom.

- Kérdezd meg tőle.

- Nem tehetem.

- Miért?

- Megtiltottad, hogy az ő nyelvén beszéljek. Más nyelven meg nem ért. Pedig kár, mert fontos dolgokat lehetne tőle megtudni.

- Miféle dolgokat?

- Mindenfélét. A társairól. Híres vadászok tartoznak a csapatához. Valószínűleg itt vannak a közelben.

- Sápadtarcú vadászok? Uff!

- Úgy bizony. Olyan emberek, mint Sam Hawkins, Bicegő Frank és mások.

- Ezeket a neveket már hallottam. Nem is voltak ellenségeink. De most, hogy a tomahawkot kiástuk, minden sápadtarcú gyanús. Tudni akarom, hol vannak. Kérdezd meg az énekestől, aztán mondd meg nekem! De óvakodj attól, hogy eltérj az igazságtól! Az első hazug szóra magam hasítom ketté a fejed a tomahawkommal!

- Bennem megbízhatsz. Ellenségesen bántál ugyan velünk, de én be fogom bizonyítani, hogy a barátaid vagyunk. A múltban is azok voltunk. Megpróbáltuk ezeket a fehér harcosokat ártalmatlanná tenni.

- Hogyan?

- Becsaltuk őket Ka Maku pueblójába.

- Uff! Erről még nem hallottam semmit. És mi történt aztán?

- Ka Maku foglyul ejtette őket.

- Ezt a megszállottat is?

- Őt is. De megszökött.

- Egyedül nem szabadíthatta ki magát. Kérdezd meg tőle, hol vannak a társai.

- Megengeded?

- Megparancsolom! - kiáltotta a Bölény türelmetlenül.

Ekkor Polly a kántorhoz fordult, és felszólította, hogy mondjon el mindent.

A jámbor emeritus nyelve rövid ellenkezés után megoldódott. Megfeledkezett arról, hogy Polly milyen galádul viselkedett vele és társaival szemben. A hűtlen scout pedig álmélkodva vette tudomásul, hogy Winnetou és Old Shatterhand is a kivándorlókhoz csatlakozott. Az elbeszélés kissé hosszúra nyúlt, és a bizalmatlan törzsfőnök, aki egy szót sem értett belőle, többször indulatosan félbeszakította, de Polly ezekkel a szavakkal intette türelemre:

- Olyan dolgokat hallok tőle, amelyek neked is fontosak. Alaposan ki kell faggatnom, ami lassan megy, hiszen gyengeelméjű. Ne zavarj hát. Majd később meglátod, hogy igaz barátod vagyok ebben is.

A kántor végre befejezte locsogó elbeszélését. Polly most már mindent tudott, és a főnökhöz fordult.

- Előbb halljad a legfontosabbat: Winnetou és Old Shatterhand itt van a közelben. Fenn a hegyen táboroznak.

- Uff! Uff! Igazat beszélsz?

- Színtiszta igazat. Azért jöttek, hogy titeket megrohanjanak.

- Akkor haljanak meg! Honnan jönnek? Hol rejtőzködnek? Hány emberük van?

Pollynak esze ágában sem volt a törzsfőnököt tévútra vezetni. Pontos felvilágosítást adott mindenről. Meg akarta érdemelni Mokacsi háláját és a nihorák jóindulatát. A törzs legkiválóbb harcosai ott álltak a közelben, és minden szavát hallották. Amikor Polly befejezte beszédét, a főnök hosszú ideig tűnődve nézett maga elé, majd harcosaihoz fordulva így szólt:

- Testvéreim hallották, mit beszélt ez a sápadtarcú. De neki is, mint minden sápadtarcúnak, két nyelve van; az egyik csal, a másik hazudik. Ezért meg kell győződünk arról, van-e valami igaz is abban, amit mondott. Felderítőket fogok kiválasztani, és útnak indítom őket a hegyre föl, az erdön és prérin át, egészen a barlangig, ha kell.

Az egyik tábortűztől a másikhoz sietett, s mindenütt kijelölt néhány harcost, akit alkalmasnak tartott arra, hogy túljárjon olyan emberek eszén, mint Winnetou és Old Shatterhand. Ezután visszatért Pollyhoz, s a kántorra mutatva így rendelkezett:

- Ezt a sápadtarcút olyan szellem szállta meg, amely nem kíván tőle mást, csak azt, hogy énekeljen. Tőle nem kell tartanunk. Nem tud és nem is akar ártani nekünk. Megengedem neki, hogy szabadon járjon-keljen közöttünk. Meg se kötözzük, tehet, amit akar. De ha eszébe jut, hogy megszökjön, tüstént golyót röpítünk a fejébe. Ezt mondd meg neki!

A scout engedelmeskedett, és pontosan tolmácsolta a törzsfőnök szavait.

- Tudtam! - ujjongott az emeritus. - Engem a múzsa nem hagy cserben. A világ nagy dolgokat vár tőlem, és nem fog csalódni. Az én vadnyugati operám halhatatlan lesz.

- De maga nem halhatatlan! Vigyázzon a bőrére, mert a főnök még meggondolhatja magát.

- Mit vigyázzak? Én a múzsa védelme alatt állok!

- Ostobaság! Egészen másnak köszönheti, hogy nem bántják.

- És kinek, ha szabad kérdezni?

- Nem kinek, hanem minek! Annak, hogy féleszü.

- Én? Féleszü? Kikérem magamnak!

- Ne kérje ki, hanem örüljön neki. Az indiánok tisztelik a meghibbantakat.

- Köszönöm az ilyen megtiszteltetést! Igazán nem tudom, mivel szolgáltam rá! Azzal, hogy operát készülök komponálni tizenkét felvonásban? Magából csak az irigység beszél, Mr. Polly.

- A fészkes fenét! Azt hiszi, haragszom magára, mert szabadon sétálghat a táborban? Én csak örülök neki, mert hasznomra válhat. De most már elég! Nézze csak, a törzsfőnök milyen gyanakodva néz ránk. Nem szabad egymással túl sokáig beszélgetnünk. Még csak egy dolgot akarok a lelkére kötni. Figyeljen mindig rám. Ha intek, ez azt jelenti, hogy fontos mondanivalóm van. Akkor feltűnés nélkül ballagjon felém, és álljon meg mellettem, mintha csak véletlenül tenné, és hallgassa meg, amit mondok. Ezzel nemcsak nekem tesz szolgálatot, hanem hasznára válik a barátainak is, érti? Eh, attól félek, ehhez nincs elég esze!

- Nekem mondja ezt? Aki tizenkét felvonásos operát ír? Mit akar tőlem tulajdonképpen?

- Megmondom. Magától elszedték a fegyvereit. Nézzen körül, s igyekezzék észrevétlenül egy kést szerezni.

- Kést? Minek?

Polly dühbe gurult ennyi naivság hallatára. Már vaskos gorombaság volt az ajkán, de fékezte magát, és szelíd, esdeklő hangon felelt:

- Hogy a köteleimet elvágja! Hogy megmentse az életemet! Ugye, megteszi? Ezzel a barátait is megmenti!

- A barátaimat? Hiszen azok nem foglyok!

- Igaza van. De ki tudja, mit hoz a jövő? Én a főnököt tévútra vezettem, de kémei megtalálhatják a helyes nyomot. Akkor a maga barátai is fogságba eshetnek, sőt az életük is veszélybe kerülhet. Ebben az esetben csak egy módon mentheti meg őket: ha nekem egy kést szerez! De most már igazán abba kell hagynom. Csak egy szót még: megteszi, amire kértem?

- Meg, ha a barátaimnak is használok vele. Még soha életemben nem loptam, de majd igyekszem valamelyik indián kését megkaparintani.

Polly aggodalma nem volt alaptalan. A főnök dühösen felállt, és odasietett hozzájuk, hogy elkergesse a féleszűt a másik fogolytól. De figyelmét elterelte a felderítők visszaérkezése. Jelentésükből látta, hogy Polly nem hazudott, és nem vezette félre.

„Ez a szerencséje - gondolta magában. - Ha megcsalt volna, máris búcsút mondhatna az életének. Persze így is meghal. Elárulta a sápadtarcúakat, és azt hiszi, jutalmul megkegyelmezek neki, de téved. Az áruló még az ellenségénél is gyűlöletesebb.”

Még egyszer meghallgatta a felderítők jelentését, aztán így szólt:

- Álmukban fogjuk meglepni őket, akkor küzdelem nélkül is kezünkbe kerülnek. Minden egyes emberüket ketten tegyék harcképtelenné! Winnetout és Old Shatterhandet három-három harcosunk gyűrje le! Bizonyára őrséget tartanak - az őrt hárman rohanják meg, hogy gyorsabban végezzenek vele! Puskát nem viszünk magunkkal, csak kést és tomahawkot. Persze szíjakat is, hogy a foglyokat megkötözzük. Ellenségeink közt híres harcosok is vannak, ezeket kár lenne megölni. Sokkal nagyobb dicsőség számunkra, ha foglyul ejtjük őket, és az ő

számukra sokkal nagyobb szégyen, ha fogságba esnek anélkül, hogy harcoltak és megsebesültek volna.

Legbátrabb és legerősebb embereit vette maga mellé, s elindult velük. A hold mintha pontosan a völgy fölött úszott volna az égen; sápadt sugarai derengő fénnel árasztották el a fák koronáit és a válogatott vitézeket is, akik óvatosan, nesztelenül kúsztak fel a lankán az erdő felé.

Odafenn mélységes csend és nyugalom honolt. Csi Szo őrségideje nemrég ért véget, s Droll néni váltotta fel. Mi tagadás, a hosszú lovaglás meglehetősen elfárasztotta, s megerőltetésébe került, hogy nyitva tartsa a szemét. Lassan és halkán fel-alá járkált, nehogy elnyomja az álom. A többiek mélyen aludtak, Frank kivételével. A Bicegő ugyanis azt álmodta, hogy csúnyán összeveszett a kántorral, s egymás torkának estek. Erre felébredt. Kinyitotta szemét, és felnézett a holdra, mely szelíden, szinte mosolyogva nézett vissza rá. Az álom hatása alatt a jobb oldalára fordult, és az emeritust kereste, aki vacsora után éppen mellette hevert le. Kereste, kereste, de nem volt ott. Talán más helyre feküdt át, s ott horkol? Frank felült, és megszámolta az alvókat - valóban egy hiányzott. Erre felkeltette bal oldali szomszédját, aki történetesen nem volt más, mint Sam Hawkins.

- Te Sam - súgta Frank -, ne haragudj, hogy felébresztettelek, de nem látom a kántort. Vajon hova lett? Aggódok miatta. Adj tanácsot: mit tegyek? Keltsem fel a többieket is?

Sam nagyot ásított, aztán ugyanolyan halkán felelte:

- Isten őrizz! Szükségük van egy kis alvásra. De ha te ébren vagy, és engem is felkeltettél, intézzük el a dolgot ketten. A szerencsétlen megint elcsavargott. Bizonyosan egy fa alatt ül, és az operáján töri a fejét. Költ, illetve komponál.

- Gyere, keressük meg.

- Igen ám, de merre?

- Csak nem volt olyan ostoba, hogy leballagjon a lejtőn, arra, ahol a nihorák táboroznak?! Keressük az ellenkező irányban. A puskánkat nyugodtan itt hagyhatjuk, nem lesz rá szükségünk.

- Akár szükséges, akár nem, vigyünk csak magunkkal. Vadnyugaton az ember egy lépést sem tesz a fegyvere nélkül. Én semmi esetre sem válok meg a Liddymtől.

Mielőtt elhagyták a tábor, összesúgtak az őrszemmel. Droll is észrevette már, hogy a kántor eltűnt, és megjegyezte:

- Alighanem akkor ment el, amikor még nem került rám az őrség sora. Keressétek meg, nehogy megint valami ostobaságot kövessen el.

- Erőszakkal is visszahozzuk, ha minden kötél szakad - bólintott Sam. - Csak találjuk meg, most ellátjuk a baját!

Hawkins és Sam nyugati irányban hagyták el a tábor, majd egy idő múlva keletre fordultak, hogy ily módon egy félkört írjanak le, melynek középpontja a tábor volt. Mélyen előre-görnyedve tették meg az utat, abban a reményben, hogy sikerül a kántor nyomait felfedezniük. De mivel nem láttak semmit, arra a következtetésre jutottak, hogy a bolondos emeritus jó messzire elkalandozott.

Droll követte őket a tekintetével, amíg el nem tűntek a szeme elől. Ő is aggódott a kántor miatt, s töprengésében nem vette észre azt a három indiánt, aki most lépett ki az erdőszél fái mögül, és nesztelen léptekkel közeledett. Droll arra riadt fel, hogy két kéz markolja meg a

torkát. Kiáltani akart, de csak halk hörgés hagyta el a torkát. Egy tomahawk tompa oldalával fejbe vágta, mire eszméletlenül terült el a földön.

Frank és Hawkins már megtették tervezett útjuk kétharmadát, amikor fülüket Winnetou kiáltása ütötte meg; egy pillanattal később felcsattant Old Shatterhand hangja:

- Ébredjetek! Ellenség!

Tovább nem jutott, figyelmeztető szavai hörgésbe fulladtak.

- Jóságos ég! Ellenséges rajtaütés! Gyorsan vissza! - kiáltotta Frank; megfordult, s amennyire rossz lába engedte, rohant vissza a tábor felé. Ám Sam Hawkins karon ragadta és visszatartotta.

- Megőrültél? - súgta fojtott hangon. - Figyelj csak! Mindennek vége! Hiába rohanunk oda, már nem segíthetünk rajtuk.

Ekkor sok torokból előtörő indián diadalordítás verte fel az éjszaka csendjét.

- Hallod? - súgta Sam. - Barátainkat álmukban lephették meg... most ott fekszenek egymás mellett megkötözve! Baj, nagy baj! De még nincs minden veszve. Ésszel és szerencsével talán megmenthetjük őket.

- Beszélj, beszélj! Van valami terved? Az életemet is szívesen feláldoznám, ha tehetnék értük valamit.

- Remélem, az életemről nem kell lemondanod. Most örülök, hogy felkeltettél, és elindultunk a kántort megkeresni. Máskülönben mi is ott hevernénk gúzsba kötve. Így azonban szabadok vagyunk, s amennyire az öreg Sam Hawkinset ismerem, nem nyugszik, amíg ki nem talál valamit, hihihi! - mondta, s vállon veregette önmagát.

A Bicegő óriási izgalom martaléka volt: előrehajolva állt arccal a tábor felé s feszült figyelemmel hallgatózott. A helyzet vigasztalan volt. Hawkins nem engedte el Frank karját, de elindult, és barátját szinte vonszolta maga után. Az erdő felé tartott, s a szélére érve meglapult egy fa mögött. Éppen jókor, mert ebben a pillanatban harsány kiáltás hallatszott:

- *Usta arku etente!* (Emberek, gyertek fel!)

- A főnök hívja az embereit - súgta Hawkins. - Itt jönnek majd fel a lejtőn. Vigyázzunk, nehogy a karjukba szaladjunk.

Mokacsi harsány hangja elhatolt egészen a völgyig. Nemsokára kövek gördülése, ágak recsegése, lábak dobogása hallatszott. Úgy látszik, az álmukban meglepett új foglyok és elzsákmányolt holmijuk, fegyvereik, lovaik elhurcolásához több ember kellett, mint amennyi a tábort megtámadta, ezért hívott a törzsfőnök segítséget.

Parancsszavak, kérdések, válaszok zűrzavaros lármája után lódobogás hallatszott. Sam és Frank leshelyükről jól láthatták a közelükben elvonuló menetet: a hold derengő fényénél még az egyes alakokat is meg tudták különböztetni. Barátaik keze és lába meg volt kötözve, szinte csak tipegve követhették elrabolt lovaikat. Valamennyien ott voltak, csak a kántor nem. Winnetou és Old Shatterhand lehorgasztott fejjel baktatott két-két jól megtermett nihora harcos között.

Amikor a menet elvonult, a Bicegő öklét rázta utánuk, és dühtől fuldokolva sziszegte:

- Ha azt tehetném, amit szeretnék, ízekre tépném ezeket a nihorákat főnökükkel együtt! Gyerünk utánuk!

- Ne hamarkodjunk el a dolgot - intette le Sam. - Ők a foglyok meg a zsákmány miatt a legkényelmesebb utat választják, és nagy kerülővel jutnak el a táborukba. Mi egyenesen lesietünk a nagy lejtőn.

- Bánom is én, csak menjünk már! Égek a türelmetlenségtől.

Így történt, hogy előbb érkeztek meg a nihorák táborához, mint Mokacsi és foglyai. Nem mentek le egészen a táborig, hanem valamivel magasabban álltak meg. Kitűnő búvóhelyet találtak maguknak két egymásnak dülő szikla közt. Ebben a „páholyban” két ember éppen hogy meghúzódhatott. Előttük néhány fenyőfa jóságosan eltakarta őket. Lefeküdtek a két szikla közé, és vártak. Innen kitűnően láttak mindent, de őket nem láthatta senki.

Miután a körülményekhez képest kényelmesen elhelyezkedtek, Frank megragadta Sam karját.

- Oda nézz! - súgta. - Az emeritus! Úgy ül a tűznél, mintha otthon volna. Még csak meg se kötözték!

- Hihetetlen! - csodálkozott Sam is.

- S látod, ki fekszik mellette?

- Hű, a kutya mindenit! Az olajkirály! Akkor az a másik kettő Busher és Polly!

Ami a nihorákat illeti, százötven harcost számoltak meg. Tehát körülbelül ugyanannyi maradt idelelni, mint ahány felmászott a hegyre a sápadtarcúak elfogására és elhurcolására. A lovak a folyóparton legelészték vagy aludtak, valamennyit leszerszámolták, s a nyergeket több halomba rakták. A pihenő indiánok most felkapták fejüket: talpra ugrottak, és várakozásteljesen néztek fel a hegyre, ahonnan diadalordítás hallatszott. Győztes társaik közeledtek foglyaikkal a tábor felé.

Előbb egy kis nihora csapat bukkant fel, utánuk nyolc ór kíséretében Winnetou és Old Shatterhand. Ez a két férfi nem úgy viselkedett, ahogy foglyoktól el lehet várni. Felemelt fővel, büszkén néztek körül, s nyugodtan szemlélték a tábortűz mellett álló embereket. A többi vadnyugati vadász arca sem árult el szorongást vagy csüggedést. A kivándorlók azonban meg se próbálták rémületüket eltitkolni, a gyerekek sírtak, az asszonyok sóhajtoztak, még a máskor oly kardos Rosalie asszony is lehorgasztotta fejét.

A kántor végre ráeszmélt, hogy milyen végzetes hibát követett el. Old Shatterhandhez lépett, és mentegetőzve magyarázgatta:

- Én csak jót akartam... Hallottam, hogy Mr. Frank panaszkodik, milyen szomjas... vizet akartam hozni neki...

- Hallgasson! - szólt rá a nagy vadász, s haragosan elfordult tőle.

Néhány indián elvonszolta az emeritust, mivel tilos volt útitársaival beszélnie. A nihorák körülvették a foglyokat. A kör közepén a nagyfőnök állt, oldalán a legkiválóbb harcosokkal. Winnetoura mutatott, és így szólt:

- Winnetou, az apacsok főnöke idejött, hogy harcunkba beavatkozzék. Büntetésül a kíncölöpön fog meghalni.

Winnetou válasza sem méltatta a fenyegető beszédet. Egyetlen arcizma sem rándult meg. Leült a földre. Mokacsi bosszúsan összehúzta szemöldökét, és Old Shatterhandhez fordult.

- A fogoly sápadtarcúak is a kíncölöpre kerülnek, mert meg akartak minket ölni.

- Ki mondta azt? - kérdezte Old Shatterhand.

- Ez az ember - mutatott Mokacsi a kántorra.
 - De hiszen nem érted a nyelvét!
 - Ő tolmácsolta így - s a nagyfőnök most Pollyra mutatott.
 - A tolmács hazudott és félrevezetett. Te tudod, ki vagyok. Ki meri azt állítani, hogy Old Shatterhand az indiánok ellensége?
 - Kiástuk a csatabárdot. Most ellenségünk minden sápadtarcú.
 - Jól van. Így legalább tudom, hogy állunk! Nekem nem hiszel, de annak a három sápadtarcúnak, akit korábban fogtál el, minden szavát elhiszed. Pedig hazug csalogók, tolvajok és gyilkosok. Mi tőled nem akarunk semmit, velük akarunk leszámolni. Add ki őket nekünk, és békésen elvonulunk.
 - Uff! Old Shatterhand hirtelen gyermekké változott, hogy ilyen ajánlattal áll elő? Mutass nekem egy törzsfőnököt, aki foglyait jószántából kiadja! És ha megtenném, mit érnék vele? Old Shatterhand akkor még többet követelne!
 - Ugyan már mit?
 - Hát a lovakat meg a fegyvereket! Mindent, amit tőletek zsákmányoltunk. Winnetou ezüstpuskáját, meg a te Medveölődet, meg a te másik fegyveredet, azt a híres csodapuskát, amivel annyiszor tudsz löni, ahányszor csak kedved tartja, anélkül, hogy meg kellene tölteni. Látod, itt van a kezemben, most már az enyém! Csak nem képzeled, hogy valaha is visszaadom?
- Mokacsi büszkén mutogatta a pompás Henry-féle karabélyt, melyet saját személyes zsákmányának tekintett.
- Ezt is visszakérnéd, ugye? - kérdezte gyorsan.
 - Természetesen - felelte Old Shatterhand.
 - No látod, hogy igazam van. Nem kapsz vissza semmit. Kínzócsölöpön fogsz meghalni és szolgám leszel az örök vadászmezőkön!

Old Shatterhand gúnyosan mosolygott.

- Abból nem lesz semmi - felelte.

Mokacsit annyira elöntötte a düh, hogy alig tudott szólni.

- Hogy mersz így beszélni? - sziszegte. - Ki a fogoly, te vagy én? Nézz körül, és számláld meg a harcosaimat! Ha nem lennétek megkötözve, akkor is végetek volna!
- Old Shatterhand és Winnetou nem szokta ellenségeit megszámlálni! - hangzott a büszke válasz. - A túlérő nem számít. A lélek ereje dönt el mindent.

Ennél a szónál egy pillantást vetett Winnetoura, aki alig láthatóan megbiccentette fejét, jelezve, hogy megértette és helyesli barátja szándékát. Mokacsi erős felindulásában nem vett észre semmit. Az imént, amikor a híres sápadtarcú feleselni mert vele, Mokacsi egészen oda-lépett mellé, és szinte arcába sziszegte dühös szavait. Ezt a körülményt használta ki Old Shatterhand. Hirtelen felemelte két összekötözött öklét, és egyetlen hatalmas csapással leterítette Mokacsit, aki eszméletlenül összerogyott. Winnetou tüstént tudta, mit kell tennie. Előrehajolt, és megbilincselte kezével ügyesen kirántotta a földön heverő Mokacsi övéből hosszú, hegyes kését, s egy szempillantás alatt levágta Old Shatterhand kezéről a szíjakat. A nagy vadász sem maradt tétlen. Hidegvérű nyugalommal, de tétovázás nélkül átvette Winnetoutól a kést, s most ő vágta le barátja karjáról a szíjakat. Még néhány gyors, biztos mozdulat, s már lábukról is lehullottak a béklyók, az összjáték, az együttműködés tökéletes volt.

Mindez villámgyorsan ment végbe - olyan gyorsan, hogy a nihorák nem tudták idejében megakadályozni. A meglepetés valósággal megbénította őket. Rémülten meresztették szemüket a két bátor emberre, aki háromszáz ellenséges harcostól körülvéve, szinte tervszerűen hajtotta végre vakmerő tettét.

Ez volt a döntő pillanat. Old Shatterhand érezte, hogy ettől a pillanattól függ minden. Nem szabad megengedni, hogy felocsúdjanak, és minden oldalról megrohanják. Bal kezével felrántotta az alélt törzsfőnököt a földről, és jobbával szívének szegezte a kést.

- Vissza! - kiáltotta dörgő hangon. - Ha valaki egyetlen lépést tesz előre, máris Mokacsi szívébe döföm ezt a kést. És látjátok Winnetout, az apacsok híres főnökét? Az én varázspuskám van a kezében. Aki megmoccan, golyót kap a fejébe!

Az történt ugyanis, hogy Winnetou felkapta a Henry-féle karabélyt, mely kihullt Mokacsi kezéből, s vállához emelte. Zord arkifejezéssel állt barátja mellett, lövésre készen tartva fegyverét. Izgalmas csend következett. Ki tudja, mit rejtegetett - életet vagy halált? Ha a babonás indiánok átengedik magukat egy erősebb akarat igézetének, akkor az esztelenül merész lépés sikerül. De ha csak egyetlen nihora is akad, aki elég bátor ahhoz, hogy megindítsa az ellentámadást, akkor megrohanják ezt a két szál embert, és ízekre tépik. Mindenki érezte, hogy a feszültség nem tarthat soká.

Ekkor olyan váratlan segítség érkezett, melyre a két jó barát igazán nem számíthatott. Az erdő fái közül harsány hang hallatszott:

- Nihorák, vissza! Itt is sápadtarcúak állnak. Aki nem engedelmeskedik, halál fia! Figyelmeztetésül lelőjük az alfőnök sastollát! De utána már a fejeket vesszük célba! Tűz!

Az alfőnök, akiről szó esett, a tábortűz mellett állt, a rangját jelző egyetlen sastollal a hajában. Gyűlölettől égő szeme és sötét arca elárulta, hogy megelégtelte a várakozást, és a következő percben már ráveti magát a két ellenség valamelyikére. De ekkor az erdő sűrűjében puska dörrent, s a golyó letépte a sastollat az alfőnök fejéről. A hatás nem maradt el. Az alfőnök támadó kedve vad félelembe csapott át. Nem sejtette, hogy a fák félhomályában csak két ember rejtőzködik: úgy képzelte, egész sereg áll ott támadásra készen. Nem, ezt nem várja meg. Rémült kiáltással megfordult, és eltűnt az árnyékban. A többi nihora követte példáját - valamennyien visszahúzódtak a tűz mellől.

- Nagy kő esett le a szívemről - súgta Old Shatterhand Winnetounak. - Győztünk! Ez Sam Hawkins volt. Szegezd a puskádat Mokacsira, én meg kiszabadítom a foglyokat.

Eleresztette a nihora főnököt, aki lezuhant a földre. Winnetou rászegelte puskája csövét, Old Shatterhand pedig fogolytársaihoz fordult, és elvágta a szíjakat, melyekkel gúzsba kötözték őket. A nihorák nem mertek közbelépni. A foglyaiktól elszedett fegyverek egymásra halmozva heverték a tűz mellett. A kiszabadított foglyoknak csak le kellett hajolniuk, és ki-ki felkapta puskáját vagy kését. Öt perc sem telt el a veszedelmes jelenet kezdete óta, és máris egy fegyveres csapat állt Old Shatterhand mellett, utasításait várva.

- A lovakat! - kiáltotta a nagy vadász. - Aztán utánam az erdőbe!

Egy szempillantás alatt megragadta két ló kantárját, a magáét és Winnetouét, aztán eltűnt az erdőben. Az apacsok főnöke követte, s elhurcolta a nihora főnököt is, abba az irányba, ahonnan Sam Hawkins hangját hallotta.

Minden rendben lett volna, ha a kántor nem csinál megint komoly bajt. Old Shatterhandnek persze esze ágában sem volt az olajkirályt és két társát szabadon engedni: otthagyták őket megkötözve a tűz mellett, amíg ideje lesz foglalkozni velük. Ám a kántor félreértette a helyzetet. Leült Polly mellé a földre, és a fülébe súgta:

- A mellényzsebemben van egy bicska. A motozásnál nem vették észre. Mit csinálok vele?

- Hogy mit csináljon? - súgta Polly boldogan. - Feküdjön mellém, és vágja szét ezt a szíjat a két kezem közt! De vigyázzon, hogy senki se vegye észre. Aztán adja kezembe a kést. A többi már elintézem én. Gyorsan, gyorsan!

A kántor engedelmeskedett. Azt hitte, Old Shatterhandnek segít vele.

- Most meg siessen a társai után! - szólt rá Polly vigyorogva. - Mi hárman majd később követjük!

A kántor is megkereste lovát, s büszkén felemelt fővel vezette fel a lankán, az erdő felé. A táborút mellett három fogoly maradt csak, az olajkirály és cimborái. Polly már elvágta szíjait, de továbbra is mozdulatlanul heverték, mintha nem történt volna semmi. Persze csak az alkalmas pillanatot lesték, hogy megugorjanak.

Old Shatterhand előlépett a fák árnyékából, és harsány hangon átkiáltott a nihorákhoz, akik a kis völgy túlsó oldalán csoportosultak:

- A nihora harcosok ne jöjjenek utánunk! Ha nem fogadnak szót, és ellenségesen viselkednek, akkor Mokacinak vége! Pedig nem akarjuk bántani. Egy haja szála sem görbül meg, ha békét köt velünk. Hajnalban, ha megpirkadt, tovább tárgyalunk.

Ezzel eltűnt az erdő fái közt, a nihorák pedig egészen a folyópartig vonultak vissza.

Az erdőben Sam Hawkins és Bicegő Frank örömtől sugárzó arccal és tárt karokkal siettek a kiszabadult foglyok felé.

- Ezt jól csináltuk, hi-hi-hi! - nevetett Hawkins elégedetten.

- Nagy hősök vagytok! - felelte Old Shatterhand elismerő hangon, de kissé gúnyosan. - Tulajdonképpen hogy kerültetek ide?

Sam részletes jelentést tett a kis csapat parancsnokának. Beszámolt mindenről, ami történt, attól a perctől fogva, hogy éjjel felébresztette a Bicegőt, és ketten elindultak a kántor felkutatására.

- Az egész társaság hibát hibára halmozott - jelentette ki Old Shatterhand haragosan. - Hol az a kántor?

- Itt vagyok - felelte az emeritus, egy fa mögül előlépve.

- Ha maga indián volna, tudja-e, hogy hívnák? Két Balkéz, ez volna a találó neve! Mit csinált megint, maga szerencsétlen? - pörölt vele Old Shatterhand.

Erre a kántor büszkén elmesélte legújabb hőstettét. Old Shatterhand toporzékolt dühében.

- Mit csinálok ezzel az emberrel? - mondta fogcsikorgatva. - Miért nem maradt otthon, a saját édes hazájában? Miért nem nyelte el az óceán, amikor átkelt rajta?

Indulatos kérdéseire nem kapott választ senkitől. De a beállott csendet távoli kiáltás szakította meg hirtelen. Mindenki a völgy felé fordult, ahonnan a kiáltás hallatszott. Okát könnyű volt kitalálni. Az olajkirály és két cimborája ebben a pillanatban pattant fel a kialvófélben levő tűz mellől, és a lovak felé szaladt. Az indiánok haragos kiáltással rohantak ugyan oda, hogy a

lórablást megakadályozzák, de a szökevények fürgébbek voltak, megkaparintottak három lovat, és elvágattak.

Most Bicegőn volt a dühöngés sora; öklét rázta a szökevények felé, és talán üldözőbe is vette volna őket, ha Old Shatterhand vissza nem tartja.

- Csak nem engedjük ki a kezünkből a banditákat?! - kiáltotta Frank.

- Bizzuk a nihorákra - mondta Old Shatterhand, aki már teljesen visszanyerte higgadságát. - Nézze csak! Lóra kaptak, és utánuk száguldanak.

- Ugyan mit ér az? Csak tessék-lássék üldözik őket.

- Mert van eszük. Céltalan a hajsza ebben a sötétségben. Várjuk csak meg a reggelt, s akkor biztosan követhetjük nyomaikat.

- Hol lesznek már addig?!

- Utolérjük őket. És az a jó, hogy nincs más fegyverük, mint az a zsebkés, amit a kántortól tulajdonítottak el.

Bicegő Frank lecsillapodott, belátva, hogy a parancsnoknak igaza van. Nemsokára újabb lódobogás hallatszott. A banditákat üldöző nihorák érkeztek vissza társaikhoz, persze üres kézzel, eredménytelenül.

Mivel a fehér csapatra nehéz nap várt, korán lepihentek. Csak Winnetou és Old Shatterhand virrasztott, s figyelte a nihorákat - hátha éjjel eszükbe jut megkísérelni, hogy főnököket kiszabadítsák. De erre nem került sor, és az éjszaka zavartalanul telt el.

Pirkadatig senki sem beszélt Mokacsival, s ő sem nyitotta ki szóra a száját. Egész éjjel mozdulatlanul feküdt, mintha meghalt volna. De a hajnal első sugaraira figyelmesen pislogott jobbra-balra. Ideje volt közölni vele, hogy mit követelnek tőle. Old Shatterhand éppen oda akart lépni hozzá, de Winnetou egy kézmozdulattal értésére adta, hogy jobb lesz, ha a tárgyalást őrá bízza.

- A nihorák nagyfőnöke erős ember - kezdte Winnetou. - Nagy harcos és nagy vadász. Egyetlen nyíllal megölt egy hatalmas bölényt, és kiérdemelte a Mokacsi nevet. Barátja és tisztelője vagyok régóta fogva, és szeretném, ha meghallgatna. De előbb megkérdezem: tudja-e, ki vagyok én?

Mokacsi egykedvűen vetette oda:

- Hogyne tudnám! Winnetou vagy, az apacsok főnöke.

- Melyik apacs törzsé?

- Valamennyié - felelte Mokacsi.

- Helyesen beszélsz. Mert az apacs több, mint törzs, nagy indián nemzet. Mit gondolsz, a navahók törzse melyik nemzethez tartozik?

- Az apacshoz.

- És a nihorák, akiknek a nagyfőnöke vagy?

- Tulajdonképpen ők is apacsok.

- Nagy igazságot mondtál ki. Örülök, hogy tudod és elismered. De ha így van, akkor testvérek vagyunk. És ha egy apának több gyermeke van, illik, hogy szeressék és segítsék egymást, ne marakodjanak és gyűlölködjének. Hisz közös ellenségünk van a - komancsok! Rablók és

tolvajok, kegyetlen gyilkosok, gaztetteiket mindenki ismeri, össze kellene fognunk ellenük, mi pedig testvérharccal gyöngítjük egymást. Ha erre gondolok, szívem olyan nehéz, mintha egy kősziklát gördítettek volna rá. Te elfogtál engem sápadtarcú barátaimmal együtt, pedig nem vétettünk ellened. Mondd meg: miért tetted ezt?

- Mert szíved inkább a navahókhoz húz, mint a nihorákhoz.

- Tévedsz. Én egyformán szívemen viselem mindkét törzs sorsát.

- Akkor miért barátkozol a sápadtarcúakkal? Minden sápadtarcú gonosz ellenség.

- Ez is tévedés.

- Látom, szereted őket!

- Én minden embert szeretek, akármilyen a bőre, ha becsületes és tisztességes. És gyűlölök mindenkit, aki gonosz és kegyetlen. De legjobban a háborút gyűlölöm. Miért nem ássátok el a csatabárdot?

- Az lehetetlen. Ha már egyszer kiástuk, addig kell forgatni, amíg le nem győztük ellenségeinket.

- Látom, kár minden szóért. Winnetou nem szeret hiába beszélni. De egyet ne felejts el: a foglyunk vagy! Mit szólnak majd otthon a wigwamjaitokban, ha megtudják, hogy két ember, Old Shatterhand és Winnetou fogságba ejtette Mokacsit, pedig háromszáz harcos állt mellette!

Winnetou tudta, hogy a legfájóbb pontra tapint: utoljára hagyta, mert leginkább ettől várt eredményt. Mokacsi számára valóban nagy szégyen volt, hogy háromszáz harcosa nem védte meg.

- Őlj meg, akár most mindjárt is! - kiáltotta Mokacsi. - Nem félek a haláltól. Harcosaim majd megbosszulják halálomat.

- Ha okos vagy, nem kell meghalnod. És szégyenkezned sem kell, mert ami történt, titok marad. Nem beszélünk róla senkinek.

Mokacsi szeme felragyogott.

- Megígéred? - kérdezte mohón.

- Ha megegyezünk, megígérem. Winnetou még sohasem szegte meg a szavát. A többiek meg úgysem tudják, mi történt. Ha visszatérsz harcosaidhoz, azt gondolják majd, csak tárgyalni jöttél át hozzánk.

- Mit akartok tőlem?

- Szabad elvonulást. Ne akadályozzátok meg, hogy üldözőbe vegyük azt a három sápadtarcút, aki megszökött tőletek. Sokat vétettek ellenünk. Meg akarjuk büntetni őket. És természetesen vissza kell kapnunk mindent, amit tőlünk zsákmányoltatok. Beleegyezel?

Mokacsi egy-két percig mély hallgatásba merült, aztán határozottan kijelentette:

- Minden úgy lesz, ahogy Winnetou testvérem kívánja.

- Hajlandó vagy elszívni velünk a békepipát?

- Természetesen. Oldozzátok el a szíjakat, amikkel megkötöztetek.

Mokacsit tüstént „szabadlábra helyezték”. Aztán leültek a fűbe, és elszívták a békepipát annak rendje és módja szerint. A ceremónia végeztével lekísérték a törzsfőnököt a völgybe, ahol újra maga köré gyűjtötte harcosait, s kihirdette a tárgyalások eredményét. Mihelyt megtudták, hogy a békepipát is elszívta már Winnetouval és Old Shatterhanddel, nem tehettek semmi ellenvetést. De bosszúságukat és röstelkedésüket nem tudták teljesen eltitkolni. Sietve lóra kaptak, hogy minél előbb elhagyják ezt a völgyet, és elfelejtsék, ami itt történt. Előbb azonban visszaszolgáltattak majdnem mindent, amit a sápadtarcúaktól zsákmányoltak. Egy-két apróság hiányzott ugyan, de Old Shatterhand nem engedte meg, hogy veszekedjenek miatta.

- Kicsire nem nézünk - mondta. - Örüljünk, hogy simán megúsztuk ezt a kellemetlen kalandot.

TIZENEGYEDIK FEJEZET A NAVAHO K TÖRZSFŐNÖKE

Idő: két nappal az előbb ismertetett események után. Szintér: az a hely, ahol a Chelly folyó a Rio San Juanba ömlik. (Az utóbbit Rio Del Navajos néven is emlegetik.) A földnyelven, melyet az említett két folyó ölelt körül, hatalmas indián tábor terült el. Legalább hatszáz navaho férfi gyűlt itt össze, de nem vadászatra készültek, hanem komoly hadjáratra, hiszen arcukat ijesztő, rikító hadiszínekre festették.

A hely nagyon alkalmas volt táborozásra. Hosszúkas háromszöget alkotott, melynek két oldalát a folyók vize védelmezte, csak a harmadik oldala volt nyitva, tehát támadás csak abból az irányból érhetett. A földnyelvet dús fű lepte be. Víz, fű, fák, bokrok - megvolt itt minden, amit kívánni lehetett.

A harcosok hosszú szíjakat feszítettek ki a fák között: ezeken vékonyra vágott húsdarabokat szárítottak a harcba induló sereg élelmezésére. Ám egyelőre még békésen folyt az élet. A harcosok a fűben heverésztek, vagy az egyik folyó vizében lubickoltak. Voltak, akik lovaik idomításával foglalatostkodtak, mások meg a fegyverforgatást gyakorolták.

A tábor közepén a többenél magasabb és tágasabb sátor állt, melyet zöld ágakból és indákból fontak. Bejáratánál hosszú lándzsát vertek a földbe: tetejét három sastoll díszítette. Ez tehát vezéri sátor volt, Nicsa Ini navaho törzsfőnök sátra. Gazdája nem húzódott vissza a sátor belsejébe, hanem a bejárat előtt ült a fűben. Ötven év körüli, izmos, arányos testalkatú férfi volt, s ami első pillantásra feltűnt: arcát nem mázolta be festékekkel, így vonásait jól meg lehetett figyelni. Komoly, nemes arca egyáltalán nem vallott egy vad vagy akár csak félvad harcosra. Szeméből nem mindennapi értelem sugárzott, s valami különös, elgondolkodó, szinte filozófushoz illő nyugalom. Egy szó, mint száz: kulturált ember benyomását keltette. S ha valaki ennek a magyarázatát keresi, rögtön megtalálta volna - egy squaw személyében, aki a törzsfőnök mellett egy alacsony kosárszékekben ült.

Egy nő a táborban, még hozzá a törzsfőnök mellett! Nemcsak szokatlan, hanem egyszerűen megdöbbentő! Hiszen mindenki tudja, hogy egy indián asszony - bizonyos ünnepek kivételével - nem jelenhet meg férje oldalán a nyilvánosság előtt, még tanácskozásokon sem, hát még hadjáraton! Ezt az indián szokások és illemszabályok még olyan hatalmas törzsfőnöknek sem engednék meg, mint Nicsa Ini (Nagyvillám), aki szükség esetén akár ötezer harcost is csatasorba tudna állítani.

Csak hogy az, aki a törzsfőnök mellett ült, nem közönséges indián squaw volt, hanem egy fehér asszony - európai, pontosabban német származású -, Nagyvillám köztisztelőben álló hitvese és Csi Szo édesanyja. Egy asszony, aki a navaho gyermekek oktatója, a navaho leányok mintaképe és az egész törzs nevelője volt.

Kettőjük előtt egy szikár, erős, idősebb férfi állt lova nyergére támaszkodva. Napbarnította, de eredetileg fehér arcát őszülő, vasderes szakáll övezte. Német származású volt, akárcsak Elizabeth asszony, a törzsfőnök felesége. Húsz éve állt Nagyvillám szolgálatában mint hűséges fegyvertársa és bölcs tanácsadója.

- Most már magam is aggódni kezdek - mondta szavait a törzsfőnökhöz intézve. - Furcsa, hogy felderítőinkről semmi hír sem érkezett.

- Csak nem érte őket valami baj? - kérdezte Elizabeth.

- Kizárt dolog - nyugtatta meg Nagyvillám. - Khasti-tine az egész törzs legjobb felderítője, és kilenc tapasztalt harcost adtam mellé. Valószínűleg nem akadtak a nihorák nyomára, és hosszabb időbe telik, míg megtalálják.

- Bárcsak úgy lenne! - sóhajtott a vasderes szakállú. - Gondolod, hogy nyugodtan elnyargalhatok?

- Mehetsz, de nem egyedül. Aki antilopra akar vadászni, vigyen magával néhány jó lovast, akik segítenek neki ezeket a gyors állatokat hajszozni és kifárasztani.

- Akkor hát isten veled, Nicsa Ini!

- Isten veled, Mahicso!

A vasderes szakállú tanácsadó - mai elnevezéssel élve: indián miniszter - nyeregbe szállt, és néhány fiatal harcos kíséretében ellovagolt. A fiatalok arca örömtől sugárzott, mert az antilopvadászat olyan sport, amelyet szenvedélyesen űznek majdnem minden törzs fiai. Mahicso nyargalt a kis csapat élén. Ez a szó a navahók nyelvén farkast jelent, vagyis a német Wolf szóval egyértelmű. Ha emlékezetünkbe idézzük, hogy az ifjú Csi Szo német barátja és iskolatársa Arnold Wolf névre hallgatott, rögtön megértjük a helyzetet: kitaláljuk, hogy Mahicso nem más, mint Thomas Wolf, Arnold nagybácsikája, s éppen az ő meglátogatása végett kelt át az Atlanti-óceánon.

A kis vadásztársaság útja szerencsés volt: a síkságon több antilopot sikerült elejteniük. Visszafelé - még jóval a táboruk előtt - három lovast értek utol. Ezek kelet felől jöttek, és bizonyára hosszú, fárasztó utat tettek meg, hiszen a vak is láthatta, mennyire elcsigázta őket is, lovukat is az út.

A három lovas, amint hátrapillantva észrevette a nyomukban ügető vadászokat, megállt.

- Jó estét, uram! - köszöntötte egyikük Mahicsót. - Látom, ön is fehér ember, aminek szívből örülök. Nem mondaná meg, hogy ezek a fiatal indiánok melyik törzshöz tartoznak?

- Navahók - felelte kurtán a vasderes szakállú, s gyanakvó pillantással mérte végig a három idegen lovast.

Mi már tudjuk, hogy gyanakvása nem volt alaptalan, hiszen sejtjük, hogy a fáradt fehér lovasok neve Grinley, Busher és Polly.

- Ki a főnökük? - kérdezte az olajkirály.

- Nicsa Ini, a navahók nagyfőnöke.

- És ön? - folytatta Grinley a kérdezősködést. - Ön csak nem navaho?

- Miért ne lennék az? Annyi év óta élek közöttük, hogy már navahónak tartom magamat.

- Hol van most a törzsfőnök?

- Hm... miért érdekli?

- Mert fel akarjuk keresni. Fontos híreket hoztunk neki.

- Híreket? Kitől?

- Az ő felderítőitől! - jelentette ki az olajkirály hetykén.

Ha azt hitte, hogy a vasderes szakállú tüstént „bekapja a horgot”, akkor tévedett. Mert még gyanakodóbban méregette őket, s vállvonogatva felelt:

- Nem is tudtam, hogy felderítőket küldtünk ki.

- Ugyan ne alakoskodjék! Kár az időért! Mert a hír, amit hoztunk, sürgető.

- Igazán? No, tegyük fel, hogy valami okból csakugyan kiment néhány felderítő. De ha híreket akarnak a táborba küldeni, csak nem bízzák afféle sápadtarcúra, mint ön. Akkor maguk közül menesztenek egyet, nem?

- És ha nem tehetik?

- Miért ne tehetnék?

- Mert valamennyien fogságba estek.

- Teringettét! Ki fogta el őket?

- A nihorák.

- Hol?

- Kétnapi útra a Chelly folyótól.

- És hányat fogtak volna el?

- Nyolcat.

- Nyolcat? Akkor mese az egész.

- Ördögbe is, ne legyen már olyan bizalmatlan! Én is tudom, hogy tízen voltak, de kettőt közülük kinyiffantottak.

- Micsoda? Először is beszéljen tisztességes hangon, hallja-e? Nekem nem tetszik a maga fizimiskája! Ha kiderül, hogy hazudott, pórul jár!

- Hát ide hallgasson, tisztelt úr! Ismeri azt a völgyet, a Chellyn túl, ahol egy komor kis tó van?

- Ismerem.

- Nos, annak a völgynek a bejáratánál lőtték le Nicsa Ini két emberét. Az egyiket Khasti-tinének hívják! A többi nyolc a nihorák fogságába esett, akárcsak mi hárman. De nekünk sikerült meglógnunk, érti?

Mahicso, a Farkas erre elsápadt. Most, hogy meghallotta Khasti-tine nevét, nem kételkedett tovább.

- Baj, nagy baj! - csak ennyit tudott kinyögni.

- Mások is bajba kerültek, nemcsak ők - folytatta az olajkirály. - Ugyanúgy járt Winnetou és Old Shatterhand is.

- Lehetetlen! - kiáltott fel a Farkas. - Hogy kerültek ők oda?

- Tudja az ördög! De a foglyok közt van egy szőke indián is, akit Csi Szónak hívnak! Még a barátja, egy német fiatalember, valami Wolf!

- Jóságos ég! Gyerünk Nicsa Inihez, de gyorsan, gyorsan! Jelentsük neki, hogy mi történt, és tanácskozzunk, mit lehetne tenni!

Megsarkantyúzta lovát, és elvágtatott a tábor felé. A három lovas követte, miközben elégedett pillantásokat váltottak egymással. A lovasmenetet a fiatal indiánok zárták le.

Mi volt az olajkirály legújabb terve? Csak az, hogy a navahóknál fegyvert meg lőszert szerezzenek, s minél előbb kereket oldjanak. Ehhez persze ki kell lesni a megfelelő alkalmat. Az is fontos, hogy Old Shatterhand ne beszélhessen a navaho főnökkel. De hogy lehet ezt megakadályozni? Az olajkirály vágatás közben lázasan törte a fejét, és végül a következőt sütötte

ki. Old Shatterhand és barátai a Chelly folyó bal partján tartózkodnak. Ha sikerülne a navahókat rávenni arra, hogy maradjanak mindig csak a jobb parton, akkor elkerülik Shatterhandéket. Legalábbis egyelőre. De néhány napi haladék éppen elég. Közben majd csak nyílik valami alkalom a megglózásra. Amikor gondolatban eljutott idáig, az olajkirály ezt suttogetta társainak:

- Akármit kérdeznek tőletek, a beszédet bízzátok rám. De egy dolgot véssetek a fejetekbe. Mi sose jártunk a folyó bal partján, csak a jobb parton. Shatterhanddel és embereivel is a jobb parton találkoztunk, értitek?

- Mire való ez?

- Majd később mindent megmagyarázok. Most nem lehet.

Igaza volt, mert már a tábor közelébe értek. Az indián harcosok csodálkozva bámultak a lóháton érkezett három idegenre, hiszen amióta kiásták a csatabárdot, még nem találkoztak sápadtarcúval. A Farkas a vezérsátor elé lovagolt. A törzsfőnök még most is sátra előtt üldögélt. A Farkas leugrott lováról, és jelentette:

- Ezekkel a fehér emberekkel útközben találkoztam. Idekísértem őket hozzád, mert nagyon fontos híreket hoztak.

Nicsa Ini összeráncolta homlokát, és kelletlenül felelt:

- Nem tudom, hova tetted a szemedet. A belül rothadt fát kérgéről is fel lehet ismerni.

A három sápadtarcú nyilván nem nyerte meg a tetszését. Az olajkirály nem várta meg, míg hozzá intézik a szót, hanem előlépett, és így karattyolt:

- Vannak fák, melyeknek kérge korhadt, de belsejük egészséges. Nagyvillám ne mondjon róluk ítéletet, amíg közelebbről meg nem ismeri!

A ráncok elmélyültek a törzsfőnök homlokán.

- Több száz nyár telt el azóta hogy a sápadtarcúak betörték országunkba. Volt időnk őket megismerni. Kevés tisztességes akad köztük.

- De mi tisztességesek vagyunk! - kiáltotta az olajkirály. - Azért jöttünk hozzád, hogy megmentünk!

- Megmenteni? Ti engem? - felelte Nagyvillám megvető hangon. - Vajon miféle veszedelem fenyeget?

- Az ellenség! A nihorák!

- A nihorák férgek! Eltapossuk őket! És ti akartok minket megsegíteni? Hiszen még puskátok sincs!

- Volt, de elvették a nihorák.

- Elvették? Csak gyáva embert lehet fegyverétől megfosztani.

Ez súlyos sértés volt, amit nem lehetett szó nélkül zsebre vágni. Az olajkirály tudta, hogy ha eltűri, csak megerősíti a törzsfőnök megvető kijelentését. Így hát minden óvatosságot félretéve, indulatosan felelt:

- Mi baráti szolgálatot akartunk tenni neked, te pedig sértegetsz? Egy percre sem maradunk köztetek!

Lovához lépett, s úgy tett, mintha nyeregbe akarna ugrani. Ám a törzsfőnök is felpattant, parancsolóan kinyújtotta kezét, és felkiáltott:

- Navaho harcosok, ide! Ne engedjétek el ezt a három sápadtarcút!

Parancsának nyomban engedelmeskedtek. Amikor a jövevényeket körülfogták, a törzsfőnök így folytatta:

- Mit képzeltek? Azt hiszitek, táborunkba akárki bejöhet és elmehet kedve szerint, akárcsak a prérinyúl az odvából? Hatalmunkban vagytok, és csak akkor távozhattok, ha én megengedem. Egyetlen lépés akaratom ellenére, és máris golyót kaptok a fejetekbe!

Ez már fenyegetően hangzott, annál is inkább, mert vagy féltucatnyi puskacső meredt a három jómadárra. De az olajkirály most sem árulta el megszeppenését. Kihúzta lábát a kengyelből, levette kezét a nyeregről, és nyugodtan felelte:

- Legyen minden, ahogy kívánod. Belátom, hogy hatalmadba adtuk magunkat, és alkalmazkodnunk kell. De valamennyi harcosod puskacsőve sem kényszeríthet arra, hogy elmondjuk a hírt, mellyel hozzád siettünk.

- Nem vagyok kíváncsi a híreidre! Azt akarod elmondani, hogy a nihora kutyák kiásták a csatabárdot, és ellenünk törnek! Ezt nélküled is tudom. Már ki is küldtem a felderítőimet, akik kellő időben értesítenek mindenről.

- Tévedsz. Felderítőid nem tudnak értesíteni semmiről, mert a nihorák fogságába estek.

- Hazudsz! Tapasztalt harcosokat küldtem ki, akik tudnak vigyázni magukra.

- Én pedig azt mondom neked, hogy felderítőid vezetője, Khasti-tine örökre elnémult, mert megölték.

- Uff! Uff! Uff!

- Mokacsi, a nihorák főnöke maga lőtte le, egy másik felderítőddel együtt. A többi nyolcat pedig elfogta éppen úgy, mint minket.

- Mint titeket? Hát ti is a nihorák kezébe estetek?

- Igen, de sikerült megszöknünk, annak ellenére, hogy fegyvereinket elvették. Ezért jöttünk ide fegyvertelenül. Emiatt gyávának neveztél minket. Akkor minek nevezed felderítőidet, akik szintén eltűntek, hogy fegyvereiktől megfosszák őket, de arra nem voltak képesek, hogy megszökjenek a fogságból, mint mi?!

A törzsfőnök más körülmények közt megtorolta volna a pimasz beszédet, de most más gondja volt.

- Uff! - kiáltotta. - Khasti-tinét megölték, és társait elfogták! Ez bosszút kíván! Rögtön indulunk, és megtámadjuk a nihora kutyákat!

Remegett indulatában, megfeledkezve a fegyelmezett nyugalomról, melyet máskor a leg-súlyosabb helyzetben is megőrzött. Sátorába akart sietni, hogy fegyvereit magához vegye, de Thomas Wolf, aki eddig hallgatott, megállította:

- Várj egy kicsit! Előbb meg kell tudnunk, hol keressük a nihorákat. Ezek az emberek meg tudják mondani. Fontosabb dolgokat is tudnak, sokkal fontosabbat!

- Fontosabbat? - fordult vissza Nicsa Ini. - Mi lehet fontosabb annál, amit hallottunk?

- Csi Szo is fogoly!

- Csi... Szo... - hebegte a törzsfőnök, s ajkán elhalt a szó. Úgy érezte, szíve megdermed. Mozdulatlanul állt ott, kissé előredőlve, csak égő szeme árulta el, hogy él. Harcosai szorosan körülvették, de csak néma megdöbbenéssel néztek rá. Az olajkirály megértette, hogy itt a kedvező pillanat, s gyorsan ki kell használni.

- Úgy van! - rikoltotta. - Csi Szót is elfogták! Kínzócsölöpön fog meghalni!

- És az én öcsém is, a kedves Arnold, aki csak azért kelt át a tengeren, hogy engem lásson! - sóhajtott a Farkas.

A törzsfőnök erre már visszanyerte hidegvérét. Nem, ő nem fog jajveszékelní, amikor cselekedni kell! Méltóságán aluli lenne elárulni, mennyire megrázta a szomorú hír.

- Biztosan tudod? - kérdezte a jövevénytől.

- Hogyne! - felelte az olajkirály. - Ott feküdtünk mellette a földön megkötözve.

- Ki volt vele?

- Egy fiatal barátja, akit Wolfnak hívnak, s vele jött Németországból. Aztán egy csapat kívándorló. Aztán néhány híres vadnyugati vadász.

- Kicsoda például?

- Old Shatterhand...

- Old Shat... uff!

- Aztán Winnetou.

- A nagy apacs főnök? Uff! Uff! Uff!

- Még mások is. Csupa olyan ember, akit nem lehet gyávasággal vádolni.

Szavait általános moraj követte, a csodálkozás és megdöbbenés hangjai. De a morajból kiemelkedett egy tisztán csengő, fájdalomtól remegő női hang. Elizabeth hangja:

- A fiam! Édes fiam! A kegyetlen niorák kezében!

- Sajnos, így van - bólintott az olajkirály.

- Meg kell menteni! Ki kell szabadítani! Gyorsan! Gyorsan! Beszéljen, kérem: hol van?

Kezeit tördelte és elhallgatott: anyai fájdalmában torka elszorult, s csak ajka remegett némán, kétségbeesetten.

Az olajkirály elégedetten, sőt kissé gúnyos félmosollyal nézte, de nem válaszolt. Amikor a törzsfőnök felesége könyörgő türelmetlenséggel megragadta karját, csak akkor kegyeskedett megszólalni.

- Azért jöttem, hogy részletesen elmeséljek mindent - mondta. - De mivel barátságtalanul fogadtak, inkább befogom a számat.

- Nyomorult! - rivallt rá Nagyvillám. - Nem akarsz beszélni? Majd megtaláljuk a módját, hogy szólasra bírjunk!

Elizabeth ura vállára tette kezét, és szelíden kérlelte:

- Ne beszélj vele haragosan! Azért jött, hogy szolgálatot tegyen nekünk. Nem érdemelte meg, hogy ellenséges hangon beszélj vele.

- Nézd csak az arcát! Meg a másik kettőét! Gonosz emberek! Nem tudok bennük megbízni - felelte Nagyvillám sötéten.

De felesége újra csak kérlelte, és az unokaöccse sorsáért aggódó Thomas Wolf is segített Nagy villámot jobb belátásra bírni. A törzsfőnök végre engedett, s ellenszenvét legyőzve, barátságos hangon nógatta szólásra az olajkirályt:

- No, nem bánom, meghallgatlak. Beszélj hát! Mondd el, amit mondani akartál!

De a fickó most már makacsul elzárkózott minden felvilágosítás elől.

- Mielőtt beszélek - mondta -, tudnom kell, teljesítet-e a kívánságaimat.

- Kívánságaid vannak? Mik azok?

- Fegyverekre van szükségünk. Adsz-e nekünk kést és puskát, ha a szolgálatodra állok?

- Adok.

- Golyót és puskaport is?

- Igen.

- Élelemre is szükségünk van. Szárított hússal, amíg sikerül vadat ejtenünk.

- Kaptok azt is, bár nem értem, minek az nektek! Amíg nálunk vagytok, nem kell éheznetek.

- Tudom. De nem maradhatunk itt sokáig.

- Mikor akartok továbbmenni?

- Rögtön, mihelyt elmondtam nektek mindent, amit tudok.

- Rögtön? Az lehetetlen. Nálunk kell maradnotok, amíg meg nem győződünk róla, hogy igazat beszéltetek.

- Ez sértő bizalmatlanság! Nem megyek bele! - kakaskodott az olajkirály. - Itt csak két eset lehetséges. Vagy barátod vagyok, vagy pedig az ellenséged. Az első esetben miért hazudnék? A másik esetben pedig nem jöttem volna ide, sőt igyekeztem volna táborotokat messze elkerülni. Világos?

Nagy villám még mindig bizalmatlanul nézett rá, de a fehér squaw könnyörgőre fogta a dolgot:

- Higgyünk neki! Nem tehetünk mást! Amíg faggatod, múlnak a drága percek, és végül már késő lesz!

- Hát jó! - mondta végül Nagy villám. - A szélnek megvan az iránya, de ha hegyek állják az útját, kénytelenek megfordulni.

- Vagyis akkor mehetünk el, amikor akarunk! - szögezte le az olajkirály.

- Mehettek.

- Tehát megállapodtunk - jelentette ki elégedetten az olajkirály. - Akkor szívjuk el a béke-pipát.

A törzsfőnök arca megint elsötétült.

- Hát a szavam nem elég? - kérdezte.

- Ami biztos, biztos - felelte a bandita hetykén. - Gyerünk azzal a pipával!

- És ha hazugsággal fizetsz? - tétovázott Nicsa Ini.

- Ha meghallgattál, nem fogsz többé kételkedni. Még egy papirost is mutatok neked, ami megerősíti, hogy igazat beszéltem.

- Egy papirost? Nem szeretem a papirost. Néha több hazugságot rejteget, mint egy álnok ember szíve. Különben sem ismerem a jeleket, amik az ilyen papiroson sorakoznak.

A törzsfőnök észrevette felesége könyörgő pillantását, és bólintott. Leakasztotta nyakából a szépen faragott, öblös békepipát, megtömte és rágyújtott. A pipa szájról szájra járt. Amikor végeztek a ceremóniával, az olajkirály kezeit dörzsölgette örömében. Azt hitte, most már minden rendben van. Nem vette észre, hogy Thomas Wolf elosont, még mielőtt reá került volna a sor - nem szívott a pipából, és így őt nem kötötte a kizsartolt megállapodás.

TIZENKETTEDIK FEJEZET A VÉGZETES PAPIROS

Most mindnyájan leültek a fűbe, s Grinley előadta hazugságokkal megtűzdelt történetét. Elmesélte, hogy az őserdő mélyén olajforrást fedezett fel (melynek pontos helyét nem árulta el), vevőt is talált rá egy dúsgazdag bankár személyében, s lóháton útra keltek az olajkincs megtekintésére. A Forner-féle ranchóban ismerkedett meg Busherrel és Pollyval. Német kivándorlók is megpihentek ott: ezeket Winnetou és Old Shatterhand vezette, néhány más vadásszal együtt. Végül valamennyien a nihorák fogságába estek. Más foglyok is voltak a nihorák kezében: gúzsba kötött navaho felderítők heverték mellette a földön; tőlük hallotta, hogy Mokacsi agyonlőtte Khasti-tinét.

A navahók eddig némán hallgatták. A főnök és felesége persze nem volt olyan nyugodt, mint külsejük mutatta, de uralkodtak magukon, és egyetlen hanggal sem árulták el, micsoda izgalommal gondolnak arra, hogy egyetlen gyermekük életét veszély fenyegeti. Amikor az olajkirály elbeszélésében egy kis szünetet tartott, a törzsfőnök megkérdezte:

- S nektek hogyan sikerült megszöknötök?

- Egy kis zsebkés segítségével, melyet a nihorák nem vettek észre, amikor megmotoztak. Minket is megkötöztek ugyan, de egyik társamnak sikerült ujjával a zsebembe nyúlania és a kést kivennie: ő vágta el a kötelékeimet, utána meg én a két társam béklyóit.

Nagyvillám néhány percig némán nézett maga elé, majd hirtelen felkapta fejét, és megkérdezte:

- És aztán?

- Gyorsan felugrottunk, és a lovakhoz rohantunk. Felpattantunk az első három ló hátára, és elvágattunk.

- Üldöztek?

- Persze, de nem értek utol.

- De miért nem szabadítottátok ki a többi foglyot is?

Kínos kérdés volt, s még kínosabbá tette, hogy a választ várva, a törzsfőnök erősen az olajkirály szemébe nézett.

- Arra már nem volt időnk - felelte Grinley szemét lesütve. - Az egyik őr már észrevette, hogy mozgolódunk. Sietnünk kellett, nem tehattünk mást.

Azt hitte, ezzel a magyarázattal kivágta magát, s nem is sejtette, hogy csapdába esik, amikor a törzsfőnök tovább faggatta:

- Megvan még az a kis kés?

- Igen. Zsebre vágtam.

- És a többi foglyok egyike ott feküdt melletted?

Grinley most már szívesen nemmel válaszolt volna, de nem tehetette, mert az előbb már az ellenkezőjét állította. De most már kitalálta, mire gondol a törzsfőnök.

Nagyvillám dühösen nézett rá, még a keze is ökölbe szorult, amikor ráripakodott:

- Ha nem szívtam volna el veletek a békepipát, most mind a hármotokat gúzsba kötöztetném!

- Miért? - kérdezte Grinley ijedten.
- Mert vagy gyáva fickók vagytok, vagy hazug csirkefogók!
- Nem igaz.
- Hallgass!
- Nem tudtuk őket megmenteni.
- Akkor legalább a kést adtad volna át annak, aki melletted feküdt.
- Nem volt rá idő.
- Hazudsz! Csellel is élhettél volna. Ha üldözőid lemaradtak, miért nem osontál később vissza, hogy a többi foglyot is kiszabadítsad? Egy navaho azt tette volna!
- Képtelenség!
- Vigyázz magadra! Úgy látom, két nyelved van. A folyó melyik partján ütöttek tábor a nihorák?
- A jobb parton.
- És mikor indulnak tovább?

- Csak néhány nap múlva, mert még több harcos érkezését várják - hazudott szemrebbenés nélkül Grinley. - Most elmondtam mindent, amit tudok, s remélem, te is megtartod a szavadat. Add ide, amit ígértél, hadd menjünk tovább.

Nagyvillám megcsóválta fejét, s megint sokáig hallgatott. Végül így szólt:

- Én Nicsa Ini vagyok, a navahók nagyfőnöke, s még sohasem szegtem meg a szavamat. De mivel tudod bizonyítani, hogy igazat beszéltél?

- Bizonyíték kell? - kiáltott fel Grinley dühösen. - Hát nézd meg ezt! Remélem, eloszlatja gyanakvásodat.

Nem vette észre Busher és Polly figyelmeztető, tiltakozó pillantását, hanem zsebébe nyúlt, és elővette a San Francisco-i bankra szóló utalványt, amelyet Rextől kapott. Átnyújtotta a Farkasnak, és így folytatta:

- Vizsgálja meg, és mondjon róla véleményt. Ez majd megnyugtatja a nagyfőnököt. Ilyen óriási összegekről szóló csekket nem állítanak ki másnak, csak komoly, megbízható, becsületes embernek!

A Farkas gondosan megvizsgálta a csekket, aztán felolvasta Nagyvillámnak.

- Ezek szerint a te neved Grinley - mondta tűnődve. - És hogy hívják a társaidat?

- Ez itt Busher, a másik meg Polly.

A Farkas vissza akarta adni a csekket az olajkirálynak, és már nyújtotta is felé, de Nagyvillám egy gyors mozdulattal kikapta a kezéből, összehajtogatta, és az övébe dugta. Aztán olyan hangon, mintha nem történt volna semmi, megkérdezte:

- Hol van az olajforrás, amelyet eladtál?

- A Gloomy Watersnál.

- Úgy? Ott egyetlen csöpp olaj sincs.

- De van!

- Ne feleselj! Azt a vidéket úgy ismerem, mint a tenyeremet. Ott nincs olaj. Csaló vagy!
- Ez már sok! Nem tűröm, hogy sértegetsenek! Tudom, miért beszélsz így! Ki akarsz bújni az ígéreted alól! Fegyvert, lőszert, húst és szabad elvonulást ígértél nekünk, most meg a csekkemet is elvetted! Add vissza! Az én pénzem!

Nagyvillám végtelen megvetéssel nézett végig rajta.

- A te pénzed! - mondta. - Amit kicsaltál egy hiszékeny embertől! Nekem az a papír nem kell. De Mahicso tudni fogja mit kell tennie. Az ő kezéből vettem el, neki adom vissza.

A csekk visszakerült a Farkashoz, aki gyorsan a zsebébe tette.

- Mit jelentsen ez? - rikoltotta Grinley. - Az a csekk az enyém!

- Úgy van - bólintott a Farkas elégedetten mosolyogva.

- Akkor ide vele!

- Soha!

- Ez az indián becsület? Hát nem szívtuk el a békepipát?

- Nézze, Grinley, maga ravasz fickó, de most felsült! Először is én nem vagyok indián. Másodszor pedig én nem vettem kezembe azt a békepipát, tehát engem nem kötelez semmire.

- És mit szól ehhez a törzsfőnök? - fordult most Grinley Nagyvillámhoz esedezve és reménykedve.

- Mahicso szabad ember, azt teszi, amit akar - felelte a törzsfőnök. - Lehet, hogy előbb beszélni akar azzal a bankárral. Ebbe nem szólok bele. De amit nektek ígértem, tüstént megkapjátok, aztán mehettek!

Ezzel hátat fordított az olajkirálynak, s elment, hogy kiadja a szükséges parancsokat. A Farkas is követte. A három jómadár magára maradt.

- Átkozott fickó! - dühöngött Grinley. - Most hogy kapom vissza tőle a csekket?

- Szamár voltál, hogy kiadtad a kezedből! - mondta Busher. - Rögtön tudtam, hogy baj lesz belőle!

- Akkor szóltál volna idejében! Most sokra megyek vele! Ennyit fáradoztam hiába! De nem adom fel a játszmát! Ha nem adja ide a csekket szépszerivel, elveszem erőszakkal. Csak kapjuk meg a fegyvereket! Nézzétek, a húst már hozzák!

Valóban, Nagyvillám közeledett feléjük egy indián kíséretében, aki hosszú csíkokra vágott szárított húst cipelt.

- Mikor kívánjátok táborunkat elhagyni? - kérdezte a törzsfőnök.

- Minél előbb! - felelte durcásan Grinley.

- És merre visz az utatok?

- Itt a folyón lefelé. A Coloradónál van dolgunk.

- Hát akkor máris indulhattok. Itt a hús.

- És a többi?

- Azt is megkapjátok. Látjátok azokat a lovasokat ott? A saját fegyverükön kívül három puskát, három kést és elegendő lőszert visznek magukkal. Egy óra hosszat veletek lovagolnak, aztán mielőtt visszafordulnak, átadják nektek a dolgokat.

- Miért nem most mindjárt?

Nagyvillám arcán mosoly suhant át.

- Úgy hallottam, hogy a sápadtarcúak, ha vendégeiktől elbúcsúznak, díszkíséretet adnak melléjük. Mi is azt tesszük.

- Köszönettel elfogadjuk. De a fegyvereket jobb szeretnénk már most átvenni.

- Igazán? Miért nem szóltál előbb? Most már így intézkedtem. Nézzétek, az embereim már türelmetlenek. Lóra hát, amíg lehet.

Kezével búcsút intett, s már magukra hagyta őket. Arca ragyogott örömében. Betartotta ígéretét, de a fegyverek dolgában túljárt a „vendégei” eszén.

- A fene enne meg ezt a vörös rókát! - káromkodott Grinley. - Kitalálta, hogy meg akarom támadni a Farkast.

- És most mi lesz?

- Ha megkaptuk a fegyvereket, várunk egy kicsit, aztán visszaosonunk ide, és leszámolunk a Farkassal.

- Lehetetlen! Mihelyt elhagytuk a tábor, a kalumet elveszti érvényességét.

- Azt én is tudom. Akkor kell elkapni a Farkast, amikor egyedül van.

- De hogyan?

- Nézd csak! A navahók hamarosan útra kelnek, hogy fogolynak vélt társaikat kiszabadítsák. A jobb parton fognak felfelé vonulni. Utánuk nyargalunk addig a helyig, ahol letáboroznak éjszakára. Mi meg ott ólálkodunk a tábor körül, amíg a Farkast el nem kapjuk.

- Elképzelhető! - bólított Busher. - Bárcsak sikerülne!

A törzsfőnöki sátor előtt nagy volt a sürgés-forgás. Nagyvillám tanácskozássra hívta össze a legkiválóbb harcosait. A fehér squaw rettenetesen aggódott a fiáért, s könyörgött az urának, hogy induljanak el minél előbb a kiszabadítására. Nicsa Ini azzal vigasztalta, hogy Csi Szo nincs egyedül, hanem nagy harcosok veszik körül, akik vele együtt estek a niharák fogságába. A Farkasnak is volt egy vigasztaló szava.

- A foglyokat nem szokták rögtön megölni - mondta. - Erre csak a hadjárat befejezése után kerül sor, a faluban, nagy ünnepek közt. Böven van időnk kiszabadítani őket. Egyelőre gondoljunk a legsürgősebb teendőkre. Mindenekelőtt küldjünk egy kémet a folyó mentén lefelé.

- Minek? - kérdezte a törzsfőnök.

- Mert gyanítom, hogy a három sápadtarcú, mihelyt megkapta a fegyvereket, visszafordul, és követni fog minket. Nagy pénzről van szó. Nem hagyják veszendőbe menni. Megpróbálják a csekket visszaszerezni.

- Erőszakkal?

- Akár erőszakkal is.

- Hát csak jöjjenek. Golyóink szitává lyukasztják őket! - mondta a törzsfőnök.

- Úgy lesz, ha megpillantjuk őket. De ettől óvakodni fognak. Éjjel közelednek majd, lopva, a sötétség leple alatt, kilesve a támadásra kedvező alkalmat. Ezért szeretném, ha egy lovasunk figyelné őket.

- Miért kell lovasnak lennie?

- Hogy ha valami gyanúsat vesz észre, vágatva siessen vissza hozzánk, és jelentse.

Nagyvillám beleegyezett, és intézkedett, hogy a lovas kém útra keljen. Ezután folytatták a tanácskozást. Az a vélemény alakult ki, hogy Grinley, Busher és Polly részben hazudott, részben meg igazat mondott. Saját terveiket eltitkolták, de az, hogy a nihorák fogságából szöktek meg, könnyen hihető, hiszen fegyvertelenül érkeztek. Azt is el lehet hinni, hogy a navaho felderítők a nihorák fogságába estek, éppen úgy, mint Winnetou, Old Shatterhand és kísérőik. Valószínű, hogy a nihorák is küldtek ki felderítőket, s ezek felfedezték a navahók táborát. Mi várható ezek után? Az, hogy a nihorák megkezdik a támadást. Feltétlenül meg kell előzni őket.

Idáig jutottak a tanácskozásban, amikor megérkezett a hat lovas, aki Grinleyt, Bushert és Pollyt elkísérte. Jelentették, hogy a három sápadtarcú átvette tőlük a fegyvereket, azután nyugodtan folytatta útját a folyóparton lefelé. Viselkedésük nem adott okot gyanúra.

- Majd elválik - vélte a Farkas. - Mindenesetre ott van a lovas kém. Ha a gazfickók visszafordulnak, elengedi őket maga mellett, egy kis ideig vár, aztán a három sápadtarcút nagy ívben elkerülve, utánunk vágat, és idejében értesít minket.

A navahók tábort bontottak, és elindultak a folyóparton felfelé. Egész este nyargaltak, és csak éjfél tájban álltak meg. Letáboroztak, de tüzet nem gyújtottak, nehogy a nihorák észrevegyék. Azt hitték ugyanis, hogy az ellenség ezen a parton nyomul előre. Az olajkirály hazugsága megtévesztette őket.

Mélységes csend uralkodott a tájon. Csak néha lehetett halk neszt hallani, amint egy ló felcsapta farkát, hogy elűzze a hátára telepedett szúnyogokat. Ezekből a kellemetlen rovarokból éppen elég volt itt a vízparton. A hold fénye megcsillant a keskeny, de mély folyó tükrében.

- Ta-ta-tá, ta-ta-tá, tá-tá! - hallatszott ekkor valami ütemes hang a túlsó partról.

- Hallottad? - kérdezte feleségétől a törzsfőnök. - Milyen furcsa! Mi lehet ez?

- Mintha valaki egy hegedű hangját utánozná - felelte Elizabeth.

- Titi-ti-ti, titi-ti-ti! - hallatszott odaátrol.

- Ez hasonló, de valami más - mondta Nagyvillám.

- Úgy van. Most a klarinétot utánozza.

- Tram, trara-ram, tram, trarara-ram!

- Ez meg trombita! - álmélkodott a squaw. - Igazán nem tudom, mire véljem!

- Csin-bum-bumm! Csin-bum-bumm!

- Réztányér! - súgta az asszony.

- Hegedű? Trombita? Réztányér? Talán valami gonosz szellem rémítget minket!

- Nem szellem. Ember. Különféle zeneszerszámok hangját utánozza.

- Akkor csak sápadtarcú lehet. Nekünk nincsenek ilyen zenészerszámaink! - dűnnyögte a törzsfőnök. - Átküldök néhány felderítőt, hogy nézze meg, ki az, és mit akar.

Pár perc múlva négy fiatal harcos ugrott be a vízbe olyan helyen, ahol bokrok takarták el őket; átúsztak a folyón, s kimásztak a túlsó parton. Nemsokára hirtelen elfojtott sikoltást lehetett hallani, s a négy navaho már indult is vissza. Megint átúszták a folyót, karjukon egy félig kábult emberrel, akit könnyedén csúszttattak a vízen. A törzsfőnökhöz érkezve talpra állították a foglyot, és jelentették:

- Ezt a sápadtarcút egy fa tövében találtuk. Valamit dűnnyögött magában, és ujjával a hasán dobolt. Kissé fejbe vágtuk, és áthoztuk ide.

Nagyvillám odalépett hozzá, és megkérdezte:

- Mi ütött beléd, hogy éjjel a folyóparton ülsz és énekelsz? Ki vagy, és kihez tartozol?

A szokásos keverék nyelven beszélt hozzá, mely indián és angol szavak egyvelege. Az éjszakai andalgó nem értette ugyan, de kitalálta, mit kérdeznek tőle. Német nyelven válaszolt:

- Jó estét, uraim. Nevem Hampel, és kántor voltam egy községben Drezda mellett. A fiatalurak nem vigyáztak rám eléggé. Csuromvizes lettem.

Ettől meg az indiánok nem lettek okosabbak. De szerencsére ott volt a fehér squaw, kinek szíve repesett örömeiben, amint meghallotta anyanyelve hangjait. Németül üdvözölte furcsa honfitársát.

- Egy indián asszony, aki gyönyörűen beszél németül! - álmélkodott az emeritus.

- Téved, uram. A navaho nagyfőnök felesége vagyok, de német születésű.

- Hogy hívják a tisztelt férjeurát?

- Nicsa Ini a neve, vagyis Nagyvillám.

- Nagyvillám! Hát ez nagyszerű! Hiszen éppen őhöz igyekszünk.

- Igyekszünk? Hát többen vannak?

- Meghiszem azt! Díszes társasághoz tartozom. Olyan híres emberekhez, mint Old Shatterhand, Winnetou, Sam...

- És hol vannak a társai? - vágott a szavába Elizabeth asszony türelmetlenül.

- A nihorák nyomában járnak.

- De hisz azok minket készülnek megtámadni!

- Igen? Lehetséges... mintha hallottam volna ilyesmit... sajnos nem figyeltem eléggé oda, s így további felvilágosítással nem szolgálhatok.

- Éppen elég az is, amit mondott! Mi ugyanis elébe megyünk a nihoráknak, hogy támadásukat megelőzzük.

- Eléjük mennek? Azt csak gondolják, tisztelt főnökasszony!

- Hogyhogy?

- Úgy, hogy a nihorák a bal parton vannak. A túlsó parton, ahonnan engem kissé udvariatlanul idecipeltek.

- Lehetetlen! Ön téved!

- Tévedés kizárva, asszonyom! Hiszen a nihorák megtámadtak minket, s ez odaát történt.

- De hiszen beszéltünk három fehér emberrel, aki megszökött.
- Megszökött? Akkor az csak Busher, Polly meg Grinley lehet. Azt tanácsolom, óvakodjanak tőlük.
- Miért?
- Mert három cégéres gazember! Minden szavuk hazugság! Még engem is félrevezettek, pedig én a múzsa védelme alatt állok. A dolog úgy történt, kedves főnökasszony...
- Majd később! Most azt szeretném tudni: hol van Winnetou és Old Shatterhand?
- Ezt bizony nem tudom megmondani! - hangzott a válasz.

A beszélgetés úgy folyt le, hogy Elizabeth asszony minden mondatot lefordított, szóval a tolmácsnő szerepét játszotta.

- Nem tudja hol vannak? Hát az hogy lehet?

A kántor zavarba esett.

- Be kell vallanom, hogy kissé szórakozott vagyok - felelte. - Minden gondolatomat a múzsa veszik igénybe. Aztán... valahogy elszakadtam a társaimtól.
- Mikor?
- Még déltájban. Nem vittek magukkal senkit, csak Csi Szót!
- Micsoda? A fiamat?
- Csi Szo az ön fia?
- Hát nem tudta?
- Persze, persze... sajnos, kissé szórakozott vagyok!
- És mit csinált odaát az imént? Mit dúdolt vagy brummogott?
- Komponáltam! Az operámon dolgoztam!
- Ilyen hangosan? És ha ellenség ólálkodik a közelben?
- Erről megfeledeztem. Meg is tiltották, hogy a táborukat elhagyjam, de megszöktem. Úgy éreztem, magányra van szükségem.
- Milyen messze van az a tábor?
- Gyalog jó negyedóránnyira a túlsó parton.

Rövid tanácskozás után elhatározták, hogy Farkas két navaho harcossal átúszik a folyón. A túlsó parton balra fordultak, és az említett tábor felé osontak. Nemsokára egy gyorsan sántikáló embert vettek észre, s majdnem rálőttek. De szerencsére nem hamarkodták el a dolgot, s a kimagyarázkodás során kiderült, hogy Bicegő Frankba botlottak, aki az eltűnt kántor keresésére indult. Örömmel vette tudomásul, hogy a kántor jó helyen van. Visszafordult, és elkísérte új ismerőseit a kivándorlók táborába.

Izgalmas jelenet következett. Arnold Wolf nagyot nézett, amikor a Bicegő egy fehér vadásszal jött vissza, aki Thomas Wolf néven mutatkozott be a táborban levő német kivándorlóknak. Arnold boldogan borult nagybátyja vállára, s a Farkas örömmel látta, hogy várva várt unokaöccse milyen szép szál legény. Sok mesélnivalójuk volt egymásnak, de ezt későbbre halasztották. A Farkas most ismerkedett meg Rex bankárral.

- Hallom, hogy olajforrást vásárolt - kezdte a Farkas.

- Igen, de olajhozama, sajnos, nulla.
- Vagyis becsapták.
- Csúnyán. S a három gazfickó meglógott. De remélem, még elcsípjük őket.
- Szép lenne. Addig is nézze csak meg, mi ez!

A Farkas elővette tárcáját, és egy összehajtogatott papirost vett ki belőle. A bankár egy pillantást vetett rá, s felkiáltott:

- Mit jelentsen ez, uram? Nem hiszek a szememnek! Az én csekkem, az én aláírásom! Hogy került önhöz?

A Farkas röviden elmondta. Azt is, hogy a három jómadár előbb elvágatott, aztán visszafordult.

- Nem csodálom! - mondta Rex. - Nem mondanak le olyan könnyen a nagy zsákmányról. Lesbe állnak és megtámadnak, hogy az utalványt visszaszerezzék!

- Nem fog nekik sikerülni - nyugtatta meg a Farkas, talán kissé elbizakodottan. - A csekkjét mindenesetre tegye el, s vigyázzon rá, nehogy újra a három bandita kezébe kerüljön.

- Azt hiszi, már nincsenek messze? - kérdezte Rex aggódva. - Talán már itt ólálkodnak valahol?

- Nem hinném. Ilyen hamar nem érhetek utol. De holnap már résen kell lennünk.

Sam Hawkins, aki Rex mellett állt, most Farkashoz fordult.

- Holnap? - kérdezte. - Akkor még ráérünk velük foglalkozni. Beszéljünk másról. Tudja-e, mi történt Khasti-tinével?

- Tíz felderítőt küldtünk ki - felelte a Farkas. - Nyolc közülük fogságba esett, kettő pedig meghalt. A nihorák ölték meg.

- A nihorák? Honnan tudja?

- Az olajkirály mondta.

- És elhitte neki?

A Farkas arca hirtelen elkomorult. Fürkészően nézett Hawkins szemébe.

- Miért? Ön talán másképp tudja?

- A két felderítőt nem a nihorák ölték meg - felelte Hawkins. - Gyilkosuk Grinley, az olajkirály. Lesből lőtte le őket.

A Farkas megdöbbenése határtalan volt. Arca eltorzult dühében, amint arra gondolt, hogy ez az elvetemült gyilkos a kezükben volt, és elengedték. Még fegyvert és élelmiszert is adtak neki és cinkosainak.

A hír, amelyet hallott, olyan fontos volt, hogy sürgősen értesítenie kellett Nagyvillámot. Ezért ez egyik navaho harcost visszaküldte, s azt üzenté a törzsfőnöknek, jöjjön át most rögtön a német kivándorlók táborába.

Nicsa Ini habozás nélkül útra kelt: magával vitte néhány kipróbált harcosát és a hóbortos kántort. Az utolsó percben a fehér squaw is csatlakozott hozzájuk. A kis csoportot az a navaho vezette, aki a Farkas üzenetét meghozta.

Nagyvillám a táborban ismerősökre talált. Amint megpillantotta Sam Hawkinst, barátságosan kezét szorította vele.

- Fehér testvérem is itt van? Akkor tudom, hogy becsületes emberek közé kerültem.

Sorra bemutatták neki Stone-t, Parkert, Droll nénit és Bicegő Frankot. Velük is kezét szorította. Az asszonyokról nem vett tudomást. A fiatal Wolfnak fejére tette kezét, és így szólt hozzá:

- Fiam barátja vagy, és Mahicso testvérem öccse. Érezd magad otthon a navahók sátraiban! Törzsünk gyermekének fog tekinteni.

Most néhány percnyi hallgatás következett, miként az indián udvariasság megköveteli. Végre Nicsa Ini törte meg a csendet.

- Testvérem most mondja el nekem, mi történt - fordult Sam Hawkinshoz.

Sam röviden, de értelmesen beszámolt mindenről. Nicsa Ini megint hallgatott egy darabig, majd így szólt:

- Holnap megvirrad a leszámolás napja. Fehér testvéreim hajlandók-e nekünk segíteni?

- Igen - felelte Sam. - A navahók ellenségei a mi ellenségeink is. Barátaitok vagyunk.

- Mi is. Ennek megerősítésére elszívjuk a kalumetet.

Leoldozta zsinórjáról a nyakában függő békepipát, és megtömte dohánnyal. Meggyújtotta, és szétfújta füstjét hat irányba - előbb az ég, aztán a föld s végül a négy világtáj felé.

- A gyilkosok holnap meglakolnak - jelentette ki, átnyújtva a pipát Sam Hawkinsnak.

- Ha idejönnek - mondta Sam.

- Biztos, hogy idejönnek. Persze nem nyíltan, hanem lopakodva. Gondom lesz rá, hogy idejében észrevegyük őket.

Ekkor az egyik ór éles kiáltását lehetett hallani, s a következő percben két ember bukkant elő a félhomályból. Az egyik Old Shatterhand volt, aki nem is csodálkozott, amikor a navahókat megpillantotta, hanem régi barátsággal üdvözölte a törzsfőnököt, a feleségét és a Farkast. Mögötte Csi Szo közeledett hozzájuk. Anyja felugrott, és boldogan a nyakába akart borulni, de meggondolta magát, s örömsikolyát is elfojtotta. Karon fogta rég nem látott fiát, és egy fa árnyékába vonta, hogy ott kedve szerint megölelje, és elhalmozza csókjaival, amit az indián szokások szerint ennyi szemtanú előtt nem tehetett volna meg.

A jelenlevők némán várakoztak, s a levegőbe bámultak. A törzsfőnök arca kőmerek maradt. Eltartott vagy tíz percig, míg a fehér squaw újra megjelent, s fiát kezénél fogva a kör közepébe vezette. Nyugodtan helyet foglalt férje mellett; arcán meglepődés tükröződött: most már nem bánta, hogy a gyöngédség megnyilvánulását tiltja az indián büszkeség.

Csi Szo megállt az apja előtt, s kezét nyújtotta felé. Nicsa Ini látta, hogy fia közeledik. Látta karcsú, erős, daliás alakját, üde, piros arcát, okos, csillogó szemét, ügyes mozdulatait. Egy rövid pillanatra büszkén felragyogott a törzsfőnök szeme, de arca megint megdermedt. Úgy tett, mintha nem látná fia várakozó kezét. Csi Szo megfordult, és leült Arnold Wolf mellé. Eszébe se jutott megsértődni. Tudta, hogy apja forrón szereti, de érzelmeit nem árulhatja el. Most már megbánta, hogy megfélemedezett magáról, s meg akarta szorítani apja kezét. Ezt Európában szokta meg, de itt nem volt helye. Itt az volt a szabály, hogy felnőtt férfiak, harcosok körében az ifjúnak szerényen kell viselkednie.

Old Shatterhand mosolyogva figyelte a kis jelenetet. Tudta, hogy Nicsa Ini wigwamjában több szeretet és boldogság lakozik, mint sok gazdag, előkelő fehér családban, ahol a rokoni ragaszkodás külső jeleire ügyelnek ugyan, de valójában kutya-macska módra marakodnak egymással. A törzsfőnök most hozzá intézte a szót.

- Testvérem, Old Shatterhand megnézte utolsó táborunkat? - kérdezte.

- Nem. Felderítő utamon nem jutottam el odáig. De hallom, az olajkirály és két társa ott járt.

- Igen.

- Bizonyára azt hazudták, hogy a mi társaságunkhoz tartoztak, és velünk együtt a nihorák fogságába estek, de sikerült megszökniük.

- Úgy van! Testvérem honnan tudja mindezt ilyen pontosan?

- Csak sejtem. Fegyverekre volt szükségük, s ezzel a hazugsággal akarták megnyerni Nagyvillám jóindulatát. Talán még azt is hozzátették, hogy Csi Szo pártfogói és védelmezői voltak! De a tábort azért sem kerestem fel, mert tudtam, hogy már továbbvonultak onnan.

- Honnan tudta?

- Láttam. Egy magas fa tetején kuporogtam a folyónak ezen az oldalán, s a nihorákra leselkedtem. Akkor vettem észre, hogy a túlsó oldalon a navahók vonulnak a parton felfelé.

- Talán a nihorák is észrevettek minket?

- Kizárt dolog. Csi Szo is velünk volt: ő vigyázott a lovakra, míg Winnetou meg én lopva megközelítettük az ellenséget. Aztán Csi Szóval visszajöttem, hogy barátaimat értesítsem. Winnetou ott maradt, és továbbra is figyeli a nihorák mozdulatait.

- Holnap végzünk velük.

- Én is azt hiszem, bár attól tartok, hogy testvérem elgondolása más, mint az enyém.

- Én úgy gondolom, hogy a nihorák felfedezik a mi elhagyott táborunkat, s nyomainkat követve utánunk jönnek.

- Én meg azt hiszem, hogy előbb velünk, fehérekkel akarnak végezni. Lesbe állnak a Téli Víznél, abban a reményben, hogy ott bekeríthetnek minket.

- A Téli Víznél? Nem is rossz terv. A Téli Víz nagyon alkalmas ilyen célra. Testvéreim persze messze elkerülik azt a helyet.

- Ellenkezőleg. Egyenesen odamegyünk.

- És felveszik a harcot?

- Talán elkerülhetjük az öldöklést. Harc nélkül szeretném a nihorákat megadásra kényszeríteni.

- De hogyan?

- Erről majd később beszélünk - felelte Old Shatterhand. - Most sürgősebb dolgom van. Szeretnék társaimnak beszámolni arról, amit felderítő utunkon megtudtunk.

TIZENHARMADIK FEJEZET A VISZONTLÁTÁS ELŐZMÉNYEI

Itt néhány kérdőjel mered az olvasó elé. Hol és mikor szakadt el Winnetou, Old Shatterhand és Csi Szo a kivándorlók csapatától? Merre jártak, hol kalandoztak? Vagyis - mi volt az előzménye annak a megható jelenetnek, amikor Csi Szo végre megpillantotta rég nem látott szüleit?

Ezekre a kérdésekre adott választ Old Shatterhand, amint legközelebbi barátaival félrevonult a tábor egyik csendes sarkába, és részletesen elbeszélte, mi történt vele azóta, hogy Winnetou és Csi Szo társaságában felderítő útra indult. A beszámolót Nicsa Ini is meghallgatta. Ismerkedjünk meg vele mi is.

Amikor a kivándorlók társasága kiszabadult a nihorák fogságából, Mokacsi, a Bölény seregével együtt elvonult. Kisvártatva a fehérek is folytatták útjukat ugyanabban az irányban. Winnetou és Old Shatterhand nyitva tartotta szemét. Csakhamar észrevették, hogy az előttük nyargaló nihora sereg egyre inkább lassítja a tempót. Véletlenül maradoznak le, vagy szándékosan?

Vajon miért?

A nagy vadásznak és apacs barátjának nem volt szokása másoktól kérni tanácsot, ha valami problémába ütköztek. Maguk is megbirkóztak vele.

Gondjaikba most sem avattak be senkit, még Sam Hawkinst sem.

- Mit szól testvérem a nihorák lomhaságához? - kérdezte Winnetou.

- Úgy látszik, nem tartják sürgősnek, hogy a navahókkal találkozzanak. Ez csöppet sem természetes.

- Nem bizony. Hiszen a navahók most hátrányos helyzetben vannak. Kiküldött felderítőik nem tértek vissza; részint megölték, részint elfogták őket. Miért késlekednek a nihorák a támadással?

- Nyilván, mert előbb velünk akarnak leszámolni - vélte Old Shatterhand. - A hátukat akarják biztosítani. Tudják, hogy mi mögöttük poroszkálunk, de jó lovaink vannak, s ha akarjuk, utolérhetjük, sőt egy kis kerülővel megelőzhetjük őket. Vagyis módunkban áll értesíteni a navahókat a veszélyről és segítségükre sietni.

- Uff! - mondta Winnetou. - Erről van szó. Ezt akarják megakadályozni.

- Mokacsi ravasz fickó - bölintott Old Shatterhand. - Kieszelte, hogy csökkent a távolságot köztünk és az ő serege közt. És egy alkalmas helyen ellenünk fordul.

- A legalkalmasabb hely a Téli Víz - jelentette ki Winnetou. - Estére vagy még előbb odaérkeznek. Felderítőt kell kiküldenünk, hogy terveiket kikémleljük.

- Egy felderítő nem elég.

- Akkor vágjunk neki mi ketten.

- Kettő sem elég. Még egy futár is kell, akit visszaküldhetünk, ha valami fontos dolgot észlelünk, de leshelyünket nem akarjuk elhagyni. Ki legyen a futár?

- Winnetou a fiatal Csi Szót ajánlja. Kitűnő lovas, és jól ismeri ezt a terepet, hisz gyermekkorát itt töltötte. Rajta kívül ne avassunk be tervünkbe senkit. A kivándorlók nem hősök - öregek, asszonyok és gyerekek is vannak köztük, minek nyugtalanítsuk őket?

Így történt, hogy a két jó barát és a szőke indián előrevágtatott, míg a többiek lassan poroszkáltak utánuk.

A terep majdnem sík volt. Balra sivár préri terült el, a másik oldalon pedig a folyót lehetett sejteni. Ilyen terepen nem kellett attól félni, hogy váratlanul nihorákba ütköznek.

Pihenés nélkül nyargaltak késő délutánig. Időnként megálltak, és megvizsgálták a nyomokat. Kiderült, hogy a távolság köztük és a nihorák közt egyre csökken. Már csak egy órányi lovaglás választotta el a három merész felderítőt a nihorák seregétől.

Bal kéz felé, déli irányból sötét csík húzódott nyílegyenesen a folyó felé, amelyet kilencvenfokos szögben ért el. A csík és a folyó együtt egy nagy T betűhöz hasonlított. Déli irányba pillantva, csak néhány satnya bokrot lehetett látni a távolban. A bokrok, a folyóhoz közeledve, kiterébélyesedtek, alattuk egyre dúsabban zöldült a fű, s a folyó közelében már valóságos erdő - vagy legalábbis sűrű liget - üdítette fel a vándorok szemét. Ez a csík, a T betű szára, nem volt más, mint a Téli Víz: félig vízmosás, félig meg széles, iszapos patak. Az esős évszak idején elég sok víz gyűlt össze ebben a hosszan elnyúló mélyedésben, mely nyáron sem száradt ki teljesen.

A három lovas már elég közel járt az ellenséghez, s attól tartott, hogy megpillanthatják őket. Ezért elhatározták, hogy a liget fái közt folytatják útjukat a vízmosás felé. Leugrottak a nyeregből, alkalmas rejtékhelyet kerestek a lovak számára, s ezeket Csi Szo őrizetére bízták. A puskákat is nála hagyták, mert Winnetou és Old Shatterhand itt már a földön kúszva tört előre, s a puskák megnehezítették volna feladatukat. A folyó mentén kúsztak a fák alatt, s közben erősen figyeltek, hogy az ellenség hátvédjét vagy a főcsapatból esetleg lemaradozó nihorákat idejében észrevehessék.

Amikor a fele utat már megtették, Old Shatterhand így szólt Winnetouhoz:

- Nem lenne jó megbizonyosodni arról, hogy a nihorák megálltak-e a Téli Víznel, vagy továbbnyargaltak?

- Igazad van. Ezek a fák elég magasak.

- És eléggé lombosak is. Ha felmászunk, messziről nem láthat meg senki.

Kiválasztottak két magas fát, mely elég közel volt egymáshoz, s így, ha felmászunk, halk szóval még ki is cserélhetik gondolataikat vagy észrevételeiket. Mindketten kiváló tornászok voltak, s játszva felkúsztak a két fa tetejébe. Onnan jó kilátás nyílt minden irányba: jól láthatták a Téli Víz partját s a mögötte elterülő síkságot is.

- Sehol egy ember! - mondta Old Shatterhand. - Talán behúzódtak a vízmosásba, a part alá.

- Vagy továbbnyargaltak. De nem hiszem, mert a prérit szabad szemmel is ki lehet fürkészni. Testvérem jól tenné, ha elővenné távcsövét.

Amikor lovát Csi Szóra bízta, Old Shatterhand nem feledkezett meg arról, hogy nyeregtáskájából előszedje távcsövét, és magával vigye. Most a Téli Víz mentén terpeszkedő bokrokra irányította. Néhány percig szótlanul és mozdulatlanul ült a fa ágán, a terepet vizsgálgatva. Végül leeresztette a távcsövet, és a következőket közölte Winnetouval:

- A Téli Víz túlsó partján táboroznak, a sűrű bokrok fedezete alatt. Éppen most itatják lovaikat a Chelly folyó vizéből.

- Akkor megvárjuk az alkonyt, s ha eléggé besötétedett, odalopakodunk, és kilessük őket.
- Igen, de nem a fa tetején várjuk be az estét - mondta Old Shatterhand. - Odalenn kényelmesebb.

Éppen le akart ereszkedni a fáról, amikor megütötte fülét az apacs főnök csodálkozó „Uff!” szava.

- Testvérem észrevett valamit? - kérdezte Shatterhand.

- Igen, a túlsó parton. Mintha lovasok hosszú sora vonulna a fák alatt. Testvérem várjon, míg azon a keskeny tisztáson újra előbukkannak.

Mindkét felderítő feszült figyelemmel meresztette szemét a folyóra. Ekkor két indián lovas tűnt fel, társait megelőzve. Átugrattak a tisztáson, s a bokrokat vizsgálgatták a tisztáson túl. Az egyik visszafordult és integetett: így jelezte, hogy nem talált semmi gyanúsat.

- Testvérem vegye elő újra a távcsövét - javasolta Winnetou. - Talán felismeri valamelyik lovas arcát.

Old Shatterhand engedelmeskedett, s távcsövét a bokrok közt nyíló tisztásra irányította. Az előőrs intésére a bozótból lovasok hosszú vonala kígyózott elő. Arcukat nehéz volt felismerni, mert hadiszínekre mázolták. De a menet végén két ember arca festetlen volt, s Old Shatterhand tüstént felismerte Nicsa Ini és fehér squaw-ja arcát. Megvárta, amíg valamennyien eltűnnek a tisztáson túl, a bozót folytatásában, s akkor Winnetouhoz fordult.

- Ezek nem a nihorák, hanem a navahók. A két utolsó lovas Nicsa Ini volt és a fehér squaw.

- Miért hagyták el a régi táborukat? És hogy kerültek a folyó túlsó partjára?

- Bizony furcsa - bólintott Old Shatterhand. - Hiszen tudniuk kell, hogy a nihorák az innenső parton tartózkodnak. Nicsa Ini miért kelt át a jobb partra? Ennek csak egyetlen oka lehet: az olajkirály félrevezette.

- Uff! A három bandita a navahókat is becsapta!

Leereszkedtek a fáról. Nemsokára bealkonyodott, s a két jó barát folytatta veszedelmes útját. Kezdetben még el lehetett látni nyolc-tíz lépésnyire, de amikor a Téli Víz közelébe érkeztek, már vaksötét volt. Tapogatózva kúsztak tovább.

A Chelly itt majdnem pontosan kelet-nyugati irányban folyt, a Téli Víz pedig, mint már említettük, délről észak felé haladva, merőlegesen torkolt a folyóba. A partok magasak voltak és tele sűrű bozóttal. A Chelly partja például hatvanlábnyra emelkedett a víz fölé. A másik mederben a Téli Víz meglehetősen kiszáradt, s ebben az évszakban csak kisebb tócsák maradtak belőle, amelyeken nem volt nehéz átgázolni. Csakhogy a talaj a torkolat táján sziklás volt, s a partok olyan meredeken szakadtak le, hogy lovakkal nem lehetett lejutni. Aki át akart kelni, annak jó darab utat kellett megtennie a Téli Vízen felfelé, amíg egy olyan helyre nem ért, ahol mindkét part laposan és alacsonyan terült el. Ez volt az egyetlen gázló, és egyúttal az egyetlen hely, mely rajtaütésre alkalmas. A támadásra készülő csapatnak nem volt más dolga, mint itt elrejtőzni, az ellenséget bevárni s a csapdát a kellő pillanatban elzárni.

A nihorák nem ott táboroztak le. Átkeltek a túlsó oldalra, a bal parton a torkolatig nyomultak előre, s csak itt ütöttek táborni. Aki lovát meg akarta itatni, kénytelen volt elnyargalni a gázlóhoz, ott lemenni a sekély Téli Vízbe, s a vízmosás ágyában visszatérni a torkolathoz, ahol már a Chelly bő vize hömpölygött. A nihoráknak kényelmesebb lett volna a gázló közelében táborozni, de attól tartottak, hogy ott könnyebben észrevehetik őket.

Minthogy a nihorák a túlsó oldalon telepedtek le, Winnetou és Old Shatterhand kénytelen volt a gázlón átkelni. De mielőtt odamentek volna, megálltak a torkolat fölé emelkedő magas parton, és szemügyre vették a nihorák táborát. A nagy sziklák közt tábortüzek lobogtak.

- Micsoda könnyelműség! - jegyezte meg Winnetou.

- Úgy látszik, biztosak a dolgukban. Vagy legalábbis azt hiszik - felelte Old Shatterhand.

A két barát a Téli Víz innenső oldalán felfelé osont egészen a gázlóig, s ott átkelt a túlsó partra. A bal parton aztán lefelé lopakodtak, egyre óvatosabban közeledve a nihora tábor felé. Fától fáig, bokortól bokorig suhanva sikerült észrevétlenül a tábor szomszédságába jutniuk. Itt Winnetou megállt, és így szólt:

- Testvérem maradjon itt. Én most egyedül oszlok tovább, megkerülöm a tábort, megnézem, hol állnak az örök, és hol vannak a lovak.

Old Shatterhand bólintott, leült egy bokor mögé, s türelmesen várt. Fél óra múlva Winnetou visszajött és jelentette:

- A lovakat a tábor túlsó oldalán helyezték el. Így hát nem kell attól tartanunk, hogy megszimatoznak és nyugtalanságukkal elárlanak minket. Az örök a nyílt síkságot tartják szemmel.

- Ez kedvező - mondta Old Shatterhand. - Testvérem nem látta a főnöküket?

- De igen. Mokacsi egy magas szikla lábánál ül, és három öreg harcosával tanácskozik.

- Nem lehetne arra a sziklára feljutni?

- Nehéz, de nem lehetetlen. A szikla közvetlenül a vízparton nyúlik fel a magasba. Én majd előrekúszok, és testvérem kövessen.

Lefeküdtek a földre, és hason csúszva, lassan hatoltak előre. Minden fát, minden bokrot, sőt minden követ felhasználtak fedezékül.

Céljuk a szikla volt, amelyről Winnetou beszélt. Körülbelül kétszer olyan magas volt, mint egy ember, teteje meglehetősen keskeny. Vastag moha lepte be. A sziklatető hasadékaiban más növények is gyökeret vertek, lombos ágaik lelógtak a szikla peremén.

A szikla és a part szegélye közt mindössze kétarasznyi hely volt. Egy ember éppen odaállhatott, feltéve, hogy a talaj le nem szakad alatta. Odaérkezve első dolguk volt a talajt kitapogatni. Szerencsére kemény kő volt. Most már erősen remélték, hogy felmászhatnak a szikla tetejére. Ha sikerül oda feljutniuk, Mokacsi pontosan alattuk ül a szikla másik oldalán.

Volt egy pont, ahol a sziklán meg lehetett fogózkodni. Old Shatterhand felkapaszkodott Winnetou vállára, és fellendítette magát a szikla tetejére. Merész vállalkozás volt. Ha csak hajszálnyira eltéveszti az irányt, menthetetlenül lezuhan a mélybe. De még azt is ki kellett számítani, hogy ne lendüljön fel túlságosan magasra, mert akkor a nihorák megláthatták volna. De a tornászmutatvány pompásan sikerült, s a következő percben Old Shatterhand laposan elnyúlt a szikla tetején. Kifújta magát, aztán lasszón felhúzta maga mellé Winnetout.

Ott lapultak mind a ketten. Idáig minden jól sikerült. De jaj nekik, ha valaki észreveszi őket! Előttük a síkságon háromszáz ellenséges harcos - életük egy hajszálon függ!

Lassan és óvatosan előrecsúsztak a szikla pereméig, ahol néhány satnya növény félig-meddig eltakarta őket. Innen az egész tábort át tudták tekinteni. Nyolc tábortűz égett szerteszét, s a nihorák a tüzek mellett vacsorájuk elkészítésével foglalatostkodtak. Tőlük elkülönülve a sziklának támaszkodva Mokacsi ült, s három öreg harcosával beszélgetett. A tanácskozás lassan folyt, megszakításokkal, hosszú szünetekkel. Alighanem valami nézeteltérés volt

közöttük, s egymás érveit mérlegelték. Egyikük - deres hajú, de még erős, kemény ember - a főnökhöz fordult, és így szólt:

- Mokacsi meg fogja bánni, hogy nem sietett jobban. A navaho kutyaikat ma is megtámadhattuk volna.

- Nem, nem - felelte Mokacsi. - Előbb a sápadtarcúakkal végzünk, aztán fordulunk a navahók ellen.

- Jobb lett volna váratlanul meglepni őket.

- Meglepetésről szó sem lehet - vélte Mokacsi. - A navahók már tudják, hogy a nyakukon vagyunk.

- Honnan tudhatnák?

- A három sápadtarcútól, aki tőlünk megszökött, és a navahókhoz menekült.

- Uff! Ez igaz! - mondta az öreg. - De akkor a navahók fognak megtámadni minket. Mindig az jár jobban, aki előbb üt.

- Éppen azt akarom, hogy ők kezdjék meg a támadást, de olyan helyen, amely nekünk kedvező. Itt a Téli Víznél várjuk őket.

- Eredeti tervünk nem ez volt - vitatta az öreg.

- Nem. A három szökevény a rajtaütést megghiúsította. Kénytelen voltam a tervet megváltoztatni. Elrejtőzünk a Téli Vízzel mellett. Ha a navahók ideérkeznek, lecsaljuk őket a magas partról a folyó mély ágyába. Ott nem lesz helyük kellőképpen védekezni.

- Uff! Uff! - kiáltotta az öreg felvidulva. - Mokacsi új terve nagyon jó!

- Csak egy akadálya van. A sápadtarcúak csapata a hátunk mögött. A navahókhoz akarnak csatlakozni. Ezt nem engedhetjük meg. Amikor utolérnek, és elhaladnak mellettünk, lecsapunk rájuk. Elfogjuk Winnetout és azt a híres Old Shatterhandet!

- Uff! Uff! - kiáltotta az öreg, s szeme felragyogott örömeiben.

- A sápadtarcúak csapata holnap érkezik ide - folytatta a Bölény. - A gázlónál mennek le a vízhez, hogy állataikat megittassák. Ez az egyetlen hely, ahol a magas partról kényelmesen le lehet jutni. Gyanútlanul lemennek a Chellyhez, mi meg itt a magasban leselkedünk rájuk.

- És mi lesz a foglyainkkal? Meg a lovakkal?

- A foglyokat egyenként egy-egy fához kötözzük, s a lovakat lecövekeljük. Még őr se kell állítanunk melléjük. Az ellenség helyzete siralmas lesz. Elöttük a Chelly mély vize, kétoldalt a magas partok és háromszáz nihora harcos. Nem is tudnak védekezni!

- És ha megfutamodnak?

- Hová futnának? A Chelly vizébe! Mindenki tudja, milyen könnyű egy úszó embert puska-golyóval eltalálni. Kénytelenek lesznek megadni magukat. És ugyanez a csapda vár a navahókra is.

- Nagyon jó! Nagyon jó! - kiáltotta az öreg. - Mi idefenn elrejtőzünk a fák, a bokrok, a sziklák mögé, és golyóinkkal sorra leterítjük őket! Uff! Uff! Uff!

A négy indián úgy érezte, már kezükben a győzelem. Ha sejtették volna, hogy két legveszedelmesebb ellenfelük itt van a közelükben, és minden szavukat hallja! Winnetou kissé hátracsúszott, s megérintette barátja karját.

- Elég volt? - kérdezte Old Shatterhand.

- Mindent tudunk - súgta Winnetou. - Nincs már itt semmi dolgunk.

A lejutás sem volt egyszerű dolog, de sikerült. A szikla mögül végtelen türelemmel, hason csúszva tették meg az utat visszafelé. Újra átkeltek a gázlón, és felkapaszkodtak a túlsó partra.

- Csapdát állítanak nekünk - jegyezte meg Old Shatterhand gúnyosan.

- És mi belemegyünk - felelte Winnetou.

- Látom, testvérem ugyanazt gondolja, amit én. Idevezetjük a navahókat, s ők majd elzárják a kijáratot. A nihorák saját csapdájukba esnek. De most térjünk vissza Csi Szóhoz.

- Várjunk egy pillanatig - mondta Winnetou. - Az éjszaka hosszú. Reggelig sok minden történhet. Azt hiszem, jó lenne a szemünket nyitva tartani.

- Testvérem attól tart, hogy a nihorák újra megváltoztatják tervüket?

- Az is megtörténhet. Én mindenesetre itt maradok a közelben, és szemmel tartom őket.

- Helyes. Akkor magam vezetem a navaho ifjút szüleihez. Winnetou testvérem meg itt marad.

- Igen, így gondoltam. Csak addig megyek veled, amíg a lovamat átveszem.

Folytatták útjukat, most már bujkálás nélkül, mert közben besötétedett. A nyílt prérin siettek egyenesen arra a helyre, ahol a lovaikat Csi Szóra bízták.

A fiatalember első hívásra előjött a bozótból, ahol rájuk várt, s a lovakat is maga után vonta. Winnetou átvette tőle lovát és puskáját.

- Útjaink egyelőre elválnak - mondta, s lovával együtt visszahúzódott a bozótba.

- Viszontlátásra! - köszönt el Old Shatterhand nyeregbe pattanva.

Csi Szo csodálkozott ugyan, de nem kérdezett semmit; ő is lovára ült, és követte Old Shatterhandet, magára hagyva Winnetout.

A két lovas némán kocogott egymás mellett egy darabig. Végül Old Shatterhand mosolyogva feltette a kérdést:

- Csi Szo nem kíváncsi arra, hogy mi történt?

- Majd megtudom, ha eljön az ideje - felelte az ifjú.

- Úgy van. Nemsokára megtudsz mindent, ha utamról beszámolok, csak nem akarom kétszer elbeszélni. Egyelőre érd be egy örömhírrrel: láttam szüleidet!

- Igazán? Hol? - kiáltott fel Csi Szo ujjongva.

- A túlsó parton. Nagy lovascsapattal vonultak a víz mentén felfelé.

- De éjszakára letáboroztak valahol. Ó, ha felkereshetném őket!

- Meglesz. Én ugyanis éppen hozzájuk igyekszem, és téged is magammal viszlek. Azt hiszem, még ma éjjel viszontlátod édesapádat és édesanyádat. De most már jó lesz sietni. Vágtassunk!

Egy óra múlva bekövetkezett a boldog viszontlátás, amelyet már részletesen leírtunk.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

A CSAPDA

Beszámolója után Old Shatterhand felszólította barátait, hogy térjenek korán nyugovóra, mert valószínűleg nehéz nap vár rájuk. Ezért Nagyvillám sem nyargalt vissza a navahók táborába, hanem éjszakára ott maradt a kivándorlóknál, akik kényelmes fekvőhelyet készítettek számára.

Old Shatterhand már hajnalban felkeltette a tábort. Megmosakodtak a folyóban, gyorsan megreggeliztek, aztán elindultak a parton lefelé. A csapat élén Old Shatterhand lovagolt, jobbján Nagyvillámmal, aki még elindulás előtt intézkedett, hogy két fiatal harcos nyargaljon az olajkirály elé, vagyis abba az irányba, ahonnan a három jómadár közeledését várták.

A két felderítő jó darabig visszafelé nyargalt a navaho sereg nyomdokaiban, aztán elhatározta, hogy valami alkalmas leshelyet keres. A partot szegélyező bokrok egy kis kanyarulatnál sűrű bozótot alkottak. A kusza növényzettel borított földnyelv olyan volt, mint egy háromszög, melynek alapja a folyópart, míg a csúcsa mélyen benyúlt a préribe. A két felderítő úgy gondolta, jobb helyet nem is találhat. Leugrottak lovaik hátáról, az állatokat bevezették a bozót mélyébe, és egy bokorhoz kötötték. Aztán maguk is elbújtak a közelben, egy kis földkupac mögött. Innen jó kilátás nyílt a folyópartra és a prérire egyaránt. Így hát lehasaltak a fűbe, és nyugodtan várakoztak. Azt hitték, minden rendben van.

Sajnos, tévedtek.

Grinley, Busher és Polly tegnap nem tudta a navahók táborát újra megközelíteni, mert közben beesteledett, s a sötétben nehéz lett volna a nyomokat követni. Így hát leszálltak lovaikról ott, ahol éppen rájuk esteledett, s bizakodva aludtak pirkadatig. Akkor aztán újra lóra ültek, s folytatták útjukat azzal a szilárd elhatározással, hogy tervüket ma okvetlenül megvalósítják.

A bozóttal belepett, háromszögletű földnyelv már messziről szemet szűrt Grinleynek.

- Álljunk csak meg! - mondta, s összehúzott szemmel, gyanakodva nézegette a széles bozótot.

- Hátha leselkedik ott valaki?

- Kerüljük meg - javasolta Busher.

- Az nem megoldás. Továbbjutunk ugyan, de hátunkba kaphatjuk az ellenséget. Nem, nem. Jobb lesz észrevétlenül odaosonni és a bozótot alaposan átkutatni.

Leszállt a lóról, és példáját társai is követték. Elrejtőztek a part menti bokrok közt, s csak lassan, óvatosan közelítették meg a földnyelvet. Most lovaikat kikötötték, s a bozóthoz osontak, sebtében átkutatták, de nem találtak ott senkit. Nem is találhattak, mert - megelőzték a két fiatal navahót. Éppen tíz perccel korábban érkeztek a földnyelvhez, mint azok.

Rövid pihenő után már cihelődni kezdtek, amikor az olajkirály kilesett a bokrok közül, és gyorsan ajkához emelte ujját.

- Csitt! - súgta. - Odanézzetek! Két indián lovas! Mit csináljunk most?

- Lapuljunk - vélte Busher. - Talán elnyargalnak mellettünk.

- Arra ne számíts! Egyenesen felénk tartanak! Húzódjunk beljebb a bozót mélyébe, és maradjunk csendben.

A két navahó ifjú gyanútlanul közeledett. Lovait egy bokorhoz kötötték, és maguk is elhelyezkedtek. Nem sejtették, hogy akiknek az érkezését lesik, már percek óta itt vannak a hátuk mögött, a bozót mélyén.

- Vajon meddig kell várnunk? - kérdezte az egyik, s még azt sem tartotta szükségesnek, hogy hangját letompítsa.

- Legfeljebb két órát. Vissza akarják szerezni azt a papirost. Nem fognak soká késlekedni. Ha megpillantjuk őket, sietve jelentjük Nicsa Ininek.

Az olajkirály közelebb csúszott társaihoz.

- Hallottátok? - súgta. - Most már mindent tudunk.

- A pokolba velük! - sziszegte Busher.

- Fogd a puskádat, és lődd le azt, aki a jobb oldalon hasal. Én meg végzek a másikkal! - parancsolta halkan az olajkirály.

A következő percben két lövés dördült el egyszerre. Megreccsent a bozót. Rövid hörgést lehetett hallani, aztán mély csend következett. A fehér banditák kisvártatva előbújtak les-helyükről, s megkeresték áldozataikat. A két fiatal navaho harcos holtan feküdt egymás mellett a fűben.

- Így ni! - mondta az olajkirály undorító mosollyal. - Ezek sem árthatnak nekünk többé!

A halottakat megmotozták és kifosztották: fegyvereik, lőszereik, lovaik meg a zsákmányolt elemőzsia is kapóra jött a kegyetlen banditáknak. Öt lóval folytatták útjukat, s most már jóval gyorsabban, mert nem kellett ellenséges felderítőktől tartaniuk. Simán eljutottak arra a helyre, ahol a navahók az elmúlt éjszakán táboroztak. Leszálltak lovaikról, és megvizsgálták a táborát, de nem találtak semmi érdekeset. Legfeljebb a nyomokat, amelyek világosan mutatták, hogy a navahók ma reggel ezen a parton indultak el és nyargaltak tovább a folyón felfelé.

A nyomokat követve, negyedóra múlva megtalálták azt a helyet, ahol a navahók átkeltek a folyón. A három bandita is átkelt, és odaát rábukkantak a kivándorlók elhagyott táborára. Ezt a helyet már tüzetesebben megvizsgálták.

- Tudjátok-e, ki táborozott itt? - kérdezte az olajkirály.

- A kivándorlók - felelte Polly.

- És a pártfogóik! - kiáltott fel Grinley dühösen. - Köztük Old Shatterhand is. Nézzetek csak ki a bokrok közül! Nyomaik ott húzódnak a magas parton nyugat felé!

- A navahók még átkeltek a folyón, és csatlakoztak hozzájuk! - bólintott Busher. - Most egyesülten vonulnak a nihorák ellen. Vagyis...

Grinley várakozva nézett rá.

- Vagyis? - nógatta. - Mit akarsz ezzel mondani?

- Csak azt, hogy a tervedet felfújhatod! - mordult rá Busher. - Legokosabb, ha iszkolunk innen, és örökre búcsút mondunk ennek a tájnak. Az olajüzletnek fuccs! Egyetlen dollárt, egyetlen centet sem látunk belőle!

- Miért?

- Mert Old Shatterhand nem esett a feje lágyára. Biztosan elbeszéltek neki mindent, mire ő...

- Mit csinált?

- Összetépte a csekket!

Az olajkirály keze ökölbe szorult.

- Ó, az átkozott sátán! - sziszegte.

- Nagy hülyeség volt megmutatni a csekket a Farkasnak - zsémbeskedett Busher. - Most aztán megihatjuk a levét!

Az olajkirály komor arccal bámult maga elé, majd hirtelen felkapta a fejét.

- Ne légy olyan kishitű! - mondta. - Nincs még veszve minden! Könnyen lehet, hogy csak rémképeket látsz.

- Inkább a csekket szeretném látni - felelte Busher. - De hol van az már?!

- Lehet, hogy megvan. Nem biztos, hogy megsemmisítették. Őszintén szólva, nem is hiszem. Ha összetépték volna, egy darabkáját fel kellene fedezni az elhagyott táborban. Nézz körül! Sehol egy darabka papiros! Sem a földön, sem a bokrok ágain. Itt mindig van egy kis szellő... könnyen felkap egy darabka papirost, és elfújja... valamelyik ágon fennakad...

- Csak vigasztald magad! - legyintett Busher lemondóan. - De ha akarod, újra körülnézhetünk.

- Azt kell tenni! - bólintott az olajkirály.

Buzgón keresgéltek a talán eltépett utalvány darabkáit, nemcsak a táborban, hanem a környékén is, de nem találtak semmit. Az olajkirály fellélegzett.

- Látjátok! - mondta. - A csekket nem tépték el. Az ilyesmit nem szokták eltépni. Rex talán eltette emlékebe.

- Otthon meg berámázza és ráírja: „Vadnyugati kalandjaim emlékére!” - tette hozzá Busher gúnyosan.

- Bárcsak Rexnél lenne! - sóhajtott az olajkirály. - Tőle könnyebb elvenni, mint a Farkastól.

A három bandita újra lóra szállt; a zsákmányolt lovakat kantárszáron magukkal vonva nyargaltak tovább a navahók és fehér szövetségeseik nyomában. Akadálytalanul követték a nyomokat a magas parton, a folyót szegélyező fák és bokrok közt, amíg egy olyan helyre nem érkeztek, ahol szélesebben és erősebben kitaposott nyomokra bukkantak. Leszálltak, és töprengve tanulmányozták a nyomokat.

Ez volt az a hely, ahol Csi Szo tegnap este Old Shatterhand és Winnetou lovait őrizte, ahol olyan feszült izgalommal várta visszatérésüket, s ahol Winnetou ma reggel örvendező arccal fogadta fehér és navaho barátainak egyesült csapatát.

- Itt huzamosabb ideig ültek - jegyezte meg Busher. - De a lovakat nem engedték szabadjára. Látni, hogy türelmetlenül topogtak, és a talajt is felkapálták patáikkal.

- Jó lenne tudni, miért álltak itt - vélte az olajkirály.

- Majd megtudjuk később! - legyintett Busher.

- De én most szeretném tudni. Nézzétek csak! Innen nyomok vezetnek a bokrok közé! Nézzük csak meg, mi történhetett a bozótban!

Még be se hatoltak a bokrok sűrűjébe, amikor kiáltást hallottak.

- Segítség! Segítség! Ide! Ide! Gyertek beljebb! - kiáltotta valaki idegen nyelven.

A banditák megálltak, és a fülüket hegyezték.

- Ez nem angol - mondta Busher. - Alighanem német. Egy kukkot se értek belőle.
 - Én értettem - jelentette ki Polly, az egykori idegenvezető. - Segítségért kiált németül. Könyörög, hogy menjünk beljebb.
 - Megtehetjük - vélte az olajkirály. - Aki segítségre szorul, attól nem kell félni.
 - Nem-e? - vitatta Busher. - Hátha csak csel?
 - Nem hiszem! Gyertek csak! - mondta az olajkirály.
- Kövétték a bozóttba vezető patanyomokat és emberi lábnyomokat. Hamarosan két megnyergelt lóra bukkantak: az állatokat valaki a bokrokhoz kötve rejtette el. Most már olyan közel értek a segítségért könyörgő emberhez, hogy az meglátta és megismerte őket.
- Ide, ide, Mr. Polly! - kiáltotta a sűrűből. - Legyen olyan szíves, szabadítson meg! - Vágja el ezeket a köteleket!
 - Mi a manó! - álmélkodott Polly. - A bolond kántor hangja! Ó, a szerencsétlen alak! Tőle aztán igazán nem kell félni!
 - Lassan a testtel! - intette az olajkirály. - Végére mégiscsak Old Shatterhand társaságához tartozik. Talán csaleteknek hagyták itt. Ne siessünk ráharapni.
 - Én meg azt mondom, megint valami hülyeséget követett el, úgy került ide - nevetett Polly. - Keressük csak meg!
- Még mélyebben hatoltak be a bokrok sűrűjébe, és egyszer csak megpillantották a kántort. Kezeit valaki hátrakötözte, aztán egy fa törzséhez erősítette: de meg kell adni, munkáját bizonyos gyengédséggel végezte - ügyelt arra, hogy a kötél elég laza és hosszú legyen, s ne okozzon fájdalmat. A kántor kényelmesen ült a puha fűben, hátát a fának támasztva.
- Maga az, kántor úr?! - kiáltott fel Polly. - Micsoda váratlan találkozás! Hogy van, kedves kántor úr?
 - Emeritus, ha szabad kérnem. Már nem vagyok aktív kántor.
 - Hát, ami azt illeti, a helyzete inkább passzív, mint aktív, a vak is látja! Mondja csak, hogy került ilyen siralmas helyzetbe?
 - Megkötözték.
 - Kicsoda?
 - Stone és Parker.
 - Miért?
 - Shatterhand úr parancsára.
 - Mégis miért?
 - Ne kérdezzen annyit! Inkább szabadítson ki.
 - Az nem olyan egyszerű. Old Shatterhand tudja, mit csinál. Bizonyára komoly oka volt arra, hogy itt hagyja magát a vadonban, védtelenül, egyedül...
 - Nem vagyok egyedül. Rex is itt van. Mellém adták, hogy őrizzen.
- A váratlan hírre vad öröm villant át Polly arcán.
- Rex? A bankár? - kérdezte, mintha nem hinne a fülének.

- Igen, ő a bankár. De most felcsapott porkolábnak. Kőszívű rideg ember. Hiába kértem, könyörögtem, nem akarja ezt a kötelet elvágni.
- Talán attól fél, hogy valaki meglátja, és megmondja Old Shatterhandnek.
- Ki látná meg? Nincs itt senki rajtunk kívül.
- És hol vannak a barátai, emeritus úr? Old Shatterhand meg a többiek?
- Lementek a Téli Vízhöz. Fontos dolguk volt ott. Csak engem hagytak itt meg Rexet.
- Rexet? Hol van? Nem látom!
- Amikor megpillantotta önöket, úgy megijedt, hogy elszaladt és elrejtőzött.
- Hová bújt? Nem tudja?
- De igen. Azt mondta, a bozót végében van egy nagy szikla s benne egy nagy hasadék. Sűrű bokrok takarják. Oda bújt el.
- Igen? No, majd én visszahozom. Aztán magát kiszabadítom, s helyébe Rexet kötözöm ahhoz a fához. Jó lesz?
- Pompás! Megérdemli, hogy szerepet cseréljünk.

Polly röviden elmondta cimboráinak mindazt, amit megtudott. Grinley nagyot kurjantott örömeiben. A jó szerencse, lám kezébe adta azt az embert, aki után kapzsi szíve sóvárog. Rögtön az említett sziklához rohantak, s előhúzták a bankárt bűvőhelyéről, ahol minden tagját összehúzza lapult.

Az olajkirály kést szegezett a mellének, amint gúnyosan vigyorogva megkérdezte:

- Mit keresett abban a sziklarésben, Mr. Rex? Talán egy újabb olajforrást? Csak nem fél tőlünk?
- Nem, nem. Láttam három lovast közeledni, hát elbújtam. Nem tudtam, hogy maguk jönnek.
- Ha tudta volna, nem bújnak el, ugye?
- Nem... persze hogy nem - hebegte a bankár.
- Örülök, hogy ennyire megnyertük a bizalmát, Sir. Most, ha megengedi, visszavisszük barátjához, a kántor úrhoz.

Közrefogták, és elhurcolták ahhoz a fához, ahol az emeritus várta őket. Itt első dolguk az volt, hogy elvették a bankártól fegyvereit (két pisztoly volt nála) s töltényeit.

- Erre semmi szüksége, Mr. Rex, mert most a mi védelmünk alatt áll - jegyezte meg az olajkirály gúnyosan. - És szóvá kell tennem még valamit. Barátja, a kántor úr nagyon haragszik önre, mert nem volt hajlandó a köteleit elvágni.
- Ezt a parancsnokunk megtiltotta. És igazat adok neki.
- Nem érdekel. Mi a kántornak adunk igazat, és ezért megszabadítjuk köteleitől. Derék ember, megérdemli, hogy „lekötelezzük”. Viszont önt kötjük a fához a kántor úr helyett.
- Engem? Kikérem magamnak!
- Ehhez joga van, de mit sem változtat a helyzetén.
- Nem tűröm, hogy ilyen hangon beszéljen velem! - tiltakozott Rex hevesen.

Mindkét kezét ökölbe szorítva, akár verekedésre is készen ugrott az olajkirály elé, aki nagyot nevetett kakaskodásán.

- Csillapodjék, Sir - mondta, s leereszkedően megveregette Rex vállát. - Az ember kénytelen eltűrni sok mindent, amihez nincs kedve. Például mit szól ehhez, Sir?

Kést rántott, és a bankár orra előtt hadonászott vele. Két cimborája követte példáját. Rex belátta, hogy hiába berzenkedik, játszva végeznek vele.

- Hogy mit szólok hozzá? - felelte. - Későn tudtam meg, kivel van dolgom.

- Késő bánat eb gondolat - vigasztalta az olajkirály. - Most már bele kell törődnie a sorsába. Okosabbat nem tehet.

Megszabadította a kántort köteleitől, s a bankárt odalökdöste a fához.

- Kötözzétek meg! - parancsolta cimboráinak.

Ha Rex azt remélte, hogy olyan kíméletesen kötözik meg, mint Stone és Parker a kántort, akkor nagyon tévedett. Polly durván megragadta a jobb karját, Busher meg a másikat, s hátát olyan erősen odaszorították a fához, hogy felkiáltott fájdalomában. De ügyet se vetettek rá, hanem nyugodtan folytatták pribékmunkájukat. Rexet arra kényszerítették, hogy hátrafelé átkarolja a fát, az olajkirály pedig jó erősen egymáshoz kötözte két csuklóját. Közben a bankár belső zsebébe nyúlt, és kirántotta levéltárcáját.

- Remélem - mondta vigyorogva -, erősen remélem, hogy megtalálom benne azt, amit keresek.

Kinyitotta a tárcát, és belenyúlt. Az első papiros, amit kihúzott belőle, a csekk volt. Nem is kellett keresgélne.

- Bravó! - kiáltott fel diadalmasan. - Hő vágyam teljesült. Mégse vesződtem hiába!

Fellélegzett, és a tárcát megvető mozdulattal Rex lába elé dobta. A bankár fogát csikorgatta tehetetlen dühében. El akarta tépni magát a fától, de a kötél annyira a húsába vágott, hogy felordított fájdalomában.

- Ejnye! - vigyorgott az olajkirály. - Miért vág olyan dühös arcot? Csak azt vettem vissza, ami jogosan megillet. A többit itt hagyom. Ti se nyúljatok hozzá, hé! Nem akarom, hogy azt mondhassa: Grinley kirabolta!

A három bandita ezután minden további szó nélkül hátat fordított a bankárnak és a kántornak. Lovaikhoz siettek s elnyargaltak.

A kántor, aki jóformán semmit sem tudott angolul, nem értette tisztán, mi történt. De nem is érdekelte más, csak a bosszú. Leült a fűbe, a bankárral szemben, és elégedett mosollyal gyönyörködött a megkötözött ember dühében. Rex ráparancsolt, hogy szabadítsa meg, a kántor pedig azzal válaszolt, hogy egy vidám dallamot füttyörészett.

Rex egy ideig káromkodott, és szitkok özönét zúdította a kántorra, de hasztalan. Dűhe tetőpontjára hágott, aztán hirtelen lecsillapodott. Szomorúan lehajtotta fejét, és többé egy szót sem szólt. A kántort végül éppen ez puhította meg. Alapjában nem volt bosszúálló, s tíz perc múlva minden újabb kéréssel nélkül Rex háta mögé lépett, s nagy ügyel-bajjal, hosszas veszkölődéssel kioldotta a kötélcsomókat. Rex kinyújtózta elgémberedett tagjait, majd szó nélkül jó nagy pofont mért a kántor csodálkozó arcára. Ezután a bozótban elrejtett lovához rohant, eloldozta, nyergébe pattant, és elnyargalt nyugat felé, abba az irányba, ahol - mint remélte - társait megtalálhatja.

Ez a rút hálátlanság annyira megdöbbenette az emeritust, hogy percekig tartott, míg magához tért. S mivel nem mert egyedül itt maradni, ő is megkereste lovát, felkapaszkodott rá, és elporoszkált ugyanabba az irányba, mint Rex.

De felmerül a kérdés: hogyan jutott a kántor és a bankár ebbe a bozótba? Miért kötözték a kántort egy fához, és hagyták itt a bankár felügyelete alatt? Nem akarunk a válasszal adósak maradni, már csak azért sem, mert nagyon egyszerű.

A dolog a következőképpen történt.

Hajnalban, miután a fehér csapat elhagyta utolsó táborhelyét, Old Shatterhand lovaglás közben megmagyarázta csatatervét Hawkinsnak s a többi tapasztalt harcosnak.

A terv lényege a meglepetés volt. A nihoráknak csak az utolsó percben szabad megtudniuk, hogy ők estek bele a csapdába, amelyet ellenségeiknek készítettek. A titoktartás záloga a csend. Old Shatterhand lelkére kötötte barátainak, hogy mihelyt a Téli Vízhöz érnek, egyetlen hanggal se árulják el jelenlétüket.

Később az úton Stone és Parker a kántor mellé került. Közrefogták az emeritust, s Parker megkérdezte:

- Hallotta a csendrendeletet?

- Hallottam - felelte a kántor vállat vonva. - Énrám nem vonatkozik.

- Hogyhogy? Miért?

- Mert én művész vagyok. Ha kedvem támad énekelni, hát énekelek. Ki tudja, hátha egy nagyszerű új melódia vagy ária születik belőle?

Stone és Parker megpróbálta a konok embert jobb belátásra bírni, de hiába. A kántor csak a vállát vonogatta.

- Én csak a múzsa szavára hallgatok. Nekem nem parancsol senki.

Parker szükségesnek tartotta, hogy a beszélgetésről jelentést tegyen a parancsnoknak.

- Jó tudni - mondta Old Shatterhand. - Már többször megjártuk azzal a sült bolonddal. Nem jön velem a Téli Vízig. Egyszerűen itt hagyjuk.

Éppen akkor értek a legutóbb említett bozóthoz.

- Bevisszük oda - mondta Old Shatterhand. - A bokrok sűrűjében énekelhet vagy andaloghat kedve szerint.

- És ha utánunk jön? - kérdezte Stone.

- Majd gondom lesz rá, hogy ne tehesse meg - felelte Old Shatterhand, és elrendelte, hogy a kántort kötözzék egy fához. Ám az utolsó pillanatban megesett rajta a szíve.

- Mégsem hagyhatjuk itt egyedül. Gyámoltalan fickó, valami bajba keveredik. Valakinek mellette kell maradnia.

Rex ajánlkozott erre a feladatra. Old Shatterhand szívesen beleegyezett, hiszen a bankárnak úgysem vehette volna sok hasznát, ha - terve és szándékai ellenére - netalántán mégis harcra és vérontásra kerül a sor.

Mielőtt továbblovagoltak, lelkére kötötte Rexnek, hogy semmi esetre se oldja el a kántort a fától, akárhogy könyörög is. Megígérte, hogy mihelyt a csata eldőlt, elküld egy harcost Rexért meg a kántorért, aki aztán annyit énekelhet, amennyi csak jólesik neki.

Nemsokára arra a helyre érkeztek, ahol Winnetou várt rájuk. Az apacs főnök kilépett a bokrok közül, tisztelettel üdvözölte a navahók törzsfőnökét, aztán jelentést tett Old Shatterhandnek.

- A helyzet változatlan - mondotta. - A nihorák a jelek szerint nem tudták meg tervünket, és nem is tettek ellene semmit. Így hát nyugodtan megvalósíthatjuk azt, amit Old Shatterhand testvéremmel megbeszéltünk. Én azonban egy kis módosítást javaslok, melynek segítségével, remélem, könnyebben elérjük a kívánt célt.

- Miről van szó? - érdeklődött Old Shatterhand.

- Eredetileg úgy beszéltük meg, hogy lóháton leereszkedünk a gázlóhoz, aztán jobbra fordulunk, és a Téli Víz kiszáradt medrében folytatjuk utunkat a Chelly folyóig. Bevárjuk a nihorákat, akik ott akarnak ránk törni, csak hogy a navahók hátba támadják őket, és két tűz közé kerülnek.

- Testvérem most már nem tartja jónak ezt a tervet?

- Dehogynem! Csak azt szeretném elérni, hogy a nihorák ne is használhassák fegyvereiket. Ha rémületükben lövöldözni kezdenek, mire leverjük őket, sok sebesült lesz, sőt még halott is.

- És hogy lehetne ezt elkerülni?

- Már az első pillanatban meg kell győznünk a nihorákat arról, hogy saját csapdájukba estek, s harcuk reménytelen.

- Értem - bólintott Old Shatterhand. - Vagyis a navahók egy csapata előzőn meg minket, s mire mi a torkolathoz érünk, ők már ott legyennek. Persze úgy, hogy a nihorák ne vegyék észre őket. Csak a döntő percben mutatkozzanak.

- Fehér testvérem eltalálta gondolataimat - jelentette ki Winnetou.

- Nagyon jó gondolat - folytatta Old Shatterhand. - A nihorák ereje háromszáz fő, a navahók viszont hatszáz harccsal rendelkeznek. Elég, ha ezek közül ötszáz vonul tovább, hogy szükség esetén a nihorákat hátba támadja.

- A hátralevő százat meg Winnetou rendelkezésére bocsátom - mondta Nicsa Ini. - Ezek még előttünk leosonnak a magas partról a vízmosásba, s a Téli Víz torkolatánál elrejtőznek a bokrok közé. A kellő pillanatban aztán, amikor a nihorák ránk vetik magukat, a száz navahó hirtelen előbukkan, és csatlakozik hozzánk. Már előre látom, milyen hatása lesz ennek!

- Köszönöm - felelte Winnetou. - Most arra kérem a navahók bátor főnökét, hogy jelölje ki azt a száz harcost. A többi ötszáz pedig máris elnyargalhat. Megvárjuk, míg leshelyükre érkeznek, s akkor mi is továbbindulunk innen.

Így is történt. A kijelölt száz navaho csakhamar eltűnt a parti bozótban, hogy észrevétlenül leereszkedjenek a mederbe. Lovakat persze nem vihették magukkal: ezeket társaik vezetésére bízták. Nem sokkal később elindult a többi ötszáz navaho harcos is.

Utoljára maradt Old Shatterhand csapata. Amikor elérkezett az ideje, ez a csapat is elindult. A folyóval párhuzamosan haladtak, s útvonaluk merőlegesen közelítette meg a Téli Víz medrét. Egy alkalmas helyen hátrahagyták az asszonyokat, gyerekeket és öregeket, vagyis a kívándorlók többségét. De néhány fegyverforgató férfi Hawkinshoz csatlakozott, s részt vett a hadműveletben.

Rosalie asszony elvette férje puskáját, s csövénél fogva harciasan meglengette a feje fölött: ő is részt akart venni a csatában.

- Nem bánom, velünk jöhet - mosolygott Old Shatterhand -, de csak csendesen, nem ilyen nagy garral. A nihorák kémei talán itt bujkálnak a bokrok közt, és megfigyelik minden mozdulatunkat.

A Téli Víz az esős időszakban, amikor erősen megduzzadt, nagy köveket és szikladarabokat sodort magával, s a torkolat környékén rakta le. Ezek a régóta feltorlódott kövek kitűnő fedezékül szolgáltak bárkinek, aki ott akart elrejtőzni. Old Shatterhand tűnődve vizsgálta a szerteszórt vagy egymásra dobált nagy köveket. Hátha a nihorák előcsapata bujkál itt.

Gyanúját Winnetou is megerősítette. Most már együtt figyelték a torkolatot. Egyszerre csak Winnetou megérintette barátja karját.

- Látja testvérem azt a nagy, háromszögletes kötömböt? - kérdezte. - Ellenség rejtőzködik mögötte.

- Tudom - bólintott Old Shatterhand. - Láttam, amint négykézláb a kő mögé osont. Sőt arcát is felismertem. Nem más, mint Mokacsi, a főnök maga!

- Akkor közeleg a pillanat. Talán nem is kellene megvárni, hogy megkezdjék a támadást. Lepjük meg őket!

- Helyes. Ki szólítsa meg őket? Winnetou testvérem vállalkozik rá?

- Jobb lenne, ha te beszélnél. Kezedben a varázspuska, amelytől rettegnek. Hangod is erősebb, mint az enyém.

- Jól van. Hát akkor figyelj!

Előbb a bozót felé fordult, ahol a száz navaho harcos rejtőzködött, s néhány szót intézett hozzájuk. Ezután a fehér harcosokat figyelmeztette:

- A nihorák már itt vannak. Puskát vállhoz!

Végül néhány lépést tett a torkolati sziklák felé, s a varázspuskát lövésre készen kezében tartva, harsány hangon kiáltotta:

- Látlak, Mokacsi! A nihorák főnöke miért bújik a sziklák mögé, ha velem akar találkozni? Jöhet nyíltan is. Tudjuk, hogy háromszáz harcos van mögötte.

- Uff! Uff! - hangzott a szikla mögül, s Mokacsi felegyenesedett. - Az ellenség tudja, hogy itt vagyunk. És mégis idemerészkedett. A Nagy Szellem megzavarta az eszüket.

- A nihorák főnöke téved. Mi többen vagyunk, mint gondolta! - kiáltotta Old Shatterhand, kezét felemelve.

Erre a jelre a száz navaho harcos előugrott a bokrok mögül, és villámgyorsan felsorakozva, puskáját az ellenségre szegezte. A nihorák dühös ordításban törtek ki, de a lövöldözést nem merték elkezdni. Csak a fehér ellenségre számítottak, nem értették, hogy a navahók hogyan kerültek ilyen gyorsan ide. Mokacsi belátta, hogy terve nem sikerült: arról már szó sem lehet, hogy a fehér vadászokat egyszerűen elsöpörje. Ekkor újra felcsattant Old Shatterhand hangja:

- Mokacsit meglepte, amit lát? De ez nem minden. Forduljon hátra, ott is láthat valamit!

Mokacsi megfordult, s harcosai is követték példáját. Eddig minden figyelmüket lekötötte Old Shatterhand és a parancsára felsorakozó navaho csapat. Csak ezeket bámulták óriási izgalommal, s nem ügyeltek arra, ami a hátuk mögött történik. Most aztán megpillantották az ellenség főserégét is, az ötszáz navaho harcost, aki szinte varázsszóra bukkant elő váratlanul. Tíz vonalba sorakozva, teljes szélességében megszállták a Téli Víz kiszáradt medrét, egyik parttól a másikig. Előttük főnökük, Nicsa Ini állt, s most ő vette át a szót.

- Hallod-e, Mokacsi? - kiáltotta dörgő hangon. - Ötszáz harcossal állok a hátad mögött, előtted pedig száz navaho áll harcra készen, nem is szólva a fehér vadászokról, akik éppen olyan jól tudnak célozni, mint ti. Most megkérdezem a nihorák főnökét: mit akar? Kezdjük el a csatát?

A nihorák üvöltöttek félelmükben, akár a vadállatok. A navahók meg örömeükben ordítottak, s mivel kétszer annyian voltak, túlharsogták a nihorákat. Ekkor Old Shatterhand, kezét fel-emelve, a két ellenfelet nyugalomra intette, s abban a pillanatban mindenki elhallgatott. A feszült csendet a nagy vadász csengő hangja szakította meg:

- Én is megkérdezem Mokacsit: mit akar most? Kezdjük meg a harcot? Pillanatok múlva hatszáz puskacsó zúdítja a halált a nihorák zsúfolt soraiba.

Mokacsi nem felelt tüstént. Komoran nézett maga elé, és töprengett.

- Akkor meghalunk! - mondta végre dacosan. - De előbb minden nihora harcos legalább egy ellenséget küld az örök vadászmezőkre, hogy ott szolgálja legyen!

- Ezt magad sem hiszed el! - felelte Old Shatterhand. - Mihelyt egyetlen nihora vállalához emeli puskáját, halomra lőjük valamennyit. Megvakultál és megsiketültél, Mokacsi? Még azt sem tudod, hogy Winnetouval együtt tegnap a nihorák táborába lopózkodtam? Éppen öreg harcosaidal tanácskoztál egy szikla tövében, a magas parton, mi pedig a szikla tetején feküdtünk, s minden szót hallottunk.

- Uff! Uff! - kiáltott fel Mokacsi megdöbbenve. - Old Shatterhand és Winnetou ott volt a szikla tetején?

- Ott voltunk bizony, és kihallgattuk egész terveteket.

Ekkor Mokacsi letette puskáját maga elé a földre, és csüggedten kijelentette:

- A Nagy Manitou ellenünk fordult. Nem akarta, hogy győzzünk. Old Shatterhand vagy Winnetou jöjjön ide hozzám, s küzdjön meg velem. Aki a másikat megöli, annak a törzse legyen a győztes.

- Csak nem képzeled, hogy Winnetout párbajban megölheted? Vagy akár engem? Javaslatod nem változtat a helyzeten. De gyűlöljük a vérontást, s el akarjuk kerülni.

- Hogyan? Talán úgy, hogy megadjuk magunkat kényedre-kedvedre?

- Nem. Bátor férfi ilyen feltételt nem fogadhat el, és a nihorák bátor férfiak. Eszem ágában sincs olyan feltételt szabni, melynek elfogadása örök szégyent hozna a fejedre.

Mokacsi megkönnyebbülten fellelegzett, de arca komor maradt.

- Hát elkerülhetjük a harcot anélkül, hogy a squaw-ink kigúnyoljanak, és gyermekeink ujjal mutogassanak ránk? - kérdezte.

- Meg kell találnunk a módját - felelte a nagy vadász. - Ülünk le tanácskozni. Mokacsi és Nicsa Ini jöjjön ide hozzám és Winnetouhoz! Mokacsi hozza magával fegyvereit is, mert még nem adta meg magát, s szabad emberként vesz részt a tanácskozáson.

- Megyek! - kiáltotta Mokacsi.

Felvette puskáját a földről, és lassú léptekkel közeledett Old Shatterhandhez; odaérkezve leült a földre, méltóságteljesen, ahogy törzsfőnökhöz illik. A nagy fehér vadász letelepedett Mokacsi mellé, Winnetou szintén. Most már csak Nicsa Init várták. A navaho törzsfőnöknek át kellett haladnia a nihorák sorain. Ezek utat nyitottak neki. Sötét pillantásokat vetettek Nagyvíllámra, de senki sem merészt kezét emelni rá, vagy akár csak egy barátságatlan szót is kiejteni.

Most már megkezdődhetett volna a tanácskozás, hiszen együtt voltak mindazok, akiken a döntés múltott. Ám indián szokás szerint legalább negyedórát ültek ott szótlanul, gondolataikba mélyedve. Old Shatterhand és Winnetou néha fürkésző pillantást vetett a két ellenséges törzsfőnökre, mintha ki akarná találni Bölény és Nagyvillám legtitkosabb gondolatait. Végül a két jó barát megértő pillantást váltott egymással, mire Winnetou megszólalt, de csak azért, hogy megkérdezze:

- Itt négy harcos ült le tanácskozni. Vajon kié legyen az első szó?

Megint hosszas hallgatás következett; azután Nicsa Ini felelt a feltett kérdésre:

- Old Shatterhand testvérünk a béke híve, beszéljen ő!

Senkinek sem volt ellenvetése.

Old Shatterhand is várt egy-két percig, hogy szavainak nagyobb nyomatékot adjon, aztán így kezdte:

- Testvéreim tudják, hogy én mindig szerettem ennek a nagy országnak az őslakóit. Elismertem, hogy övék volt itt minden föld, erdő, hegy és folyó, az egyik tengertől a másikig. De jött a fehér ember, és elvett tőlük mindent. Hogy tette ezt? Csak azért győzött, mert viszályt szított a törzseitek között, és ti egymás ellen fordultatok, fordultok ma is. Pedig az összetartás még most is megfordíthatná sorsotokat. Ha gyűlölködés helyett összefognátok, hiszen testvérek vagytok, nem?

- De igen - bólogattak a törzsfőnökök.

- Itt ülnek az apacsok nagy nemzetének a vezérei - folytatta Old Shatterhand. - Egyazon nemzet két törzse egymás vére szomszéd. Megkérem Nicsa Init, mondja meg őszintén: miért lépett a hadiösvényre?

- Mert a nihorák kiásták a csatabárdot.

- Értem. Akkor mondja meg Mokacsi is: miért vonult fel harcosaival?

- Mert a navahók kiásták a csatabárdot.

- Hallottátok? Megpróbáltam kideríteni a viszály okát, és nem jutottam semmire! Hát nem olyan ez, mint amikor gyerekek egymás haját cibálják, és nem tudják megmondani, miért?

Rövid szünetet tartott, hogy szavainak hatása megérlelődjék, majd így folytatta:

- Testvérem, Nicsa Ini nemcsak híres harcos, de törzsének bölcs atyja is. Belátta, hogy az új időkhöz alkalmazkodni kell. Fiát átküldte a tengerentúli országokba, ahol megtanulta, hogyan lehet erdővel és földdel jobban gazdálkodni, hogy népe jólétét csak a békétől várhatja, míg a háború mindkét félnek nyomorúságot okoz. Vajon örömet szerezne neki, ha a nihora testvéreinek vérént ontaná?

- Nem! - kiáltott fel a navaho törzsfőnök.

- És most Mokacsihoz, a nihorák híres főnökéhez fordulok, aki nemcsak kiváló harcos, de okos ember is. Kívánja-e a navahók pusztulását?

- Nem - felelte fejét lehajtva a Bölény.

- Hát akkor nézzük, a két törzs mit követelhet egymástól. Mokacsi eddig egyetlen harcosát sem vesztette el, tehát nincs oka bosszúra. Vajon Nicsa Ininek több oka van rá?

- Megölték Khasti-tinét és még egy harcosomat rajta kívül.

- A nihorák ölték meg?

- Nem. Most már tudom, hogy gyilkosuk az a sápadtarcú, aki olajkirálynak nevezi magát.
- Tehát a két törzsnek nincs komoly oka haragudni egymásra. Helyzetük azonban különböző. A nihorák csapdába estek, be vannak kerítve. Viszont kezükben tartják a navahók nyolc harcosát. Javasolom, adják ki a foglyokat, mi pedig kiengedjük a nihorákat a csapdából. Akkor mindkét törzs újra eláshatja a csatabárdot.

E szavak után leoldotta övéről a dohányzacskót, nyakából pedig a zsinóron függő békepipát: megtömte, maga mellé tette a földre, s megkérdezte:

- A nihorák főnöke elfogadja javaslatomat?
- Elfogadom! - felelte a Bölény, s alig tudta titkolni örömét, hogy seregével együtt megmenekült a biztos pusztulástól.
- És mit szól a navahók főnöke?

Nicsa Ini még nem egyezett bele, hanem hangot adott ellenvetéseinek:

- Old Shatterhand testvérem a nihoráknak kedvez. Kezemben vannak, ha akarom, megsemmisítem őket. Csak néhány harcost kell felküldenem a táborukba, s könnyűszerrel kiszabadítják a foglyokat.
- Igaz, a te helyzeted kedvezőbb - bólintott Old Shatterhand -, de éppen ezt nem szabad kihasználni. A méltányos béke eloszlatja a gyűlöletet. Hogy vélekedik Winnetou testvérem erről?
- Pontosan úgy, mint fehér testvérem - felelte az apacs.
- Akkor hát Nicsa Inié a végső szó.

Nagyvillám hosszú, sóvárgó pillantással felmérte saját harcosainak és az ellenségnek a sorait. Nehezen tudta elhatározni magát arra, hogy a biztos győzelemről lemondjon. De nem akarta elveszíteni Old Shatterhand barátságát, s arra is gondolt, hogy az ő fehér squaw-ja is bizonyára a béke szószólója lenne.

- Legyen minden úgy, ahogy testvérem akarja - mondta végül sóhajtva.

Old Shatterhand felállt, a harcosokhoz fordult, és harsány hangon kihirdette:

- A törzsfőnökök elhatározták, hogy elszívják a békepipát!

Meggyújtotta a pipát, és átnyújtotta Nagyvillámnak, aki most már habozás nélkül szétfújta a füstöt a hagyományos hat irányba, az ég, a föld, és a négy világtáj felé.

- A csatabárdot elássuk! - kiáltotta. - A nihorák kiadják foglyaikat, és ezután testvéreink lesznek. Uff! Beszéltem!

Szavai nem nyerték harcosai osztatlan tetszését, de a vassúlyzó megakadályozta, hogy hangot adjanak elégedetlenségüknek.

Nagyvillám átadta a békepipát Mokacsinak, aki szintén szétfújta a füstöt a hagyományos hat irányba, s ugyanolyan kijelentést tett, mint a navahók törzsfőnöke. Végül Old Shatterhand és Winnetou szívta meg a pipát, mint a megállapodás tanúi.

A kép egyszeriben megváltozott. A csatarend felbomlott, a kibékült ellenfelek összekeveredtek, s valamennyien elindultak a nihora tábor felé, hogy a békekötést ott ünnepeljék meg. A fehérek lent maradtak a Téli Víz torkolatánál, Winnetou, Old Shatterhand meg a Farkas felkapaszkodtak a magas partra, ahol még sürgős feladat várt rájuk.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET A BÜNTETÉS

A váratlan fordulat, az elmaradt csata és a nap egyéb eseményei a kivándorlókat ugyancsak felélénkítették. Volt mit megtárgyalni, megbeszélni! Mindenki Old Shatterhand és Winnetou dicséretét zengte. Ebben a kórusban egy ideig Arnold Wolf is részt vett, aztán elindult nagybátyját megkeresni, aki odafenn, a magas parton tartózkodott. A navahók éppen lovaikat vezették elő rejtekhelyükről Nagyvillám felügyelete alatt. A nap két hőse, Winnetou és Old Shatterhand ott állt mellette. Ekkor egy lovas közeledett a partszakadék szélén. Megpillantotta a lejtőn álldogáló vadászt, és odakiáltott neki:

- Jó napot, Mr. Shatterhand! Jó, hogy találkoztunk. Lejöhettek önhöz?

- Maga az, Mr. Rex? - kiáltott fel a nagy vadász csodálkozva. - Mi keresnivalója van itt? A kántor mellett kellett volna maradnia, míg oda nem küldök valakit! Miért hagyta el az őrhelyét?

- Mindjárt elmesélem! - felelte a bankár, és óvatosan leporoszkált a lejtő közepéig, aztán leugrott lováról, és bánatosan felsóhajtott. - Istenem, bárcsak ön mellett maradtam volna! Ha tudná, mi történt velem!

- Miért? Mi történt?

- Valami borzasztó! Az olajkirály megint elrabolta tőlem a csekkemet!

- Az olajkirály? Hogy került oda az az átkozott gazember? Mondja el gyorsan!

A bankár pontosan beszámolt mindenről, ami történt.

- Ó, maga szerencsétlen fickó! - kiáltott fel Old Shatterhand dühösen. - Ezt jól megcsinálta, mondhatom! Miért nem tépte el azt a nyomorult utalványt apró darabokra?

- Igaza van, ezt kellett volna tennem. Nem is tudom, hová tettem az eszemet, amikor a tárcámba raktam! Talán meg akartam őrizni emlékül. Alázatosan kérem, Sir, szerezze vissza azt a csekket!

- Szerezsem vissza! - dűnnyögött Old Shatterhand. - Maga hibát hibára halmoz, és én tegyem jóvá. Megnézte legalább, a három jómadár merre iszkolt el?

- Igen, láttam! A folyón felfelé! Arra, ahonnan jöttek, és ahonnan mi is jöttünk.

- Tehát valóban a navahók nyomait követték, hogy meglessék a Farkast, és elvegyék tőle a csekket. De maga megkönnyítette a munkájukat! Mikor történt az egész?

- Elég régen. Az a hülye kántor nem engedett el.

- Akkor minél előbb utánuk kell sietnünk.

- A folyón felfelé? - kérdezte Nicsa Ini.

- Igen, mert a nyomaikat szemmel kell tartanunk. Még akkor is, ha később ellenkező irányba fordultak, s a folyón lefelé nyargaltak.

- A folyón lefelé? De hisz akkor mellettünk haladtak volna el!

- Nem. Előbb átkeltek a túlsó partra.

- Uff! Testvéremnek van oka ezt hinni?

- Nyomós okom van rá. A pénzesutalvány a zsebükben van, és csak San Franciscóban válthatják be. De oda csak úgy juthatnak el, ha a Colorado felé sietnek, ugyanazon az úton, amelyet egyszer már megtettek, amikor a navahók táborában jártak. Ezen az oldalon nem jöhettek, mert akkor a karjainkba szaladnak, s biztosra vették, hogy közben már értesültünk legújabb hőstettükről. Ezért előbb visszafelé nyargaltak, a folyón felfelé, addig a helyig, ahol tegnap táboroztunk, s ott átkeltek a túlsó partra. Én azt javasolom, hogy navaho testvérem egy kisebb csapattal vágasson lefelé, amíg rá nem akad az első helyre, mely az átkelésre alkalmas. A túlsó parton aztán keresse meg a gazfickók nyomait, s nézze meg, vajon elhagyták-e már ezt a környéket.

- Hát az ellenkezője is lehetséges?

- Hogyne! Elképzelhető, hogy egy ideig a túlsó parton bujkálnak. Testvérem állja el az útjukat olyan széles sávon, amennyire csak lehet, hogy ne tudjanak továbbjutni.

- És ezalatt Old Shatterhand mit tenne?

- Én Winnetouval felfelé nyargalok, s igyekszem a gazfickók nyomait követni. Ezek összemósódtak a mi nyomainkkal, s nem lesz könnyű felismerni. Ezért veszem magam mellé Winnetout. Persze nemcsak őt, hanem még néhány tapasztalt embert.

- Csak egyet nem értek - tűnődött hangosan a navaho törzsfőnök. - Kiküldtem két ügyes kémet, két fiatal felderítőt a gazfickók megfigyelésére. Okvetlenül észre kellett volna venniük közeledésüket.

- Sok minden lehetséges. Az olajkirály talán elkerülte, vagy az is lehet, hogy megölte őket!

Ekkor újabb lovas bukkant fel a magas parton. A kántor volt. Olyan nyugodtan poroszkált, mintha a legkisebb bűn sem terhelne a lelkét.

- Itt vagyok, ragyogok! - kiáltotta kedélyesen.

- Örvendek - felelte Old Shatterhand gúnyosan. - Vajon miféle újabb bajt vagy bosszúságot zúdít a nyakunkba?

- Nem értem - mondta az emeritus méltatlankodó hangon.

- Éppen az a hiba, hogy nem érti. Semmi kedvem megmagyarázni magának. Kezeskedem, hogy nem okoz több galibát!

Néhány szót váltott két navaho harccsal, mire ezek közrefogták a kántort, és lovastul elvezették a navaho táborba, ahol minden tiltakozása és rúgkapálózása ellenére úgy megkötözték, hogy nem volt olyan sápadtarcú, aki eloldozhatta volna.

Nicsa Ini rövid idő múlva húsz harcosával elvágatott a folyón lefelé. Mokacsi, aki most már jó barátja volt, húsz niorával csatlakozott hozzá. Winnetou, Old Shatterhand és Sam Hawkins az ellenkező irányba nyargaltak: ők tíz navaho harcost vittek magukkal. A többi fehér vadász is velük akart tartani, de Old Shatterhand szigorúan rájuk parancsolt, hogy maradjanak itt, és vigyázzanak a táborra.

A kivándorlók még mindig a víz partján üldögéltek, s körülvették Nicsa Ini feleségét, aki barátságosan elbeszélgetett velük. A Farkas véletlenül arra ment, és a fehér squaw megszólította:

- Ezeket a szegény embereket aggasztja a jövő. Azért keltek át az óceánon, hogy új hazát találjanak. Szeretnék a segítségükre lenni. Majd beszélek az urammal, mihelyt lesz egy kis ideje az én számomra is.

- Én már beszéltem vele - mosolygott a Farkas. - Nem kellett soká kérlelni. Első szóra megígérte, hogy földet ajándékozik a kivándorlóknak. Annyi erdőt, szántót, legelőt, amennyi a megélhetésükhöz szükséges.

- A pusztai föld nem elég - mondta Elizabeth asszony.

- Erről is beszéltünk. A törzsfőnök meg én néhány hét múlva La Tinajába lovagolunk és bevásárolunk. Vesszünk ekéket és mindenféle mezőgazdasági szerszámot. Lovakról és tehenekről is gondoskodunk. A jó emberek egyelőre kis kunyhókat építenek maguknak, és ebben is segítségükre leszünk.

Rosalie asszony jókora tenyerét a Farkas felé nyújtotta, s úgy megszorította kezét, hogy szinte ropogott.

- Köszönöm! - mondta. - És odaát még azt emlegetik, hogy itt „vademberek” élnek. Szeretném látni azt az óhazai fejedelmet vagy földesurat, aki olyan nagylelkű, mint ennek az asszonyságnak a férje! - mutatott a navaho törzsfőnök feleségére.

- De a kántort nem fogadjuk be magunk közé! - jelentette ki Julius kovácsmester. - Csak szerencsétlenséget hozna ránk.

- Nem, őt szépen hazaküldjük fatornyos hazájába - felelte a Farkas.

Közben az olajkirály - pontosan úgy, ahogy Old Shatterhand feltételezte - két kísérőjével együtt a folyóparton felfelé nyargalt a navahók utolsó táboráig, s ott átkelt a túlsó partra. Tervük az volt, hogy a túlsó parton lefelé lovagolnak, hiszen csak így juthatnak el a Coloradóhoz. De akkor eszükbe jutott, milyen hasznos lenne megtudni, hogy a két ellenséges indián törzs közül melyik győzte le a másikat. Ezért a part közelében maradtak, s a Téli Víz torkolatával szemben egy olyan bújóhelyet kerestek, ahonnan megfigyelhették, mi történik odaát, őket viszont nem láthatja meg senki.

Igen ám, de ez a kerülő nagy idővesztéssel járt, s már későn érkeztek leshelyükre. A döntés, vagyis a két indián törzs kibékülése már megtörtént. Az indiánok új táborukba húzódtak vissza, s a három bandita csak annyit látott, hogy fehér asszonyok és férfiak ülnek a vízparton beszélgetve. Ebből azt a téves következtetést vonták le, hogy a csata még nem dőlt el, s ezért a kelletténél tovább időztek ott. Nem sejtették, hogy Old Shatterhand már a nyomukban van, és Nicsa Ini negyven harcosával elvágta az útjukat.

Említettük már, hogy az olajkirálynak és Bushernek milyen aljas tervei voltak Pollyval kapcsolatban. Már régen megegyeztek abban, hogy a fickót felhasználják céljaikra, s ha már nincs rá szükségük, elteszik láb alól. Már csak az volt hátra, hogy kitűzzék a gyilkosság időpontját. Az első alkalmas pillanatban félrehúzódtak, hogy ezt megbeszéljék. De Polly nem volt rossz megfigyelő, s veszélyt szimatolt. Feltűnt neki, hogy két cimborája majdnem egyszerre eloldalog. A bokrok közt utánuk kúszott, s látta, hogy egy fa mögött állnak, és suttogva tanakodnak. Sikertől néhány lépésnyire megközelíteni őket, s meghallotta, amint az olajkirály így szól:

- Ez a legjobb alkalom. Hirtelen kést a szívébe! Ha a holttestet megtalálják, azt hiszik majd, hogy egy indián szúrta le.

Álnokságuk annyira felháborította Pollyt, hogy megfedkezett minden óvatosságról. Felugrott, és rájuk rivallt:

- Le akartok szúrni, gazemberek?! Ez a hála azért, hogy...

Nem hagytak neki annyi időt, hogy mondatát befejezze. Két cimborája gyors pillantást váltott egymással, s Grinley hirtelen mozdulattal megragadta a szerencsétlen scout mindkét karját, Busher meg markolatig döfte kését a mellébe. A sokszoros gyilkos gyakorlott keze jól irányította alattomos fegyverét, s Polly egy halálsikoltás után holtan rogyott össze. Kifosztották, és ott hagyták heverni, ahol utolérte a halál. Ezután elégedetten visszaültek leshelyükre, s még egy óra hosszat figyelték a Téli Víz torkolatát.

Mivel odaát nem történt semmi, aggódni kezdtek, és elhatározták, hogy nem várnak tovább. Lóra ültek, a három gazdátlan lovat pedig kantárszáron vitték magukkal. Így nyargaltak el a nyílt síkság felé.

Öt perc se telt el, s Winnetou odaérkezett Old Shatterhanddel és társaival. Ezek gondos figyelemmel követték a gazfickók nyomait idáig. Egyszer csak megpillantották a földön heverő holttestet.

- Az áldóját, ez Polly! - kiáltott fel Old Shatterhand megdöbbenve, s megállt, hogy megvizsgálja. - Meggyilkolták, hogy megszabaduljanak tőle. Nagy szolgálatokat tett nekik, s egy késszúrás volt a bére! Itt lapultak, hogy megfigyeljék, mi történik odaát.

- Testvérem jól tenné, ha nem időzne itt tovább - figyelmeztette Winnetou. - Alig öt perce, hogy elnyargaltak innen. Ott vezetnek a nyomaik ki a síkságra. Gyorsan utánuk!

Maguk után vonták lovaikat, s mihelyt kijutottak a bozótból, nyeregbe pattantak, hogy a két gyilkos után vág tassanak. Tíz perc múlva már meg is pillantották őket a teljesen nyílt terepen. Busher véletlenül hátranézett, és észrevette, hogy üldözik őket.

- Az istenit! - sziszegte. - Old Shatterhand és Winnetou van a nyomunkban, fehér és indián harcosokkal. Most aztán vág tassunk, ahogy csak tudunk.

Megsarkantyúzták lovaikat, de nem használt semmit - üldözőik egyre közelebb értek.

- Így nem megyünk semmire, hamarosan utolérnek! - kiáltotta az olajkirály. - Oldalt abba a bozótba!

Balra fordultak, egy hegyes szögben végződő bozótos terület felé, mely zöld nyelvhez hasonlóan nyúlt ki a síkságba. Ugyanaz a bozótos volt, ahol a két navaho megfigyelőt meggyilkolták.

Ezalatt Nicsa Ini megszállta harcosaival az egész síkságot. Mivel az sem volt teljesen lehetetlen, hogy a két bandita a fák és bokrok oltalma alatt lejusson a közeli folyóhoz, Nagy-villám néhány harcosával kapaszkodott a lejtőn felfelé: lovaikat persze hátrahagyva, hiszen ezen a terepen csak akadályozták volna előrejutásukat. Így értek fel a síkságba hegyesen benyúló bozótoshoz, ahol felfedezték a még jól észrevehető nyomokat. Ezeket követve, behatoltak a bozótba, s megtalálták a két felderítőjük holttestét.

A törzsfőnököt rettenetes harag fogta el. Ekkor vágatató lovak dobogása ütötte meg a fülét. Harcosai élén kirohant a bozótosból, s váratlan kép fogadta: a két hajszott bandita éppen a bozót felé vág tatott. Nagy-villám néhány hatalmas ugrással elébük szaladt, s a következő pillanatban már ott ült az olajkirály mögött a nyeregben.

- Megbosszulom Khasti-tinét! - rikoltotta, leütve az olajkirály kalapját. - Skalpod az enyém!

Mielőtt a halálra rémült bandita védekezni próbált volna, a törzsfőnök éles kése már belehasított a tarkójába, s feje bőrét körbemetszette. Még egy pillanat, s a törzsfőnök eldobta kését; baljával vaskapocsként magához szorította az olajkirály fejét, jobbajával pedig hajastul letépte bőrét a fejéről.

Az olajkirály kétségbeesetten felordított. Busher, aki lovával néhány ugrással éppen megelőzte, rémülten hátranézett. Bátyjának a lóva éppen akkor roskadt össze két lovasának terhe alatt. Busher arcához emelte puskáját, célba vette a navaho törzsfőnököt, és megnyomta a ravaszt. A megskalpolt bandita fájdalomában és halálfélelmében éppen akkor hirtelen fel-tápáskodott, és eltakarta Nicsa Init. Busher golyója így a bátyját találta el, s a nyakán halálos sebet ejtett. Az olajkirály torkát elöntötte a vér, s bugyborékoló hanggal előrebukott.

- Fogjátok el a másikat! - kiáltotta a törzsfőnök. - Kínzócsölöpön lakoljon gaztetteiért!

Busher megborzongott, amint meghallotta ezeket a fenyegető szavakat. Belátta, hogy vége van, és feladta életét. Egy utolsó kiáltással, amelyben düh és kétségbeesés keveredett egymással, előrántotta övéből hosszú kését, és teljes erővel szívébe döfte. Abban a pillanatban holtan zuhant le lováról.

Amikor Old Shatterhand és Winnetou odaért, megdöbbenve látták, hogy Nicsa Ini a két halott mellett áll, s hideg, megvető arccal néz le rájuk. Csak ennyit mondott:

- Kár, hogy olyan gyorsan pusztultak el.

Ezután harcosaihoz fordult, és megparancsolta nekik:

- Emeljétek fel meggyilkolt testvéreink tetemét a porból, s kössétek egy-egy ló hátára! Magunkkal visszük őket táborunkba, s ott temetjük el, megadva nekik azt a végtisztességet, melyet a bátor navaho harcosok megérdemelnek. De ezt a két sápadtarcú kutyát hagyjátok itt, hadd lakmározzanak rajtuk a döggeseledek!

Ekkor Sam Hawkins ezt súgta Old Shatterhand fülébe:

- Később titokban visszajövök ide, és elásom őket, hi-hi-hi! Gazfickók voltak, de mégiscsak emberek.

A nagy vadász nem szólt semmit, de alig észrevehető fejbólintással jelezte, hogy egyetért Sam Hawkins elhatározásával.

Az indiánok felsorakoztak, s a csapat egy alkalmas helyen átkelt a folyón; magukkal vitték két holt bajtársukat táborukba. Ott egyszerre megváltozott a hangulat, s a kibékülés örömnép-ségeit gyászszertartás váltotta fel. Siratóének szomorú hangjai hallatszottak szakadatlanul egész nap. Estére két magas kőhalom emelkedett a meggyilkolt navaho felderítők sírja fölé.

A navaho és nihora törzs még két napig együtt maradt, azután elváltak útjaik. A fehérek természetesen a navahókkal együtt nyargaltak el a Rio de Chaco felé, ahol a navaho törzs sátrai és wigwamjai álltak.

Mi van még hátra ebből a történetből? Semmi lényeges, de annyi jelentéktelen apró epizód, hogy leírásuk talán külön kötetre rúgna. Értjük be azzal, hogy Nicsa Ini betartotta ígéretét. A kivándorlók megkaptak mindent, amire szükségük volt ahhoz, hogy új életet kezdjenek. A navahók szomszédságában telepedtek le, és barátságukat soha nem zavarta meg semmi.

A fehér vadászok néhány hetet az indián faluban töltöttek, részint hogy fáradalmaikat kipihenjék, de azért is, hogy segítsenek a kivándorlóknak kunyhóik felépítésében. Ezután Kaliforniába lovagoltak. Útközben sok érdekes kalandjuk akadt, de most ezekre sem térhetünk már ki. San Franciscóban elbúcsúztak Bicegő Franktól, aki hajón visszautazott hazájába, és a kétbalkezes kántort is magával vitte.

- Hát az opera? - kérdezhetik olvasóim. - A nagy, tizenkét felvonásos opera, mely a vadnyugati fehér vadászok és indián barátaik hőstetteit örökíti meg, halhatatlanná téve Hampel kántor nevét?

Hja, a tervezett opera! Mihelyt elkészül belőle az első tíz taktus, ígérem, azonnal értesítem róla kedves olvasóimat.

.oOo.